

TC.

Gaziantep Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Ana Bilim Dalı

137744

GAZİANTEP BİBLİYOGRAFYASI

(1790-1928)

137744

Hazırlayan

Semiha Zehra SEVEROĞLU

Tez Danışmanı

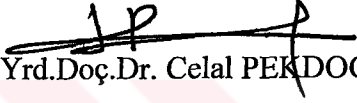
Yrd.Doç.Dr. Celal PEKDOĞAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gaziantep 2004

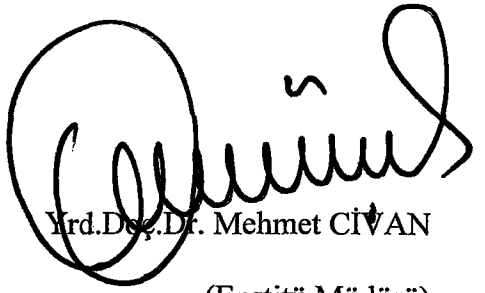
TUTANAK

Semiha Zehra SEVEROĞLU'nun Tarih Ana Bilim dalında hazırlamış bulunduğu "Gaziantep Bibliyografyası (1790-1928)" konulu tezin savunması yapılmış ve jürimiz tarafından başarılı bulunarak YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Yrd.Doç.Dr. Celal PEKDOĞAN
(Jüri Başkanı)

Yrd.Doç.Dr. Rifat ERGEÇ
(Üye)

Yrd.Doç.Dr. Mehmet MURAT
(Üye)

Yrd.Doç.Dr. Mehmet CİVAN
(Enstitü Müdürü)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
ÖZET.....	X
ABSTRACT.....	XII
KISALTMALAR.....	XIV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİNDE BULUNAN GAZİANTEP İLE İLGİLİ SADÂRET BELGELERİ (1258-1338 / 1841-1919)

I.Bâb-ı Âlî Belgeleri.....	15
1.Bâb-ı Âlî Sadâret Dâiresi Kalemlerine Âit Belgeler.....	15
1.1. Sadâret Divân (Beylikçi) Kalemi Belgeleri.....	16
1.1.1. Düvel-i Ecnebiye Kısmı Belgeleri	20
1.1.2. Sadâret Divân-ı Hümayûn Mühimme Kalemi Belgeleri.....	21
1.2. Sadâret Mektûbî Kalemi Belgeleri	22
1.2.1. Sadâret Mektûbî Mühimme Kalemi Belgeleri.....	26
1.2.2 Sadâret Mektûbî Kalemi Umûm Vilâyet Yazışmalarına Âit Belgeler	42
1.2.3. Sadâret Mektûbî Kalemi Nezâret ve Devâir Yazışmalarına Âit Belgeler.....	63
1.2.4. Sadâret Mektûbî Kalemi Meclis-i Vâlâ Yazışmalarına	

Âit Belgeler.....	68
1.2.5. Sadâret Mektûbî Kalemi Deâvî Yazışmalarına Âit Belgeler.....	71
1.3. Sadâret Evrâkı Amedî Kalemi Belgeleri.....	75
1.4. Sadâret Evrâkı Teşrifât Kalemi Belgeleri.....	76
1.5. Sadâret Mütferrik Belgeleri.....	78
2. Meclis-i Vükelâ Mazbataları.....	78
II.Yıldız Sarayı Arşivi Belgeleri.....	86
1.Yıldız Esas ve Sadrazam Kâmil Paşa Evrâkı.....	86
1.1.Yıldız Esas Evrâkı.....	87
1.2. Yıldız Esas Evrâkı-Sadrazam M.Kamil Paşa Evrâkına Ek.....	88
2.Yıldız Sadâret Resmî Maruzât Evrâkı.....	89
3. Sadâret Hususî Maruzât Evrâkı.....	90
4. Yıldız Mütenevvi Maruzât Evrâkı.....	92
5. Yıldız Perâkende Evrâkı.....	96
5.1. Mâbeyn Evrâkı.....	96
5.1.1. Yıldız Perâkende Evrâkı Mabeyn Başkitâbeti.....	96
5.1.2.Yıldız Perâkende Evrâkı Tahrirât-ı Ecnebiye ve Mabeyn Mütercimliği.....	98
5.1.3. Yıldız Perâkende Evrâkı Arzuhâl ve Journaller.....	99
5.2. Sadâret, Nezâret ve Devâir Maruzâtı.....	101
5.2.1. Yıldız Perâkende Evrâkı Dâhiliye Nezâreti Maruzâtı.....	101
5.2.2. Yıldız Perâkende Evrâkı Hâriciye Nezâreti Maruzâtı.....	102
5.2.3. Yıldız Perâkende Evrâkı Askerî Maruzât.....	102

5.2.4. Yıldız Perâkende Evrâkı Adliye ve Mezâhib Nezâreti	
Maruzâtı.....	107
5.2.5. Yıldız Perâkende Evrâkı Zabtiye Nezâreti Maruzâtı.....	108
5.2.6. Yıldız Perâkende Evrâkı Maliye Nezâreti Maruzâtı.....	109
5.2.7. Yıldız Perâkende Evrâkı Posta ve Telgraf Nezâreti Maruzâtı...	109
5.2.8. Yıldız Perâkende Evrâkı-Elçilik, Şehbenderlik Ve	
Ataşemiliterlik.....	109
5.2.9. Yıldız Perâkende Evrâkı Umûm Vilâyetler Tahrirâtı.....	110

İKİNCİ BÖLÜM

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ NEZÂRETLER TASNİFİNDE

BULUNAN GAZİANTEP İLE İLGİLİ BELGELER

(1311-1341/ 1893-1922)

I.Dâhiliye Nezâreti Belgeleri.....	113
1. Kalem-i Mahsûs Müdüriyeti Belgeleri.....	113
2. Muhâberât-ı Umûmiye İdâresi Belgeleri.....	116
2.1. Hukuk Kısmı Belgeleri.....	126
2.2. Siyasî Kısmı Belgeleri.....	127
2.3. İdarî Kısmı Belgeleri.....	127
2.4. Mütenevvia Kısmı Belgeleri.....	140
3. İdâre-i Umûmiye Belgeleri.....	142
4.Umûr-u Mahalliye-i Vilâyât Müdüriyeti Belgeleri.....	150
5.Sicill-i Nüfûs İdâre-i Umûmiyesi Belgeleri.....	159

5.1. Sicill-i Nüfûs Tahrirât Kalemi Belgeleri.....	159
5.2. Sicill-i Nüfûs Mütferrik Belgeleri.....	164
6. Mebânî-i Emîriye ve Hapishâneler Müdüriyeti Belgeleri.....	165
7. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Belgeleri.....	181
7.1. Emniyet Kalemi Belgeleri.....	182
7.2. Polis Mecmuâsı Kalemi Belgeleri.....	188
7.3. Takibât-ı Adliye Kalemi Belgeleri.....	190
7.4. Tahrirât Kalemi Belgeleri.....	193
7.5. Muhâberât ve Tensikât Müdüriyeti Belgeleri.....	193
7.6. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Evrak Odası Belgeleri.....	196
7.7. Âsâyiş Kalemi Belgeleri.....	197
7.8. Memurîn Kalemi Belgeleri.....	201
8. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Muhâsebe Kalemi Belgeleri.....	202
9.Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Kalem-i Husûsî Belgeleri.....	207
10. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Levâzım Kalemi Belgeleri.....	208
11. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Düvel-i Ecnebiye Kalemi Belgeleri.....	208
12. Şifre Kalemi Belgeleri.....	209
13. Hukuk Müşâvirliği Belgeleri.....	232
II.Hâriciye Nezâreti Belgeleri.....	233
1. Mektûbî Kalemi Belgeleri.....	234
2. Hukuk Müşâvirliği İstişâre Odası Belgeleri.....	238
3. Siyasî Kısım Belgeleri.....	240
III.Zabtiye Nezâreti Belgeleri.....	244

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ
MUALLİM CEVDET VE HATT-I HÜMAYÛN TASNİFLERİNDE BULUNAN
GAZİANTEP İLE İLGİLİ BELGELER
(1205-1271 / 1790-1854)

I. Muallim Cevdet Tasnifi Belgeleri.....	247
1. Adliye.....	247
2. Askeriye.....	250
3. Belediye.....	252
4. Dâhiliye.....	252
5. Darbhâne.....	255
6. Evkâf.....	256
7. Hâriciye.....	261
8. Maarif.....	261
9. Maliye.....	264
10. Nafiâ.....	270
11. Sıhhiye.....	270
12. Tımar.....	270
13. Zabtiye.....	272
II. Hatt-ı Hümayûn Tasnifi.....	273

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİNDE BULUNAN
GAZİANTEP İLE İLGİLİ BELGELER
(1912-1928)

I. Toprak İskân Genel Müdürlüğü Belgeleri.....	309
II. Bakanlar Kurulu Kararları.....	319
III. Başbakanlık Muâmelat Genel Müdürlüğü Belgeleri.....	331
IV. Bakanlararası Tayin Dâire Başkanlığı Belgeleri.....	340
V. Nafiâ Vekâleti Belgeleri.....	348

BEŞİNCİ BÖLÜM
GAZİANTEP İLE İLGİLİ YAYINLAR
(1847-1928)

I. Salnâmeler.....	350
1. Osmanlı Dönemine Âit Salnâmeler.....	350
1.1. Devlet Salnâmeleri (Salnâme-i Devlet-i Aliye-i Osmaniyye).....	350
1.2. Vilâyet Salnâmeleri.....	361
1.3. Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye.....	367
1.4. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmeleri.....	368
II. Diğer Eserler.....	369
SONUÇ.....	370
BİBLİYOGRAFYA.....	372

ÖNSÖZ

Yüzyıllar önce yeryüzünde dağınık bir şekilde yaşayan insanoğlu, ateşin bulunmasıyla gruplar halinde yaşamaya başlamıştır. Tarım hayatına geçilince köyler, sonra şehirler ve devletler kurulmuştur. Birlikte yaşayan insan toplulukları ortak bir tarih ve medeniyet yaratmışlardır. Yazının keşfiyle de yarattıkları bu değerleri gelecek nesillere daha kolay aktarabilmişlerdir. Böylece her millet, her şehir bir tarihî mirasın sahibi olmuştur. Bu tarihî mirasın çok önemli bir bölümünü arşivler, kütüphaneler ve eski eserler teşkil ederler.

İşte bu çalışmada, Gaziantep şehri ile ilgili yazılı kültür varlıklarının bibliyografik dökümü verilmiştir. Böylece bu dönemle ilgili inceleme yapan araştırmacılara yardımcı olmak, Gaziantep'in tarih ve kültürüne bir nebze de olsa katkı sağlamak amaçlanmıştır. Ancak varlığı yüzyıllar öncesine uzanan bir şehirle ilgili bütün dokümanların bu çalışmada zikredilmesi mümkün değildir. Bu nedenle bir zaman sınırlaması yapılarak, 1790-1928 yılları itibariyle Gaziantep ile ilgili bilgi veren dokümanların bir bölümüne çalışmada yer verildi. 1790 tarihi önemlidir. Çünkü 19. yüzyıla girerken diğer Osmanlı şehirleri gibi Gaziantep de sosyal ve ekonomik açıdan bir değişme ve dönüşüm geçirmeye başlamıştır. 1928 yılının seçilmesinin sebebi ise, Arap harflerinin yerine Latin harflerinin kabul edilerek kullanılmaya başlandığı yıl oluşudur. Dolayısıyla çalışma, Arap harfiyle yazılmış Türkçe yani Osmanlıca kaynakları ihtiva etmektedir.

Bibliyografyada, öncelikle arşiv belgelerine yer verildi. Çünkü yapılacak bir çalışmada ilk elden kaynak arşiv belgeleridir. Belgesiz yazılan tarih eksiktir. Çünkü

olayların gerçek yönlerini gün ışığına çıkarmak için belgelerden faydalanmak gerekir. 1790 yılı itibariyle Gaziantep ile ilgili en fazla bilgi, devlet arşivlerimizden özellikle Başbakanlık Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivlerinde bulunmaktadır. Bunların dışında, Topkapı Sarayı Arşivi, Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, Şer’î Siciller Arşivi, Tapu ve Kadastro Arşivi, Genel Kurmay Başkanlığı Arşivi (ATASE), TBMM Arşivi gibi pek çok arşivimiz mevcuttur. Ancak süre darlığı ve de daha önce bahsedildiği gibi en önemli arşivlerimiz olmaları sebebiyle çalışmanın ilk dört bölümünde yalnızca Başbakanlık Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivlerinde bulunan belgelere yer verildi. Ancak bu arşivlerde tasnif çalışmalarına devam edilmekte olduğundan yalnız, araştırmaya açık olan fonlarda tarama yapılmıştır.

Belgeler, fonlara ayrılarak ve dosya numaraları dikkate alınarak sıralanmıştır. Fonlarla ilgili bilgi verilirken ise Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı’nın hazırladığı “Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi” kaynaklık etmiştir.

Gaziantep ile ilgili yayınlar, çalışmanın son bölümünde bulunmaktadır. Salnâmeler ve birkaç eser bu bölümün içeriğini oluşturmaktadır. Salnâme kısmında Hasan Duman’ın *Osmanlı Salnâmeleri ve Nevsâlleri* isimli eserinden büyük ölçüde yararlanılmıştır. Diğer eserler için ise Ankara Millî Kütüphâne ile İstanbul Beyazıt Devlet Kütüphânesi katalogları taranmıştır.

Arşiv belgeleri kısmı, çalışmada hacim açısından oldukça fazla yer kaplamaktadır. Bunun nedeni arşiv belgelerinin mevcudunun ister istemez daha fazla olmasıdır.

Bu çalışmada yardım ve desteğini esirgemeyen saygı değer hocam Yrd.Doç.Dr. Celal PEKDOĞAN’a teşekkür ederim. Ayrıca Başbakanlık Osmanlı

Arşivi, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Beyazıt Devlet Kütüphânesi, Milli Kütüphâne, Gaziantep İl Halk Kütüphânesi ve Gaziantep Üniversitesi Kütüphânesi'nin değerli personeline teşekkür ediyorum.

Semiha Zehra SEVEROĞLU

ÖZET

Gaziantep Bibliyografyası (1790-1928), SEVEROĞLU, Semiha Zehra,

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı,

Tez Yöneticisi: Yrd.Doç.Dr. Celal PEKDOĞAN,

Haziran 2004, 389 sayfa

19. yüzyıldan itibaren sosyal bilimler içerisindeki yerini alan tarih, uzun yıllar siyaset merkezli yapısını korumuştur. Ancak 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bu anlayış değişmiş, tarih toplum merkezli olarak yazılmaya başlamıştır. Bu anlayış çerçevesinde gerek dünyada gerekse Türkiye’de köy, şehir ve bölge tarihi çalışmaları büyük bir hızla artmış, konu edilen bölge ve şehirlerin tarihi ve kültürü aydınlatılmıştır.

Gaziantep de bu şehirlerden biridir. Gaziantep, stratejik konumu ve iklim koşulları dolayısıyla ilk çağlardan beri insan topluluklarının yerleşme ve geçit sahası olmuştur. Bu da Gaziantep’in önemli ölçüde tarihî ve kültürel mirasa sahip olmasını sağlamıştır. Çalışmada bu mirası ortaya çıkarmak ve araştırmak isteyenlere Gaziantep ile ilgili bir bibliyografya hazırlanmıştır. Bibliyografya 1790-1928 yılları arası Gaziantep tarihi ve kültürüne ait başvurulabilecek dokümanları ihtiva etmektedir.

Tarih araştırmalarında ilk gidilecek yer arşivlerdir. En güvenilir ve birinci elden bilgiyi arşivlerde bulunabilir. Bu nedenle çalışmada devlet arşivlerinden olan Başbakanlık Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivleri’nde bulunan Gaziantep ile ilgili belgelerin bir bölümü katalog şeklinde sunulmuştur.

Bir şehirle ilgili araştırma yaparken sadece arşivlerden faydalanılmaz. Başvuru kaynaklarından biri de şehirle ilgili yapılmış çeşitli yayınlardır. 1790-1928 yılları arası Gaziantep ile ilgili yayınlar araştırılırken Ankara ve İstanbul'daki çeşitli kütüphanelerden faydalanıldı. Ulaşılabilen yayınlar, birkaç Arap harfli Türkçe eserle, o dönemin popüler yayınları olan salnâmelerden ibarettir.

ABSTRACT**Bibliography of Gaziantep (1790-1928)****by****Semiha Zehra SEVEROĞLU****Master's Thesis, Department of History,****Supervisor: Asst.Prof.Dr. Celal PEKDOĞAN,****June, 2004, 389 pages**

History, taking the place in the social sciences since the 19th century, has kept its politic-central structure for years. Nevertheless, this understanding has changed since the second half of the 20 th century, history has begun to be written socio-centrally. Both in world and in Turkey, with this comprehension, the research over the villages, the cities and the regions spread rapidly, the history and the culture of the ones put into light.

Gaziantep is one of these cities. Gaziantep, due to strategic position and climate condition became settlement and passage for the people from the ancient ages. Thus, it provides Gaziantep had great cultural and historical heritage. In this bibliography is prepared related to Gaziantep for who wants to search and put these inheritance into light . It includes the documents belonging to Antep culture and history between 1790-1928.

The first places to visit for the historical work are archives. The first hand and the most reliable information is found in there. Therefore the documents are from

Ottoman Premiership Archives and Republic Archives, related to Gaziantep presented as catalogue.

When the research is done about cities, of course, the only source is not archives. One of them is former publications about cities. The libraries in Ankara and İstanbul were used when the publications about Anteb between 1790-1928 were searched. The publications of which were reached are some Arabic-letter Turkish works and the popular works of the period, *salnâme*.

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.m. : Adı geçen makale

a.g.y. : Adı geçen yer

DİA : Türkiye Diyânet Vakfı İslam Ansiklopedisi

Ed. : Editör

H. : Hicrî

İA : İslam Ansiklopedisi

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı

R. : Rumî

s. : Sayfa

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TTK : Türk Tarih Kurumu

Hicrî Aylar

M. : Muharrem

S. : Safer

Ra. : Rebiü'l-Evvel

R. : Rebiü'l-Âhir

Ca. : Cemâziye'l-Evvel

C. : Cemâziye'l-Âhir

B. : Receb

Ş. : Şaban

N. : Ramazan

L. : Şevval

Za. : Zilka'de

Z. : Zilhicce

GİRİŞ

19. yüzyılda tarih kendisini profesyonel olarak eğitilmiş tarihçiler tarafından yürütülen bir bilim olarak gören, profesyonelleşmiş bir disipline dönüştü¹. Ancak tarihin uzun yüzyıllardır süregelen siyaset-iktidar merkezli yapısı 19. yüzyılda da sürdü. Fransız İhtilali'yle literatürümüze giren toplum, vatandaş ve ulus kavramları tarihin konusunu değiştirse de siyasetle iç içeliği devam etti. 19. yüzyılda tarih büyük oranla bu tür toplumsal bellek yaratarak ulusların inşa sürecinde rol oynadı. Bu nedenle tarih liderlerin, komutanların, kralların kısaca ünlü kişilerin yaşam öyküleri ya da onların başrolü oynadığı savaşların tarihi olarak sunuldu. 20. yüzyılla birlikte ise tarih giderek siyaset merkezli olmaktan toplum merkezli olmaya doğru kayd². Bu da yerel tarih çalışmalarının önünün açılması demekti.

Yerel tarih belli insanların belli bir zamanda ve yerdeki (köy, kasaba, kent veya herhangi bir bölge) öyküsü ya da geçmişin bilgisi olarak tanımlanır³. İçeriği açısından değerlendirildiğinde yerel tarih merkezî konularda oldukça açılım sağlar. Belli bir yerin veya belli bir yerde yaşamış olan toplumların kökenini, toplumsal, ekonomik, politik gelişmelerini, gelişim özelliklerini, yaşam biçimlerini ve bu yaşam

¹ Georg G. Iggers, *Yirminci Yüzyılda Tarih Yazımı*, (Çeviri:Gül Çağalı Güven), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2000, s. 18.

² Esra Danacıoğlu, *Geçmişin İzleri, Yanıbaşımızdaki Tarih İçin Bir Klavuz*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2001, s. 1-2.

³ Erdal Aslan, "Yerel Tarihin Tanımı, Gelişimi ve Değeri" *Tarih Yazımında Yeni Yaklaşımlar Küreselleşme ve Yerelleşme, Üçüncü Uluslar arası Tarih Kongresi*, (Ed: Zeynel Abidin Kızılyaprak), Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 2000, s.195.

biçimlerini belirleyen dokuları konu edinen bir çeşitlilik gösterir⁴. Yerel tarihçilik kendisine ait özgün bir analiz ve metoda sahip değildir. Tarihçiliğin farklı perspektiflerinin bir mekâna, bir yerleşim birimine adapte edilmesidir⁵.

Yerel tarihçilik, daha 16. yüzyılda, özellikle İngiltere ve Fransa'da toprak-soylu ailelerin ve şatoların tarihlerini içeren eserlerle ilk örneklerini ortaya koymuştur. 19. yüzyılda ve 20. yüzyılın ilk yarısında genel tarihin ön plana çıkmasıyla gözden düşmüş, 20. yüzyılın ortalarından itibaren ise yeni yaklaşımlarla tekrar gündeme girmiştir. Bu döneme dek genellikle amatörlerin hakim olduğu yerel tarihçilik alanında 1930'lardan itibaren farklı konularla akademik standartlar da ortaya çıkmaya başlamıştır⁶.

Türkiye'ye baktığımızda, yerelin tarihinin yazılabilecek ve yayımlanabilecek bir olgu ya da nesne olarak görülmeye başlanması 1870'li yıllara dek uzanır. Osmanlı tarih yazıcılığı içinde bölge ya da kent tarihlerinin yazılması, belediyelerin doğuşuyla kentlerin kişilik kazanması, vilâyet matbaalarının kurulması, vilâyet salnâmelerinin yayımlanmaya başlaması ve Osmanlı Devleti'ne seyyahların gelmesi gibi faktörlerin etkisiyle ancak 1870'lerden sonra ortaya çıkabilmiştir. Bu dönemden sonra kent tarihlerinin yazılmasına ilgi artmıştır. İsmail Belig Efendinin *Tarih-i Bursa* (1871), Şakir Şevket'in *Trabzon Tarihi* (1873), Lütfi'nin *Şam Tarihi* (1883) gibi çalışmalar kent çalışmalarının bilinen ilk örnekleridir. 1829'dan 1928'deki Harf İnkılabı'na kadar bu türden altmıştan fazla çalışma vardır. Ancak, değişik amaçlarla

⁴ Aslan, *a.g.m.*, s.195.

⁵ Danacıoğlu, *a.g.e.*, s.6.

⁶ Aslan, *a.g.m.*, s.195-197.

yazılan bu tarihler daha çok yüzeysel betimlemeler olarak kalmışlardır⁷. Yerel tarih çalışmalarının sayısında Cumhuriyet'e geçişle birlikte bir artış gözlenmiştir. Cumhuriyet'in Osmanlı'dan devr aldığı salnâme (yıllık) geleneğini bir tarafa bırakacak olursak, Cumhuriyet döneminde yerel tarih çalışmaları açısından kayda değer ilk girişim Halkevlerinin araştırma ve basım faaliyetleridir⁸. Halkevleri yayımladıkları dergilerde faaliyet gösterdikleri bölge ve yerleşim yerlerinin tarihine ilişkin yazılar ve kitaplarla yerel tarih alanında önemli bir rol üstlenmişlerdir⁹. 80'li yıllardan itibaren ise Türkiye'de yerel tarih yazımına olan ilgi artmış ve bu alanda pek çok çalışma yapılmıştır ve günümüzde de yapılmaya devam edilmektedir¹⁰.

Avrupa ile kıyasladığımızda yerel tarih konusunda yeterince gelişme kaydedildiği söylenemese de yapılan çalışmalar neticesinde Türkiye'de bugün pek çok bölgenin, kentin hatta köyün tarihi aydınlığa kavuşmuş, bir takım kültürel öğeleri ortaya konulmuştur. Bu kentlerden biri de çalışmanın konusunu oluşturan Gaziantep'tir.

Gaziantep, ilk uygarlıkların doğduğu Mezopotamya ve Akdeniz arasında bulunması, kervan yollarının kavşak noktasında olması ve uygun iklim koşulları dolayısıyla eski çağlardan beri insan topluluklarının yerleşme ve geçit sahası

⁷ Aslan, *a.g.m.*, s.199-200.

⁸ Danacıoğlu, *a.g.e.*, s.13.

⁹ Aslan, *a.g.m.*, s.200-201.

¹⁰ Ömer Lütfi Barkan, Halil İnalcık, Nejat Göyünç, Zeki Arıkan, Feridun Emecen, Özer Ergenç, Süraiye Faroqhi yerel tarih araştırmalarında önde gelen tarihçilerimizdir.

olmuştur. Tarih boyunca pek çok devletin egemenliğinde kalan Antep, Yavuz Sultan Selim zamanında 1516'da Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girdi.

Osmanlı idaresi altında Antep'te önemli bir olay meydana gelmedi. Yalnız diğer Anadolu şehirleri gibi burası da XVII. yüzyıldan itibaren zaman zaman Celalî saldırılarına uğradı; yöredeki bazı nüfuzlu kişiler ve ayanların etkisi altına girdi. Şehir, 1839 Haziran ayında kısa bir süre için Mısır Valisi Mehmed Ali Paşa kuvvetleri tarafından işgal edildi¹¹.

I.Dünya Savaşı'ndan sonra Aralık 1918 başlarında Halep'te fazla asker ve hayvanları bulunduğundan yalnız kışı çıkarmak ve iâşe hususunda sıkılmamak bahanesiyle İngilizler Antep'i işgal ettiler. Yaklaşık bir yıl süren işgalin ardından Fransızlar ile yaptıkları Suriye İtilafnamesi gereği burayı onlara terk ettiler (29 Ekim 1919). Ekim 1918 sonlarında Mustafa Kemal Katma'da iken Ali Cenani'ye rastladı ve ona teşkilat kurma öğüdünü verdi, silah verdiğini de söyledi. Böylece Antep müdafaasının temeli, Mustafa Kemal tarafından atıldı¹².

Gerek Fransızlar gerekse onlarla birlikte gelen Ermeniler, yerli Ermenilerle birleşerek Antep'i işgal ve şehirdeki Türk nüfusu katletmeye başladılar. Ermeniler'in baskı ve zulümleri halkın direnişine yol açtı ve bu direniş 9 Şubat 1921'e kadar sürdü. Bu tarihten sonra direniş kırıldı, şehri savunan Türk kuvvetleri geri çekildi ve Fransızlar şehirde duruma hakim oldular. TBMM verilen bu mücadele karşısında 8 Şubat 1921 tarihli toplantısında Antep'e "Gazilik" unvanını verdi. Gaziantep,

¹¹ Hüseyin Özdeğer, "Gaziantep", *DİA*, Cilt 13, İstanbul 1996, s.467.

¹² Celal Pekdoğan, "Yalnız Bırakılmayan Şehir: Antep", *Sosyal Bilimler Dergisi*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ocak, 2001, s.221.

Atatürk'ün diplomatik alandaki siyasî zaferi olan ve 20 Ekim 1921'de Fransızlar'la imzalanan Ankara İtilafnamesi'nin ardından, 25 Aralık 1921'de özgürlüğüne kavuştu¹³. Yerli Ermeniler de Fransızlar'la birlikte gelen Ermenilerle birlikte şehri terk ettiler.

İşte böylesine köklü bir geçmişe sahip olan Gaziantep'in tarihinin ve kültürünün araştırılmasına kaynaklık edecek oldukça fazla malzemedi burada, sadece 1790-1928 yılları arasındakilere çalışmada yer verildi.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi

Osmanlı Devleti'nde daha ilk devirlerden itibaren eski bir devlet geleneği olarak bir arşiv fikrinin mevcut olduğu, gerek kayıtların defter şeklinde tanzimi ile ilgili emirlerden, gerekse günümüze kadar gelen belgelerin tanzim ediliş tarzından ve titizlikle korunmuş olmalarından anlaşılmaktadır¹⁴. Belgelerin saklanması öyle önem verilirdi ki; kâtipler tarafından vesikaların çalınması, saklanması ve tahrif edilmesi durumunda, bunu yapanlar idamla cezalandırılırdı. İşte bu titizlik sayesinde tarihimize ait pek çok belge zamanımıza kadar intikal edebilmiştir¹⁵.

Osmanlı bürokrasisi, bugün arşivcilikte kullanılan dosyalama usûlüne karşılık, defter usûlünü esas kabul etmişti. Herhangi bir konuda verilmiş olan karar,

¹³ Pekdoğan, *a.g.m.*, s.223, 246; Özdeğer, *a.g.m.*, s.468.

¹⁴ Necati Aktaş-Yusuf Halaçoğlu, "Başbakanlık Osmanlı Arşivi", *DİA*, Cilt: 5, İstanbul, 1992, s.122.

¹⁵ İbrahim Yılmazçelik, "Şer'iyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Mülâhazalar", *TC. Milli Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.159.

konu ile ilgili kalemin-üç ana daire olan Divan, Maliye ve Defterhane kalemleri-defterine mutlaka kaydedilmek zorundaydı¹⁶. Bu defterler muntazam şekilde tasnif edilmiş bir halde senelerine göre evrak mahzenlerinde saklanırlardı. Diğer bir kısım müteferrik isimler altında evrakın derece ve önemine göre kese denilen atlas veya adı kumaşlardan kırmızı mahfazalar ve torbalara konulurdu. Her dairede günün evrakı bir tomarı, her ayın tomarları bir torbayı ve her yılın torbaları da bir sandığı teşkil ederdi. Her sandığın üzerinde ihtiva ettiği vesikaları gösteren etiketler vardı¹⁷. Demek ki kalemlere göre ayrılmış, belli konu başlıkları altında toplanmış ve kronolojik sıralamaya tabi tutulmuş bir tasnif düzeni söz konusudur.

Bursa'nın başkent olduğu dönemlere ve öncesine ait resmî belgelerin Timur istilası sırasında yok edildiği bilinmektedir. Edirne'nin devlet merkezi olduğu dönemlerde ise meydana gelen yangınlar, saltanat kavgaları gibi sebepler bu döneme ait belgelerden çok azının zamanımıza kadar gelmesine sebep olmuştur¹⁸. Bu nedenle İstanbul'un fethinden sonra Osmanlı Arşivlerinde yoğunlaşma başlamaktadır. Daha çok Kanunî döneminden itibaren ise kesif ve düzenli arşivlik

¹⁶ Seyit Ali Kahraman, "Osmanlı Arşivi'nde Tasnif Çalışmaları ve Problemleri", *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.419; Komisyon, *Belgelerle Arşivcilik Tarihimiz (Osmanlı Dönemi) I*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara, 2000, s.5.

¹⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 3.Baskı, Ankara, 1988, s.76.

¹⁸ Necati Gültepe, "Arşivde İdarî Yönetim, Personel, Problemler ve Çözümleri", *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.38.

malzeme bulunmaktadır. Zira bu devirde devlet istikrara kavuşmuş, kurumları hemen hemen gelişimini tamamlamış ve saltanat kavgaları da sona ermiştir¹⁹.

İstanbul'un fethinden sonra ilk evrak mahzeni olarak Yedikule kullanılmıştır. Yedikule'den sonra arşivler Atmeydanı'na, oradan ise Topkapı Sarayı'nın inşasını takiben Hazine-i Âmire ve Enderun-u Hümayun'a nakledilmiştir²⁰. Arşivlik malzeme divan toplantılarının yapıldığı Kubbealtı'nın yanı başındaki Hazine-i Âmire'de devlet gelirleri, altın ve gümüş akçeler ve değerli eşyalarla birlikte saklanırdı. Divan günleri burası hazinedarbaşı tarafından sadrazamın mührüyle mühürlenip kapatılır ve yine bizzat sadrazamın huzurunda açılırdı²¹. Topkapı Sarayı'nın bazı bölümlerinin arşivlerin muhafazası için kullanılması; Divan-ı Hümayun toplantılarının Bâb-ı Âli'de yapılmaya başlanıp 1785'te burada kargir bir bina inşa edilmesine kadar sürmüştür²². XVIII. yüzyıl sonlarında Bâb-ı Âli'nin teşekkül etmesiyle Bâb-ı Âli, Bâb-ı Defterî, Bâb-ı Seraskerî ve Bâb-ı Meşihat olmak üzere bünyesinde evrak biriken dört daire ortaya çıkmıştır²³.

XVIII. yüzyıl ortalarına kadar iyi bir şekilde saklanan ve titizlikle korunan arşiv malzemeleri, sonra rehavet ve umursamazlığın doğurduğu bazı ihmal ve

¹⁹ Komisyon, *a.g.e.*, s.5.

²⁰ Gültepe, *a.g.m.*, s.38.

²¹ Komisyon, *a.g.e.*, s.5

²² Gültepe, *a.g.m.*, s.38.

²³ Aktaş-Halaçoğlu, *a.g.y.*.

tahriplere maruz kaldı. Bakımsızlık, yangınlar, su baskınları, depoların yetersizliği, taşımalar, kötü şartlar bunların başlıca nedenleriydiler²⁴.

Arşivcilik konusunda önemli gelişme, devletin bütün birimleriyle beraber Tanzimat döneminde yaşanmıştır. Bu dönemde bürokratik yapıda değişiklikler olmuş, belgeler numara ile kayıtlanmaya başlamış, eskiden verilen dilekçenin kenarına derkenar şeklinde kayıt düşülürken, bu işlem ayrı kağıtlara yapılmaya başlanmıştı. 1891 yılında da aynen kayıt usulünden vazgeçilerek, dosya usulü tercih edilmiştir²⁵.

Tanzimat döneminde, modern arşivciliğe geçişte ilk adımlar 1845 yılında devrin Maliye Nazırı olan Safvetî Paşa tarafından atılmıştır. 1837 yılında Maliye Nezaretine dönüştürülmüş olan Bâb-ı Defterî döneminden kalan ve Topkapı Sarayı'ndaki Enderun Hazinesi'nde saklanan milyonlarca belge günümüz tasnif anlayışına uygun olarak, kalemlerine göre ayrılıp depolara konulmuştur. Bu dönemde belgeler, modern arşivciliğin en geçerli sistemi olarak kabul edilen provenans sistemine, yani belgelerin ait oldukları dönemin bürokratik yapısı esas alınarak düzenlenen sisteme göre tasnif edilmiştir. Bu dönemde ayrıca, artık kaldırılmış olan ocaklara ait bir kısım evrak ile eski defterler ve bazı cizye evrakı imha edilmiştir. Bu teşebbüsü, arşivcilik açısından ileride atılacak radikal ve modern adımların ilk işareti olarak değerlendirmek mümkündür²⁶.

²⁴ Komisyon, *a.g.e.*, s.8.

²⁵ Kahraman, *a.g.m.*, s.420-421.

²⁶ Kahraman, *a.g.m.*, s.420; Komisyon, *a.g.e.*, s.11.

Arşivcilik konusunda bir başka teşebbüs de çeşitli Avrupa ülkelerinde elçilik görevlerinde bulunan ve oralarda arşivlere ne derece önem verildiğini gören Mustafa Reşit Paşa tarafından yapılmıştır. Mustafa Reşit Paşa, 28 Eylül 1846 tarihinde Sadârete gelişiyle birlikte Devlet Arşivi niteliğinde “Hazine-i Evrak” adı verilen bir teşkilatın kurulmasına ve binasının inşasına karar vermiştir. İtalyan Mimar Fossati’ye ihale edilen Hazine-i Evrak binasının inşaatı 1848 yılında tamamlanmıştır. Binanın inşaatı sürerken bir yandan da çıkarılan nizamnâmeler ve kurulan heyetler ile modern arşivcilik anlayışına uygun düzenlemelere gidilmiş ve arşiv binasının iç tertibi yapılmıştır. 20 Şubat 1847 tarihli bir irade ile müessesenin adı “Hazine-i Evrak Nezâreti” olarak değiştirilmiş, yetkilisine de “nâzır” unvanı verilmiştir. Diğer nezâretler de, Hazine-i Evrak’ı sistem ve tasnif usulleri ile kendilerine örnek alıp, bünyelerinde nezâret arşivleri kurmuşlardır²⁷.

Hazine-i Evrak Nezâreti unvanı daha sonra “Hazine-i Evrak Müdüriyeti”ne dönüştürülmüş ve Osmanlı Devleti’nin sonuna kadar, Sadâret daireleri arasında yer almıştır²⁸.

Bazı Avrupa Devletleri’nin arşivcilik faaliyetlerine girişmelerinin XIX. yüzyılda olduğu düşünülürse Osmanlıların pek fazla geç kalmış sayılamayacakları anlaşılır. Mustafa Reşid Paşa’nın ilham aldığı *Public Record Office* (İngiliz Devlet

²⁷ Gültepe, *a.g.m.*, s.38-39.

²⁸ Gültepe, *a.g.m.*, s.39.

Arşivi)'in modern bir biçimde kurulması 1838'de, yani Osmanlıların ilk teşebbüsünden sadece yedi yıl öncedir²⁹.

1908 yılında ilan edilen II.Meşrutiyet döneminde de arşivler açısından önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu dönemin önemli özelliği, arşiv malzemesinin sadece saklanarak, gerektiği zaman başvurulacak bir kaynak olarak görülmesi anlayışının yerini, bu malzemenin tarih ve çeşitli bilim dallarının hizmetinde kullanılması düşüncesinin almasıdır. Tarih-i Osmanî Encümeni'nin kurulması ve Tarih-i Osmanî mecmuasının yayınlanmaya başlaması ile arşivlerin önemi artmıştır. Abdurrahman Şeref, Ali Emiri, İbnül Emin Mahmud Kemal İnal ve Muallim Cevdet başkanlığında çeşitli komisyonlar toplanmış ve tasnif çalışmaları yapılmıştır³⁰.

Osmanlı Devleti zamanında yapılmış ve yararlanılabilecek durumda olan bazı fonların tasnifleri usûl olarak eksikliklerine rağmen hemen hemen orijinal özellikleri muhafaza edilerek araştırmaya açık durumdadır. İrâde tasnifleri, Hatt-ı Hümayûn Tasnifleri, Bâb-ı Âli Evrak Odasına ait defter ve evrak dosyaları, Divan-ı Hümayûn Odası defterleri, Şura-yı Devlet Evrakı defterleri bunlar arasındadır³¹.

1914 yılı başlarında Bâb-ı Âli Hazine-i Evrakıyla Hâriciye ve Şurâ-yı Devlet ve Dâhiliye daireleri arşivlerinin birleştirilmesi için çalışmalar başlatılmış fakat bu, I. Dünya Savaşı dolayısıyla gerçekleşmemiştir³². Bu arada savaşın ikinci yılı olan

²⁹ Mübahat S. Küttükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı, İkinci Baskı, İstanbul, 1998.

³⁰ Kahraman, *a.g.m.*, s.421-423; Komisyon, *a.g.e.*, s.27.

³¹ Komisyon, *a.g.e.*, s.31.

³² Komisyon, *a.g.e.*, s.17.

1915'te Hazine-i Evrak'ın önemli bir kısım evrakı, 208 sandık içinde Konya'ya nakledilmiş ve Çanakkale zaferi ile İstanbul'un işgal tehlikesi atlatılınca aynı yıl geri getirilmiştir³³.

Cumhuriyet'in kurulmasından sonra, Sadâret evrakının ve eşyasının korunması için, İcrâ Vekilleri Riyâseti'nin Özel Kalem Müdürlüğü'ne bağlı "Mahzen-i Evrak Mümeyyizliği" adıyla bir memuriyet teşkil edilmiştir. Böylece Osmanlı Devleti'nin Hazine-i Evrak'ı benzer bir isim altında ve sınırlı sayıdaki personeliyle yeni kurulan Cumhuriyet kurumları arasındaki yerini almıştır³⁴.

1927 yılında bu memuriyet "Hazine-i Evrak Muavinliği" unvanıyla Başvekâlet Müsteşarlığına bağlanmıştır. Cumhuriyet'in onuncu yıldönümünde, 20 Mayıs 1933 tarihinde Ankara'daki Evrak Müdürlüğü ile İstanbul'daki Hazine-i Evrak Müdür Muâvinliği, "Başbakanlık Evrak ve Hazine-i Evrak Müdürlüğü" haline dönüştürülmüştür. 1937'deki teşkilat kanunu ile "Hazine-i Evrak" adı batı dillerindeki karşılığı olan "arşiv" kelimesi ile değiştirilmiş, Ankara'daki Evrak Müdürlüğü ile ilişkisi kesilerek "Arşiv Umum Müdürlüğü" adıyla Başvekâlet Teşkilatı içerisinde müsteşara bağlı, müstakil bir arşiv dairesi haline getirilmiştir. 1960 yılında da bu isim "Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir. 28 Şubat 1982 yılında ise Başbakanlık Teşkilatı içerisinde "Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı" adını almıştır. Nihayet 18 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile "Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü" kurulmuş ve 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı

³³ Gültepe, *a.g.m.*, s.39.

³⁴ Komisyon, *a.g.e.*, s.17.

“Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun”la Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Merkez Teşkilatı ana hizmet birimlerinden biri haline gelmiştir³⁵.

Başbakanlık Osmanlı Arşivinde 1980’den sonra tasnif çalışmaları canlanmıştır. Geniş imkanları olan bir fon kurulup, Osmanlı Arşivine bina, personel, teçhizat ve ekipman için büyük imkanlar sağlandı. Yüksek ücret politikasıyla personel sayısı arttırılarak tasnif çalışmalarına hız verildi ve böylece pek çok belgenin tasnifi tamamlanarak araştırmacıların hizmetine sunuldu³⁶. Bugün Başbakanlık Osmanlı Arşivindeki 150 milyon belgenin 60 milyonunun tasnifi yapılmış ve bu belgelere ait 4 bine yakın katalog hazırlanmıştır. Araştırmaya açık fon sayısı ise 40’tır³⁷. Halen de tasnif çalışmaları devam etmektedir. Bir taraftan da belge katalogları bilgisayara aktararak internet vasıtasıyla araştırmacılara sunulmaktadır. Yakın bir zamana kadar da yine internet vasıtasıyla araştırmacıların belgelere ulaşması planlanmaktadır.

600 yılı aşkın bir süre üç kıtada ve çok geniş bir coğrafyada hüküm süren Osmanlı Devleti’nin bıraktığı bu kültür hazinesi, sadece Türkiye tarihi açısından değil, Kuzey Afrika, Balkanlar, Ortadoğu ve Kafkasya’nın tarihi araştırılırken de başvurulacak ana merkez niteliğini taşıyor. Yerel tarih çalışmaları olduğunda da ilk gidilecek yerdir.

³⁵ Gültepe, *a.g.m.*, s.40.

³⁶ Aktaş-Halaçoğlu, *a.g.m.*, s.126

³⁷ İsa Özkul, *Türk Arşivleri Bugünü ve Geleceği*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 2000, s.4.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı, Başbakanlık Müsteşarlığının 12 Ekim 1976 tarihinde Başbakanlık Merkez Teşkilatı içerisinde, daire başkanı olarak görevlendirilen İsmet Binark'ın öncülüğünde kurulmuştur³⁸. Daha sonra 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı Başbakanlık teşkilat kanunu ile de kurulmuş olan Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır³⁹.

Bu kurumun görevi: Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinden başlayarak özellikle Milli Mücadele, onu takip eden dönem ve Cumhuriyet'in ilanından bugüne kadar teşekkül eden her türlü arşiv malzemesi ve zamanla arşiv malzemesi haline gelecek olan arşivlik malzemenin kontrol altına alınması, bunların arşivcilik metot ve tekniklerine uygun olarak korunması, düzenlenmesi ve ilmî bir şekilde tasnif edilip istifadeye sunulmasıyla ilgili arşiv hizmetlerinin bağımsız olarak ve merkezi bir şekilde yürütülmesidir⁴⁰.

Cumhuriyet Arşivi kağıt üzerinde 1976 yılında kurulmuş olsa da devlet dairelerinin elinde bulunan malzemeyi Cumhuriyet Arşivine nakletmelerini sağlayan bir yönetmeliğe ve yeterli sayıda personel ile arşiv hizmeti sunabileceği bir binaya ancak 1988 yılında kavuştu. 81 yıllık Cumhuriyet tarihinin ne yazık ki pek az evrakı kendisine bu arşivin çelik raflarında saygın bir yer bulabilmiştir. İl yönetimleri

³⁸ Rahim Erişti, "Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı'nın Kuruluşu ve Çalışmaları", *TC. I. Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.401.

³⁹ İsmet Binark, "Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi", *DİA*, Cilt: 5, İstanbul, 1992, s.120.

⁴⁰ Binark, *a.g.y.*

1980'lerin sonlarına kadar arşive devretmeleri gereken evrakı, ödenek, personel ve daha da önemlisi zihniyet eksikliği yüzünden SEKA'ya göndermişlerdir⁴¹.

Cumhuriyet Arşivi, günümüzde yaşayan bir arşivdir. Çeşitli kurumlardan belge akışı ve buna bağlı düzenlemelerle tasnif çalışmaları devam etmektedir.

Bu çalışmalar, oldukça modern olan Devlet Arşiv Sitesi'nde yapılmaktadır. Bu sitede nükleer sığınak depolar, sığınak depolar ve normal depolar olmak üzere farklı özelliklerde depolar yer almıştır. Tamamı yer altında bulunan nükleer sığınak depoların girişi ayrı olup havalandırma sistemi de müstakildir. Bu depolarda sabit raf sistemi kullanılmış olup, toplam raf uzunluğu 125 kilometredir. Bütün depolarda gerekli teknik tesisat projelendirilmiştir. Devlet Arşiv Sitesi'nde ayrıca her türlü teknik servislere, hizmet ünitelerine, araştırma ve sergi salonuna, 138 kişilik anında tercüme imkanı toplantı salonuna, merkezi ısıtma sistemine, jeneratör ve trafo merkezine yer verilmiştir. Site yaklaşık 108.000 m²lik yapı toplam alanı üzerinde inşa edilmiştir. Devlet Arşiv Sitesi'nde ayrıca bir bilgi işlem merkezi de kurulmuştur⁴².

⁴¹ Danacıoğlu, *a.g.e.*, s.80.

⁴² Binark, *a.g.m.*, s.121.

BİRİNCİ BÖLÜM
BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİNDE BULUNAN
GAZİANTEP İLE İLGİLİ SADÂRET BELGELERİ
(1258-1338 / 1841-1919)

I. Bâb-ı Âlî Belgeleri

XVII. yüzyıldan itibaren Divân-ı Hümayûn'un önemini kaybetmeye başlamasıyla, devlet merkezi Sadrazam Konağına (Bâb-ı Âsâfi) kaymış, Divân-ı Hümayûn kalemleri ve tutulan kayıtlar da buraya intikal etmiştir. 1836'da nezâretler oluşturularak bir görev dağılımı yapılmış, ayrıca Meclis-i Vükelâ, Meclis-i Vâlâ, Dâr-ı Şurâ gibi meclisler faaliyete geçerek imparatorluğun sonuna kadar varlığını sürdürecektir olan Bâb-ı Âlî kompleksi oluşturulmuştur.

Bâb-ı Âlî Evrâkı olarak tanımlanan belge grubu, Sadâret, Meclis-i Vâlâ, Dâhiliye, Hâriciye, Deâvî Nezâretleri belgelerini bir bütün olarak ihtivâ eder. Ancak tasnifte uygulanan provenans sistem gereğince bunlar ayrı ayrı fonlara bölünmüştür.

Tasnif edilen Sadâret evrâkı, 1840-1922 (H.1256-1341) yılları arasındaki döneme aittir ve ait olduğu yılların mülkî, askerî, adlî, siyasî, malî vb. bütün meselelerini ihtivâ etmektedir.

1. Bâb-ı Âlî Sadâret Dâiresi Kalemlerine Ait Belgeler

Divân-ı Hümayûn'da yer alan bir çok kalem, sembolik olsa dahi Tanzimat'tan sonra da Sadâret Dâiresi içinde görülmektedir. Bâb-ı Âlî'de evrâkın giriş ve çıkışının kontrol edilip kaydının yapıldığı iki kayıt odası görülmektedir.

Dâhiliye Kalemi ve Bâb-ı Âlî Evrâk Odası. Dâhiliye Kalemi vilâyetlere giden ve vilâyetlerden gelen evrâkın genel evrâk kalemi makamındadır. Bâb-ı Âlî Evrâk Odası ise nezâretlerden gelen ve nezâretlere giden evrâkın kayıt işlemlerini yürütmektedir.

Ancak 1872 (H.1289) yılında Dâhiliye Kalemının ortadan kalkmasıyla birlikte bu kalemin görevleri de Bâb-ı Âlî Evrâk Odasına verilmiştir. Dâhiliye Kalemi yerine ise evrâkı mühürlemek görevini yürütecek olan İcrâ Odası tesis edilmiştir.

1.1.Sadâret Divân (Beylikçi) Kalemi Belgeleri (A.DVN)

Divân-ı Hümayûn, fiilen ortadan kalktıktan sonra, artık bu tabir, tamamen sembol olarak, Bâb-ı Âlî’de bir kalemi ifade eder olmuştur. Tanzimat öncesinde ayrı ayrı kalemler durumunda bulunan Beylikçi, Tahvil, Ruûs kalemlerine ait olan evrâk, Bâb-ı Âlî’de tek kalem altında sayılarak Divân-ı Hümayûn kaleminde toplanmıştır.

Dosya No:12/A Sıra No:72 Tarih:10.8.1261 Vesika Adedi:2

Antep Kazâsındaki Hüsrev Paşa Medresesi müderrisliğinin 1262 yılından itibaren es-Seyyid Hâfız Mehmet Necip Efendi uhdelerine tevcih edilmesine dâir Şeyhülislam Mekkizade’nin yazısı ve Sadrazam’ın buyruldu.

Dosya No:66 Sıra No:27 Tarih: 7.Ra.1267 Aded:1 Vesika Cinsi:Emr-i âlî

Tolcu Karantina Müdürü Ayıntab Karantinasına tayin olunduğundan yerine Mustafa’nın tayini.

Dosya No:66 Sıra No:93 Tarih :7.R.1267 Aded:1 Vesika Cinsi:Emr-i âlî

Karantina Müdürlüğünden azl ve yerine tayin.

Dosya No:69 Sıra No:56 Tarih :10.N.1267 Aded:1 Vesika Cinsi:Emr-i âlî

Kadılık tevcihi.

Dosya No:78 Sıra No:91 Tarih :7.L.1268 Aded:1 Vesika Cinsi:Arzuhâl

Antep Kaymakamı Mir Ferhat'ın Lofça Varoş Çorbacısı Heci Elya oğlu Saço'daki alacağının tereke ya da vereseden tahsili talebi.

Dosya No:83 Sıra No:64 Tarih :3.Ra.1269 Aded:2 Vesika Cinsi:Emr-i âlî

1.Maraş Sâbık Kadısı Yusuf Efendiye bilâd-ı devriyeden Erzurum Kazâsı'nın tevcih olunduğu.

2.Sâbık Antep Kadısı Şerif İbrahim Rüşdü Efendiye bilâd-ı devriyeden Trablusgarb'ın tevcih olunduğu.

Dosya No:85 Sıra No:98 Tarih :24.Ca.1269 Aded:1 Vesika Cinsi:Arzuhâl

Safiye Hatunun hacca gönderilmesi ve uğrayacağı yerlerde yardımcı olunması talebi.

Dosya No:93 Sıra No:69 Tarih :11.S.1270

1-Mekke Kadılığının Sâbık Mısır Kadısı Mustafa Hamdi Efendi'ye, Şam Kadılığının Sâbık İzmir Kadısı Mustafa Necib Efendiye, Bursa Kadılığının Sâbık Selanik Kadısı

Sadettin Efendiye, İzmir Kadılığının Süleymaniye Müderrisi Mehmet Ebulhayr Efendiye, Trablusgarb Kadılığının Sâbık Bosna Kadısı Sâit Efendiye, Ayıntab Kadılığının Bursa Müderrisi Ali Efendiye, Beyrut Kadılığının Bursa Müderrislerinden Mustafa Hilmi Efendiye tevcih edildiği.

2-Kudüs Mevleviyetinin Sultan Selim Müderrisi Mehmet Sadık Efendiye tevcih edildiği.

Dosya No:101 Sıra No:96 Tarih :24.Ca.1271 Aded:1 Vesika Cinsi:Takrir

Ayıntab'daki Ermeniler'in ayin için vekil tayini ile vekâlet emr-i âlîsinin tasdir buyrulması.

Dosya No:110 Sıra No:100 Tarih :28.Ca.1272

Ayıntab hanedânından Mehmet Battal Beye hizmetlerine mükâfaten Beşinci Rütbe'den Mecidiye Nişanı verildiği.

Dosya No:132 Sıra No:26 Tarih :6.Za.1274 Aded:1 Vesika Cinsi:Pusula

Ayıntab Kaymakamlığının, Sâbık Dersim Kaymakamı Seyda Ağa'ya ihâlesi.

Dosya No:133 Sıra No:73 Tarih :1274

Ayıntab Kazâsı Hakimi Abdullah'ın, gereken yardımın gösterilmesi için Halep Valisine emirnâme yazılması talebi.

Dosya No:150 Sıra No:25 Tarih :27.B.1276 Aded:1

Dergâh-ı Âlî kapıcıbaşlarından Ömer Ağa'ya Ayıntab Kaymakamlığının ihâlesi.

Dosya No:160 Sıra No:91 Tarih :22.B.1277 Aded:1

İlmiye sınıfından bazı şahıslara Mahreç ve Devriye Mevleviyeti tevcih olunması.

Dosya No:161 Sıra No:63 Tarih :10.Ş.1277 Aded:2

Müslüman tüccardan Ayıntab'da oturan Hacı Hasan veled-i Hâlid'in Hayriye Tüccarı silkine kayıt için emr-i âlî verilmesi.

Dosya No:161 Sıra No:64 Tarih :10.Ş.1277 Aded:2

Beratlı Hayriye Tüccarı'ndan Ayıntab'da oturan Hacı Hasan veled-i Hacı Halil'in hizmetkârlarından Kayserili Derviş Osman veled-i Mehmet için emr-i âlî verilmesi.

Dosya No:166 Sıra No:85 Tarih :29.Z.1277 Aded:1

Ayıntab Ermenileri'nin Istabl-ı Âmire pâyeli Battal Beyin Ayıntab Meclis Azâlığına tayininden çok memnun kaldıkları.

Dosya No:167 Sıra No:69 Tarih :1.M.1278 Aded:2

Misafirler için maaş ve tamiri gereken yerler için para isteyen Antep Hindî Tekkesi Hâlifesi Kadri Hacı Nur Mehmet'in arzuhâli.

Dosya No: 169 Sıra No: 75 Tarih : 7.Ra.1278 Aded: 1

Ayıntab Kadılığının Bursa'daki İvaz Paşa müderrislerinden İzmirî Mehmet Emin Efendi-zâde Seyyid Hüseyin Hüsnü Efendiye, Bosna Kadılığının eski Erzurum Kadısı Çeşmi-zâde Mehmet Hâlis Efendiye tevcihi.

Dosya No: 181 Sıra No: 53 Tarih : 28.Za.1278 Aded: 2

Eski Ayıntab Kaymakamı'nın Divân-ı Hümayûn Beylikçisi'ne arizâsı.

1.1.1. Düvel-i Ecnebiye Kısmı Belgeleri (A.DVN.DVE)

Divân-ı Hümayûn Kaleminin görevlerinden biri de yabancı devletlerin resmî makamları ile Sadâret arasında olan yazışmaların kayıt ve icrâsıdır. Avrupa devletleri ile yapılan anlaşmalar bu kalemde korunmuştur.

Dosya No: 26-A Sıra No: 51 Tarih : 25.Z.1277

Ayıntab'daki İngiltere Konsolos Vekili Tomas Sandovit'in Hayfa konsolos vekillğine tayin edildiğinden vekâlet emr-i şerifi verilmesi.

Dosya No: 27 Sıra No: 19 Tarih : 9.N.1278 Aded: 1

İkmâl-i fûnûn için Adana, Maraş, Halep, Diyarbekir-Musul ve Kıbrıs'a seyahat edecek Avusturyalı Koçi'ye yardımcı olunması için ilgililere tavsiyenâme yazılması.

1.1.2. Sadâret Divân-ı Hümayûn Mühimme Kalemi Belgeleri (A.DVN.MHM)

Divân-ı Hümayûn'un önemli ve gizli evrâkıyla uğraşan kalemdir. Bu sebeple 1796 (H.1211)'da bir nizamnâme ile Mühimme Kalemi için ayrı bir oda teşkil edilmiştir. Bu kalemin başlıca vazifesi, devletin önemli meselelerine dâir hüküm ve berâtları yazmaktır. Bu sebeple, bu kalem evrâkı içinde yer alan hüküm, berât, ticaret izni, yol izni ve ikâmet emirleri evrâkın ekseriyetini teşkil etmektedir. Ayrıca Divân-ı Hümayûn'un önemli konulardaki evrâkı da bu kalem evrâkına dâhil edilmiştir. Bu fonda, 1840-1922 (H.1256-1341) yılları arasına ait evrâk bulunmaktadır.

Dosya No: 3/A Gömlek No: 81 Tarih : 6.4.1263 Aded: 1

Halep ve mülhakâtı gümrükleri ve vergilerine dâir ferman.

Dosya No: 3/A Gömlek No: 93 Tarih : 1263 Aded: 1

Halep ve civârına Amerikan konsolosu tayin edilen Mösyö Alel Dipçoto'nun korunması ve işlerinin görülmesine dâir Halep Kadısı'na hüküm.

Dosya No: 25 Gömlek No: 58 Tarih : 1274 Aded: 1 Vesika Cinsi: Hüküm

İngiltere'nin Aydın, Ayıntab, Rakka, Ayvalık ve Trablusgarb'a konsolos vekilleri tayinleri.

Dosya No: 31 Gömlek No: 8 Tarih : 1277 Aded: 1 Vesika Cinsi: Hüküm

Ayıntab'a gidip gelen Amerika tüccar ve tebaasının işlerini gözetmek için Samuyel Becyoni'nin konsolos tayin olunduğu.

Dosya No: 31 Gömlek No: 9 Tarih : 1277

Semoyil Sicboni'nin Ayıntab Amerikan Konsolosluğuna tayin edildiği.

Dosya No: 33 Gömlek No: 22 Tarih : 1277

Hayfa'da Konsolos Vekili bulunan Edvard Tomas'ın Şam'a konsolos tayin edildiğinden yerine, Ayıntab Konsolos Vekili Tomas Sandevin'in tayin edildiği.

1.2. Sadâret Mektubî Kalemi Belgeleri (A.MKT)

Mektubî Kalemi, Sadâret teşkilatı içinde önemli bir yer işgal eden ve Osmanlı Devleti'nin ilk devirlerinden beri devam edegelen bir kalemdir. Sadâret tarafından çeşitli makamlara yazılan emir ve buyrulduklar, bu kalem tarafından yazılmıştır. Tanzimat'tan sonra da aynı kalem, Sadâret'in gerek İstanbul'daki nezâret ve devâirle yaptığı, gerekse taşra ile yaptığı yazışmaları yürütmüştür.

Dosya No:2 Sıra No:50 Tarih :16.6.1258 Aded:1

Geldiği-gittiği makam: Maliye Nezâreti

Halep su yollarının tamir masraflarına dâir Maliye Nâzırı'na buyruldu.

Dosya No: 3 Sıra No: 12 Tarih : 26.6.1258 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Şeyhülislam

Maraşlı Ahmed Necib Efendinin Ayıntab Kazâsı'ndaki başarılı memuriyetine mükâfaten uygun bir yere müderris veya nâib tayin edilmesine dâir, Şeyhülislam'a tezkire.

Dosya No: 5 Sıra No: 26 Tarih : 4.10.1258 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Karantina Nezâreti

Antep Kazâsı'nda ortaya çıkan hastalığın yirmi gün önce geçirildiğine dâir Halep Valisi Esad Paşadan gelen yazının leffen takdim edildiğine dâir Karantina Nâzırı'na yazı.

Dosya No: 6 Sıra No: 73 Tarih : 7.4.1259 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Halep Müşirliği

Ayıntab'da bozuk kaldırımların tamiri edilerek masraflarının emvâl sandığınca karşılanacağını belirtir Halep Müşiri'ne yazılan kaime.

Dosya No: 7 Sıra No: 40 Tarih : 29.4.1259 Aded: 2

Geldiği-gittiği makam: Antep Mütesellimi

Antepli Mustafa'nın yine Antep'te münâsib bir memuriyette istihdâmı husûsunda Antep Mütesellimi'ne kaime ve eki.

Dosya No: 56 Sıra No: 37 Tarih : 16.12.1262 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Anadolu Masarîfât Muhasebeciliği

Antakya, Antep ve Kilis Kazâları meclis azâlarının Halep Meclisi azâları gibi muvazzaf olduklarına dâir Anadolu Masarîfât Muhasebecisi'nin yazısı.

Dosya No: 56 Sıra No: 94 Tarih : 20.12.1262 Aded: 1

Halep Eyaleti'ne bağı Antakya, Antep ve Kilis kazâ meclis azâlarının muvazzaf olup olmadıklarına ve diğr kazâlarda meclis olup olmadığına dâir tezkire ve derkenar.

Dosya No: 102 Sıra No: 21 Tarih : 10.12.1263 Aded: 3

Geldiğı-gittiğı makam: Ticaret ve Nafiâ Nezâreti

Halep Eyâleti'ne araba tamir ve imâl edebilecek olan ustaların gönderilmesi için Halep Valisi'nin tahrirâtının ekde gönderildiğine dâir tezkire ile Ticaret ve Nafiâ Nâzırı Rıza'nın derkenarı.

Dosya No: 138 Sıra No: 81 Tarih : 8.8.1264 Aded: 1

Şerife Emine Hanım'ın, Halep Sancağı'na tâbi Ayıntab'da mütevelliyesi olduğı Mir Ali Han'ın icâr bedeli meselesinin hâlli ve meblağın tam olarak tarafına gönderilmesine dâir Halep Valisi'ne şukka.

Dosya No: 144 Sıra No: 15 Tarih : 17.9.1264 Aded: 1

Antep'te görülen kolera vakası sebebiyle, bir takım sefillerin karantinahâneye hücum ederek bazı tahribatta bulundukları ve müsebbib olarak da kendisinin gösterilmesi istendiğı hakkında Antep'ten sâbık zabtiye Mehmet Battal'ın yazısı.

Dosya No: 147 Sıra No: 57 Tarih : 13.10.1264 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Serasker

Antep Kaymakamlığına Şerif Ağanın getirildiğine dâir Maliye Nezâretine ve Antep'teki kolera illetinin keyfiyeti ile tedbirleri husûsunda Seraskerliğe yazı.

Dosya No: 149 Sıra No: 2 Tarih : 14.10.1264 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Halep Valiliği

Antep Kaymakamlığına tayin olunan Istabl-ı Âmire pâyelilerinden Şerif Ağaya gerekli kolaylık ve yardımın sağlanmasına dâir Halep Valisi'ne şukka.

Dosya No: 149 Sıra No: 81 Tarih : 21.10.1264 Aded: 7

Antep'te zuhûr eden koleradan dolayı, bazı kendini bilmezler tarafından karantina husûsunda mugâyir-i rızâ vukû bulan harekât-ı reddiye hakkında Fethi Paşanın derkenarı bulunan tezkire ile ekleri.

Dosya No: 168 Sıra No: 6 Tarih : 13.2.1265 Aded: 3

Geldiği-gittiği makam: Halep-Rakka Valiliği

Antep'te çıkan koleranın def'i için şehir dışında yapılan duadan dönüldükten sonra karantina müdürüne saldıranların kalabend edildikleri ve kışkırtıcı iki kişinin de Kilis'e sürüldüğüne dâir Halep-Rakka Valisi Hâlil Kâmil'in yazısı.

Dosya No: 211 Sıra No: 58 Tarih : 14.8.1265 Aded: 2

Geldiği-gittiği makam: Antep Valiliği

Antepli Cebecioğlu Avadis'in kızını terkeden kocası Kanu Kirkor tarafından zabtedilen emvâl ve eşyâların geri alınmasına dâir Antep Valisi'ne şukka.

Dosya No: 236 Sıra No: 74 Tarih : 1265 Aded: 1

Geldiği-gittiği makam: Maliye Nâzırı

Halep Eyâleti Kazâları'nın bakayasını mübeyyin defterlerle Filibe bakayasından tahsil edilen miktarı gösteren tahrirâta dâir Maliye Nâzırı'na yazı.

1.2.1. Sadâret Mektûbî Mühimme Kalemi Belgeleri (A.MKT.MHM)

Mektubî Kalemiyle birlikte ilk yıllardan beri devam ede gelen ve onun bir şubesi durumunda bulunan kalemdir. Önemli ve acil olan konuları ayırt edebilmek için gerek evrâkta, gerekse defterlerde mühim ve adî ayrımı yapıldığı görülmüştür. Bu sebeple, mühimme, hafâya ve mahremâne kaydı bulunan Mektubî Kalemi evrâkı için ayrı bir fon teşkiline ihtiyaç duyulmuştur. Bu evrâk genellikle isyan, deprem, sınır meselesi, savaş, kıtlık ve iskân gibi önemli konuları ihtiva etmektedir. Bu fonun belgeleri 1840-1858 (H.1256-1275) tarihleri arasına aittir.

Dosya No: 28 Sıra No: 2 Tarih : 24.Ra.1267 Aded: 1

Beyrut ve Kudüs'te askerlerin kaldığı hanın önü, iskele ve yeniden inşa olunan kuyunun masraflarının tesviyesi, Nüfus Memurluğuna tayin, Mukayyid-i Sânilîğe tayin ve nüfus cerideleriyle yoklama defterleri için gerekli kırtasiyenin masraflarının tesviyesi ile ilgili evrâkın gönderildiği.

Dosya No: 82 Sıra No: 5 Tarih : 27.R.1272 Aded: 1

Şam, Ayıntab, Hama ve Adana ahâlisinden dine sövdükleri bildirilen şahısların gönderilmesi.

Dosya No: 83 Sıra No: 84 Tarih : 6.C.1272 Aded: 1

Mehmet Arif Ağanın vefatından dolayı münhâl maaşı ile sahibi olduğu zeâmetlerin tahsisi.

Dosya No: 127 Sıra No: 17 Tarih : 16.B.1274 Aded: 1

Asâkir-i Bahriyeden Ayıntablı müteveffâ Ahmet'in vâlidesinin Dersaadet'e azîmet etmiş olduğuna dâir mazbatanın takdimi.

Dosya No: 128 Sıra No: 13 Tarih : 27.B.1274 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamlığının sene-i sâbika vâridâtının tahsili.

Dosya No: 140 Sıra No: 33 Tarih : 5.S.1275 Aded: 1

Ukkâşe Hazretleri'nin Türbedârı Ahmet Şükrü Efendinin yardım talebi.

Dosya No: 144 Sıra No: 82 Tarih : 25.Ra.1275 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamı'nın görev yerine ulaşp vazifesine başladığını belirten yazının alındığı.

Dosya No: 145 Sıra No: 49 Tarih : 30.Ra.1275 Aded: 1

Kazâ Müdürlükleri hakkındaki umûmî tahrirâta cevâben Lazistan, Kesriye ve Ayıntab Meclislerinden gelen mazbataların takdimi.

Dosya No: 152 Sıra No: 32 Tarih : 10.B.1275 Aded: 1

İsmail Efendinin postnişini olduğu Ayıntab Mevlevihânesi Vakfına âit olup yenilenmesi istenen emr-i âlîlerin Divân-ı Hümayûn Kaleminde yenilenmediği için ifâde edildiği.

Dosya No: 163 Sıra No: 51 Tarih : 21.M.1276 Aded: 1

Müftünün yolsuzluk iddiâsından dolayı Ayıntab'da meydana gelen karışıklığın araştırılması için bir komisyon kurulması.

Dosya No: 170 Sıra No: 75 Tarih : 18.R.1276 Aded: 1

Ayıntab Gümrüğü Mültezimi Abdullah Efendinin Bulanık duhânından tahsil ettiği resm-i gümrükle ilgili isti'lama Halep Meclisinden gelen cevabî mazbatanın gönderildiği.

Dosya No: 182 Sıra No: 74 Tarih : 21.L.1276 Aded: 1

Ayıntab Kazâsı Nüfus-u Mukayyid-i Evveli Yakup Efendinin yerine Hacegân-ı Divân-ı Hümayûndan Mustafa Refet Efendinin Mukayyid-i Sânilige, İzzet Beyin yerine Mehmet Rahmi Efendinin tayini hakkındaki mazbatanın gönderildiği.

Dosya No: 185 Sıra No: 60 Tarih : 29.Za.1276 Aded: 1

Memuriyet yerine ulaştığını ve göreve başladığını bildiren Ayıntab Kaymakamı'na, işini hayırla ifâ etmesi temennisi.

Dosya No: 205 Sıra No: 35 Tarih : 26.C.1277 Aded: 1

Beriyyetü's-Şam sahillerine Antakya, Halep ve Ayıntab'dan sevk edilen zahirenin miktarına dâir Halep Sâbık Valisi'nden gelen tahrirâtın gönderildiği.

Dosya No: 215 Sıra No: 29 Tarih : 8.L.1277 Aded: 1

Halep'in bedelât-ı askeriye bakayasının miktarını mübeyyin hazırlanan defterin gönderildiği.

Dosya No: 217 Sıra No: 53 Tarih : 24.L.1277

Ayıntab Meclisi Azâsı Taha Efendi ile daha önce memleket işlerine müdâhâlesi men edilen Battal Beyin birlikte bir çok yolsuzluğu neden olduğu bildirildiğinden durumun tahkîki.

Dosya No: 219 Sıra No: 70 Tarih : 8.Za.1277 Aded: 1

Sultan Gavri Evkâfi mülhakâtından Mehmet Bey ve Fatma Hatun vakıflarından olup Ayıntab'da bulunan köylerin hisse-i muayyenesi hakkında.

Dosya No: 233 Sıra No: 4 Tarih : 20.S.1278 Aded: 1

Yeni yürürlüğe konan arazi kanununun uygulanması ile ilgili yazılan yazıya cevap olarak Canik, Sivas ve Ayıntab Meclislerinden gelen mazbataların gönderildiği.

Dosya No: 243 Sıra No: 26 Tarih : 17.R.1279 Aded: 1

Arabistan Ordusu kaymakamlarından Mustafa Bey'e aşar anlaşmazlığının tahkik için Antep'e gönderileceğinden harcırah tahsis edilmesi.

Dosya No: 259 Sıra No: 102 Tarih : 19.L.1279 Aded: 1

Ayıntab aşarı olayından dolayı meydana gelen hâdiselerin tahkiki için görevlendirilen Kaymakam Mustafa Beyin geri dönmesine izin verilmesi.

Dosya No: 311 Sıra No: 90 Tarih : 13.R.1281 Aded: 2

Emin Efendi ile Hâilil Efendiye mahlûlâtta maaş tahsisi ile berâtın tanzimi.

Dosya No: 314 Sıra No: 6 Tarih : 5.Ca.1281 Aded: 1

Ayıntab'a tâbi Estarbinebin Köyü ahâlisi tarafından 1287 aşarı ile ilgili çekilen telgrafın gönderildiği.

Dosya No: 333 Sıra No: 39 Tarih : 3.M.1282 Aded: 1

İstikraz olunan nısf verginin rub'unun Ayıntab ve Bergos'ta ne şekilde kullanıldığı.

Dosya No: 345 Sıra No: 54 Tarih : 22.C.1282 Aded: 1

Meclis-i Âlî-i Hazâin Reisi Fazıl Mustafa Paşanın Kethüdası Ahmet Hamdi Beyin mührünü taklit ve tatbik ederek memleketi Antep'te uygunsuz faaliyetlerde bulunan Abdullah İzzet'in tevkifiyle Dersaadet'e getirilmesi.

Dosya No: 356 Sıra No: 79 Tarih : 12.M.1283 Aded: 1

Halep Vilâyeti dâhilinde teşkil olunan sancak ve kazâlara tayini gereken umûr-u şer'îye memurları ve nâiblere verilecek maaşların miktarını mübeyyin defter sûretinin gönderildiği.

Dosya No: 387/B Sıra No: 47 Tarih : 25.Ra.1284 Aded: 4

Adana, Maraş ve Halep Bölgesi'ne ait haritânın bastırılmasının uygun olacağı.

Dosya No: 388 Sıra No: 10 Tarih : 4.R.1284 Aded: 2

Halep Vilâyeti nâmına bastırılıp gönderilen salnâmenin alındığı.

Dosya No: 409 Sıra No: 37 Tarih : 10.S.1285 Aded: 1

Maraş, Kozan, Payas ve Ayıntab'a mutasarrıf ve kaymakam tayini.

Dosya No: 413 Sıra No: 36 Tarih : 22.Ra.1285

Elbistan ve Ayıntab'da muhtelif şahıslara rütbe ve pâye tevcihi.

Dosya No: 415 Sıra No: 67 Tarih : 15.R.1285 Aded: 1

Boyabad Nâibi Mehmet Kâmil Efendinin Ayıntab, Sivas ve Rusçuk Mevleviyetinden biriyle sevindirilmesi talebinin Meşihat'a gönderildiği.

Dosya No: 418 Sıra No: 60 Tarih : 13.Ca.1285

Ayıntab (Antep) ulemâsından Hafız Nuh Efendinin Avamil üzerine te'lif ettiği risâlenin incelenmek üzere fetvahâneye gönderildiği.

Dosya No: 423 Sıra No: 10 Tarih : 20.C.1285

Avamil-i Cedide isimli bir eser telif eden Ayıntab ulemâsından Hafız Nuh Efendinin nâiblik talebi. Hac kafilesıyla Hicaz'a mühimmat nakleden Abdülkadir Ağanın şiddetli kış sebebiyle uğradığı zararının ödenmesi.

Dosya No: 424 Sıra No: 5 Tarih : 28.C.1285 Aded: 4

Halep-Maraş telgraf hattı inşasında kullanılacak direklerle amele ücretlerinin tesviyesine talip olan yöre hâlkının bu davranışından memnûniyet duyulduğu.

Dosya No: 490 Sıra No: 22 Tarih : 8.Ş.1303 Aded: 6

Arazisi taksim edilmiş olan yerlerin bağ ve bahçelerinde üretilen tütün ve sair mahsulâtta alınacak öşür ve vergiler.

Dosya No: 523 Sıra No: 49 Tarih : 22.Ş.1321

Ayıntab'daki Girid muhâcirlerinin iskânları.

Dosya No: 533 Sıra No: 11 Tarih : 29.Ş.1312 Aded: 3

Antep, Maraş ve Hassa Kazâsı'nda erbâb-ı fesâddan olan Ermeniler'in evlerinde bulunan zararlı neşriyâtın toplatılması ve zanlıların adliyeye sevkleri.

Dosya No: 536 Sıra No: 30 Tarih : 13.L.1313 Aded: 1

Antep hâdisesi esnâsında Asâkir-i Şâhâne tarafından Amerikalılar'ın muhâfaza edildiğine dâir Levand Herald gazetesinde çıkan habere Amerika Sefâreti'nin itirazı.

Dosya No: 636 Sıra No: 34 Tarih : 3.C.1313

Nersis Hanogikyan tarafından Ayıntab'dan (Antep) Diyarbakır'a gönderilmişken ele geçirilen Ermenice mektup.

Dosya No: 646 Sıra No: 33 Tarih : 24.Ca.1313

Ayıntab (Antep) Redif Taburu'nun Ayıntab'da emniyet ve âsâyîşi temin edecek asker gelmeden önce hareket ettirilmemesi.

Dosya No: 647 Sıra No: 5 Tarih : 28.Ca.1313

Ayıntab'da (Antep) çıkan olaylar esnâsında Amerikalı ve diğer Ecnebler'in muhâfazasının sağlandığı.

Dosya No: 647 Sıra No: 9 Tarih : 29.Ca.1313

Ayıntab'da (Antep) yeni bir karışıklık çıkmasından korkulduğunu ifâde eden Kaymakam İhsan Beyin bölgeye acilen asker ve silah gönderilmesi talebi.

Dosya No: 647 Sıra No: 15 Tarih : 1.C.1313

Anadolu'da başgösteren kıtâl vukûâtının acilen önüne geçilmesi ve olaylara karışanların şiddetli bir şekilde tenkilleri hakkında Dördüncü Orduya gönderilen telgrafnâmelerin, Ayıntab (Antep) ve Maraş'da başlayan olaylar dolayısıyla Beşinci Orduya da gönderilmesi.

Dosya No: 647 Sıra No: 16 Tarih : 1.C.1313

Halep İngiltere Konsolosuna ait mektupları hamilen Ayıntab'dan (Antep) gelen Tatarlar'ın tevkif edilerek mektupların müsâdere edildiği şeklindeki rivâyetin asılsız olduğu.

Dosya No: 647 Sıra No: 23 Tarih : 3.C.1313

İskenderun, Antalya, Süveydiye, Urfa ve diğer mahallerde olabilecek her türlü vukûâta karşı istihdâm olunmak üzere dört tabur askerin İskenderun'a yetiştirilmesi ve Ayıntab'da (Antep) vukû bulması ihtimal dâhilinde olan olaylar için de oradaki kuvvetlerin takviye edilmesi.

Dosya No: 647 Sıra No: 32 Tarih : 14.C.1313

Ayıntab (Antep) nakibüleşrâfı ve ulemâsının çektikleri bir telgrafla Ermeni eşkiyası hakkında Meşihâte şikâyetle bulundukları.

Dosya No: 647 Sıra No: 34 Tarih : 16.C.1313

Ayıntab'daki (Antep) Ermeni nüfusun tesbit edilerek bildirilmesi.

Dosya No: 647 Sıra No: 38 Tarih : 20.C.1313

Ayıntab (Antep) hâdiselerinden dolayı tutuklanan Ermeniler hakkında yapılması kararlaştırılan muamelât.

Dosya No: 648 Sıra No: 5 Tarih : 5.B.1313

Maraş ve Ayıntab'da (Antep) ele geçirilen Papas Dargorn ve Taros isimli şahısların Zeytun'daki Ermeni eşkıyası hakkında verdikleri malumât.

Dosya No: 648 Sıra No: 6 Tarih : 9.B.1313

Ayıntab (Antep) Kasabası'nda ayaklanma provaları yapan Ermeniler'in ortaya çıkarılarak haklarında lazım gelen kanunî muâmelenin icrâsı. Erbâb-ı fesâdın bir olay çıkarmak için fırsat kolladığı şeklinde ihbarlar alındığı, bu meyânda Diyarbakır ve Halep Vilâyetleri'nin son derece dikkatli ve tedarikli olmaları gerektiği.

Dosya No: 648 Sıra No: 10 Tarih : 21.Ca.1313

Mevcut durum dolayısıyla efrâdı silah altına alınan Ayıntab (Antep) Redif Taburunun ibkâsı.

Dosya No: 648 Sıra No: 12 Tarih : 16.B.1313

Urfa'nın Birecik Kasabası'nda başgösteren karışıklığın Ayıntab'dan (Antep) Urfa'ya gitmek üzere olan asâkir-i şâhâne tarafından bastırıldığı. Aşâyir ve Urbanın tecavüzlerinin önüne geçmek üzere Urfa'ya sevkolunacak süvâri alayı için satın alınan hayvanların masarısının karşılanması.

Dosya No: 648 Sıra No: 13 Tarih : 20.B.1313

Urfa'da bulunan Mis Çotok adlı bir kadını Ayıntab'a (Antep) getirmek isteyen Amerikalı Foler'in yanına jandarma verilmesi.

Dosya No: 649 Sıra No: 3 Tarih : 8.Ş.1313

Halep'den Zeytun, Maraş ve Ayıntab'a (Antep) doğru geziye çıkan konsolosları muhâfaza amacıyla alınacak tedbirler.

Dosya No: 649 Sıra No: 9 Tarih : 17.Ş.1313

Zeytunlularla beraber fesat hareketlerine katıldıkları töhmetiyle Halep'de haps ve tevkif olunan Ayıntab (Antep) Ermenileri'nin mahkemeleri.

Dosya No: 649 Sıra No: 14 Tarih : 21.Ş.1313

Ayıntab'daki (Antep) Amerikan Mektebi müdürü ve refiklerinden elde edilen muzır mektuplar hakkında yapılacak tahkîkât.

Dosya No: 649 Sıra No: 19 Tarih : 28.Ş.1313

Ayıntab'da (Antep) isyana teşebbüs, katil ve yaralama fiillerini irtikapla müttehem Ermeniler'in istedikleri muhâkeme evrâkının kendilerine verilip verilmeyeceği.

Dosya No: 650 Sıra No: 7 Tarih : 12.N.1313

Ayıntab (Antep) ahâlî-i İslamiyyesince bir iğtişâş çıkarılacağına dâir şikâyet ve ihbârâtın hilâf-ı hakikat olduğu.

Dosya No: 650 Sıra No: 13 Tarih : 1

Suçsuz yere Halep Hapishânesi'nde tutuklu bulunduklarından bahisle tahliyelerini isteyen Leylekyan ve Nazaretyan'ın Ayıntab (Antep) hâdisesi faillerinden olup birlikte yargılandıkları.

Dosya No: 650 Sıra No: 19 Tarih : 30.N.1313

Ayıntab'da (Antep) bulunan Amerikalı misyoner Mösyö Poller'in kaymakam tarafından celbolunarak hakkındaki isnadât dolayısıyla izahât istemesi.

Dosya No: 650 Sıra No: 22 Tarih : 30.N.1313

Ayıntab'da (Antep) bulunan misyonerlerden Amerikalı Madmazel Karviş F. Hamton'un Newyork'ta yayınlanan Outlook Gazetesi'nde neşredilen bir mektubunda Hıristiyanlara ait mağaza ve evlerin yağmalandığı şeklinde verdiği haberler gerçek dışı olduğundan tekzibi.

Dosya No: 650 Sıra No: 25 Tarih : 6.L.1313

İskenderun'da İngiliz bahriye askerleri ile Osmanlı askerleri arasında tartışma başlattığı için gözaltına alınan Ayıntablı (Antepli) Ermeni hakkında gerekli tahkîkâtın yapıldığı.

Dosya No: 650 Sıra No: 30 Tarih : 11.L.1313

Halep İngiltere Konsolosu ile Ayıntab (Antep) Mektebi Tabibi Doktor Fuller'in mektup muhaberâtında aracılık ettiği için Maraş'da tevkif olunan Hökkeş isimli Müslümanın idâma mahkûm edilmediği.

Dosya No: 650 Sıra No: 32 Tarih : 1.L.1313

Yağmalanan malların istirdâd olup sahiplerine iâdesi için alınan tedbirlerin ifâsı zımında Urfa'da bulunan Ferik Ahmed Lütî Paşanın Ayıntab'a (Antep) gönderilmesi.

Dosya No: 651 Sıra No: 1 Tarih : 29.L.1313

Ayıntablı (Antepli) Karabet ve arkadaşlarının Zeytunlular için çıkarılan afv-ı umûmîden faydalanma talepleri.

Dosya No: 651 Sıra No: 6 Tarih : 2.Za.1313

İhtidâ ederek Ayıntab (Antep), Birecik ve Urfa'dan Halep'e gelen ve burada eski dinlerine dönen Ermeni Katolikler'in memleketlerine iâde edilmeyi istemedikleri

Dosya No: 651 Sıra No: 8 Tarih : 6.Za.1313

Bir iftira yüzünden tutuklanıp Halep Hapishânesine sevk olunduklarını iddiâ eden Ayıntablı (Antep) Ermeniler'in tahliye talebi.

Dosya No: 651 Sıra No: 12 Tarih : 19.Za.1313

Zeytun Meselesi dolayısıyla Halep'te tutuklu bulunan Ayıntab (Antep) Ermeni Protestan Kilisesi rahibi ve diğer bazı Ermeniler'in tahliye edildiği.

Dosya No: 651 Sıra No: 21 Tarih : 25.Z.1313

Ayıntab'da (Antep) fesat ve cinâyete cüret eden bir kısım eşirranın Halep'e getirtilip haklarında lazım gelen tahkîkâtın icrâsı.

Dosya No: 651 Sıra No: 22 Tarih : 26.Z.1313

Halep Mahkemesince mahkûm edilmelerine rağmen serbest bırakıldıkları rivâyet edilen Ermeni mücrimlerle ilgili olarak Ayıntab (Antep) ahâlisinden bazılarının verdiği istidâ.

Dosya No: 651 Sıra No: 28 Tarih : 20.M.1314

Ayıntab'daki (Antep) karışıklık esnâsında gasbedilen eşyânın istirdâdı ve gasıplar hakkında lâzım gelen kanûnî muâmelenin icrâsı.

Dosya No: 651 Sıra No: 25 Tarih : 5.M.1314

Ayıntab (Antep) Redif Taburu'ndan bazı askerlerin kendilerinin ve ailelerinin fakr u zarûretinden bahisle bulundukları bazı taleplere dâir telgraflarının gereğinin icrâsı.

Dosya No: 652 Sıra No: 7 Tarih : 26.Ra.1314

Amerika tabiyyetini hâiz Papazyan adlı Ermeni kadınla evlenerek Amerika'ya gitmek isteyen Ayıntab (Antep) ahâlîsinden Minos veled-i Karabet hakkında yapılacak muâmele.

Dosya No: 652 Sıra No: 18 Tarih : 22.C.1314

Ayıntab'da (Antep) cinâyet töhmetiyle tutukluyken tahliye edilen Ermeni muteberânından bazılarının tekrar tevkif edildikleri şeklindeki şayiânın Hıristiyan ahâliyi heyecana sevketmesi üzerine gerekli tahkîkâtın yapıldığı.

Dosya No: 653 Sıra No: 14 Tarih : 16.N.1315

Ayıntab (Antep) ahâlîsinden olup pasaportlu olarak Cenova'dan Halep'e giden Doktor Serkis Livonyan'ın ahvâline dikkat edilmesi.

Dosya No: 681 Sıra No: 33 Tarih : 23.M.1315

Çemişgezek Kaymakamlığına Ali Sıdkı Efendinin, Ayıntab Kaymakamlığı'na da Hakkı Efendinin tayini.

Dosya No: 683 Sıra No: 63 Tarih : 14.Z.1316

Hakkı Efendinin Kiğı Kaymakamlığına, İbrahim Hakkı Efendinin Ayıntab Kaymakamlığına tayini.

Dosya No: 689 Sıra No: 10 Tarih : 18.N.1314

Maraş, Urfa ve Ayıntab'daki dul ve muhtaç Ermeni kadınlarına iâne olarak gönderilen elbiselerden gümrük vergisi alınmaması.

Dosya No: 693 Sıra No: 11 Tarih : 18.L.1312

Ayıntab'da kazâ kaymakamının Hıristiyanlar hakkında bilhassa Ermeniler'le ilgili kötü sözlerinden dolayı cesâret alan Müslümanlar'ın vukûât hazırlığında bulundukları ihbârı üzerine tahkîkât yapılarak gereğinin icrâsı.

Dosya No: 713 Sıra No: 30 Tarih : 3.Ra.1312

Hassa kazâsında Vaiz Lovetyan'ın hânesinde çıkan evrâkın içeriğine nazaran Ayıntab ve Maraş kolejlerinde bulunan muallimler ile bazı şahıslar hakkında yapılan muâmele.

Dosya No: 719 Sıra No: 22 Tarih : 21.L.1312

Münasebetsiz sözler sarfetmesinden dolayı Ayıntab'dan Yanya'ya sürgün edilen Agob'un Halep'e gitmemek şartıyla salıverilmesi yolunda Yanya Valiliğine tebliğât yapıldığı ve Dâhiliye Nezâretince gereğinin yapılması.

Dosya No: 733 Sıra No: 38 Tarih : 12.R.1311

Ermeni müfsitlerinden olup Adana'da tutuklanan Fotoğrafçı Podvil Serkiz'e ait olan ve Adana Ermeni papazlarından Rahib Agob'a tedkik ve tercüme ettirilen evrâkın, güvenilir şahıslara tekrar tercüme ettirilmesi. Ailesi ile Adana'dan Kayseri'ye giden Antepli Doktor Moherciyan nâmı diğer Beşir Efendinin, Ermeni fesat erbâbından olan ve tutuklanan Fotoğrafçı Podvil ile olan ilişkisinden dolayı hâl ve hareketinin gözetim altında tutulması.

1.2.2. Sadâret Mektubî Kalemi Umûm Vilâyet Yazışmalarına Ait Belgeler (A.MKT.UM)

Sadâret ile vilâyetler arasındaki yazışmaları ihtivâ etmektedir. H. 1266 yılında defter sistemindeki vilâyet-nezâret ayrımı üzerine teşkil olunmuştur. 1849-1891 (H.1266-1309) yılları arasına ait belge bulunmaktadır.

Dosya No: 12 Sıra No: 4 Tarih : 18.5.1266 Aded: 1

Antep Kaymakamı Şerif Ağanın, Antep'in su ve havasıyla uyuşmadığından mı yoksa söylendiği gibi eşrâftan bazı şahıslarla olan anlaşmazlığından mı istifa ettiğinin araştırılıp bildirilmesine dâir Halep Valisi'ne ve aynı konuda Antep Kaymakamı'na şukka.

Dosya No: 17 Sıra No: 3 Tarih : 21.7.1266 Aded: 2

Ayıntab Kazâsı'nda %50 hisse ile sahibi olduğu Emir Ali Han'ın geçmiş seneler icârından ödenmeyen miktarın tahsilen kendisine gönderilmesini isteyen

Şerife Emine Hanımın iddiâ ve talebinin araştırılarak gereğinin yapılmasına dâir Halep Valisi'ne şukka.

Dosya No: 21 Sıra No: 81 Tarih : 26.8.1266 Aded: 3

Antep'te boşadığı karısını idâm edip firar eden Yozgatlı İsmail Kavas'ın yakalanarak Halep Meclisinde görülen davâsında maktûleden bir kini olduğuna dâir Yozgat Nâibi tarafından verilmiş vesâyet hücceti olduğu hâlde inkâr ettiğinden durumun tahkiki için Yozgat Valisi'ne gerekli talimâtın verilmesi isteğine dâir Halep Valisi'nin yazısı.

Dosya No: 67 Sıra No: 83 Tarih : 5.L.1267 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Katl hâdisesinde sulha ilişkin ilâmın usûlünce yeniden tanzimi.

Dosya No: 85 Sıra No: 94 Tarih : 28.M.1268 Aded:2 Vesika Cinsi: Şukka

Şeyhülharem'in çiftlik ve dükkânlarının değeri üzerinden satılarak bedellerinin gönderilmesi.

Dosya No: 87 Sıra No: 51 Tarih : 9.S.1268 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Çiftliğe yapılan müdâhâlenin men'i.

Dosya No: 93 Sıra No: 62 Tarih :28.R.1268 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Süleyman İzzet'in babasının kalan terekenin keyfiyetinin bildirilmesi.

Dosya No: 96 Sıra No: 70 Tarih : 25.C.1268 Aded:3 Vesika Cinsi: Tahrirât

Rumkale Kaymakamlığı sırasında ahâliye zulmeden Battal Beyin başka bir memuriyette istihdâm olunmaması.

Dosya No: 106 Sıra No: 27 Tarih : 16.Za.1268

Antep Kaymakamı Şerif Ağanın azliyle yerine Kapıcıbaşı Ferhad Beyin tayin edilmesi.

Dosya No: 116 Sıra No: 47 Tarih : 24.S.1269

Hakkında yolsuzluk iddiâları bulunan Antep Kaymakamının muhâkeme edilmesi ve Rumkale Kaymakamı ile becâyışı.

Dosya No: 120 Sıra No: 83 Tarih : 29.Ra.1269

Ayıntab ahâlisinin azledilen, Kaymakam Ferhad Ağadan memnun olup yine aynı göreve getirilmesi.

Dosya No: 121 Sıra No: 89 Tarih : 5.R.1269 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Gavurdağı ve Cebel-i Kozan tarafındaki nizâmiye askerinin tayinâtı olan arpa ve buğdayın Ayıntab'ın köylerinden temini sırasında yapılan haksızlıkların tahkik edilmesi.

Dosya No: 123 Sıra No: 18 Tarih : 12.R.1269

Mardin Kaymakamı Sâitpaşazade Cemal Beyin azliyle yerine Antep Sâbık Kaymakamı Şerif Ağanın tayin edilmesi.

Dosya No: 126 Sıra No: 26 Tarih : 8.Ca.1269 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Mengulu köylülerinin vergilerine yapılan haksız zammın kaldırılması ve bu tür haksızlıklara mani olunması.

Dosya No:129 Sıra No: 96 Tarih : 18.C.1269 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Gavur ve Kozan Dağları'na sevk edilen askerlerin zahiresini temin eden görevlilerin usulsüzlüklerin tahkiki ve meclis azâsı tebdili.

Dosya No: 131 Sıra No: 58 Tarih : 3.B.1269

Ayıntab Kaymakamı Ferhad Ağanın Rumkale Kaymakamlığına getirilmesi.

Dosya No: 135 Sıra No: 53 Tarih : 11.Ş.1269

Uygunsuzlukları görülen Antep Meclisi azâlarının tebdilleri.

Dosya No: 139 Sıra No: 38 Tarih : 11.L.1269

Urfa'da vergi usulsüzlüğüne isimleri karışan şahısların Ayıntab'a sürgün edildikleri.

Dosya No:139 Sıra No: 92 Tarih : 1.Za.1269 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Münevver Hanım'ın kocası Antepli Mustafa Çavuş'tan nafakadan dolayı alacak tahsili.

Dosya No: 155 Sıra No: 22 Tarih : 5.B.1270 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Kethüdalık hizmetinden asılsız iftiraya göre ihraç edilmemesi talebi.

Dosya No: 171 Sıra No: 5 Tarih :17.S.1271 Aded:1 Vesika Cinsi: Tahrîrât

Tanzimat'ın gereği gibi uygulandığı.

Dosya No: 174 Sıra No: 97 Tarih : 29.Ra.1271

Ayıntab Kaymakamı Tahir Efendinin rütbesinin Rütbe-i Rabia'dan Saniye Rütbesi'ne tevcihi.

Dosya No: 175 Sıra No: 21 Tarih : 3.R.1271

Ailesini terkeden Antepli Mustafa'dan nafaka temini.

Dosya No: 176 Sıra No: 40 Tarih : 14.R.1271 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

İzzet'in Sarye Hanımın kızına müdâhâlesinin men edilmesi.

Dosya No: 186 Sıra No: 73 Tarih : 3.B.1271

Antep Meclisi azâsından Abdulkadir Beye husûsî işlerinde yardım edilmesi.

Dosya No: 189 Sıra No: 24 Tarih : 17.B.1271

Ayıntab Hanedanından Cakimzade Hüseyin Efendinin eskiden bulunduğu Ahibabalık hizmetine alınması.

Dosya No: 191 Sıra No: 38 Tarih : 30.B.1271

Hacegân-ı Divân-ı Hümayûndan Antep Meclis Azâsı Yakup Necip Efendiye gerekli hürmet ve yardımın yapılması.

Dosya No: 192 Sıra No: 25 Tarih : 5.Ş.1271

Antep Hanedanından ve Asâkir-i Muvazzafadan Mehmet Ağanın münâsib bir hizmette istihdâmı.

Dosya No: 194 Sıra No: 90 Tarih : 22.S.1271 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Asâkir-i nizâmiyeden muhreç Kayserili Mustafa Ağanın, Asâkir-i Zabtiye Yüzbaşılığı'ndan istihdâmı.

Dosya No: 202 Sıra No: 52 Tarih :9.Za.1271 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Antepli Mustafa ve Mahmut Ağalara işlerinde yardımcı olunması.

Dosya No: 203 Sıra No: 10 Tarih :15.Za.1271 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Antep'te gerekli şartlar hasıl olduğu zaman bir ticaret meclisi kurulmasına izin verilmesi.

Dosya No:204 Sıra No: 10 Tarih :23.Za.1271 Aded:2 Vesika Cinsi: Tahrîrât

Postaların yanındaki zabtiyelerin, posta mahâlline varmadan ve mühür alınmadan yarı yolda bırakmamaları hususundaki emirnâmeye dâir.

Dosya No: 209 Sıra No: 28 Tarih : 8.M.1272

Antep Kazâsı Nüfus Mukayyid-i Evveli Kadri Beye ruûs ve hocalık rütbesinin tevcihi.

Dosya No: 209 Sıra No: 44 Tarih : 9.M.1272

Antep Kaymakamı Tahir Efendinin memûriyetindeki rehâvetinden dolayı azledilerek yerine Sadık Ağanın tayini.

Dosya No: 210 Sıra No: 78 Tarih : 20.M.1272

Uygunsuz davranışlarda bulunan Ayıntab tüfekçibaşısı hakkında tahkîkât icrâsı.

Dosya No:212 Sıra No: 36 Tarih : 4.S.1272 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Boğaz Köyü'nden Mehmet b. İsmail'i öldüren Ali b. Ömer'in diyet verilmesi ile ilgili ilâmın yenilenmesi.

Dosya No: 215 Sıra No: 62 Tarih :4.Ra.1272 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab'ın tahsilât vs. işlerinin sekteye uğratılmaması için gayret sarfedilmesi.

Dosya No: 222 Sıra No: 11 Tarih:14.Ca.1272 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Eşkîyanın yakalanması gibi yararlı hizmetlerinden dolayı Beşinci Rütbe Mecidiye Nişanı ihsânı.

Dosya No: 225 Sıra No: 64 Tarih : 15.C.1272

~~Kendisine verilen Mecidiye Nişanı'ndan dolayı Esbak Ayıntab Kaymakamı~~

Mehmet Battal'ın teşekkür yazısı.

Dosya No:229 Sıra No: 31 Tarih :13.B.1272 Aded:2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab'dan dışarıya hububât satılmasına engel olunmayacağı.

Dosya No: 231 Sıra No: 82 Tarih : 29.B.1272 Aded: 1 Vesika Cinsi: Arizâ

Bazı ıslahât-ı mülkiyeden dolayı Ayıntab'da uygunsuzluk meydana gelmemesi için gereken tedbirlerin alındığı.

Dosya No: 236 Sıra No: 34 Tarih : 3.N.1272 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Bazı ölüm davâlarıyla ilgili ilâmların sebki.

Dosya No: 236 Sıra No: 51 Tarih : 4.N.1272 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Karabet tarafından Aleksa'nın ahz u itâsına yapılan müdâhâlenin men edilmesi.

Dosya No: 236 Sıra No: 58 Tarih : 5.N.1272

Girid'e sürülen Antepli Karahisarlı oğlu Osman ve İzmirli Ali'nin muhâfazasına dikkat edileceği.

Dosya No: 239 Sıra No: 46 Tarih :9.L.1272 Aded:2 Vesika Cinsi: Tahrîrât

Maraş'ta vukû bulan uygunsuzlukların ıslâhı için gönderilen askerî birliğin yerleşerek emniyeti sağladığı.

Dosya No: 248 Sıra No: 64 Tarih : 17.Z.1272

Ayıntab'dan Kilis'e giderken maktul olan Hüseyin ile Halep Hafserce karyesi ahâlisi arasındaki münaza'aya dâir jurnalın takdim edildiği.

Dosya No: 271 Sıra No: 98 Tarih :3.B.1273 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Raşid Efendinin halktan aldığı atları nasıl ve ne maksatla aldığının araştırılıp bildirilmesi.

Dosya No: 273 Sıra No: 74 Tarih :15.B.1273 Aded: 3 Vesika Cinsi: Arizâ

Ayıntab Mevleviyetine tayin edilen Yanya Müftüsü'nün teşekkür yazısı.

Dosya No: 282 Sıra No: 98 Tarih :9.L.1273 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Taşra memurlarının öşür ve resim gelirlerini ve hazineye âit malları zamanında kaydedip cetvellerini hazineye vermeleri emrine hakkıyla uyulacağı.

Dosya No: 290 Sıra No: 43 Tarih : 1273 Aded: 1 Vesika Cinsi: Tahrîrât

Halep'teki malikâne ve tımarların yenilenmesiyle hazineyle ilgili mektumâtın tahkîkine mahallî memurlarca engel olunduğu.

Dosya No: 296 Sıra No: 12 Tarih : 12.Ra.1274

Ayıntablı Hacı Mustafa Efendiye maaş tahsisi ve işlerinde yardımcı olunması.

Dosya No: 297 Sıra No: 38 Tarih : 26.Ra.1274

Ayıntab Nüfus Nâzırı Beyin, pederi Hersek Sâbık Mutasarrıfı İshak Paşa ile buluşması için Dersaadet'e gönderilmesi.

Dosya No: 297 Sıra No: 80 Tarih : 30.Ra.1274

Ayıntablı Bayramzade Şeyh Hacı Hafız Mustafa Efendiye maaş tahsisi.

Dosya No: 299 Sıra No: 39 Tarih : 12.R.1274

Ayıntab Sâbık Müftisi Mustafa Efendi ile Birecik Müftisi Hacı Emin Efendinin Birecik'teki nehirde çalışmak üzere inşa ettikleri kayığa yapılan müdâhâlenin men'i.

Dosya No: 308 Sıra No: 91 Tarih : 16.B.1274 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Safiye Hatunun oğlunun hayvanât dellallığında istihdâmı.

Dosya No: 310 Sıra No: 49 Tarih : 30.B.1274 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Mehmet Beyin hayvanât bac rûsumu ile cambazlık hizmetinde istihdâmı.

Dosya No: 318 Sıra No: 92 Tarih : 2.Z.1274

Ayıntab Müftüsü Hacı Osman Efendinin fuzûlî zaptettiği iddiâ edilen tarla meselesinin tahkîki.

Dosya No: 321 Sıra No: 93 Tarih : 6.M.1275

Kilisli Hacı Ömeroğlu Halil Ağanın uygunsuz hareketlerinin icâlesi için görevlendirilen Antepli Hacı Halil Ağa ve mâiyetinin merkûm tarafından gasb olunan eşyâ ve silahlarının istirdâdı.

Dosya No: 333 Sıra No: 68 Tarih : 9.R.1275 Aded:2 Vesika Cinsi: Şukka

Bulanık'tan Ayıntab'a nakledilen tütünlerden Ayıntab Gümrüğü Mültezimi tarafından alınan verginin Bulanık Mültezimi Hâlim Beye iâdesi.

Dosya No: 334 Sıra No: 62 Tarih :15.R.1275 Aded: 2 Vesika Cinsi: Mazbata

Askerlikten mütekâit olanların maaşlarını kazâ meclisine gelerek alacakları ve ölenlerin hemen Seraskerliğe bildirileceği.

Dosya No: 337 Sıra No:39 Tarih :1.Ca.1275 Aded: 4 Vesika Cinsi: Mazbata

Kendilerinden iâne-i askeriye akçesi toplanması gerekirken bazı mahallerde tahsil için mühlet verildiği iddiâsıyla, iâne akçesini geciktiren Gayrimüslimler hakkında nasıl muâmele edileceğinin bildirilmesi.

Dosya No: 344 Sıra No: 92 Tarih : 23.B.1275

Hacegân-ı Divân-ı Hümayûndan Antep Nüfus Nâzırı Yakub Necib Efendiye işlerinde yardımcı olunması.

Dosya No: 364 Sıra No: 17 Tarih : 6.S.1276 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Antep'te vukû bulan uygunsuzluktan dolayı, Sâbık Kaymakam Battal Beyin tahrîkiyle Müftü Efendi ile Taha Efendinin haklarındaki sû-i şehâdetleri üzerine nâmusları şikeste olan şahısların suçsuzluklarına dâir mazbata gönderilmesi.

Dosya No: 368 Sıra No:73 Tarih : 29.S.1276 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Kaymakamı'nın baskın verenler hakkında tanzim olunan emirnâmeğe aynen uyacağı.

Dosya No: 374 Sıra No:100 Tarih : 4.R.1276 Aded: 2 Vesika Cinsi:Şukka

Mekkeli İmam-ı Mihrâb-ı Hz. Nebvî Şeyh Ali Efendiye işlerinde yardımcı olunması.

Dosya No: 379 Sıra No: 99 Tarih : 25.R.1276 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab'da zahire kıtlığı sebebiyle kaymakam konağını taşıdıkları için haps edilen Nuh, Hafız Hasan ve sâir şahısların kefiyle tahliyeleri.

Dosya No:382 Sıra No:55 Tarih : 7.Ca.1276 Aded:1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Mürûr nizamnâmesine itinâ ve dikkat olunmasını ve kimseye lüzûmsuz yere İstanbul'a gelmek için ruhsat verilmemesi.

Dosya No: 385 Sıra No:58 Tarih : 23.Ca.1276 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Taşralarda bazı memurîn ve sâireye Mecidiye Nişanı verilmesi talebiyle mazbata ve tahrirât gönderilmemesi emrine uyulacağı.

Dosya No: 388 Sıra No: 62 Tarih : 10.C.1276 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Hâlka zulmettiği ve rüşvet aldığı bildirilen Ayıntab Kaymakamı Seyyid Ağa hakkında tahkîkât yapılması.

Dosya No: 388 Sıra No: 66 Tarih : 10.C.1276 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Dersaadet'e gelerek tekrar memleketine azimet eden Ayıntablı Hacı Hasan ve zevcesine işlerinde yardım edilmesi.

Dosya No: 397 Sıra No: 9 Tarih : 27.B.1276 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep Kaymakamı Seyyid Ağanın uygunsuz hareket ve idâresizliği sebebiyle azlolunarak yerine başkasının tayini.

Dosya No: 397 Sıra No: 98 Tarih : 3.S.1276 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tahrirât

Vefât edenlerin hastalıklarının karantina idârelerine bildirilmesi ve sokakların temizliğine dikkat edilmesi husûsundaki emirnâmenin alındığı.

Dosya No: 404 Sıra No: 50 Tarih : 17.L.1276 Aded:1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Ömer Saib Beyin Ayıntab'a giderek yeni tayin olunduğu kaymakamlık vazifesine başladığını ve Sadrazam'a atıfetinden dolayı teşekkür ve duayı havî yazısı.

Dosya No: 413 Sıra No: 12 Tarih : 17.Z.1276

Antep'te tutuklu bulunan Hacı Hasan Beyin kefâletle serbest bırakılabileceği.

Dosya No: 425 Sıra No: 60 Tarih : 19.S.1277 Aded: 1 Vesika Cinsi:Şukka

Ayıntab ve Kilis Kazâları ahâlisinden zarar veren kabilelerin def'i için istihdâm edilen askerlerin künye defterlerinin irsâliyle Ayıntab ahâlîsinin vergi husûsunda çıkardığı fesadın def'i için istihdâm edilen askerlerden ruhsat verilmiş olanların istihdâm sürelerinin bildirilmesi.

Dosya No: 431 Sıra No:10 Tarih :23.Ra.1277 Aded:1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Ahâliye hoş olmayan hareketlerinden dolayı Tarsus'a nefyine karar verilen Ayıntab Sâbık Müdürü Mehmet Arif Efendinin vefat ettiği.

Dosya No: 434 Sıra No: 94 Tarih: 21.R.1277 Aded:1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Sadrazam'ın Rumeli'den Dersaadet'e dönüşünden memnûniyet duyulduğu.

Dosya No: 442 Sıra No: 31 Tarih :1.C.1277 Aded:1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Sahaf esnâfından Hâlil Efendiye borcu olan Ayıntab tüccarlarından Hacı Hasan Efendinin ticaret maksadıyla Anadolu ve Dersaadet tarafına gittiğinden mezkûr borcun tahsil edilmediği.

Dosya No: 456 Sıra No: 99 Tarih :13.Ş.1277 Aded:5 Vesika Cinsi: Tahrirât

Emine Hatunun metrûkesini talep ettiği Ayıntab'daki babasının ber-hayat olduğunun anlaşıldığı ve kendisinin yardıma muhtaç olduğu.

Dosya No: 467 Sıra No: 98 Tarih :15.L.1277 Aded:2 Vesika Cinsi: Mahzar

Ayıntab Kaymakamı Ömer Ağadan ahâlinin hoşnut olduğu ve görevine devam etmesi talebi.

Dosya No: 468 Sıra No: 39 Tarih : 17.L.1277 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab'daki Demircioğlu ve Sacur Vakıfları tevliyetinin Kadri ve Rasim Beylere tevcihi.

Dosya No: 469 Sıra No: 46 Tarih : 21.L.1277 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Tüccar Mustafa'nın Ayıntablı bazı kişilerdeki alacaklarının tahsili.

Dosya No: 472 Sıra No: 44 Tarih :4.Za.1277 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Askerlikten muhreç Mustafa Ağanın münâsib bir işte istihdâmı.

Dosya No:476 Sıra No:48 Tarih :29.Za.1277 Aded:3 Vesika Cinsi:Tahrirât

Emine Hatunun babası Maho Mehmet'in Ayıntab'da sağ olduğu ve kızından yardım beklediği.

Dosya No: 478 Sıra No: 51 Tarih :12.Z.1277 Aded: 1 Vesika Cinsi: Arizâ

Ayıntab Nüfus Mukayyid-i Evveli Mustafa'nın meclis azâlarına mazbata düzenlettirerek görevini elinden almak isteyen Yakub Efendiye mâni olunması talebi.

Dosya No:484 Sıra No: 78 Tarih :7.M.1278 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Antep'teki Şeyh Can Hindiler Tekkesi'nin meşihâtının kimin uhdesinde olduğu ve muhassas maaşı kimin aldığı tahkîki.

Dosya No: 488 Sıra No: 46 Tarih :25.M.1278 Aded:2 Vesika Cinsi:Tahrirât

Abdülaziz'in tahta çıkışı dolayısıyla duyulan memnûniyetin beyânıyla hakkındaki teveccühâtın devamı talebi.

Dosya No: 501 Sıra No: 77 Tarih : 20.Ra.1278 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab Kaymakamı Ömer Ağa hakkındaki uygunsuzluk iddiâlarının tahkîkiyle keyfiyetin bildirilmesi.

Dosya No: 508 Sıra No: 43 Tarih : 16.R.1278 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Dersiâm'dan Hacı Mustafa Efendiye maaş tahsisi.

Dosya No: 511 Sıra No: 4 Tarih : 23.R.1278 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Halep, Kilis, Ayıntab ve Antakya Sancakları'ndan ferağ, intikal ve mahlûlden hazineye teslim edilen meblağ hakkında tapu memurlarının muhâsebelerinin Halep Arazi Memuru önünde görüşülmesi.

Dosya No: 512 Sıra No:12 Tarih: 27.R.1278 Aded:4 Vesika Cinsi: Tahrîrât

Ermeniler'in hoşnut olmadıkları yolundaki mahzarları üzerine Halep Valisi'nce tahkîkât yapılmadan azledilen Antep Kaymakamı Ömer Saib'in mağduriyetten kurtarılma talebi.

Dosya No: 512 Sıra No: 21 Tarih : 28.R.1278 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntablı Müftüzâde Abdullah ve Mehmet Selim Efendilerin bazı şahıslardaki alacaklarının tahsili.

Dosya No: 513 Sıra No: 20 Tarih : 29.R.1278 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Hayriye Tüccarı Hacı Osman Efendinin Ayıntab'da sâkin Darendeli Hüseyin Efendideki alacağının tahsili.

Dosya No: 513 Sıra No: 83 Tarih : 2.Ca.1278 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab Meclisi Azâsı Taha Efendinin umûmî hoşnutsuzluğa binâen azâlıktan ihrâcı.

Dosya No: 514 Sıra No: 72 Tarih :5.Ca.1278 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Cülûs-u Hümayûn'a dâir inşâd olunan tarihin alındığı ve memnûniyeti mûcib olduğu.

Dosya No: 518 Sıra No: 46 Tarih : 17.Ca.1278

Ermeni milletin şikâyetçi olduğu Müslüman ve Hristiyan ahâlinin ise hoşnut bulunduğu Ayıntab Kaymakamı Ömer Ağanın azlini gerektirecek bir hareketi olup olmadığının tahkîki.

Dosya No: 532 Sıra No: 47 Tarih : 13.B.1278 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Kıbrıs Mutasarrıfı İshak Paşanın kızlarına Maliye Hazinesi'nden bağlanan maaşın Ayıntab emvâlinde tesviyesi.

Dosya No: 535 Sıra No:12 Tarih :22.B.1278 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab Kazâsı'nın kavâim-i nakdiye bedelinden küstür kalan miktarın tahsil olunması ile emniyet ile âsâyışın temini ve tahsilâtın yapılabilmesi için gerekli olursa zabtiye neferâtı sayısının artırılması.

Dosya No:535 Sıra No:87 Tarih:25.B.1278 Aded:1 Vesika Cinsi:Mazbata

Kavâim-i nakdiyenin ihtikarlara toplattırılmaması ve Mart'tan evvel tedâvül ettirilmemesi husûslarında gelen emirnâmenin gerekli yerlere bildirildiği.

Dosya No: 538 Sıra No: 24 Tarih : 4.Ş.1278 Aded: 1

Halep'teki asâkir-i nizâmiye ve muvazzafanın arpa, saman ve nân-ı aziz tayinâtın müteahhidi şahısların şikâyetini hâvî arzuhâlin sûretinin gönderildiği, muhtevâsındaki vukûâtın sıhhati hakkında bilgi verilmesi.

Dosya No: 538 Sıra No: 100 Tarih : 6.Ş.1278

Halep'teki Asâkir-i Nizâmiye ve Muvazzafa'nın tayinât müteahhidi ve Halep Ağnâm Rûsûmu'yla Antep, Antakya Aşarı Mültezimi, tüccardan İlyohoston, Savil ve İshak Şalom'un Ferik Hâlid Paşa hakkındaki bazı ifâdeyi hâvi arzuhâllerinin gönderildiği ve mahallî malumâtın tafsilâtıyla bildirilmesi.

Dosya No: 544 Sıra No: 99 Tarih : 1.N.1278 Aded: 7

Halep şehri ile Cebel-i Sem'an, Bâb-ı Cübul, Kilis, Antep ve Urfa'da yapılan "kur'a-ı şer'iyeye" çalışmalarının bazı yerlerde tamamlandığı, bir kısım yerlerde de tamamlanmak üzere olduğu.

Dosya No: 546 Sıra No: 15 Tarih : 5.N.1278 Aded: 2

Halep ile bağlı sancak ve kazâlarının kur'a-ı şer'iyesinin icrâ olunmakta olduğu.

Dosya No: 547 Sıra No: 2 Tarih : 8.N.1278 Aded: 2

Arabistan Ordusu Dâiresi'nin kur'a-ı şer'iyesinin icrâsına Halep'ten başlandığı, Kilis, Antakya, Antep, Urfa, Maraş ve Adana kurlarının icrâsı için gerekli yerlere talimât gönderildiği. Halep'e tâbi Cebel-i Sem'an köyünün Bâb ve

Cübul kuralının da icrâ olunduğu. Buka ve Balbek kuralına Miralay Hasan Beyin gönderildiği.

Dosya No: 547 Sıra No: 86 Tarih : 14.N.1278 Aded: 1

Halep şehrinin kur'a-ı şer'iyesinin tamamlanarak Kilis, Urfa, Ayıntab ve Halep Kazâları kur'alarına başlanılmasının takdir edildiği.

Dosya No: 548 Sıra No: 32 Tarih : 15.N.1278 Aded: 1

Arabistan Ordusu için Ayıntab Sancağı'nın hissesine düşen askerlerin kur'a-ı şer'iyesinin tamamlandığı.

Dosya No: 548 Sıra No: 33 Tarih : 15.N.1278 Aded: 1

Antakya'ya bağlı Süveydiye Nâhiyesi ile Ayıntab'ın kur'a-ı şer'iyelerinin tamamlandığı.

Dosya No: 548 Sıra No: 71 Tarih : 17.N.1278

Ayıntab Kaymakamı Ahmed Rüşdü'nün görev mahâlline vararak görevine mübâşeret eylediği.

Dosya No: 550 Sıra No: 18 Tarih : 24.N.1278 Aded: 1

Uygunsuzlukları dolayısıyla Ayıntab'a sürülmesi kararlaştırılan Sâbık Tarsus Kaymakamı Lami Paşanın Dersaadet'e gelişinin izne tâbi kılındığı.

Dosya No: 550 Sıra No: 25 Tarih : 25.N.1278

Yeni tayin olunup göreve başlayan Ayıntab Kaymakamı Rüşdü Beyle selefi Ömer Ağanın muhâsebesinin görölerek durumun bildirileceği.

Dosya No: 550 Sıra No: 28 Tarih : 25.N.1278

Artık gerek kalmadığı için Ayıntab'da müstahdem piyâde zabtiye neferâtını terhisten dolayı Halep Valisi'nin hareketini tahsis.

Dosya No: 555 Sıra No: 28 Tarih : 16.L.1278 Aded: 2

Antep Kaymakamlığına tayinden dolayı teşekkürü hâvî telgrafın alındığı ve memnunluk duyulduğu.

Dosya No: 555 Sıra No: 56 Tarih : 17.L.1278 Aded: 1

Hadidi ve Beni Sâit göçebe aşiretlerinin Tilbaşar Nâhiyesi çiftçilerine yaptıkları zararın def'i için gerekli tedbirlerin alınacağı.

Dosya No: 559 Sıra No: 96 Tarih : 1.Za.1278 Aded: 3

Ayıntab Kazâsı Nâhiyelerinde kur'a-ı askeriye muhâlefet edenler hakkında gereğinin yapılacağı.

Dosya No: 563 Sıra No: 27 Tarih : 11.Za.1278 Aded: 2

Sarrafa Karabetoğlu Agop'un Tarsus Sâbık Kaymakamı Lami Paşadaki alacağının tahsili.

Dosya No: 565 Sıra No: 95 Tarih : 19.Za.1278 Aded: 1

Süveydiye ile Antep'in kur'alarının ne şekilde icrâ olunduğuna dâir evrâkın alındığı.

Dosya No: 571 Sıra No: 84 Tarih : 14.Z.1278 Aded: 2

Sâit Ağazâde Mehmet Ragıb Ağanın Harameyn Evkâfı'na bağlı gelirlerinin ve Ayıntab ahâlisinden olan alacaklarının tahsili.

Dosya No: 573 Sıra No: 14 Tarih : 21.Z.1278 Aded: 1

Ayıntab Sancağı'nın kur'a-ı şer'iyesinin icrâsında on sekiz kişinin gönüllü olarak asker yazılmasından duyulan memnûniyet.

1.2.3. Sadâret Mektubî Kalemi Nezâret ve Devâir Yazışmalarına Ait Belgeler (A.MKT.NZD)

Sadâret'in, İstanbul'da bulunan nezâret ve dâirelerle yaptığı yazışmaları ihtiva etmektedir. 1850 (H.1266) yılında defter sistemindeki vilâyet-nezâret ayrımı üzerine teşkil olunmuştur. Bu tarihten 1891 (H.1309)'e kadar olan belgeleri ihtivâ etmektedir.

Dosya No: 19 Sıra No: 26 Tarih : 19.M.1267 Aded: 1

1.Bâb-ı Seraskerî Tulumba Müdürü Rikâb-ı Hümayûn Kapıcıbaşlarından Hüseyin Ağanın yerine Galata Sâbık Zabtiye Memuru Rikâb-ı Hümayûn Kapıcıbaşlarından Hasan Ağanın tayini.

2.Hısn-ı Mansur Kazâsı Müdürlüğü'ne Bandırma Sâbık Müdürü Hacı Osman Ağanın tayini.

3.Antep Kaymakamı Şerif Ağanın maaşına zam yapılması.

Dosya No: 19 Sıra No: 30 Tarih : 20.M.1267 Aded: 1

Bahriye Muhasebecisi Ahmet Şakir Efendinin azliyle yerine mümeyyiz İsmail Efendinin tayini ve nişan verilmesi.

Beylan Kaymakamı Abdurrahman Beyin azliyle yerine Antep Sâbık Kaymakamı Sehrab Ağanın tayini.

Hırsova Müdürü Ahmet Ağanın azliyle yerine Hacegândan Tokulu Hüseyin Efendinin tayini.

Dosya No: 40 Sıra No: 48 Tarih : 14.L.1267

Istabl-ı Âmire pâyelilerden ve Antep ileri gelenlerinden İshak Beyin oğlu Mehmet Rasim Beyin, askerlikten muaf olduğu hâlde, askerlik yapmak istemesi nedeniyle ödüllendirilmesi.

Dosya No: 43 Sıra No: 14 Tarih : 24.Za.1267

Antep hanedanından İshak Beyin mahdûmu Rasim Beyin askerlik mesleğine girmesi için gerekenin yapıldığı.

Dosya No: 66 Sıra No: 32 Tarih : 10.S.1269 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamı Ferhat Bey hakkında hoşnutluğu hâvî mahâllinden gelen yazının gönderildiği.

Dosya No: 68 Sıra No: 9 Tarih : 23.S.1269 Aded: 1

Istabl-ı Âmire pâyelilerinden Sâbık Antep Kaymakamı Şerif Ağanın bir memuriyete tayini.

Dosya No: 75 Sıra No: 27 Tarih : 13.C.1269

Antep Kaymakamı Ferhat Ağa ile Rumkale Kaymakamı Kâmil Efendinin becâyişi ve maaş tahsisi.

Dosya No: 77 Sıra No: 28 Tarih : 14.B.1269 Aded: 1

Antep Kaymakamı Ferhat Ağa ile Rumkale Kaymakamı Kamil Efendinin becâyişi.

Dosya No: 86 Sıra No: 44 Tarih : 10.Za.1269

Şerife Münire Hanım'ın zevci müteveffâ Mehmet Arif Efendinin Üsküdar Sultantepesi'ndeki konağı ile ilgili arzuhâlinin gönderildiği.

Dosya No: 164 Sıra No: 18 Tarih : 8.M.1272 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamı Tahir Efendinin azli ve yerine yapılacak tayine dâir.

Dosya No: 181 Sıra No: 22 Tarih : 29.B.1272 Aded: 1

Karahisarlı oğlu Osman'ın Girit'e sürgün edilmesi.

Dosya No: 261 Sıra No: 48 Tarih : 3.M.1275 Aded: 1

Bilan, Rumkale, Kilis, Reyhaniye, Birecik, Antakya, Antep, Dersim Kaymakamlıklarına tayinler.

Dosya No: 279 Sıra No: 50 Tarih : 14.Ş.1275

Antepli Mumcuğu Karabet'in Gürünlü Koçanoğlu Muğdis'e yaptığı müdâhâlenin men'i.

Dosya No: 288 Sıra No: 63 Tarih : 21.M.1276 Aded: 1

Antep'te vukû bulan uygunsuzluğun tetkiki ve ilgililerin muhâkemesi.

Dosya No: 307 Sıra No: 48 Tarih : 12.S.1276 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamlığına tayin edilen Ömer Ağanın Halep'ten kefil göstermesi.

Dosya No: 307 Sıra No: 83 Tarih : 14.Ş.1276

Antep Kaymakamı Seyyid Ağanın azledilerek, yerine Kapıcıbaşı Abbas-zâde Ömer Ağanın tayin olunduğu.

Dosya No: 391 Sıra No: 94 Tarih : 14.B.1278 Aded: 1

Burdur Kaymakamı ve Ayıntab Meclisinden kavâim-i nakdiye bedelâtının tahvili vs. hususlarda gelen evrâkın gönderildiği.

Dosya No: 401 Sıra No: 30 Tarih : 19.Ş.1278 Aded: 1

Kavâim-i nakdiyeye mahsûben hazine-i celîleye gönderilen paranın miktarını belirten mazbatanın gönderildiği.

Dosya No: 410 Sıra No: 65 Tarih : 10.L.1278 Aded: 1

Antep Sancağı Meclisinin kur'a-i şer'iyenin icrâsına dâir mazbatasının gönderildiği.

Dosya No: 416 Sıra No: 87 Tarih : 6.Za.1278 Aded: 1

Antep kur'asına dâir mazbatanın tevkif olunarak sâir muharrefâtın iâde edildiği.

Dosya No: 425 Sıra No: 6 Tarih : 17.Z.1278 Aded: 1

Kilis'e tâbi Keferdiz, Karcalı ve Artanlı oymakları ile Antep kolu kur'alarının tamamlandığına dâir Halep Valisi'nin tahrirâtı ile ekli jurnallerin gönderildiği.

**1.2.4. Sadâret Mektubî Kalemî Meclis-i Vâlâ Yazışmalarına Ait Belgeler
(A.MKT.MVL)**

Meclis-i Vâlâ tarafından Sadâret'e takdim edilen mazbatalar, Sadâret adına Meclis-i Vâlâ tarafından çeşitli makamlara yazılan tahrirât ile tezkire-i sâmilî ve Sadâret ile Meclis-i Vâlâ arasındaki yazışmaları muhtevîdir. 1840-1867 (H.1256-1284) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 35 Sıra No: 10 Tarih : 19.M.1267

Antep Kaymakamı Şerif Ağanın maaşına zam.

Dosya No:49 Sıra No:100 Tarih:20.R.1268 Aded:1 Vesika Cinsi:Mazbata

Kâtilin prangaya vurulması.

Dosya No: 50 Sıra No: 23 Tarih : 27.R.1268 Aded:1 Vesika Cinsi: Şukka

Kâtilin prangaya vurulması.

**Dosya No:54 Sıra No:5 Tarih :18.N.1268 Aded:1 Vesika Cinsi: Buyruldu,
Şukka**

1.Rikâb-ı Hümayûn Kapıcıbaşlarından Ferhat Ağanın Antep Kaymakamlığına tayini ve maaş tahsisi.

2.Eski Kaymakam üzerinde bulunan zimmetin yeni kaymakama kayıt edilmesi.

Dosya No:54 Sıra No: 54 Tarih :28.N.1268 Aded:1

Vesika Cinsi:Buyruldu, Şukka

Çocuklar tarafından bulunan on adet eski paraların yenileriyle değiştirilip çocuklara verilmesi.

Dosya No: 71 **Sıra No:** 23 **Tarih :** 3.B.1271

Ayıntab ulemâsından Abdülhamid Efendinin telif ettiği Tahtavi ve Dürr-i Muhtar tercümelerinin bastırılmasına yardımcı olunması ve kendisine maaş tahsisi.

Dosya No: 101 **Sıra No:** 36 **Tarih :** 8.S.1275 **Aded:** 5 **Vesika Cinsi:** Mazbata

Ayıntab Kazâsı'ndan Fatma'yı öldüren Ahmet'ten istenen diyetin daha sonra tahsil edilmek üzere kürek cezası uygulanması.

Dosya No: 101 **Sıra No:** 68 **Tarih :** 20.S.1275

Ayıntab Kazâsı'ndan Fatma Hanımın kâtili bulunan Ahmet'ten diyet bedelinin tahsili ve Tersâne-i Âmire'de vaz-ı kürek olunmak üzere Dersaadet'e gönderilmesi.

Dosya No:109 **Sıra No:**12 **Tarih:**29.Z.1275 **Aded:**8 **Vesika Cinsi:** Mazbata

Ayıntab ve Kilis Kaymakamlıklarının kendisi ve birâderine tevcihi hakkında sahte evrâk tanzim eden Ayıntablı Ali'ye on sene kürek cezası uygulanması.

Dosya No:109 **Sıra No:**33 **Tarih:**8.M.1276 **Aded:**1 **Vesika Cinsi:**Tahrirât

Kaymakamlık tevcihi için sahte evrâk düzenleyen Ayıntablı Ali Efendinin teşhir edilerek on sene müddetle küreğe konulması.

Dosya No: 114 Sıra No: 45 Tarih : 1.Ş.1276

Ehliyetsizliğinden dolayı azledilen Antep Kaymakamı Seyyid Ağanın yerine tayin olunan Halepli İsa-zâde Ömer Paşa oraya ulaştığında devir-teslim işinin yapılması.

Dosya No: 121 Sıra No: 57 Tarih : 8.R.1277 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab'da oturan Ermeni milletinden kaymakam vergisi istenildiğine dâir istidâ üzerine yapılan soruşturmada bunun asılsız olduğunun anlaşıldığı.

Dosya No:124 Sıra No: 83 Tarih : 27.B.1277 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab ahâlisinden alınan senevî verginin herkesin gelirine göre âdil olarak tahsil olunup hazineye gönderilmesi

Dosya No: 133 Sıra No: 48 Tarih : 3.R.1278

Vefat eden Erbil Kazâsı Müdürü Selim Ağanın yerine vekâleten tayin edilen Tevfik Ağanın asâletinin icrâ olunmayıp mezkûr müdürlüğe Ayıntab Kaymakamı Hâilil Ağanın tayin edilmesi.

Dosya No: 145 Sıra No: 27 Tarih : 23.L.1278

Ayıntab Kaymakamı Rüsdü Beyin Halep Evkâf Müdürlüğü sırasında devrettiği muhasebesinde çıkan karışıklığın muhâbere ile giderilmesine çalışılması.

Dosya No:147 Sıra No:49 Tarih : 9.Z.1278 Aded: 5 Vesika Cinsi: Mazbata

Halep ahâlisinden Tacir Mehmet Harbo'yu Ayıntab'a giderken yolunu kesip, eşyâsını gasbeden Ecir Mehmet'ten çalıntı malın istirdadıyla küreğe konulmak üzere Akka'ya gönderilmesi suç arkadaşlarının da yakalanarak tecziyeleri.

1.2.5. Sadâret Mektubî Kalemi Deâvî Yazışmalarına Ait Belgeler (A.MKT.DV)

Bu fonda Sadâret adına, Deâvî Nezâretince çeşitli makamlara gönderilmek üzere kaleme alınan tahrirât ve tezkireler mevcuttur. Bu fondaki belgeler 1840-1850 (H.1258-1266) yılları arasını kapsamaktadır.

Dosya No: 46 Sıra No: 11 Tarih : 17.M.1268

- 1-Ömer Ağanın Antep'te sâkin Mehmet Ağadaki alacağının tahsili.
- 2-Mızıka Kolağası Hasan'ın alacağının tahsili.
- 3- Hâfız Mehmet'in Gelibolulu Mahmud'da olan alacağının tahsili.

Dosya No: 47 Sıra No: 5 Tarih : 29.M.1268 Aded: 3 Vesika Cinsi: Şukka

Ömer'in Zağferanbolulu Mehmet Ağadaki alacağı ile kapıcıbaşlarından Ahmet Beyin, Mustafa ve Yakub Ağadaki alacaklarının tahsili.

Dosya No: 48 Sıra No: 36 Tarih : 16.S.1268 Aded: 3 Vesika Cinsi: Şukka

Nakledilen eşyâlardan mükerrer gümrük vergisi alınmaması.

Dosya No: 51 Sıra No: 59 Tarih : 16.R.1268 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Mustafa'nın buğday ve zahirelerini gasbedenler hakkında gerekli muâmelenin yapılması ve ortağında olan alacağın tahsili.

Dosya No: 55 Sıra No: 48 Tarih : 20.C.1268 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Antep Kiracıbaşılığı hizmetinden sebepsiz yere çıkarılan Hacı Mehmet Ağanın, yine aynı görevde istihdâm edilmesi.

Dosya No: 59 Sıra No: 94 Tarih : 7.L.1268 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab Sâbık Kaymakamı Battal Beyin bilâ-maaş bir işte istihdâmı.

Dosya No: 61 Sıra No: 70 Tarih : 8.Za.1268 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Şerife Emine Hatunun icâre bedelinin tahsili.

Dosya No: 65 Sıra No: 44 Tarih : 10.S.1269 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Şerife Emine Hatunun mütevellî bulunduğu Emir Ali Hanı'nın kira bedelinin müstecirinden tahsili.

Dosya No: 79 Sıra No: 74 Tarih : 22.B.1271 Aded: 3 Vesika Cinsi: Şukka

Dergâh-ı Âlî Kapıcıbaşısı Ayıntablı Mustafa Ağanın mahdûmu Hüseyin Ağaya bir miktar maaş tahsisi.

Dosya No: 90 Sıra No: 27 Tarih : 28.C.1272 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Dergah-ı Âlî Kapıcıbaşılardan Süleyman Beyin vefâtıyla hanımına kalan mirasın vekili İzzet Beye teslimi.

Dosya No: 94 Sıra No: 66 Tarih : 29.L.1272 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Hacı Ahmet'e babasından miras kalıp amcasının kullandığı emlakın on senelik hasılâtının tahsil edilmesi.

Dosya No: 95 Sıra No: 72 Tarih : 25.Za.1272 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Hacı Ahmet'in babasından kalan mülkünü zabt eden Hacı Ömer'den istirdâdı talebi.

Dosya No: 101 Sıra No: 43 Tarih : 7.Ra.1273

İstefanoğlu Dimitraki'nin Ayıntab Esbak Nâibi Borlu Hacı Arif Efendideki alacağının ödetilmesi.

Dosya No:103 Sıra No: 63 Tarih : 29.R.1273 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Antepli Zarmiroğlu Hecı Karabet'in, Karamanoğlu Avadis'teki alacağının tahsili.

Dosya No: 106 Sıra No: 67 Tarih : 4.B.1273 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Emniyeti suistimâl eden Antakyalı Mihail'in ya malı Bektaş Ağaya göndermesi veya vekilini İstanbul'a irsâli.

Dosya No: 107 Sıra No: 39 Tarih : 17.B.1273 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Eşi Ayşe'nin parasını ve komşulardan topladığı eşyâyı yanına alıp Ayıntab'a giden Mahmut'tan para ve eşyânın istirdâdı ve eşine bakması.

Dosya No: 119 Sıra No: 82 Tarih : 6.R.1274 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Ayıntab Müftü-yü Sâbıkı Mustafa Efendiye münâsib miktar maaş tahsili.

Dosya No: 125 Sıra No: 100 Tarih : 29.L.1274 Aded:2 Vesika Cinsi: Şukka

Hicaz topçu askerinden Hacı Abdûlgani'nin amcası oğlundan irsen intikâl eden tereke bahasının zabt edenlerden istirdâdı.

Dosya No: 154 Sıra No: 92 Tarih : 22.Ş.1276

Rıfaiyye Tarikatı şeyhlerinden Hacı Ali Efendinin postnişini bulunduğu Birecik'te medfûn Şeyh Cemaleddin b. Şeyh Yusuf Şeareddin el-Adeni b. Şeyh Cemali Hazretleri Vakfının tevliyetine, Ayıntablı bazı şahıslar tarafından yapılan müdâhâlenin men'i.

Dosya No: 174 Sıra No: 6 Tarih : 16.R.1277 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Sahhaf Hâlıl Efendinin Antepli Tüccar Hasan Efendideki alacağının tahsili.

Dosya No: 189 Sıra No: 94 Tarih : 3.Za.1277 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Süleyman'ın Ayıntablı Mehmet Efendi ile Eski Beytülmal Memur Emin Efendideki alacağının tahsili.

Dosya No: 191 Sıra No: 87 Tarih : 24.Za.1277 Aded:2 Vesika Cinsi: Şukka

Gümrükçü esnâfindan İsmail'in Ayıntablı Koca Nakıb-zâde Abdülkadir Efendide olan alacağının tahsili.

Dosya No: 195 Sıra No: 81 Tarih : 12.M.1278 Aded: 3 Vesika Cinsi: Şukka

Arabistan Ordusu Birinci Alayı On birinci Tabur İmamı Abdurrahman Efendinin altın ve eşyâsını gasp eden şahıslara cezaları verilerek gasbedilen eşyânın geri alınması.

Dosya No: 211 Sıra No:79 Tarih : 30.Ca.1278 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Gürcü esnâfindan İsmail'in Ayıntablı Koca Nakıb-zâde Abdülkadir Beydeki alacağının tahsili.

1.3. Sadâret Evrâkı Amedî Kalemi (A.AMD)

Âmedî Kalemi, nezâret dönemi öncesinde Reisülküttab'a bağlı olup onun sadrazam nâmına yazdığı tahrirâtı tebyiz eden ve kaleme alan Reisülküttablık ile ilgili bütün yazı işlerini yürüten kalemidir.

Bâb-ı Âli teşkilatında ise, bu kalemin görevlerinde değişiklik olmuş, yetkileri genişleyerek önemi artmış ve 1842'de Sadâret ile Saray arasında yapılan yazışmaları yürütür olmuştur. II.Meşrutiyet'ten sonra İttihat ve Terakki'nin yaptığı teşkilât değişikliği ile "Meclis-i Vükelâ ve Maruzât Kalemi" adını almıştır. fakat 1912 yılında eski ismi iâde edilmiştir. İmparatorluğun sonuna kadar varlığını korumuştur.

Dosya No: 1 Sıra No: 22 Tarih : 29.Z.1260

Erzurum Kadılığı'nın Ataullah Efendi, Ayıntab Kadılığı'nın Hasan Efendi ve Maraş Kadılığı'nın da Kemal Efendiye tevcih edildiği.

Dosya No: 32 Sıra No: 28 Tarih : 20.Z.1267

İstifa eden Bilan Kaymakamı'nın maaşından bir kısmının Ayıntab Kaymakamı Şerif Ağaya tahsisi.

Dosya No: 45 Sıra No: 31 Tarih : 20.Ş.1269 Aded: 1

Vesika Cinsi: Tezkire-i Sâmiye

Belen'deki karışıklığın giderilmesi için asker sevki ve Antep'teki şiddet eylemlerinin bertaraf edilmesi.

1.4. Sadâret Evrâkı Teşrifât Kalemî Belgeleri (A.TŞF)

Kanunî devrinden beri var olan Teşrifât-ı Divân-ı Hümayûn kalemî olup, III.Ahmet zamanında önceden beri bağlı bulunduğu Divân-ı Hümayûn'dan Bâb-ı Âsâfi'ye nakledilmiştir. Bâb-ı Âli teşkilatının kurulmasıyla da aynı vazifeyi imparatorluğun sonuna kadar devam ettirmiştir.

Bu kalemin belgeleri arasında protokol listelerini, meclis ve merasimler için hazırlanan davetiyeleri, bayram ve yılbaşı gibi özel günler ve tayinler sebebiyle gönderilen tebrikleri ve Teşrifat Kalemine verilen ilmuhaberleri saymak mümkündür.

Dosya No: 11 Sıra No: 85 Tarih : 20.10.1268 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamı Şerif Osman Ağanın azli ile yerine Ferhat Ağanın tayin edildiğine dâir ilmuhaber.

Dosya No: 15 Sıra No: 42 Tarih : 14.B.1269 Aded: 1

Ayıntab Kaymakamı Ferhat Ağa ile Rumkale Kaymakamı Kamil Efendinin becâyış-i memuriyetlerini mübeyyin ilmuhaber.

Dosya No: 17 Sıra No: 28 Tarih : 1.B.1270 Aded: 1

Halep'e bağlı Ayıntab Kazâsı Kaymakamı Kamil Efendinin azliyle yerine sâbık Antalya Kaymakamı Tahir Efendinin tayin olunduğuna dâir Teşrifat Kalemine ilmuhâber.

Dosya No: 22 Sıra No: 51 Tarih : 21.C.1272 Aded: 2 Vesika Cinsi: Arizâ

Ayıntab Kaymakamı'nın Sadaret Kaymakamlığına yapılan tayini tebriki.

Dosya No: 27 Sıra No: 24 Tarih : 13.M.1274 Aded: 1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep Kaymakamı'nın yeni sadrazam tebriki.

Dosya No: 30 Sıra No: 13 Tarih : 15.R.1276 Aded: 1 Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Nâibi Mustafa'nın yeni sadrazamı tebriki.

1.5. Sadâret Mûteferrik Belgeleri (A.M)

“Mûteferrik” adı altında toplanan evrâk, bir kalem evrâkı değildir. Sadâret kalemlerinden hangisi olduğu tespit edilemeyen, fakat ileride ortaya çıkacak bir kısım malumâtla kalemlerden birine dâhil edilebilecek olan evrâktır.

Tevcih ve nişan konuları haricinde yazılmış pusulalar, vesikası bulunamayan zarflar, Sadâret’e gelmediği açıkça belli olan, fakat kim tarafından nereye yazıldığı tespit edilemeyen evrâk ile defterdâr, vali gibi görevlilere kendi yörelerinde yazılmış tahrirât vs. mûteferrik kısmında zikredilmiştir. 1840-1922 (H.1256-1341) yılları arasına âit belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 9 Sıra No: 62 Tarih : 1267 Aded: 1

Halep, Ayıntab ve Antakya’daki dâireleri hâvî pusula.

Dosya No: 13 Sıra No: 46 Tarih : 5.Ca.1271 Aded: 1

Höce Agop’un Malazgirt’teki zahiresinin nakli.

2. Meclis-i Vûkelâ Mazbataları (MV.)

Meclis-i Vûkelâ; Sadrazam’ın başkanlığı altında Şeyhülislam ile Nâzırlar’dan oluşan ve devletin iç ve dış siyasetinde ve mühim işlere dâir konular hakkında karar veren meclisin adıdır.

Mazbatalar ise Meclis-i Vükelâ tarafından önemli devlet işleri ve hükümet icraatıyla ilgili kararlarla diğer icab eden önemli konular, bazen de teşekkür için yazılırlardı.⁴³

Bu fonda, 1885-1922 (H.1302-1341) yılları arasına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 6 Sıra No: 25 Tarih : 14.S.1303

Maraş'tan Ayıntab'a gelen Sis Katogikosu'nun münâsebetsiz hareketlerinden dolayı Sis'e veya İstanbul'a gönderilmesi hakkında.

Dosya No: 9 Sıra No: 54 Tarih : 16.B.1303

Halep, Ayıntab, Urfa, Kütahya, İlbasan, Ohri ve Ostruç'taki bağ ve bahçelere tütün ekilerek buraların öşürden istisnasına karşılık alınan verginin binde sekize iblâğının münâsib görüldüğü ve tütünün inhisâr altında olduğundan ve öşrünün Düyûn-u Umûmiyece toplanacağından yanlış uygulamaya sebep verilmemesi için Dâhiliye Nezâretince tetkikât yapılması hakkında.

Dosya No: 9 Sıra No: 57 Tarih : 16.B.1303

Maraş'tan Ayıntab'a gelen Sis Katogikosu'nun Ayıntab Ermeni ruhanîsiyle müteberani tarafından reddi ve bunun azliyle bir başkasının tayini hakkında Halep Vilâyeti'nin tahrirâtına dâir.

Dosya No: 9 Sıra No: 92 Tarih : 5.Ş.1303

⁴³ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s.328.

Halep, Ayıntab, Urfa, Kütahya, İlbasan, Ohri ve Ostruç civârındaki tütün zirai yapılan bağ ve bahçelerin aşardan muâfiyetiyle, onun yerine verginin binde sekize iblâğı hakkındaki teklifin reddi ile hasılâtın buralarda yetiştirilecek tütünlerden alınan öşür ile alınabileceği hakkında.

Dosya No: 83 Sıra No: 81 Tarih : 7.Ş.1312

Antep Kazâsı'nda Terasanta nâm Latin rahiplerince inşası istenen kilisenin yer ve mesafe itibariyle uygun bulunup bulunmadığının yeniden tetkikine dâir.

(1 sahife)

Dosya No: 86 Sıra No: 10 Tarih : 17.C.1313

Ayıntab'daki hâdisede tevkif edilen silaha ve silahsız yedi yüz kadar Ermeni'nin muhâfazası pek çok masrafı gerektireceğinden gurebâdan olanların memleketlerine iâdesi, Ayıntablı olanların ise zâbıta nezâretinde kefâlet-i kaviyye ile salıverilmesinin Halep Vilâyeti'ne tebliğine dâir.

Dosya No: 90 Sıra No: 30 Tarih : 26.C.1314 Aded: 1

Ayıntab'da cinayetten dolayı serbest bırakılan Ermeniler'in tekrar tutuklanmasına lüzûm görülmediği.

Dosya No: 90 Sıra No: 41 Tarih : 4.B.1314 Aded: 1

Ayıntab'da Trasanta Latin rahipleri tarafından yaptırılmak istenen kiliseler hakkında.

Dosya No: 95 Sıra No: 78 Tarih : 11.Ra.1316 Aded: 1

Dersaadet Ermeni Eytamhânesinde yetiştirilmek üzere muhtelif şehirlerden Ermeni eytamının Dersaadet'e getirilmesine müsaade olunması.

Dosya No: 115 Sıra No: 4 Tarih : 4.M.1325 Aded: 2

1.Amerikan misyonerlerinin idâresindeki kolejlerden mezun Ermeniler'in, kendi mekteblerinde öğretmenlik yapamayacağı.

2.Gayrimüslim öğretmenlerin şهادetnâmelerinin vazifeye başlamalarından sonra tasdîki.

Dosya No: 137 Sıra No: 17 Tarih : 6.S.1328 Aded: 1

Urfa ve Ayıntab'da çekirge sebebiyle meydana gelen kıtlıktan dolayı muhtaç ahâliye kefâlet-i müteselsile ile para dağıtılması.

Dosya No: 138 Sıra No: 29 Tarih : 1.S.1328 Aded: 2

Urfa ve Antep'te ihtiyaç sahiplerine zahire tevzii.

Dosya No: 138 Sıra No: 49 Tarih : 19.Ra.1328 Aded: 1

Urfa fukarâsına iâneten üç yüz lira dağıtılması.

Dosya No: 141 Sıra No: 110 Tarih : 29.C.1328 Aded: 1

Muhammed ile İsa el-Mesih arasında “Hadsız Farklar” adıyla Bulgaristan’da basılan kitabın Memâlik-i Osmaniye’ye ithâlinin men’i.

Dosya No: 171 Sıra No: 38 Tarih : 13.Z.1330 Aded: 1

Adana, Halep, Sivas ve Ayıntab redif fırkalarının silah altına alınmasından vazgeçilip sadece 28. ve 30. Nizâmiye Fırkaları’nın seferber edilerek acilen sevk edilmeleri.

Dosya No: 183 Sıra No: 28 Tarih : 13.M.1332 Aded: 1

Ayıntab’da mirî arazi üzerine inşa edilmiş Merkezî Türkiye Kolejinin Amerikalı Doktor Komenyebir adına tashih-i kaydı ve ders programının düzenlenmesi.

Dosya No: 213 Sıra No: 60 Tarih : 7.Ra.1337 Aded: 1

Seferberlik esnâsındaki tehcirden istifâde ve ihtikâl maksadıyla yapılan isyan ve tecâvüzlerin failleri hakkında tahkîkât ve takibât yapılmasının bir heyete tevdi ve bu heyetin yevmiye ve harcırahlarının tesviyesi.

Dosya No: 214 Sıra No: 25 Tarih : 16.R.1337 Aded: 1

Tehcir dolayısıyla vukû bulan suçların Divân-ı Harb-i Örfilerde ve mehâkim-i umûmiyede görülmesi.

Dosya No: 214 Sıra No: 59 Tarih : 4.Ca.1337 Aded: 1

İstanbul, Tekfurdağı, İzmir ve sâir mahallerde teşekkül etmiş Divân-ı Harbler'in hudud ve salâhiyetlerini mübeyyen yazı.

Dosya No: 216 Sıra No: 5 Tarih : 2.N.1337 Aded: 1

Antep-Ermeni Kilisesinin tamiri için hazırlanıp tehcir esnâsında muhtelif kişilere furuht edilmiş taşların kiliseye iâdesi için gerekli nakliyât ücretinin tesviyesi.

Dosya No: 216 Sıra No: 65 Tarih : 30.N.1337

Mehâkim-i Umûmiyenin temin-i takibâtı için Adana Vilâyeti, İçel ve Zor sancaklarından örfî idârenin kaldırılması ile Bayazıt livâsının Van'a ilhâk edilerek Van ve Antep örfî idârelerinin birleştirilmesi.

Dosya No: 217 Sıra No: 137 Tarih : 3.Ra.1338 Aded: 1

Ermeniler'in işgalci Fransızlar'la işbirliği yapmaları üzerine Bitlis, Diyarbekir ve Mamuretülaziz Vilâyetleri'nce muhaberâta sansür uygulanması ile Ermeniler'in âsâyiş bozucu hareketlerinin men'i için tedbirler alınması.

Dosya No: 217 Sıra No: 184 Tarih : 24.Ra.1338 Aded: 1

Ayıntab, Maraş ve Urfa Sancakları'nın Fransızlar'la Osmanlılar'ın ortak idâresinde kalacağı hususunda hükümet-i merkeziyece alınmış bir karar olmadığının ilgililere tebliği.

Dosya No: 218 Sıra No: 12 Tarih : 23.R.1338 Aded: 1

İngilizler'in çekilmesinden sonra Fransızlar'ın Antep'te hükümet işlerine müdâhâlesi üzerine merkezî hükümetin emrine göre hareket edilmesi gerektiği.

Dosya No:226 Sıra No:9 Tarih :2.Z.1329 Aded:2 Vesika Cinsi: Kararnâme

Adana ve Halep Divân-ı Harbleri'nde mahkûm olanlara tanınan aftan Maraşlı Durdu b. Mehmet ile Antepli Yusuf oğlu Mehmet'in yararlanması.

Dosya No: 230 Sıra No: 46 Tarih : 29.Za.1331 Aded: 1

Halep Vilâyeti Ayıntab Kazâsı'nın üçüncü sınıftan livâ hâline getirilmesi.

Dosya No: 233 Sıra No: 42 Tarih : 1.Ra.1332

Halep vilâyetinin Antep Kasabası'ndaki Merkezi Türkiye Kolejinin kızlara mahsus geceli ve gündüzlü iki mektebin, Protestan cemaatine ait kilise mektebinin, Mardin tepesindeki eytamhânenin ve Habikbaba Caddesi'nde inşa kılınan hastahânenin Amerikan müessesâtı nâmına tashih-i kayıtları ve bunlarla ilgili bütün resimlerin ve mükellefiyetlerin alınmasıyla bu mekteblerden yetişecek talebelere şehadetnâme itâsıyla ilgili irâde.

Dosya No: 238 Sıra No: 22 Tarih : 1.Ra.1333 Aded: 1 Vesika Cinsi: İrâde

Antep'teki Amerikan Koleji Mektebinin arsasından alınan öşrün arttırılarak icâre-i zemine raptıyla geri kalan müze, kütüphâne, mekteb binâsı ve muallimlere mahsus binâların tashih-i kayıtları ve bir kısmın alıkonulmasına ruhsat verilmesi.

Dosya No:239 Sıra No: 100 Tarih : 10.C.1333 Aded: 2 Vesika Cinsi: İrâde

Dersaadet Protestan Cemaati Vekâletine Ayıntab Protestan Mektebi muallimlerinden Zenub Bezciyan Efendinin tayini.

Dosya No:253 Sıra No:126 Tarih:27.Ra.1338 Aded:1

Vesika Cinsi: Mazbata, irâde

Antep Divân-ı Harbi Örfî Heyeti'nin bazı nedenlerden dolayı izâm olamaması sebebiyle Antep ve Urfa Livâları'ndan idâre-i örfîyenin ilgâsı zımında tanzim olunan irâde lâyihasının arzı.

Dosya No: 257 Sıra No: 62 Tarih : 23.B.1335

Cebel-i Lübnan Tahrirât Müdür Muâvini Şebli Bey, Şam Muharirinden Mehmet Kürd Ali, Beyrut'ta El-Belğ Gazetesi sahibi Mehmet Bakır Ayıntab'da Ulemâdan Abdullah Edip Efendilere dördüncü ve Akka gönüllü mücâhidini fahri eczacısı Civani Efendiye beşinci rütbeden Mecidi Nişanı itâsı.

II.Yıldız Sarayı Arşivi Belgeleri

Yıldız Arşivi, II.Abdülhamid'in 33 yıllık saltanatı sırasında sarayın başta sadaret olmak üzere, bütün devlet daireleri ile yaptığı yazışmaların birer sureti çıkarılarak, gerektiğinde müracaat etmek üzere belli bir düzen içinde saklanması meydana gelen bir fondur.⁴⁴

Bu fonda, II.Abdülhamit'in özel olarak ilgilendiği konular, Sadâret'ten Saray'a sunulmuş, ancak irâdeleri sâdır olmamış tezkireler, şahısların Yıldız Sarayı'na sundukları çeşitli arizâ, rapor ve ihbarlar, Kâmil Paşa, Cevdet Paşa, Nâmık Kemal, Midhat Paşa vb. önemli kişilerin metrûkatı, dış basında Devlet-i Aliyye ile ilgili çıkan yazılar, albüm ve resimler, kanun ve nizamnâme sûretleri, Abdülhamit'e ait özel el defterleri ve cüzdanlar ile haritâlar bulunmaktadır.

1.Yıldız Esas ve Sadrazam Kâmil Paşa Evrâkı

Padişahın resmî muameleleri dışında, şahsen veya özel olarak meşgul olduğu konularda resmî makam veya bizzat şahısların saraya sundukları arizalarla, bazı önemli mevkilerde bulunmuş devlet ve hükümet ricalinin ölümelerini müteakip saraya aldırılan evrakından meydana gelmiştir.⁴⁵

⁴⁴ Necati Aktaş, "Osmanlı Dönemi Arşivciliğimiz", *Osmanlı* 6, (Editör: Güler Eren), Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s.307-308.

⁴⁵ Aktaş, *a.g.m.*, s.308.

1.1.Yıldız Esas Evrâkı (Y.EE)

Bu fon, özellikle şahıslara ve konulara göre sıralanarak tasnif edilmiştir. Mahmud Kemal başkanlığında yapılan ilk tasnifte, vesikalar tâli gruplara bölünerek 40 gruba ayrılmıştır. Bu tasnife de “Esas Evrâk Bölümü” denilmiştir. Bu tasnif aynı zamanda Yıldız Sarayı Evrâkı bölümüne ait ilk çalışmadır. Bu fonda, 1857-1916 (H.1274-1335) yılları arasına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 133 Gömlek No: 10 Tarih : 13.R.1315 Aded: 22/24

Vilâyât, elviye ve kazâlarda vergi tahsilâtı için tahsildar teşkilatı yapılması hakkında Sadrazam Hâil Rifat Paşa, Müfettiş Şakir Paşa, Diyarbekir, Erzurum, Mamuratülaziz, Bitlis, Van Vilâyetleri, Erzincan Mutasarrıfı Ali Nâmık Bey, Erzurum Defterdârı Emin Efendi, Erzurum Valisi Şerif Mehmet Rauf Paşa arasında cereyân eden muhaberât evrâkı.

Dosya No: 158 Gömlek No: 49 Tarih : 24.R.1312 Aded: 1/1

Antep, Kilis ve İskenderun Kazâları’nda kalabalık bir şekilde bulunan Ermeniler fesaddan geri durmadıkları, buralarda bir bölükten az olmamak üzere nizâmiye askeri bulundurulması hakkında.

Dosya No: 158 Gömlek No: 57 Tarih : 30.R.1312 Aded: 1/1

Çok miktarda Ermeni bulunan Antep, Kilis ve İskenderun’da birer bölükten az olmamak üzere nizâmiye askeri bulundurulması ve Halep’teki kuvvetlere hâlel gelmemesi hakkında.

1.2. Yıldız Esas Evrâkı-Sadrazam M. Kamil Paşa Evrâkına Ek (Y.E.EV.EK)

Sadrazam M.Kâmil Paşa (1832-1913), I. ve II.Meşrutiyet dönemlerinde Sadâret makamında bulunmuş, uzun seneler devlet hizmeti yapmış, Osmanlı Devleti'nin son devir meşhur devlet adamlarındandır. 1985 yılında Osmanlı Arşivine intikâl eden Kâmil Paşa Evrâkı Yıldız Evrâkı dosyalarının 86.'sında Kâmil Paşaya ait hayli miktarda arz tezkireleri bulunması münâsebetiyle bahsi geçen dosyaya ilâve edilmiştir.

Vesikaların büyük çoğunluğu, Kâmil Paşanın Aydın Valiliği dönemine ait olup şifreleri çözülmüş telgraflardan ve Paşanın kendi el yazısıyla kaleme aldığı müsvedde hâlde bulunan yazışma, layihâ ve tezkirelerden meydana gelmiştir. Bu fon, 1857-1917 (H.1274-1335) yılları arasındaki belgeleri ihtivâ etmektedir.

Dosya No: 86/1 Gömlek No: 51 Tarih : 13.11.1297 Aded: 2

Halep, Antakya, Kilis ve Antep Vilâyetleri'nin varidât-ı öşriyesine dâir müsvedde.

Dosya No: 86/39 Gömlek No: 3811 Tarih : Tarihsiz Aded: 1

Bitlis, Erzurum, Van, Hakkari, Diyarbekir, Mamuretülaziz, Sivas, Halep, Adana Vilâyetleri'nde Müslüman ve Gayrimüslim ahâlinin buralardaki nüfusu, yekûnunu ve yüzdesini gösteren cetvel.

2.Yıldız Sadâret Resmî Maruzât Evrâkı

1 Mart 1879 (H.8.Ra.1296) tarihli “Meclis-i Vükelâ Dâhilî Nizamnâmesi” hükümetin bütün icraâtını, hükümdarın izni şartına bağlanmış olduğundan hükümetçe herhangi bir işe girişilmeden önce Sadâret makamının bilgi vermek maksadıyla Saray’a sunduğu resmî tezkireler bu bölümde toplanmıştır. Yıldız Arşivinde mevcut Sadâret resmî tezkireleri, irâdeleri çıkmadığı için Saray’da kalan tezkirelerdir. Irâdeleri çıkmış olan Sadâret Resmî Maruzâtı “Irâdeler Tasnifi” bölümünde bulunmaktadır. Ancak bu çalışmada irâdeler tasnifine yer verilmemiştir.

Bu fonda, 1876-1909 (H.1292-1327) yılları arasına ait belgeler mevcuttur.

Dosya No: 120 Gömlek No: 107 Tarih: 20.2.1321 Vesika Adedi: 3

Antep’te Hüseyin b. Hüseyin’in ve Yandaki’nin kısas-ı ilâmının arzına dâir.

Dosya No: 128 Gömlek No: 18 Tarih: 9.8.1322 Vesika Adedi: 3

Ayıntab Kazâsı Kaymakamı İsmail Beyle rüfekâsının mutasarrıf oldukları arazinin mahalle şekline ifrâğına dâir.

Dosya No: 150 Gömlek No: 88 Tarih: 20.9.1325 Vesika Adedi: 4

Ayıntab’da mevkûf Cenânîzade Ali Beyin afvına dâir.

Dosya No: 153 Gömlek No: 66 Tarih: 20.1.1326 Vesika Adedi: 1

Ayıntab Kaymakam-ı Sâbıkı Naili Beye mazuliyet maaşı tahsisine dâir.

3. Sadâret Hususî Maruzât Evrâkı (Y.A.HUS)

Sadâret makamının, yapılan işlerin neticeleri, dahilî veya haricî bazı mesele ve hâdiseler hakkında padişaha bilgi vermek maksadıyla, Saray'a sunduğu hususî tezkerelerdir. Bunlar genellikle durumu açıklayıcı bilgiler ihtiva eden raporlardan ibarettir.⁴⁶

Bu fonda, 1877-1905 (H.1294-1323) yılları arasına ait belge bulunmaktadır.

Dosya No: 211 Gömlek No: 60 Tarih: 20.6.1305 Vesika Adedi: 2

Ermeniler'in sâkin bulunduğu vilâyetler dâhilindeki boş arazi miktarının cetveline dâir

Dosya No: 241 Gömlek No: 13 Tarih: 4.4.1308 Vesika Adedi: 2

Halep ve Suriye Vilâyetleri'nde koleranın artması üzerine ittihâz edilecek sıhhî tedbirlere dâir.

Dosya No: 263 Gömlek No: 23 Tarih: 6.1.1310 Vesika Adedi: 4

Ayıntab Fransa Konsolosu ile mahallî redif zâbitası arasında vukûa gelen münazaa hakkında.

Dosya No: 263 Gömlek No: 81 Tarih: 21.1.1310 Vesika Adedi: 1

⁴⁶ Aktaş, a.y.

Antep'teki Fransa Konsolosu'nun tahvili dolayısıyla hasıl olan ihtilâfa ve bir bölük asker gönderilmesine dâir Halep'ten Maraş'taki Nizâmiye Taburuna çekilen telgrafnâmenin takdimi hakkında.

Dosya No: 340 Gömlek No: 44 Tarih: 6.6.1313 Vesika Adedi: 2

Antep'te yeniden bir vukûat olmadığına ve gerek Antep ve gerek Halep'te sükûnet-i hâlin sürdüğüne dâir.

Dosya No: 347 Gömlek No: 31 Tarih: 18.9.1313 Vesika Adedi: 2

Antep'te vukûa gelen uygunsuzluktan dolayı hükümetçe ne yolda tedbirler alındığına dâir İtâlyâ konsolos vekili tarafından vukû bulan suâle Halep Valisi tarafından verilen cevabı hâvî telgraf.

Dosya No: 386 Gömlek No: 144 Tarih: 25.2.1316 Vesika Adedi: 2

Halep ve Erzurum Vilâyetleri'nde tesisât-ı askeriye îanesi için hâsıl olan meblağı mübeyyin pusulanın takdimine dâir.

Dosya No: 389 Gömlek No: 92 Tarih: 21.5.1316 Vesika Adedi: 2

Ayıntab'a gidecek olan Amerika tebaasından Muallim John Merly'e mürûr tezkiresi verilmesi hakkında.

Dosya No: 519 Gömlek No: 65 Tarih: 20.S.1326

Antep Kaymakamı olup mezkûr mahâlde ikâmete memûr olan Naili Beye mazuliyet maaşı tahsisi.

Dosya No: 519 Gömlek No: 99 Tarih: 25.S.1326

Antep'te tutuklu bulunan Minas Kendirciyan'ın Patriklikçe tahliye isteği.

Dosya No: 520 Gömlek No: 83 Tarih: 18.Ra.1326 Vesika Adedi: 3

Ermeni fesatçılara yardım ettiğinden Antep'te hapiste bulunan Minas Kendirciyan'ın hastalığı sebebiyle hastaneye sevkinin yapılması.

4. Yıldız Mütenevvi Maruzât Evrâkı (Y.MTV)

Bu fon, daha önce bahsi geçen Yıldız tasnifi bölümlerinin ihtivâ ettiği vesikaların dışında kalan Seraskerlik, Bahriye, Tophane-i Âmire, Adliye ve Mezâhib Nezâreti, Evkâf, Maarif, Ticaret-Nafia ve Zaptiye Nezâretleri ile diğer nezâretler ve Meşihât Dâiresi'nce Mabeyn'e doğrudan sunulan tezkire, arizâ, istizân ve benzeri vesikalardan oluşmaktadır. Ayrıca ahâlinin Mabeyn'e doğrudan gönderdikleri arzuhâl, şikâyet, teşekkürnâme ve mahzar gibi vesikalar da bu bölüm evrâkı arasında bulunmaktadır.

Bu fonun evrâkının çoğunluğu askerî konularla ilgilidir. Bunlar genellikle içte ve dışta cereyan eden hâdiseler, âsâyîş konuları, Ermeni meselesi ve eşkıyalık hâdiseleri, sınır hâdiseleri, ateşemiliterlerin bulundukları ülkelerin askerî ahvâline dâir verdiği bilgilerden oluşmaktadır.

Bu fonda, 1876-1909 (H.1293-1319) tarihleri arasına ait belge bulunmaktadır.

Dosya No: 23 Gömlek No: 99 Tarih : 29.12.1303 Aded: 2

Antep Tali Taburu ve Maraş Taburunun Selanik'e gönderildiklerine dâir.

Dosya No: 110 Gömlek No: 69 Tarih : 8.6.1312 Aded: 4

Antep'te tabur katibi olan Abdülkadir'in terfi talebine dâir istidâsı. Filibe Pazarcığı'na sürgün edildikleri hâlde cezalarının Hüdavendigâr Vilâyeti'nde bir köyde çeken Bahri, Hasan ve Adil Beylerin köyde yaptıkları zulümden dolayı köy ahâlisinin gönderdiği mazbata. Emsalleri terfi ettiği halde kendisinin aynı memuriyette kaldığını belirten Karamürsel Tahrirât Katibi Hakkı'nın istidâsı ve kaymakamın şehadetnâmesi.

Dosya No: 110 Gömlek No: 122 Tarih : 15.6.1312 Aded: 3

İstifa ile boşalan Dersaadet İkinci Ceza Dâiresi Başkitâbetine Faik Beyin tayini talebini havî dâire mensuplarının gönderdiği telgraf. Yüzbaşı Lütfü'nün Dersaadet'e nakletmek istediği davâya dâir Beyrut'tan gelen telgraf. Bir Ermeni'nin bir kadını tecavüze yeltendiği ve sâireye dâir Antep Bidâyet Mahkemesi Mustantık Muâvini Mesud'un telgrafi.

Dosya No: 115 Gömlek No: 89 Tarih : 28.8.1312 Aded: 1

Antep'teki Amerikan Koleji için gelmiş olan telefon makinası parasının Halep Vilâyeti'nce sahibine verilmiş olduğu hakkında Rüsûmat Emânetinin tezkiresi.

Dosya No: 131 Gömlek No: 149 Tarih : 29.5.1313 Aded: 1

Antep Kaymakamlığından gösterilen lüzûm üzerine oraya muvasalât eden Birecik taburundan maadâ Maraş'a gitmek üzere yolda bulunan üç taburdan ikisinin Antep'e sevki ve Maraş'a hareketi Beşinci Ordu'dan yazıldığına ve teferruâtına dâir Seraskerliğin arizâsı.

Dosya No: 138 Gömlek No: 114 Tarih : 16.10.1313 Aded: 1

Antep'te bulunan redif taburunun âsâyişin muhâfazası için Ekbaz'a sevk olunduğuna dâir.

Dosya No: 151 Gömlek No: 190 Tarih : 30.9.1314 Aded: 1

Ayıntab'da İslam ahâlinin silahlanıp kıtâle hazırlandığı ve Hıristiyanlar arasında korku yarattığı haberi üzerine âsâyişi sağlamak için asker sevk edildiğine dâir Seraskerlik arzı.

Dosya No:258 Gömlek No:54 Tarih : 7.M.1322 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şifre

Ermeni hâdiselerinin vukû bulduğu mahallerde alınacak tedbirler.

Dosya No:259 Gömlek No:159 Tarih:18.S.1322 Aded:1 Vesika Cinsi: Tezkire

Firarîlerden Dersaadet'te bulunan Agop Topçıyan adlı Ermeni hakkında.

Dosya No:266 Gömlek No:10 Tarih:2.Ş.1322 Aded: 2 Vesika Cinsi: Tezkire

Antep'e gelen Halep İngiliz Konsolosu'nun Fransız Katolik rahipleri, Amerika Koleji heyeti ve Amerika Hastanesi memurlarınca ziyaret edildiği.

Dosya No:276 Gömlek No:67 Tarih:14.Ca.1323 Aded:2 Vesika Cinsi: Tezkire

Maraş Ermeni fesad komitesi azasından birinin firar ettiği ve teferruâtı.

Dosya No:279 Gömlek No:170 Tarih:27.Ş.1323 Aded:2 Vesika Cinsi: Telgraf

Dördüncü Ordu'dan Yemen'e memûren sevkolunan redif taburlarının konakladıkları Ayıntab'da ihtiyaçlarını teminde gayretleri görülenlerin taltifi.

Dosya No:293 Gömlek No:11 Tarih:3.Z.1324 Aded:3 Vesika Cinsi:Tezkire

Fransa'da Schneider Fabrikası'na sipariş verilen torpido-geçer ve gemilerin inşaat derecesini mübeyyin cetvelin takdimi.

Dosya No: 302 Gömlek No: 145 Tarih : 21.Ş.1325

Beşinci Ordu Nizâmiye Otuz üçüncü Alayından Antepli Çavuş Mehmet'in Nablus'lu Mehmet b. Ahmed'i katli ve tecziyesi.

Dosya No:302 Gömlek No:196 Tarih:27.Ş.1325 Aded:4 Vesika Cinsi: Tezkire

Antep Ermeni Katolik Papazı Tavirtan'ın ümerâya mahsus apoletlerden satın aldığı ve maksadının araştırılması.

Dosya No:302 Gömlek No:230 Tarih:29.Ş.1325 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şifre

Antep Ermeni Katolik Reisi'nin ümerâya mahsus apolet almayıp sadece püskül aradığı.

Dosya No:306 Gömlek No:167 Tarih:24.M.1326 Aded:1

Vesika Cinsi: Resmî tezkire

Yanya sahillerini tarassut etmek üzere Fransa'dan alınan gemilerin kömürünün tedârîki.

Dosya No: 307 Gömlek No: 75 Tarih : 13.S.1326 Aded: 1

Vesika Cinsi: Tezkire

Rusya'dan firar eden Batum hanedanından Hafız Mehmet Bey ile Fazlı Beyin anarşist olduklarından Trabzon'a izamları.

5. Yıldız Perâkende Evrâkı

Perâkende Evrâk Bölümü, Sultan II.Abdülhamit'in saltanat yıllarına ait (1876-1909) “maruzat” adıyla Saray'a sunulan yazılar ile Mabeyn-i Hümayûn'da günlük işlemler neticesinde biriken evrâkı ihtivâ eder. Yıldız fonları arasında dosya sayısı açısından en fazla, belge cinsi açısından da çeşitlilik arz eden bölümdür.

5.1. Mâbeyn Evrâkı

5.1.1. Yıldız Perâkende Evrâkı Mabeyn Baş kitâbeti (Y.PRK.BŞK)

Dosya No: 30 Gömlek No: 45 Tarih: 6.L.1310 Vesika Adedi: 1

Hâlîl Efendinin Hassa Ordusu'na mensup Nizâmiye Sûvâri Alayından Antep Kazâsı'nda Hamidiye Birinci Alayı'nın Üçüncü Bölük yüzbaşılığına tayini.

Dosya No: 36 Gömlek No: 23 Tarih: 10.Za.1311 Vesika Adedi: 1

Antep ve Malazgirt'te birer bölük seyyar sûvâri bulundurulması.

Dosya No: 44 Gömlek No: 55 Tarih: 22.C.1313 Vesika Adedi: 1

Misyonerlerin mekteb-i fennisi, papaz mektebi ve kızlar idadîsinin yandığı.

Dosya No: 44 Gömlek No: 87 Tarih: 14.B.1313 Vesika Adedi: 1

Zeytun olayları hakkında düvel-i sitte sefirlerinin arabuluculuk tekliflerinden haber alamadıkları.

Dosya No: 45 Gömlek No: 62 Tarih: 7.L.1313 Vesika Adedi: 3

Kilis'te meydana gelen Müslüman-Hristiyan çatışması üzerine lüzûmlu tedbirlerin alınması.

Dosya No: 50 Gömlek No: 30 Tarih: 28.N.1314 Vesika Adedi: 2

Maraş ve Antep'teki Müslümanlar'ın silahlandığı yolundaki haberlerin tahkik edilmesi.

Dosya No: 60 Gömlek No: 88 Tarih: 8.B.1317 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Kiliseleri'nde yapılacak ayinleri müteâkiben Ermeniler'in olay çıkaracakları ihbârı alındığından, bölgede Ermeni bulunan kazâ ve sancaklarda muhtemel olaylara karşı tedbir alınması için mahallî kumandanlıklara gerekli emirlerin verildiği.

Dosya No: 79 Gömlek No: 94 Tarih: 29.Z.1326 Vesika Adedi: 2

Sisam hâdisesi üzerine Sisam'a tertip edilen askerî fırkalar.

Dosya No: 80 Gömlek No: 8 Tarih: 29.Z.1327 Vesika Adedi: 1

Ayıntab'da tutuklu bulunan Minas Kendirciyan'ın hastalığı sebebiyle hastahâneye nakli. Kale-i Sultaniye'de bulunan Orhaniye Sûvârîsi Binbaşısı Hayri Beyin Dersaadet'e celbi.

5.1.2. Yıldız Perâkende Evrâkı Tahrirât-ı Ecnebiye ve Mabeyn Mütercimliği (Y.PRK.TKM)

Dosya No: 29 Gömlek No: 64 Tarih: 14.S.1311 Vesika Adedi: 1

Değirmen davâsı ve miras davâsı gibi konulara ait mahkeme kararları.
(Ceride-i Mehâkim Sayı:1035)

Dosya No: 33 Gömlek No: 34 Tarih: 9.Ca.1312 Vesika Adedi: 1

Osmanlı memurlarının Hıristiyanlar'a zulmettiği iddiâsından bahseden mektubun Londra'da İngiliz Times Gazetesi'nde neşri.

Dosya No: 42 Gömlek No: 51 Tarih: 26.R.1317 Vesika Adedi: 1

Vilâyât-ı Şâhâne İstinâf Müddei-i Umûmiliklerine müessesâta bağlı emlak ve arazinin tasarrufu ile ilgili gönderilen tahrirât. Miras davâları. Alacak meselesi ve haciz davâları. (Ceride-i Mehâkim Sayı:1045)

Dosya No: 42 Gömlek No: 58 Tarih: 18.Ca.1317 Vesika Adedi: 1

Zimmete para geçirme. Hâneye müdâhâle. Alacak davâsı konularında mahkeme kararları. (Ceride-i Mehâkim Sayı:1048)

Dosya No: 52 Gömlek No: 18 Tarih: 1326 Vesika Adedi: 1

Şark meselesi hakkındaki kitaptan tercüme.

5.1.3. Yıldız Perâkende Evrâkı Arzuhâl Ve Journaller (Y.PRK.AZJ)

Dosya No: 14 Gömlek No: 2 Tarih: 29.Z.1305 Vesika Adedi: 1

Antep Sancağı'ndaki mübarek zâtların mezar ve türbelerinin onarımı için para talebi.

Dosya No: 16 Gömlek No: 46 Tarih: 16.C.1307

Halep'e bağlı Ayıntab kazâsındaki Demirci Vakfında bazı müdâhaleler neticesinde vakfa bakacak kimse bulunamadığı.

Dosya No: 21 Gömlek No: 115 Tarih: 15.Za.1309 Vesika Adedi: 1

Eski Vakantivis Asım Efendinin torunu Ahmet Nuri'nin maaşının arttırılması ve ihtiyacına binâen atıyye ihsânı istirhâmı.

Dosya No: 32 Gömlek No: 52 Tarih: 8.R.1313 Vesika Adedi: 1

Antep'teki Demirci-zâde eş-Şeyh Ahmed Şehabi Vakfı'na müteveli olanların suistimalleri, yaptıkları yolsuzluklar ve birbirleri aleyhinde açtıkları davâlar.

Dosya No: 32 Gömlek No: 67 Tarih: 14.C.1313 Vesika Adedi: 2

Antep'te Ermeniler'in Müslüman ahâliye yapmış oldukları zulümle ilgili eşrâfın telgrafi.

Dosya No: 35 Gömlek No: 60 Tarih: 1.Ş.1315

Sırrı Bey ve arkadaşlarının Antep, Halep ve İskenderun yoluyla Dersaadet'e doğru hareket edecekleri.

Dosya No: 35 Gömlek No: 62 Tarih: 4.Ş.1315 Vesika Adedi: 1

Amerikan Mektebini görmek için Ayıntab'a gidecek Hepward'a Rüştü Beyin refakat edeceği ve Halep'e gidecek Whiteman'a ise Sırrı Beyin refakat edeceği.

Dosya No: 37 Gömlek No: 96 Tarih: 10.C.1316 Vesika Adedi: 4

Halep eşrâfından Abdurrahman Zeki Paşanın Meclis-i İdâre'den, birâderinin İstinaf Mahkemesi Azalığı'ndan çıkarılması. Abdurrahman Zeki Paşanın nişanla taltifi.

Dosya No: 42 Gömlek No: 65 Tarih: 9.R.1319 Vesika Adedi: 4

Demalince Aşireti'nin emlakına göz diken Ayıntab derebeylerinin yağmalama, gasp ve öldürme hâdiselerinin diğer aşiret reisleri tarafından şikâyet edilmesi.

Dosya No: 42 Gömlek No: 72 Tarih: 19.R.1319

Antep Kaymakamının aşiretlere yaptığı zulümlerden dolayı şikâyet olunması.

Dosya No: 48 Gömlek No: 50 Tarih: 21.C.1321 Vesika Adedi: 1

Tomak Muhsin'in Padişah'tan af talebi.

5.2. Sadâret, Nezâret ve Devâir Maruzâtı

5.2.1. Yıldız Perâkende Evrâkı Dâhiliye Nezâreti Maruzâtı (Y.PRK.DH)

Dosya No: 4 Gömlek No: 42 Tarih: 28.M.1309

Halep, Ayıntab (Antep), Cizr-i Şuğur ve bunlara tâbi muhtelif kazâ ve karyelerdeki kolera vukûatı.

Dosya No: 8 Gömlek No: 24 Tarih: 29.Ca.1312

Ayıntab'daki (Antep) Amerikan Koleji ve Hastahânesi arasında telefon irtibâtı sağlanması talebinin kabul edilmemesi.

5.2.2. Yıldız Perâkende Evrâkı Hâriciye Nezâreti Maruzâtı (Y.PRK.HR)

Dosya No: 16 Gömlek No: 2 Tarih: 19.Z.1309 Vesika Adedi: 2

Gilbert'in, Tahkikat Komisyonu ile Ayıntab'a gideceği.

Dosya No: 29 Gömlek No: 68 Tarih: 16.N.1318 Vesika Adedi: 1

Osmanlılar'ın Antep ve Kilis'te Ermeniler'i katletmeye hazırlandığı yolunda Gazette de Lozan'da çıkan fıkranın tercümesi.

5.2.3. Yıldız Perâkende Evrâkı Askerî Maruzât (Y.PRK.ASK)

Dosya No: 41 Gömlek No: 102 Tarih : 17.Z.1304 Aded: 1

Beşinci Ordu'ya ait redif askerinin sevkıyâtının tamamlandığı.

Dosya No: 41 Gömlek No: 110 Tarih : 18.Z.1304 Aded: 1

Ayıntab taburunun ümerâ ve zabitanı ve diğer efrâdın Söğütlü Vapuru ile İskenderun'a hareket ettiği.

Dosya No: 51 Gömlek No: 94 Tarih : 14.Ra.1306 Aded: 1

1.Eleşkirt ve Karakilise'de eşkıya takibi.

2.Şaki Musa ve refiki Esad'ın derdesti.

Dosya No: 64 Gömlek No: 42 Tarih: 30.M.1308 Vesika Adedi: 15

Musul, Diyarbekir, Hicaz, Halep Vilâyetleri'nde kolera hastalığına tutulan ve ölenlere âit telgraf ve tezkireler.

Dosya No: 66 Gömlek No: 32 Tarih: 18.Ra.1308 Vesika Adedi: 6

Halep ve civârında kolera hastalığına yakalananlar ile meydana gelen ölümler.

Dosya No: 66 Gömlek No: 81 Tarih: 27.Ra.1308 Vesika Adedi: 10

Halep ve civârında kolera salgını sebebiyle ölümler olduğu.

Dosya No: 74 Gömlek No: 97 Tarih: 12.M.1309 Vesika Adedi: 1

- 1.Halep, Antep ve o civârdaki karye ve kasabalarda ölenlerin sayısı.
- 2.Girit ve İzmir'e asker sevki.

Dosya No: 75 Gömlek No: 12 Tarih: 19.M.1309 Vesika Adedi: 1

- 1.Tahir ve Veli Baba cihetlerindeki meşhur eşkiyadan Arslan Bey ve yeğeni Mustafa'nın yakalanması.
- 2.Suruç, Cısr, Karaağaç, Antep ve Halep'te vefat edenlerin sayısı.

Dosya No: 84 Gömlek No: 23 Tarih: 10.M.1310 Vesika Adedi: 1

Antep Fransız Konsolosu'yla mahallî redif zabıtânı arasında vukûa gelen münazaanın tesviyesi.

Dosya No: 107 Gömlek No: 52 Tarih : 1.Ca.1313 Aded: 1

- 1.Maraş'a iki taburun sevkedilmekte olduğu.

2.Asâkirin kış dolayısıyla ihtiyacı olan levazımâtın bir an evvel gönderilmesi talebi.

Dosya No: 107 Gömlek No: 81 Tarih : 14.Ca.1313 Aded: 1

1.Telgraf hattının Kilis'le Antep arasında kesik olması sebebiyle Maraş'la muhâbere yapılamadığı.

2.Cebel topu ve rediflere yetecek silah ve cephâne olmadığı.

Dosya No: 108 Gömlek No: 7 Tarih : 15.Ca.1313 Aded: 1

1.Halep Merkez Nizâmiye Taburuyla efrâd-ı ihtiyatiyye ile takviye edilen diğer nizâmiye taburunun Maraş'a, Halep Frafere Taburundan bir bölüğün de Ayıntab'a sevki.

2.Maraş Nizâmiye Taburundan Ayıntab'da bulunan bölüğün Maraş'a iâdesi.

Dosya No: 108 Gömlek No: 55 Tarih : 29.Ca.1313 Aded: 1

1.Sivas'ta Ermeniler ile Müslüman ahâli arasında çıkan karışıklığın giderilerek âsâyişin sağlandığı.

2.Ayıntab'a gelerek şehirde karışıklık çıkarmak isteyen aşâyirin bastırıldığı.

3.Çokmezermen'de Ermeniler'in muhârerası altında bulunan Yunan tebaasının kurtarılaraq İskenderun'a götürüldüğü.

4.Çokmezermen'de âsâyişin temini için 800 kişilik bir kuvvet gönderildiği.

Dosya No: 115 Gömlek No: 82 Tarih : 27.R.1314 Aded: 1

Halep ve Adana fevkalâde kumandanının olabilecek herhangi bir uygunsuzluğu önlemek üzere Antep'e gitmesi.

Dosya No: 115 Gömlek No: 101 Tarih : 3.Ca.1314 Aded: 1

Halep Redif Fırkası Kumandanı Bekir Paşanın Antep'e gittiği ve Kaymakam Hulusi Paşanın işten el çektirildiği.

Dosya No: 115 Gömlek No: 105 Tarih : 8.Ca.1314 Aded: 1

Antep'teki karışıklıkların tahkikatı.

Dosya No: 116 Gömlek No: 79 Tarih : 4.Ş.1314 Aded: 1

1.Mazhar Beyin dâvâ vekilinin Antep'e muvasalat ettiği ve müvekkilinin gelmesini bekleyeceği.

2.Maraş Divân-ı Harb heyetinin mahallerine iâde olunması.

Dosya No: 132 Gömlek No: 46 Tarih : 20.R.1315 Aded: 1

Yoğunluk Ermeni Karyesi muhtarı Ohannes'e Kıbrıs Protestan Vaizi İstefan'dan gelen mektupta bazılarının Halep ve Adana Vilâyetleri'ne gelmek fikrinde olduklarının anlaşıldığı.

Dosya No: 149 Gömlek No: 81 Tarih: 2.Z.1316 Vesika Adedi: 1

Vilâyet mektupçusu Şehabettin Beyin tahkikat için Antakya'ya gittiği.

Dosya No: 153 Gömlek No: 53 Tarih: 16.Ra.1317 Vesika Adedi: 1

Antep'teki fitne ve fesad hareketlerinin önlenmesi için alınabilecek tedbirler.

Dosya No: 158 Gömlek No: 33 Tarih: 8.L.1317 Vesika Adedi: 3

Ayıntab'daki Hınçak Şirketine mensup bazı şahısların hareket-i müfsîdede bulunmaları sebebiyle yapılan soruşturma ve tutuklamalar.

Dosya No: 164 Gömlek No: 69 Tarih: 24.C.1318 Vesika Adedi: 2

- 1.Halep ve Adana Kumandanlığının cebel topları için katır ve sâir malzeme ihtiyacı.
- 2.Çukurhisar Köyü'nün karakol ihtiyacı.
- 3.Andırın telgraf hattının temdidi ve sâire.

Dosya No: 167 Gömlek No: 76 Tarih: 7.Za.1318 Vesika Adedi: 3

Halep Redif Fırkasından Müstebdel Ali Galib b. Derviş İbrahim'in Antep ve Kızılhisar taburlarının bölüklerinden birinde tezkire bırakmak sûretiyle istihdâm edilmesi.

Dosya No: 222 Gömlek No: 90 Tarih : 29.B.1322 Aded: 2

Halep İngiliz Konsolosu'nun Ayıntab'a gidip Amerikan Kolejinde misafir olduğu, daha sonra Halep'e gideceği.

Dosya No: 230 Gömlek No: 9 Tarih : 3.R.1323 Aded: 2

Halep Valisi'nin durumu hakkında gönderilen varaka ve hakkında tahkîkât yapılması için gerekli tebligâtın yapıldığı.

Dosya No: 250 Gömlek No: 28 Tarih : 8.Ş.1325 Aded: 1

Ayıntab Bölgesi'nde bazı papazların ümeraya mahsus büyük üniforma apoletleri mübayaası kaydında bulunduklarından kışla, depo, hastane ve karakol nöbetçilerinin dikkatli olmaları gerektiği.

Dosya No: 256 Gömlek No: 92 Tarih : 17.R.1326 Aded: 1

Silah altına alınan Urfa Redif Taburu, Maraş ve Ayıntab Taburlarının Antakya'ya müteveccihen mahallerinden hareket ettikleri.

Dosya No: 258 Gömlek No: 51 Tarih : 1.C.1326 Aded: 1

Silah teslimi, vapurların hareketi ve barut sevki hakkında jurnal.

Dosya No: 260 Gömlek No: 52 Tarih : Tarihsiz Aded: 1

Halep Vilâyeti jandarma alayının tertibiyle kazâlara taksimi.

5.2.4. Yıldız Perâkende Evrâkı Adliye ve Mezâhib Nezâreti Maruzâtı (Y.PRK.AZN)

Dosya No: 6 Gömlek No: 81 Tarih: 1310 Vesika Adedi: 1

Ermeniler'i isyana teşvik suçundan yakalanan bir şahsın ifâdesi.

Dosya No: 17 Gömlek No: 37 Tarih: 9.Z.1314 Vesika Adedi: 1

- 1.Serhad'ın Adana'da tevkif olunduğunun sıhhatinin bildirilmesi.
- 2.Harankal'ın tabiata hizmet eder görüldüğü.
- 3.Halep şubesinin işinin şahsî addolunabileceğine dâir Ermeni Hınçak haberleri.

Dosya No: 20 Gömlek No: 17 Tarih: 25.Za.1316

Amerika'ya firar eden Maraşlı Hamparsum'un Amerika'dan döndüğü, Ayıntab'da Protestan kilisesinde görev yapacağını bildirilmesi ve geçmişi hakkında bilgi verilmesi.

5.2.5. Yıldız Perâkende Evrâkı Zabtiye Nezâreti Maruzâtı (Y.PRK.ZB)

Dosya No: 1 Gömlek No: 28 Tarih: 13.Za.1296 Vesika Adedi: 1

Sultan Murat zamanında Mabeyn-i Hümayûn Kitâbeti hizmetinde bulunmuş olup istintaka alınmış olan Hüsni Efendinin nerede olduğu istifsârına verilen cevap.

Dosya No: 2 Gömlek No: 41 Tarih: 30.Z.1300 Vesika Adedi: 1

Halep Vilâyeti merkez ve mülhakâtında görevli polis komiserleriyle neferâtın miktarını ve istihdâm olundukları mevkiyi mübeyyin defter.

Dosya No: 12 Gömlek No: 84 Tarih: 12.C.1311

Dersaadet'e gelen muhâcirin iskân mahallerine sevk edildiği. Yemen Valisi tarafından gönderilen harem ağalarının Mabeyn'e götürüldüğü. Antepli Lami Paşanın Halep'e gittiği.

Dosya No: 18 Gömlek No: 100 Tarih: 4.Za.1314 Vesika Adedi: 1

Hınçak Komitesi'ne yazılan Ermenice muzır mektubun tercüme edildiği ve Hınçak Komitesinin durumu.

5.2.6. Yıldız Perâkende Evrâkı Maliye Nezâreti Maruzâtı (Y.PRK.ML)

Dosya No: 25 Gömlek No: 94 Tarih : 19.N.1322 Aded: 2

Halep'te Ramazan ayı maaşı için ödeme yapılmasından dolayı mülhakâttan merkez vilâyete akçe gelmediği.

5.2.7. Yıldız Perâkende Evrâkı Posta Ve Telgraf Nezâreti Maruzâtı (Y.PRK.PT)

Dosya No: 7 Gömlek No: 132 Tarih: 28.Za.1308 Vesika Adedi: 1

Kolera zuhurundan dolayı mallara gelen zamlar ve doktorlara tedavi parası yetiştiremedikleri ve borç altında ezildiklerinden dolayı yardım talebi.

5.2.8. Yıldız Perâkende Evrâkı-Elçilik, Şehbenderlik ve Ataşemiliterlik (Y.PRK.EŞA)

Dosya No: 23 Gömlek No: 78 Tarih: 18.Ş.1313 Vesika Adedi: 1

Amerika Sefiri Tarel'in tüm konsolos ve adamlarına bir ihtiyaçlarının olup olmadığını telgrafla sorması.

Dosya No: 27 Gömlek No: 20 Tarih: 29.Z.1314 Vesika Adedi: 1

Maraş Ermeni fesat reislerinden Papaz Dergoret'in muzır evrâkla yakalandığı.

5.2.9. Yıldız Perâkende Evrâkı Umûm Vilâyetler Tahrirâtı (Y.PRK.UM)

Dosya No: 1 Gömlek No: 77 Tarih: 14.Z.1296

Ermeniler'in Antep'te inşa etmek istedikleri Eytam mektebine ruhsat verilmesi talepleri.

Dosya No: 8 Gömlek No: 48 Tarih: 3.Ra.1303 Vesika Adedi: 1

Hindistan ordusundan üç zâbitin keşif seyahatlerinin tahkîki.

Dosya No: 14 Gömlek No: 115 Tarih: 16.L.1306

Antep Ermeni Katolik Reisi Gerupe'nin padişaha takdim edeceği antika eserin değerli olmadığı ve hareket edecek vapurla gönderilip gönderilmemesinin bildirilmesi.

Dosya No: 19 Gömlek No: 105 Tarih: 27.R.1308 Vesika Adedi: 17

Halep, Maraş, Ayıntab, Urfa, Kilis, Edlib, Antakya, Birecik, Harim ve köylerinde kolera hastalığına yakalananlar ve bu hastalıktan ölenler hakkında malumât.

Dosya No: 22 Gömlek No: 27 Tarih: 8.Z.1308

Antep'e yağan şiddetli yağmur ve dolunun mahsulâta büyük zarar verdiği.

Dosya No: 22 Gömlek No: 105 Tarih: 30.M.1309 Vesika Adedi: 1

Halep ve Ayıntab'da koleradan meydana gelen ölümler.

Dosya No: 32 Gömlek No: 36 Tarih: 13.Z.1312 Vesika Adedi: 1

Süveydiye, Ayıntab ve Arsuz'da asker sayısının arttırılması, Ermeniler'in çok olduğu yerlerde sürekli kontrol için jandarma ve polisin tahkîkâtına izin verilmesi ve karakollar kurulması.

Dosya No: 33 Gömlek No: 28 Tarih: 14.Ca.1313 Vesika Adedi: 1

Zeytun Kazâsı'nda isyan eden Ermeniler'in askerî kuvvetlerce bastırılarak Maraş ve Ayıntab'daki isyancı Ermeniler'e de ibret olması.

Dosya No: 35 Gömlek No: 36 Tarih: 12.S.1314 Vesika Adedi: 1

Halep hâricinden vilâyet merkezine gelip burada toplandıkları söylenen Ermeniler'in fazla bir yekûn oluşturmayıp vilâyetin çeşitli bölgelerinde iskân ettikleri.

Dosya No: 35 Gömlek No: 112 Tarih: 26.R.1314 Vesika Adedi: 1

Halep'teki Ermeni memurların isim, sayı ve çalıştıkları dâireler.

Dosya No: 47 Gömlek No: 6 Tarih: 23.S.1317 Vesika Adedi: 1

Fotografçı Dimitri'nin Ayıntab'da yakalanıp nezâret altına alındığı ve evrâkla beraber Maraş'a gönderilmesi için Ayıntab'a malumât verildiği.

Dosya No: 47 Gömlek No: 141 Tarih: 20.Ca.1317 Vesika Adedi: 1

Beş kısım üzerine tertip edilmiş olan Hınçakyan İhtilal Cemiyetinin nizamnâmesi.

Dosya No: 53 Gömlek No: 71 Tarih: 4.Z.1318 Vesika Adedi: 1

Kıbrıs'taki firarî Ermeniler'in İskenderiye'den Ayıntab ve Mersin'e zararlı evrâk sokacağı ihbârı üzerine her türlü tedbirin alındığı.

İKİNCİ BÖLÜM
BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ NEZARETLER TASNİFİNDE
BULUNAN GAZİANTEP İLE İLGİLİ BELGELER
(1311-1341/ 1893-1922)

I.Dâhiliye Nezâreti Belgeleri (D.H.)

Gerek Sadâret'e bağılı olduğu dönemde gerekse müstakil olduğu dönemde, Dâhiliye Nezâreti'nin görev alanı iç işleriyle ilgili konulardı.

Bu bağlamda, zaptiye ve belediye işlerinden matbuâta; mülkî memurların tayininden yeni kurulan vilâyetlerin nizamâtının teşkiline; seferberlik, yangın ve deprem gibi durumlarda gerekli muâmelenin icrâsından eğitim ve öğretim işlerine kadar uzanan geniş bir yelpaze içinde ilgili kurumlarla gerekli yazışmaları yapmak, Sadâret'in dâhiliyeye ait direktiflerini uygulamakla mükelleftir.

Ayrıca Şurâ-yı Devlet ve Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'den Sadâret'e takdim kılınacak mazbataların muâmelâtı da Dâhiliye Nezâreti vasıtasıyla icrâ olunur.

1. Kalem-i Mahsus Müdüriyeti Belgeleri (DH.KMS)

Kalem-i Mahsus Müdüriyeti, Dâhiliye Nâzırının dahilî ve haricî işleri ile gizli ve hususî haberleşmesini temin ve nâzır ile yapılacak görüşmeleri düzenlemek için 22 Muharrem 1332'de kurulmuştur. Kalem-i Mahsus Müdüriyeti ile ilgili katalogda, 1913-1922 (H.1332-1341) yılları arasına ait 28.000 belge bulunmaktadır. Belgelerin içeriği; İtilaf devletlerinin işgal hareketleri, Kuva-yı Milliye faaliyetleri, Yunan işgali

ve mezalimi, çetecilik faaliyetleri, memur tayin ve azilleri, madalya verilmesi vb. konulardır.

Dosya: 18 No: 40 Tarih: 6.C.1332 Aded: 5 Nev'i: Şifre

Avusturyalı ilim adamı Profesör Doktor Franz Tolef'in fotoğraf çekmesi, ölçü aleti kullanması ve harita çıkarmasında mahzur olmadığı.

Dosya: 24-2 No: 44 Tarih: 14.Z.1333 Aded: 29 Nev'i: Telgraf

Bâb-ı Âlî ile vilâyet arasında kullanılmakta olan eski şifre anahtarlarının imhâsı.

Dosya: 27 No: 36 Tarih: 29.L.1332 Aded: 42 Nev'i: Tahrîrât

1.Padişahın doğum gününü tebrik eden vilâyetlere cevap verilmesi.

2.Kapitülasyonları kaldırdığı için padişahı tebrik.

Dosya: 50-2 No: 15 Tarih: 5.N.1337 Aded: 6 Nev'i: Telgraf

Antep Ermeni Protestan Kilisesinin tamiri için istenilen paranın gönderileceği.

Dosya: 50-3 No: 19 Tarih: 20.R.1338 Aded: 40 Nev'i: Telgraf

Amerika muâvenet heyetlerine bazı yerlerde mahallî yetkililerce müşkilât çıkarıldığı iddiâsının doğru olmadığı.

Dosya: 51-2 **No:** 9 **Tarih:** 20.Ş.1337 **Aded:** 11 **Nev'i:** Tezkire

Kilis'in Osmanlı Devleti'nden ayrılmamasına dâir Kilis Heyet-i Mahsusası'nın gönderdiği muhtıra.

Dosya: 52-5 **No:** 71 **Tarih:** 22.C.1338 **Aded:** 25 **Nev'i:** Tahrîrât

Sivas'ta hükümetin propagandası için Yeni Gazete'nin seçildiği, bu gazeteye abone temin edilmesi.

Dosya: 54-1 **No:** 55 **Tarih:** 28.L.1337 **Aded:** 7 **Nev'i:** Tahrîrât

Culûs-u hümayûn dolayısıyla tebrikât.

Dosya: 54-2 **No:** 74 **Tarih:** 26.Za.1337 **Aded:** 19 **Nev'i:** Şifre

Jandarma Müfettiş-i Umûmiliği'nden alınan raporlar üzerine çetelerin tenkil edilerek âsâyişin sağlanması yolunda tebligât yapıldığı.

Dosya: 55-2 **No:** 36 **Tarih:** 16.Z.1337 **Aded:** 2 **Nev'i:** Telgraf

Adliye Nâzırı Mustafa Beyin doğum yeri olan Antep mebusluğuna namzet olduğu ve lâzım gelen muâmelenin ifâsı.

Dosya: 55-3 **No:** 36 **Tarih:** 26.C.1338 **Aded:** 8 **Nev'i:** Tahrîrât

Antep'ten Malatya'ya gönderilen manifatura eşyâsını yolda gasbeden Topal Memo çetesinin yakalanması, hapisten kaçmasında ihtimâli olanların cezalandırılması.

Dosya: 65 No: 36 Tarih: 15.N.1338 Aded: 46 Nev'i: Tahrîrât

Rusya ve Bulgaristan'a gitmek isteyenlere pasaportlarının verilip mâni olunmaması gerektiğinin Hariciye Nezâretinden bildirildiği.

2. Muhâberât-ı Umûmiye İdâresi Belgeleri (DH.MUI)

Dâhiliye Nezâreti Mektubî Kalemi, nezâretin kendi teşkilatı içindeki yazışmalarıyla diğer dâireler, vilâyetler ve nezâretlerle ilgili yazışmaları yapardı. Mektubî Kalemi 1909 (H.1327) tarihinde idarî sistemde yapılan değişiklik sonunda yerini Muhâberât-ı Umûmiye Dâiresine bırakmış ve bu tarihten sonra Mektubî Kalemnin görevini bu dâire yüklenmiştir.

Dosya No:1-4 Gömlek No:29 Tarih:21.L.1327 Vesika Adedi:6

Vesika Cinsi: Tezkire

İhtiyaçları bildirilen Halep Vilâyeti dâhilindeki kazâlar ziraatçilerine tohumluk zahire mübayaasına izin verilmesi ve diğer kazâlara ait malumât verilmesinin tebliği.

Dosya No: 1-8 Gömlek No: 14 Tarih: 20.S.1328 Vesika Adedi: 11

Vesika Cinsi: Telgraf

Urfa Sancağı ve civâr mahallerdeki çekirge tohumlarının imhâsı için alınan tedâbir ve bu konudaki bazı istek ve şikâyetler.

Dosya No: 1-8 Gömlek No: 30 Tarih: 28.S.1328 Vesika Adedi: 17

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab, Urfa ve Zeytin Kazâsı'nda yardıma muhtaç olanlara ihtiyaçları nisbetinde tevzi ve ikraz edilecek mebâliğ.

Dosya No: 1-9 Gömlek No: 18 Tarih: 16.Ra.1328 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Telgraf

Maddî sıkıntı içinde Ayıntab ve Urfa muhtacînine âcilen ihtiyaçları nisbetinde yardım yapılması.

Dosya No: 1-9 Gömlek No: 20 Tarih: 21.Ra.1328 Vesika Adedi: 5

Vesika Cinsi: Şifre

Halep Vilâyeti'nce yapılacak ithâlât ve ihracâtta gümrük resmi alınıp alınmaması meselesi.

Dosya No: 1-9 Gömlek No: 21 Tarih: 19.Ra.1328 Vesika Adedi: 6

Vesika Cinsi: Tezkire

Urfa ve Ayıntab muhtacînine yapılacak yardım ile Ayıntab'da münteşir Eşşuub Gazetesi'nin neşriyâtından dolayı tahkîkât icrâsı.

Dosya No: 1-9 Gömlek No: 34 Tarih: 1.R.1328 Vesika Adedi: 5

Vesika Cinsi: Telgraf

Urfa ve Ayıntab muhtaçlarının iâşeleri için tahsis edilen mebâliğin tevzii.

Dosya No: 1-9 Gömlek No: 38 Tarih: 8.R.1328 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tezkire

Urfa ve civâr mahallerdeki muhtâcîne kefâlet-i müteselsile ile ikrâz olunacak meblağ.

Dosya No: 1-10 Gömlek No: 11 Tarih: 6.Ca.1328 Vesika Adedi: 5

Vesika Cinsi: Telgraf

Urfa, Ayıntab, Zeytin, Elbistan ve Göksun muhtacîni için tahsis edilen meblağın mezkur yerlere tefrik ve tevzii keyfiyeti.

Dosya No: 1-10 Gömlek No: 44 Tarih: 28.C.1328 Vesika Adedi: 36

Vesika Cinsi: Tezkire

Halep, Zeytun, Antakya, Kesb, Bilan ve sâir belde ahâli-yi muhtacînine ve felâketzedelerine âcilen yardım yapılması.

Dosya No: 2-3 Gömlek No: 18 Tarih: 15.N.1327 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tezkire

Ayıntab'daki Ermeniler'in hicreti ile ilgili gazete neşriyâtının asılsız olduğu.

Dosya No: 2-3 Gömlek No: 35 Tarih: 26.N.1327 Vesika Adedi: 6

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab'da zahire ihtiyacı.

Dosya No: 2-5 Gömlek No: 7 Tarih: 6.M.1327 Vesika Adedi: 39

Vesika Cinsi: Telgraf

Hâdise-i müessifede hâneleri tahrip olup malları gasbolunan Müslim ve Ermeni muhtacîne yapılacak yardım. Karaağaç nâhiyesinden Hasan Paşa ile bazı aşiret reislerinin hâdise-i zailde Adana'ya giderek yağmagirlikte bulundukları.

Dosya No: 2-5 Gömlek No: 14 Tarih: 19.M.1327 Vesika Adedi: 9

Vesika Cinsi: Şifre

Halep Vilâyeti'ne ithâl edilecek zahirenin gümrük resminden istisnâsı.

Dosya No: 2-5 Gömlek No: 20 Tarih: 25.M.1328 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Şifre

Ayıntab'da ahâlinin ihtiyaç içinde olduğuna dâir Dr. Shepard tarafından gönderilen telgraf.

Dosya No: 3-1 Gömlek No: 43 Tarih: 19.Ş.1327 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Kaymakamı Ali Kemal Bey hakkında vukû bulan şikâyetin tahkikiyle gereğinin ifâsı.

Dosya No: 7-3 Gömlek No: 36 Tarih: 9.L.1327 Vesika Adedi: 19

Vesika Cinsi: Tezkire

- 1.Amerikalı Doktor Shepard'ı yaralayıp malını gasbeden şaki Kilisli Abdino'nun derdesti.
- 2.Bu konuda gayreti görülenlerin taltifi.
- 3.Halep süvârisinin takviyesi.

Dosya No: 8-3 Gömlek No: 12 Tarih: 21.N.1327 Vesika Adedi: 11

Vesika Cinsi: Tezkire

Amerika'ya vukû bulan Ermeni göçünün siyasî olmayıp iktisadî sebeplerden kaynaklandığı.

Dosya No: 11-1 Gömlek No: 54 Tarih: 3.N.1327 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Rasimpaşazade Beyin Şalihâlid Karyesi'nde bir araziye gasb ve zabt etmesi üzerine yapılan şikâyetin halli için tahkîkât ve tetkikât yapılması.

Dosya No: 14-1 Gömlek No: 70 Tarih: 11.N.1327 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Telgraf

Maraş'ta hayalî Ermenistan fikrinden dolayı hakkında adaletsiz hüküm verildiğini şikâyet eden Şükrü Selenyan'ın telgrafının tahkîki.

Dosya No: 16-3 Gömlek No: 11 Tarih: 29.Za.1327 Vesika Adedi: 10

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Kaymakamı Ali Kemal Bey hakkında aff-ı umûmî dolayısıyla takibâta mahal olmadığı.

Dosya No: 22-1 Gömlek No: 27 Tarih: 27.N.1327 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Süvâri Otuzuncu Alayı'nın Halep'teki müfrezesinden Tahir b. Bekir ile Bestan b. Mehmet'in Ermeni Terses'in evini kundakladıkları.

Dosya No: 26-3 Gömlek No: 17 Tarih: 28.L.1328 Vesika Adedi: 47

Vesika Cinsi: Tahrirât

- 1.Memâlik-i Osmaniye'deki Amerikan müesseseleri bunların tasdik ve tashih-i kayıtlarının yapılması.
- 2.Bu müesseselerin emlak vergisi, gümrük resmi ve sâir tekâliften muaf tutulmaları.

Dosya No: 27-1 Gömlek No: 41 Tarih: 13.L.1327 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Şifre

Antep'te Vahan Maksudyan'ın evinde meydana gelen patlama hakkında icrâ kılınan tahkîkât.

Dosya No: 29-1 Gömlek No: 60 Tarih: 19.L.1327

Ayıntab Kaymakam-ı Sâbıkı Ali Kemal Beyin mazbatasının muâmelesinin tamamlanarak gönderilmesi.

Dosya No: 69-3 **Gömlük No:** 7 **Tarih:** 18.Ra.1328 **Vesika Adedi:** 12

Vesika Cinsi: Tezkire

Gelirinin Antep'teki kıtlıkta kullanmak üzere Tepebaşı Kışlık Tiyatrosu'nda bir müsâmere tertip edilmesi.

Dosya No: 73-2 **Gömlük No:** 23 **Tarih:** 25.Ş.1328 **Vesika Adedi:** 8

Vesika Cinsi: Telgraf

Amerikalı Doktor Şirat'ın Ayıntab'da almış olduğu mahallin kendi adına kaydı talebinin tahkikiyle gereğinin ifâsı.

Dosya No: 73-2 **Gömlük No:** 25 **Tarih:** 29.Ş.1328 **Vesika Adedi:** 85

Vesika Cinsi: Tahrirât

Suriye, Halep, Beyrut, Zor, Bingazi ve Trablusgarp'ta rumî 1306 senesinde icrâsı mutasavver olan bilimum teşebbüsât ve ıslahâta dâir raporların gönderildiği ve bunlardan her nezâretin kendisine taalluk eden hususları tetkik ederek neticesinin inbâsı.

Dosya No: 74-1 **Gömlük No:** 5 **Tarih:** 2.Ra.1328 **Vesika Adedi:** 2

Vesika Cinsi: Şifre

Ayıntab'ın livâyâ tahvili henüz kararlaştırılmadığından, şimdilik mutasarrıf intihâbı için bir şey yapılamayacağı.

Dosya No: 78 Gömlek No: 70 Tarih: 28.C.1328 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tezkire

Halep'te ipekböcekçilik öğretim yerleri ve böcekhâneleri tesis edilmesi.

Dosya No: 80-3 Gömlek No: 16 Tarih: 24.Ca.1328 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Bidâyet Mahkemesi tarafından Mısır'da bulunan Abdullah ve Rızkullah'a âit ilâm ilmuhaberinin gönderildiği.

Dosya No: 82 Gömlek No: 26 Tarih: 27.Ra.1328 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab nâibine taarruz edenler hakkında tahkîkât yapılarak cezalandırılmaları.

Dosya No: 91-2 Gömlek No: 7 Tarih: 18.C.1328 Vesika Adedi: 13

Vesika Cinsi: Derkenar

Kilis Kazâsı'nın Antep'e şimdilik bağlanamayacağı ve Antep ile Kilis'in Halep Vilâyeti'ne bağlı kalması.

Dosya No: 92-2 Gömlek No: 1 Tarih: 10.Ca.1328 Vesika Adedi: 7

Vesika Cinsi: Tezkire

Kavlık suyu meselesinden Halepliler ile Antep'e tâbi üç karye arasındaki ihtilâfın mahkemece halledilmesi.

Dosya No: 100-1 **Gömlek No:** 48 **Tarih:** 29.Ca.1328 **Vesika Adedi:** 5

Vesika Cinsi: Telgraf

Birecik ve Rumkalé Kazâları'nın Urfa Sancağı'na bağlı olduğu ve Birecik Kazâsı'na ait olan fakat Halep Vilâyeti tarafından Gureba Hastanesi ve Belediye için toplanan rüsûm hasılâtının inbâsı.

Dosya No: 104-2 **Gömlek No:** 13 **Tarih:** 10.Ş.1328 **Vesika Adedi:** 12

Vesika Cinsi: Tahrirât

- 1.Urfa Sancağı'nın Halep Vilâyeti'nden ayrılması üzerine Halep Merkez Gureba Hastahânesi'ne, İskenderun Gazhânesi'nden alınan meblağın tahsisi.
- 2.Antep'in livâ hâline getirilmesi talebinin reddi.

Dosya No: 108-2 **Gömlek No:** 4 **Tarih:** 11.B.1328 **Vesika Adedi:** 5

Vesika Cinsi: Tahrirât

Aşar için Ayıntab hükümet memurları kuraya çıkararak muâmelât-ı hükümetin muattal olması hakkındaki şikâyetin bazı maksatlı şahıslar tarafından tertip olunmuş olacağı.

Dosya No: 110 **Gömlek No:** 47 **Tarih:** 29.C.1328 **Vesika Adedi:** 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Birâderleri Mehmet ve Ali Kazım ile müştereken mutasarrıfı oldukları araziye vukû bulan tecâvüzün men'ine dâir Ayıntab Kazâsı Kaymakamı Hüseyin Kâzım tarafından verilen arzuhâl üzerine yapılan tahkîkât.

Dosya No: 115 Gömlek No: 31 Tarih: 18.B.1328 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Telgraf

Konya, Adana, Urfa, Halep, Ankara dâhilindeki bazı dinî müesseseleri teftiş etmek üzere gidecek olan Almanyalı Rahip Feraohiker'e kolaylık gösterilmesinin tebliği.

Dosya No: 117 Gömlek No: 48 Tarih: 26.B.1328 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tezkire

Harran'a sevki istenen Adana ve Antep redif taburlarının yerine birisi Kudüs'te diğeri Yafa'da bulundurulmak üzere iki redif taburunun silah altına alınması.

Dosya No: 118 Gömlek No: 48 Tarih: 25.Ş.1328 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Şifre

Ayıntab Alayı'nın bir an evvel Harran'a sevki.

2.1. Hukuk Kısmı Belgeleri (DH.H)

Hukuk kısmı belgeleri; ayrı bir kalem veya dâireye ait belgeler olmayıp, Muhaberât-ı Umûmiye'nin, evrâk memurlarınca ayrılmış ve fihrist defterlerinde rumuzlanmış belgelerdir. Hukuk bölümündeki belgelerin çoğunluğu, inzibatî vakalara aittir. Ayrıca bu bölümde kamu ve şahıs hukukunun korunması için Dâhiliye Nezâreti ile taşra teşkilatı ve mahallî idâreler arasındaki yazışmalarla ilgili belgeler de mevcuttur. Bu fondaki belgeler 1910-1915 (H.1328-1333) yılları arasına aittir.

Dosya No: 9 Sıra No: 34 Tarih: 6.5.1330 Aded: 4

Antep ile Islahiye arasında onbeş yolcunun silahlı kimseler tarafından soyulduğuna ve soyguncuların tütün kaçakçılığı da yaptıklarına dâir.

Dosya No: 9 Sıra No: 37 Tarih: 9.6.1330 Aded: 2

Antep ile Islahiye arasında vukû bulan cinayetler hakkında.

Dosya No: 25 Sıra No: 30 Tarih: 20.4.1329 Aded: 8

Ayıntablı Hacı Hâlil Ağazade Ahmed'in gasb edildiğini iddiâ ettiği tarlanın mahkeme-i nizâmiyeye ait olduğunun Halep Valiliğinden bildirildiği ancak yapılan incelemede, arazinin adı geçen şahsa ait olduğunun anlaşıldığına dâir.

Dosya No: 25 Sıra No: 36 Tarih: 12.5.1329 Aded: 2

Ayıntablı Kirbor Nizibliyan tarafından Meclis-i Mebusân'a gönderilen telgrafta, Bab Kazâsı'na tabi Dedehöyük Karyesi'ndeki arazilerini Bab redifi Yüzbaşı Arif Efendinin gasb ettiğinin bildirilmesi hakkında.

2.2. Siyasî Kısım Belgeleri (DH.SYS)

Dâhiliye Nezâreti'nin siyasî işlerine bakan müstakil bir kalem yoktu. Bu fonda siyasî belgeler bir araya getirilmiştir. Belgeler 1909-1916 (H.1327-1334) yılları arasına aittir.

Dosya No: 112/7B Sıra No: 7/9 Tarih: 27.4.1331 Aded: 2

Ayıntab'da Müdafaa-ı Milliye Teşkilâtı'na ait olarak duvarlara yapıştırılan beyannâmelere dâir.

Dosya No: 112/7B Sıra No: 7/21 Tarih: 23.5.1331 Aded: 3

Antep Kazâsı'nda iâne-i harbiyeye dâir çeşitli mahallere asılan beyannâmelerin toplatıldığını, bu işe cesâret edenlerin araştırıldığına dâir. (2 numaralı evrâk tamir ister.)

2.3. İdarî Kısım Belgeleri (DH.İD)

Dâhiliye Nezâreti İdâre Evrâkı, bir çok değişik konuları ihtivâ etmektedir. Bunlardan; mülkî taksimattaki düzenlemeler, belediye meclisleri ile idâre meclisleri azâlarının seçimi, Gayrimüslim ve Ecnebler'e ait mektepler ile kilise inşalarına ruhsat verilmesi, Osmanlı topraklarında çeşitli arkeolojik kazılara müsaade edilmesi

ve eski eser kaçakçılığının önlenmesi gibi değişik konuları zikredebiliriz. Bu fonda 1909-1921 (H.1327-1340) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 4-1 Gömlek No: 29 Tarih: 2.B.1329

Bağdad demiryolunun Ayıntab (Antep) kazâsından imrârı ve yahut bir şube ile raptı istendiği.

Dosya No: 7-1 Gömlek No: 2 Tarih: 24.C.1322 Vesika Adedi: 7

Vesika Cinsi: Tahrirât

Diplomasız doktorluk yapan Agopciyan Efendinin bu faaliyetinin engellenmesi.

Dosya No: 22 Gömlek No: 23 Tarih: 2.B.1331 Vesika Adedi: 11

Vesika Cinsi: Tezkire

Sivas Vilâyeti'nin Zara, Halep Vilâyeti'nin de Zeytin Kazâları'nda muâmele-yi askeriye tashih-i sin hakkında Ermeni Patrikhânesinin şikâyeti üzerine yapılan muharrerât.

Dosya No: 24 Gömlek No: 10 Tarih: 6.Ra.1330 Vesika Adedi: 160

Vesika Cinsi: Tahrirât

1.Halep, Suriye ve Zor havâlisinde teşkil olunacak Estersuvar taburları ve jandarmaların arttırılması.

2.Jandarma okullarının tesisiyle mezun olacakların istihdâmına kadar emeklilerin görevlerine devamı.

3.Halep şehrinin inzibâtı için polis teşkilâtının tekmili.

4.Gerekmedikçe askerî muâvenet talep olunmaması. Diğer bazı tayinler.

Dosya No: 25 Gömlek No: 17 Tarih: 9.Ra.1331 Vesika Adedi: 18

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Vilâyeti dâhilinde ve bilhassa Maraş'tan Zeytun'a ve Zeytun'dan Elbistan'a kadar olmak üzere yol inşası.

Dosya No: 26-1 Gömlek No: 61 Tarih: 28.M.1330 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Zeytin Kazâsı'nda Müslüman olmamasından dolayı tahsisâtın Antalya'ya bir inâs rüştiyesi tesisinde kullanılmasının uygun olacağı.

Dosya No: 26-1 Gömlek No: 63 Tarih: 8.S.1330 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Mekteb-i Sultanîsi bünyesinde leyli mekteb-i rüştiye tesisi için talep olunan tahsisâtın şimdilik karşılanamayacağı.

Dosya No: 26-1 Gömlek No: 74 Tarih: 12.Ca.1330 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Merkeze uzaklığı dolayısıyla Halep'e açılması istenilen hukuk mektebine lüzûm olmadığı ve bütçede tahsisâtın da bulunmadığı.

Dosya No: 33 Gömlek No: 58 Tarih: 24.B.1332 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep Mebusu Hacı Mustafa Efendinin Kilis Kazâsı Müderrisliğinden ayrıldıktan sonra vekil olarak kardeşi Abubeşezede İzzet Efendinin kaldığı.

Dosya No: 34 Gömlek No: 56 Tarih: 6.Za.1332 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Evkâf-ı müstağnen anıh hakkındaki kanun ve talimatnâmeğe rağmen Antep'te vakıf arsalarının hâlen cihet-i maarifçe satılmaya devam edildiği.

Dosya No: 38-2 Gömlek No: 52 Tarih: 20.M.1331 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep idâre-i belediyesi hakkında bazı ifadeleri hâvî Antep'ten Muhibir Sadık imzasıyla gönderilen varakanın, Halep Vilâyeti'ne tısyar edildiği, münderecâtına göre gereğinin yapılması.

Dosya No: 40-1 Gömlek No: 2 Tarih: 18.L.1328 Vesika Adedi: 5

Vesika Cinsi: Tahrirât

1311 senesi kıyaliye rûsumu bedel-i iltizamına Antepli Arif Ağa-zade Arif'in mal ve belediye sandıklarına borçlu olduğu meblağın tahsili lüzûmu.

Dosya No: 44-1 Gömlek No: 21 Tarih: 7.Ra.1329 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep'in Ayıntab Kazâsı'nda açılacak olan Darül-muallimin ibtidaiyyesi için tahsisât havâlesinin gönderildiği.

Dosya No: 44-1 Gömlek No: 30 Tarih: 29.Ca.1329 Vesika Adedi: 19

Vesika Cinsi: Tezkire

1.Halep ile İskenderun arasında inşası tasarlanan demiryolunun Bağdat hattının İskenderun Körfezi'ne ulaştırılması sûretiyle yapılacağı.

2.İskenderun bataklıklarının temizlenmesi çalışmaları.

Dosya No: 44-2 Gömlek No: 3 Tarih: 3.C.1329 Vesika Adedi: 30

Vesika Cinsi: Tahrirât

Aynelcamş, Telputabat ve Şeri köylerinde arazilerinin Cabiz-zade Nafi Paşa, Müderris-zade Zeki Paşa, Bereket-zade Rıfat Paşa, Cemil Paşa, Sadık Bey ve Vefaizade Şeyh Salih Efendi tarafından gasp edildiğini iddiâ edenlerin mahkemeye başvurmaları gerektiği.

Dosya No: 59 Gömlek No: 57 Tarih: 27.Ş.1330 Vesika Adedi: 6

Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep, Maraş, Mardin ve Urfa civârındaki Amerikan misyonerlerinin eytamhâneleri için celb edilen keten, tire ve makaraların gümrük resminden muaf olamayacağı.

Dosya No: 60 Gömlek No: 9 Tarih: 17.L.1329 Vesika Adedi: 6
Vesika Cinsi: Telgraf

Adana'nın Sakçagözü mevkinde araştırma yapmak için izin alan İngiliz Gastanıs va rüfekasının muhâfaza için bir jandarma verilmesi, Ayıntab'la muhâberelerin sağlanması.

Dosya No: 64 Gömlek No: 11 Tarih: 5.Ra.1329 Vesika Adedi: 2
Vesika Cinsi: Şifre

Kutü'l-amara'daki İbraniler'le Ayıntab İran karperdazından temettü vergisi ve tarik bedeli alınmasının tahkik edilerek gereğinin ifâsı.

Dosya No: 73 Gömlek No: 9 Tarih: 13.L.1332 Vesika Adedi: 205
Vesika Cinsi: Tahrirât

Gayrimenkul malların tasarrufundan ortaya çıkan ihtilâflara sulh mahkemelerinin bakacağı, bunların olmadığı yerlerde ise idâre meclislerince bu görevin yürütüleceği, karara itiraz olduğu takdirde Şurâ-yı Devlet'e başvurulabileceği.

Dosya No: 91 Gömlek No: 10 Tarih: 29.Za.1332 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

- 1.Menteşe’de tütün ziraatine reji idâresinden mümanaat olunduğundan bahisle mukavelenin tadili.
- 2.Tütün ziraatine müsaade olunduğu.
- 3.Tecrübe için tütün ziraatine ruhsat verileceği.
- 4.Tütün ziraatine reji idâresinden avans verilmesi ve tüccara satılamayan tütünlerin reji nâmına mübayaası lüzûmu.
- 5.Menteşe’de sermaye kıtlığından dolayı tütün ziraatinin uğradığı zarar ve ziyâna ve alınması gereken tedâbire dâir rapor.

Dosya No: 92-1 Gömlek No: 39 Tarih: 11.Ra.1329 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Derkenar

Birecik ve Rumkale Kazâları’nın Urfa’dan ayrılmaları için bir teşebbüste bulunulmadığı.

Dosya No: 95-2 Gömlek No: 29 Tarih: 5.Ra.1333 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tezkire

Ayıntab Livâsı’nda üretilen tütünler İskenderiye’ye sevk edilmekte iken bu sene ahvâl-i hazırâ sebebiyle, ziraatçının elinde kalan tütünün reji idâresince alınması için gereğinin yapılmasının Maliye Nezâretince talep edildiği.

Dosya No: 104-1 Gömlek No: 6 Tarih: 14.M.1330 Vesika Adedi: 139

Vesika Cinsi: Telgraf

1.Halep ve Urfa civârında zuhûr eden çekirge ve çekirge tohumlarının itlâfı için lüzûmlu çalışmaların yapıldığı ve masraflar için de para gönderildiği.

2.Halep'te muhtaç Ermeniler'e para yardımında bulunulması.

Dosya No: 119-1 Gömlek No: 10 Tarih: 20.L.1328 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Diyarbakir postasına Ayıntab ve Kilis arasına eşkıyaca taarruzda bulunulacağından bahs ile postalara yeterli miktarda jandarma verilerek saldırılardan korunması.

Dosya No: 119-2 Gömlek No: 27 Tarih: 16.L.1329 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tezkire

Muhâberâtın jandarmalarla yapıldığı Maraş ve civârında Andırın Telgraf Merkezi'nin Göksun'a nakli, Göksun ile Maraş arasında bir polis sürücülüğü tesisi, Pazarcık Kazâsı'na telgraf hattı çekilmesi ve Ayıntab ile Maraş arasındaki sürücü postacılığının Pazarcık'a da uğratılması lüzûmu.

Dosya No: 123 Gömlek No: 14 Tarih: 2.Z.1330 Vesika Adedi: 8

Vesika Cinsi: Tezkire

Şimdilik mekteb olarak, daha sonra da müze ile kütüphâneye çevrilmek kaydıyla Antep'teki Amerikan Kolejine ilâvesi için ruhsat istenecek binâ hakkında olunacak muâmele.

Dosya No: 124-1 **Gömlek No:** 34 **Tarih:** 26.Za.1326 **Vesika Adedi:** 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Kaymakamı Necmeddin'in Kilis, Drama Sâbık Kaymakamı Ali Kemal'in Ayıntab Mekteb-i Mülkiye mezunlarından Abdülvahhab Efendinin Suruç Kaymakamlığına tayin edildiği.

Dosya No: 126 **Gömlek No:** 20 **Tarih:** 17.C.1329 **Vesika Adedi:** 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Sefâlet içinde olan yetim çocukların her türlü ihtiyaçlarını temin maksadıyla "Ayıntab Himâye-i Eytam Cemiyet-i İslamiye" adıyla kurulacak cemiyetin Şurâ-yı Devletçe tasdik edilebilmesi için, yapacağı faaliyetlerin ahâli hakkında faydalı neticeler temin edeceğinin tecrübe ile ispatlanması gerektiği.

Dosya No: 142 **Gömlek No:** 8 **Tarih:** 16.M.1331 **Vesika Adedi:** 178

Vesika Cinsi: Tezkire

- 1.Konya, Adana, Halep, Diyarbekir, Hüdavendigâr Vilâyetleri'nde çıkan sonra civârdaki vilâyetlere sıçrayan kolera hastalığının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alındığı ve alınmaya devam edildiği.
- 2.Malatya'da kolera vakasının olmadığı.
- 3.Perâkende efrâd arasında görülen kolera karşısında lüzûmlu tedbirlerin alındığı.
- 4.Bağdat şimendifer hattında çalışan amele arasında çıkan koleranın önlenmesi amacıyla memleketlerine gidecek amelenin isimlerinin kaydına tevessül edildiği.

5.Kolera mahallerinde karantina oluşturulup tebhirât; doktor, ilaç, pulvaziratör ile atuu makinalarının gönderilmesi gibi tedbirlerin alındığı.

Dosya No: 144-2 **Gömlek No:** 22 **Tarih:** 5.Ca.1331

Urfa Rumkale kazâsının Fırat'ın Şamiye cihetinin Ayıntab (Antep)'a Cezire cihetinin de Birecik'e ilhâkı.

Dosya No: 145-1 **Gömlek No:** 10 **Tarih:** 20.Ca.1330

Eğın, Divriği, Ovacık, Kemah, Çarsancak, Palu, Behisni, Ayıntab, Pötürge ve Kahta arasında telgraf hattının temdidı için sene-i hâliye bütçesinde tahsisât olmadığı.

Dosya No: 145-2 **Gömlek No:** 33 **Tarih:** 6.C.1331 **Vesika Adedi:** 5

Vesika Cinsi: Tezkire

Behisni'den çıkarılan Antep Postası'nın sürücüsünün Çinkife Karakolu'nda Jandarma Hacı Mustafa tarafından dövülmesi olayının tahkîk edilerek konuyla ilgili evrâkın gönderilmesi ve bu gibi olaylara meydan verilmemesini.

Dosya No: 165 **Gömlek No:** 2 **Tarih:** 9.Z.1330 **Vesika Adedi:** 2

Vesika Cinsi: Tezkire

Tarsus yakınlarındaki Aramsoz Ayıntab Taburunda bir neferin koleradan vefatı üzerine on gün karantina tedbiri uygulandıktan sonra terhis edilmeleri gerektiği.

Dosya No: 180 Gömlek No: 63 Tarih: 17.Ş.1332

Ayıntab'da Ahz-ı Asker Şubesi Süvâri 28. alay efradından firarî Yağsız Sergisioğlu Ermenak'ın İskenderiye'de bulunamadığı.

Dosya No: 183-1 Gömlek No: 29 Tarih: 9.S.1332 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tezkire

Halep Vilâyeti Merbiç Kazâsı'nın adliye teşkilâtının bir an önce tesis edilmesi.

Dosya No: 183-2 Gömlek No: 22 Tarih: 20.C.1332 Vesika Adedi: 6

Vesika Cinsi: Telgraf

Urban'ın cevelengâhı olup Halep Vilâyeti'ne bağlı olan Rakka Kazâsı'nın yakınlık ve inzibâtının sağlanması açısından Zor Livâsı'na ilhâkı hususunun Halep Meclis-i Umûmisi'nin içtimasında müzâkere edileceği.

Dosya No: 188 Gömlek No: 5 Tarih: 23.S.1332 Vesika Adedi: 49

Vesika Cinsi: Şifre, Tahrirât

1.Halep Vilâyeti dâhilinde bulunan Antep Kazâsı'nın üçüncü sınıftan livâyâ tahvili ve tahvil işlemi için lüzûmlu paranın tahsis edilerek bütçeye gerekli meblağın konduğu.

2.Nizip'in kazâ yapılarak Antep'e bağlanmasına dâir teklif Kilis'in Antep'e bağlanmayıp Halep'e bağlı kalması isteği.

- 3.Antakya'nın üçüncü sınıftan livâya tahvili ve 3600 kuruştan fazla tahsisâtın yapılamayacağı
- 4.Kilis ve Rumkale'nin Antep'e bağlanmasına dâir çıkan irâde.
- 5.Rakka'nın Urfa'ya bağlanması talebi.
- 6.Rumkale'nin ayrılmasının Urfa'ya bir mebus kaybettireceği itirâzının geçerli olmadığı.

Dosya No: 192-1 **Gömlek No:** 12 **Tarih:** 19.Za.1331 **Vesika Adedi:** 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Edlip ve Ayıntab Kazâları'nda görülen davâlara âit ihzâr müzekkereleri ahkâmının infazı için zâbitaya icâb eden tebligâtın yapılması gerektiği.

Dosya No: 201-2 **Gömlek No:** 6 **Tarih:** 24.R.1333 **Vesika Adedi:** 70

Vesika Cinsi: Telgraf

- 1.Halep Vilâyeti Meclis-i Umûmisi'ne tamim olunan 1329 ve 1330 senesi muvâzene-i husûsiyelerinin yapılan değişikliklerle tatbikine irâde-i seniyyece izin verildiği.
- 2.1329 senesi Halep Vilâyeti muvâzene-i husûsiyesine dâhil edilmemiş olan Kilis ve Cizr-i Şugur Kazâları aşî memurları maaşlarının memurîn-i husûsiye-i vilâyetten ödenmesi gerektiği.
- 3.1330 senesi hususiyesine Rumkale Kazâsı'nın Urfa'dan ayrılıp Ayıntab Sancağı'na ilhâk edilmesi hasebiyle hâsıl olacak varidâtтан ödenmek üzere zam ilâvesi.

4.Halep Vilâyeti'nden ayrılıp Urfa Sancağı'na ilhâk edilmiş olan Rakka Kazâsı'nın gelir-giderinin henüz tahsisât verilmediğinden sene nihayetine kadar Halep Vilâyeti İdâre-i Husûsiyesi'nce kendine bağılıymış gibi muâmele ifâsı.

5.Halep Vilâyeti 1330 senesi muvâzene-i husûsiyesine fazla varidâtтан ödenmek üzere vilâyet akarât ve masârif-i inşâiye ve tamiriyesi için zam ilâvesi.

Dosya No: 214 Gömlek No: 4 Tarih: 2.C.1332 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep'in Ayıntab Kasabası Ebu Mahallesi'nde bulunan Protestan Kilisesi avlusuna şartlara uygun bir mekteb inşâsına izin verildiği.

Dosya No: 218-2 Gömlek No: 17 Tarih: 5.Ra.1333 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Belediye Reisi hakkında eski ikinci kâtib Mehmet Mazhar Efendi tarafından yapılan şikâyetin aslı olmadığı.

Dosya No: 222 Gömlek No: 17 Tarih: 10.R.1333 Vesika Adedi: 7

Vesika Cinsi: Telgraf, tezkire

Kilis'in Ayıntab Sancağı'ndan ayrılarak daha yakın olan Halep Vilâyeti'ne ilhâk edildiği.

2.4. Mütenevvîa Kısmı Belgeleri (DH.MTV)

Mütenevvîa tasnifi içerisinde yer alan belgeler hemen her türlü konuyu ihtivâ etmektedir. Ancak ağırlık itibariyle şu konulara rastlanmaktadır:

Tabîî afetler ve depremler; memurların tayin, azl, izin, muhâkeme vs. meseleleri; tensikât; arazi davâları; madalya, nişan verilmesi ve diğer taltifler; Hicaz demiryolu; ilticâ haberleri; yabancı seyyahlara tanınan kolaylıklar.

Bu fonda 1902-1921 (H.1320-1339) yıllarına ait belge bulunmaktadır.

Dosya No: 4 Gömlek No: 26 Tarih: 4.Ca.1329 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Doktor Habib Efendiye Mecidi Nişanı verilmesi.

Dosya No: 9-1 Gömlek No: 34 Tarih: 29.L.1328 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tezkire

Diyarbakır Vilâyeti Sâbık Serkomiseri İbrahim Hakkı Efendiye verilecek tazminâtın hesap edilmesi.

Dosya No: 14 Gömlek No: 7 Tarih: 28.R.1331 Vesika Adedi: 105

Vesika Cinsi: Tezkire

1.Halep Valisi Fahri Paşanın, Rakka Eski Kaymakamı ve Lisan-ı Ahâli Gazetesi Başyazarı Mustafa Asım Efendinin evini usûle aykırı olarak aratması, bunun üzerine gelişen olaylar ve Fahri Paşa ile aramayı yapan diğer emniyet mensuplarının muhâkemeleri.

2.Polis İsmail Efendi ile Sandalcı Tavfık'ın Şerafeddin Beyi kurtarmaları hareketinin cansiperâne olmadığı.

Dosya No: 22-1 Gömlek No: 52 Tarih: 7.Z.1329 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep Kaymakamı'nın âsâyişi temin etmekte güçlük çekmesinin yeterli jandarma olmayışından kaynaklandığı.

Dosya No: 35 Gömlek No: 8 Tarih: 5.R.1333 Vesika Adedi: 81

Vesika Cinsi: Tezkire

Müdafaa-i Milliye Cemiyeti için toplanan yardımlar.

Dosya No: 36 Gömlek No: 20 Tarih: 7.Ca.1330 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab mal sandığından zimmetlerine geçirdikleri paranın Ayıntab Mal Müdürü Yakub Efendi ile Sandık Emni Mahir Efendiden veya kefillerinden tahsili.

Dosya No: 37 Gömlek No: 5 Tarih: 29.Ca.1330 Vesika Adedi: 70

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ramazanda, dinî ve resmî bayramlarda top veya tüfek atılan yerleri gösterir cetvellerin gönderilmesi.

Dosya No: 52-2 **Gömlük No:** 20 **Tarih:** 21.Ca.1329 **Vesika Adedi:** 43

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep'te şiddetli kıştan zarar görenlere Ziraat Bankasından yapılacak ikrâzın hâne başına ne kadar olacağının bildirilmesi.

3. İdâre-i Umûmiye Belgeleri (DH.İUM)

Bu fon içinde; memurların tayin, azl ve taltifleri; emlak ve arazi işleri; zehâir ve iâşelerin toplanarak sevkedilmeleri; askeriye'nin ihtiyaçlarının karşılanması; eğitim ve öğretim; vakıflar, köy, nâhiye ve kazâ teşkilleri; askere alma işlemleri ve seferberlik; işgal altında kalma; deprem, yangın, sel felaketi gibi durumlarda gerekli muâmele icrâsı ile darü'l-eytam ve sâir konulara rastlamak mümkündür. Bu fonda 1912-1922 (H.1329-1341) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 3/1 **Sıra No:** 1/9 **Tarih:** 2.Ş.1336 **Aded:** 1

Halep, Diyarbakır Vilâyetleri'yle, Maraş, Antep ve Siverek Livâları'nda noksan kıymetle piyasaya sürülmekte olan siyah metaliklerin gizlice Urfa'ya getirilerek piyasadaki parayla değiştirildiğine dâir Urfa Mutasarrıflığından alınan telgrafın Maliye Nezâretine gönderildiğine dâir.

Dosya No: 3/1 **Sıra No:** 1/30 **Tarih:** 27.M.1338 **Aded:** 5

Ayıntab sandık açığının gönderilmesi veya aşar ve ağnâm tahsilâtından mahallî masrafa yetecek kadarının livâyâ terki hakkında Ayıntab Mutasarrıflığının müracaatına dâir.

Dosya No: 3/4 Sıra No: 5/23 Tarih: 7.N.1336 Aded: 16

Halep Vilâyeti ve mülhakâtı aşarı hakkında.

Dosya No: 4/1 Sıra No: 16 Tarih: 4.Ra.1334 Aded: 6

Sivas ve Halep Vilâyetleri'yle Dâhiliye ve Maliye Nezâretleri arasında vukû bulan mezkûr vilâyetlerin maaşât ve sâir masraflarının giderilmesi hakkındaki tahrirâtı hâvî.

Dosya No: 10/3 Sıra No: 2/18 Tarih: 1.C.1338 Aded: 14

Antep'te Çobanbeyli ve Akçakoyunlu'da nâhiye teşkiline dâir yazışmaları hâvî.

Dosya No: 11/7 Sıra No: 61 Tarih: 17.Z.1336 Aded: 2

Halep Vilâyeti dâhilindeki vakıf ormanlarından icra kılınmakta olan kesim, askerî trenlerin nakliyâtını temin maksadına müstenid olduğuna dâir.

Dosya No: 13/2 Sıra No: 4/47 Tarih: 10.Ca.1338 Aded: 1

Ayıntab'ın hususî ormanlarında çıkarılacak ağaç ve kerestelerden alınacak resim hakkında Meclis-i İdâre-i Livâ'ca alınan karara ittihâz eden Orman Memurluğunun arzuhâli ve eklerinin Şurâ-yı Devletçe incelenmesi hakkında.

Dosya No: 16/2 **Sıra No:** 1/30 **Tarih:** 14.R.1338 **Aded:** 3

Antep'e ait resmî yazışmaların sevk edilme şekillerine dâir.

Dosya No: 16/6 **Sıra No:** 3/40 **Tarih:** 17.Z.1333 **Aded:** 3

Müteahhit Ali Cenânî Beyin Antep'te Harbiye Nezâreti adına satın aldığı yağdan, tekâlif-i örfiye alınmak istenmesi üzerine verdiği şikâyet dilekçesi ve bu hususta Halep Valiliği ile Dâhiliye Nezâreti arasında meydana gelen yazışmalar hakkında.

Dosya No: 19/9 **Sıra No:** 1/88 **Tarih:** 7.Ra.1338 **Aded:** 2

Antep'te Protestanlık Mezhebinin neşrî teşebbüsâtına karşı memurîn-i mülkiye ve şeriyece takayyüdâtta bulunulmasına dâir Antep Mutasarrıflığına gönderilen tahrirâtı hâvî.

Dosya No: 20/2 **Sıra No:** 2/24 **Tarih:** 18.R.1336 **Aded:** 4

Antep'teki mültecilerin zahire ihtiyaçlarının karşılanması hakkında.

Dosya No: 20/2 **Sıra No:** 2/32 **Tarih:** 27.R.1336 **Aded:** 2

Antep'teki muhtaç ve mülteci asker aileleri ve fukaranın ihtiyacı için sâir yerlerden zahire ihtiyacına müsaade edilmesine dâir.

Dosya No: 20/3 Sıra No: 2/58 Tarih: 11.N.1336 Aded: 7

Antep ve civârında fıstık, üzüm ve incirin maliyece öşrü alındıktan sonra ordunun da ayrıca öşür ve iki misil aldığına dâir şikâyetle Halep iâşe komisyonunun bazı şahıslara fazla zahire verdiği iddiâsı hakkında.

Dosya No: 20/5 Sıra No: 2/24 Tarih: 14.S.1337 Aded: 39

Antep Mebusu Fazıl Beyin, Beyrut Mebusu Selim Ebu Selami'nin Mersin Mebusu Sadık Paşanın, bölgeleri için tahsil edilen şekeri kendi hesaplarına sattıklarına ayrıca Menteşe, Aydın, Denizli, İzmit, Adapazarı vs. yerlerdeki şeker yolsuzluklarına dâir.

Dosya No: 20/22 Sıra No: 14/35 Tarih: 14.R.1338 Aded: 5

Osmanlı Devleti'nin hududunun sulh yapıldıktan sonra belirleneceği, o zamana kadar çizilen hududun muvakkat bir mâhiyetinin alacağı hakkında Antep Mutasarrıflığına yazı.

Dosya No: 20/23 Sıra No: 14/18 Tarih: 19.Ş.1338 Aded: 4

Antep'te Müslimiye cihetinden Çoban Bey İstasyonu'na Fransız zâbit ve askerleriyle mitralyöz ve cephâne taşıyan tren ve vagonların geldiğine dâir.

Dosya No: 45/1 Sıra No: 69 Tarih: 22.L.1333 Aded: 1

1330-31 senelerinde Eskişehir ve Ayıntab Kazâları dışında livâyâ tahvil edilen kazâ olmadığına dâir Divân Muhasebât Kalemi müzekkeresine derkenar.

Dosya No: 47/1 Sıra No: 16 Tarih: 2.Ş.1333 Aded: 2

Ayıntab meclis-i idâresince vakıflarla ilgili konuların müzâkereleri sırasında evkâf memurunun da bulunması gerektiği hâlde bu memurun hazır bulundurulmadığı hakkında.

Dosya No: 82/3 Sıra No: 1/41 Tarih: 19.L.1334 Aded: 6

Maraş ve Antep livâlarındaki nakil vasıtaları ve zehainin dördüncü ordudan alınıp ikinci orduya tahsis edildiği Halep ve Mamuratü'l-Aziz Vilâyetleri ile Maraş Mutasarrıflığına bildirildiğine dâir.

Dosya No: 93/2 Sıra No: 1/13 Tarih: 24.B.1333 Aded: 2

Halep, Adana ve Suriye'nin müdafaasında istihdâm edilmek üzere teşkil edilecek mücâhitlerin Tekâlif-i Milliye ve emanât-ı aşar hasılâtından zahire ile iâşe edilmeleri ve diğer ihtiyaçlarının da satın alınarak tedârik edilmesine dâir.

Dosya No: 93/2 Sıra No: 1/58 Tarih: 24.Ş.1333 Aded: 3

Basmacıyan imzasıyla Ayıntab'dan Akif Beye çekilen telgrafnâme kopyesinin müdalasıyla gereğinin yapılması hakkında Halep Vilâyeti'ne telgraf.

Dosya No: 93/4 Sıra No: 1/38 Tarih: 14.Ca.1334

Ayıntab Tekâlif-i Harbiye Komisyonu tarafından mahallî Osmanlı Bankası Şubesinden alınan eşyâya takdir edilen fiyatın gerçek fiyatına çıkarılmasına dâir.

Dosya No: 93/4 **Sıra No:** 1/59 **Tarih:** 29.C.1334 **Aded:** 3

Ordu-yu hümayûnun bir senelik erzak vs. ihtiyacının temini hakkındaki Meclis-i Vükelâ kararının koyun ve sabunlara müteallik hükmün tatbiki hakkında Bağdat ve Halep Vilâyeti'nden keşide olunan telgrafların tetkikine dâir.

Dosya No: E/8 **Sıra No:** 1 **Tarih:** 1.B.1333 **Aded:** 1

Besni Kazâsı'nın Antep'e ilhâkı isteği ile Besni eşrâfı tarafından Antep'e çekilen telgraf.

Dosya No: E/18 **Sıra No:** 73 **Tarih:** 20.L.1334 **Aded:** 1

Urfa Sancağı Mutasarrıflığına, Antep Mutasarrıfı Haydar Beyin naklolunduğu teyiden memurin ve Sicil-i Ahvâl Müdüriyetinden İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetine gönderilen tezkire.

Dosya No: E/19 **Sıra No:** 33 **Tarih:** 5.Za.1334 **Aded:** 3

Ayıntab'da aşar-ı ayniyelerinden Depo Alayı'yla Dördüncü Ordu'ya mensup fırka kıtaatının iâşe ihtiyacını karşılayacak kısmının ayrılmasından sonra geriye kalan kısmının başka yerlere satılmadan sûratle ikinci orduya sevk edilmesi hakkında Harbiye Nezâretinin işârına dâir.

Dosya No: E/21 **Sıra No:** 85 **Tarih:** 17.Z.1334 **Aded:** 4

Ayıntab Osmanlı Bankasında emânet ve rehin olarak bırakılıp el konulan alacalara takdir olunan fiyat hakkında. (93/1)

Dosya No: E/23 **Sıra No:** 21 **Tarih:** 4.M.1335 **Aded:** 2

Ayıntab Mutasarrıfı Celal imzasıyla gönderilen telgrafta; Antep için Tüccar Ahmet Dai Efendiden alınan şeker ve gazın gönderilmesine izin verilmesi hakkında yazılan arizâ üzerine bir şey gönderilip gönderilmediğinin, gönderilmiş ise miktarının bildirilmesinin istenilmesi ve bu konuda bir muâmele yapılmadığının Antep Mutasarrıflığına bildirilmesinin Halep Vilâyetinden istenilmesi hakkında.

Dosya No: E/32 **Sıra No:** 61 **Tarih:** 22.R.1335 **Aded:** 4

Ayıntab Bidâyet Mahkemesi azâsından Mehmet Tevfik Efendinin Romanya'daki arazisi hakkında Halep Vilâyetine yazı.

Dosya No: E/38 **Sıra No:** 4 **Tarih:** 10.Za.1335 **Aded:** 4

Ayıntab Sancağı'na 11. orduca şam fıstığı gibi ürüne teşmili ülke servetine zarar vereceğinden yasaklamanın hemen kaldırılmasının Harbiye Nezâretine bildirildiğine dâir.

Dosya No: E/46 **Sıra No:** 11 **Tarih:** 12.R.1336 **Aded:** 3

Halep Vilâyeti dâhilinde bedel-i nakdî nâmına verilecek zahirenin en erken hangi gün ve hangi anbarlarda başlayıp kaç gün devam edeceğine dâir, ordu menzil

müfettişliğinden Halep Vilâyeti'ne gönderilen yazı ve buradan gönderilen yazı hakkında.

Dosya No: E/57 Sıra No: 52 Tarih: 8.Ra.1338 Aded: 1

Merkez ve mülhakâta görevli verildiğinden seçimin emniyetli olacağına dâir Antep Mutasarrıflığından çekilen telgraf.

Dosya No: E/57 Sıra No: 63 Tarih: 15.Ra.1338 Aded: 1

Antep Sancağı mebus adayları hakkında adı geçen mutasarrıflıktan çekilen telgraf.

Dosya No: E/58 Sıra No: 55 Tarih: 5.Ş.1338 Aded: 1

İmamların ihtiyar heyetlerine devamlarının tabii ve zarûrî olduğuna dâir Antep Sancağı'na tahrirât.

Dosya No: E/59 Sıra No: 17 Tarih: 19.Ş.1338 Aded: 1

Meclis-i idârece kararlaştırılan miktardan fazla mühür ücreti talep eden ihtiyar heyetlerine gerekli ceza muâmelesine dâir Antep Sancağı Mutasarrıflığına tahrirât.

Dosya No: E/59 Sıra No: 18 Tarih: 19.Ş.1338 Aded: 1

Ashâb-ı mesâlih tarafından verilip gereğinin yapılması zımında ilgili dâireye gönderilmekte olan arzuhâller ve evrâk-ı sâire üzerine kanûnen ifâsı lâzım gelen

muâmelâtın sûratle yapılması ve neticesinin bildirilmesi hakkındaki kanuna bazı dâirelerce uyulmadığından yeniden Antep Sancağı Mutasarrıflığına tebliği hakkında.

Dosya N°: E/85 **Sıra No:** 6 **Tarih:** 1.B.1338 **Aded:** 3

Ayıntab Livâsı için seçilmiş olan mebuslardan ikisinin mazbataları postayla gönderildiği, ancak postada gecikme olabileceği için mazbataların ulaşmasına bakılmaksızın mebusların meclise kabulü için Antep Mutasarrıfı'nın çektiği telgrafının Meclis-i Mebusan'a havâlesi.

4. Umûr-u Mahalliye-i Vilâyât Müdüriyeti Belgeleri (DH.UMVM)

1331'de meydana gelen devletin idarî değişikliklerinden sonra Dâhiliye Nezâreti bünyesinde oluşturulan “Umûr-u Mahalliye-i Vilâyât Müdüriyeti”nin görevleri 22 Muharrem 1332'de yürürlüğe giren “Dâhiliye Nezâreti Nizamnâmesi”nde belirtilmiştir. Buna göre; vilâyet bütçesinin tetkik ve tasdîki; vilâyet dâhilindeki göl ve bataklıkların ıslahı, arazinin sulanması; şehir ve kasabalarda geliri belediyeye âit olmak üzere ışıklandırma, içme suyu, tramvay, otobüs, otomobil işletmek ve muhtelif sanayi kollarına ait fabrikalar tesisi için ruhsat vermek; sanayi mektepleri, sanayi odalarının açılması; icap eden yerlere ticaret odaları ve ticaret borsaları tesisi, pazar ve panayırklar kurulması ve ticaretin gelişmesi için gerekli sair işlemlerin yapılması; amele ve fukarâya mahsus gece mektepleri ve livâ idadîleri tesisi ve bunların idâresi vs. gibi belediye işleri ve mahallî hizmetlerle ilgili konuların takibi ve bu konuda nezâretin hakkını gözetme ve icrâ ve diğer nezâretler ve vilâyetlerle haberleşmesini idâre ve ifâ etmek müdüriyetin vazifesidir.

Dosya No: 25 Gömlek No: 25 Tarih: 19.Ra.1332 Vesika Adedi: 1

Urfa Sancağı'nın bin üç yüz otuz senesi için tanzim kılınan hususî bütçesinin takdim edildiği ve Rumkale'nin Antep'e ilhâkı ile ortaya çıkan bütçe açığının da hazineden karşılandığı, bütçenin tasdîki için gerekenin yapılarak durumun bildirilmesi.

Dosya No: 29 Gömlek No: 16 Tarih: 26.Z.1337 Vesika Adedi: 19

Antep Livâsı'nın 1335 senesi bütçesinin tatbikine izin verildiği ve Darülmuallimin ve Darülmuallimât tesisine lüzûm olmadığı.

Dosya No: 38 Gömlek No: 91 Tarih: 25.R.1337 Vesika Adedi: 3

Memâlik-i müstevliye muallimleri maaşlarının karşılanması için istenen muâvenete imkan olmadığı fakat muallimlerinin haklarının korunacağı.

Dosya No: 39 Gömlek No: 26 Tarih: 13.L.1337 Vesika Adedi: 7

1.İstîlâ gören memleketlerden ilticâ eden muallimlerin birikmiş maaşlarının ve zamlarının cetvelle takdimi.

2.Maliye Nezâretinin muâvenet tertibinden bin liralık havâlenin Antep Mutasarrıflığına gönderildiği.

Dosya No: 39 Gömlek No: 45 Tarih: 18.Ra.1338 Vesika Adedi: 12

Vilâyâta muâvenet tertibinden Ayıntab Sancağı'na yirmi yedi bin kuruş ayrıca ilâve üç bin kuruş havâlenin gönderildiği.

Dosya No: 40 Gömlek No: 9 Tarih: 11.Ca.1337 k 2

İstilâ altındaki idâre-i husûsiye memurlarınca maaş verilmesi için tahsisât havâlesi gönderilmesi isteği.

Dosya No: 40 Gömlek No: 59 Tarih: 28.M.1338 Vesika Adedi: 5

İşgal edilmiş vilâyetlerin memurîn-i husûsiyesine verilecek ikramiye için havalenâme istihsâl edilerek gönderildiğinin bildirilmesi.

Dosya No: 51 Gömlek No: 18 Tarih: 4.Ca.1337 Vesika Adedi: 5

Menâtık-ı Harbiye'den gelen Bağdat ve Halep idâre-i husûsiye memur ve muallimlerine muâvenet tertibinde tahsisât kalmadığından iâne verilemeyeceği ve Antep mahallî tahsilâtıyla idâre etmeleri gerektiği.

Dosya No: 51 Gömlek No: 50 Tarih: 2.Ra.1338 Vesika Adedi: 15

Antep Mutasarrıflığının 1333 yılına ait aşar hisse-i iânesinden matlûbu olan muallimîn maaşına ait mebâliğin gönderilmesi isteğinin Maliyeye bildirildiği.

Dosya No: 51 Gömlek No: 51 Tarih: 17.Ra.1338 Vesika Adedi: 2

1334 yılı aşar hisse-i matlubâtının bütün vilâyet ve mutasarrıflıklara gönderildiği gibi Antep Sancağı matlubâtının da tamamen gönderildiği.

Dosya No: 51 Gömlek No: 57 Tarih: 29.R.1338 Vesika Adedi: 32

Muhtelif vilâyet ve sancaklara âit hisse-i iâne miktarlarının Nezârete bildirilmesiyle eksik gönderilenlerin tamamlanması.

Dosya No: 51 Gömlek No: 68 Tarih: 27.Ca.1338 Vesika Adedi: 5

Antep Mutasarrıflığı muallimîn maaşlarının verilebilmesi için 1335 yılı aşar maarif ve menafî hisselerinin gönderilmesi isteğine Nezâretin 1335 yılı aşar hissesinin hemen verilemeyeceği, 1334 yılına ait alacağı varsa bildirilmesi cevabı.

Dosya No: 57 Gömlek No: 21 Tarih: 3.Za.1337 Vesika Adedi: 4

Esir ve gayb olan zabitân aileleri efrâdına muhassas maaşlardan tarik bedeli kesintisi icap etmediğinin tamimen tebliği.

Dosya No: 61 Gömlek No: 69 Tarih: 11.Ca.1337 Vesika Adedi: 1

Antep'in müstakil livâ oluşu yürürlüğe konulacak ise meclis-i umûmî azâlarının seçimi ve tayinlerinin mülhakâta işâr edilmesine izin istendiği.

Dosya No: 64 Gömlek No: 59 Tarih: 29.b.1333 Vesika Adedi: 6

Halep Vilâyeti Meclis-i Umûmî zabıtnâmelerinin düzgün bir şekilde tutulması ve bunların matbû nüshâlarından bir adedinin gönderilmesi gerektiği.

Dosya No: 66 Gömlek No: 23 Tarih: 19.R.1338 Vesika Adedi: 2

Meclis-i Umûmî azâları dört yıl için seçildiklerinden meclis toplantılarına devam edeceklerinin Antep Mutasarrıflığına bildirilmesi.

Dosya No: 67 Gömlek No: 61 Tarih: 21.Ca.1337 Vesika Adedi: 3

Antep Muhâsebe-i Husûsiyesi'nden maaş alan memurların zarûretlerinin giderilmesi için mutasarrıflığa havâle gönderilmesi.

Dosya No: 67 Gömlek No: 69 Tarih: 13.B.1337 Vesika Adedi: 7

Suriye'den Kilis'e ilticâ eden muallimlerin birikmiş maaşlarının hususî bütçeden ödenmesi gerektiğinden vilâyâta muâvenet tertibinden havâle gönderilmek üzere ihtiyaç miktarının bildirilmesi gerektiği.

Dosya No: 68 Gömlek No: 1 Tarih: 22.Za.1337 Vesika Adedi: 6

Kilis idadîsi muallimlerinin birikmiş maaşlarının ve pahâlılık zammıyla ekmek bedellerinin ödenmesi için Antep Mutasarrıflığına bildirildiği.

Dosya No: 71 Gömlek No: 62 Tarih: 24.Ca.1337 Vesika Adedi: 1

Malî müzayaka nedeniyle uzun müddettir ödenemeyen Antep Livâsı yol inşa görevlilerinin maaşlarının tesviyesi için gerekenin yapılarak mağduriyetlerinin önlenmesi gerektiği.

Dosya No: 72 Gömlek No: 11 Tarih: 5.N.1333 Vesika Adedi: 33

Askeriyece lüzûm gösterilen Rajo, Islahiye, Mamure, Osmaniye yolunun yapımında Halep ve Adana Vilâyetleri ile Cebel-i Bereket Sancağı'nca ahâlinin sevk edildiği ve amele taburlarının kullanıldığı, gerekli paranın Turuk-ı Umûmî tahsisâtından havâle edildiği yola ait bir krokinin Harbiye Nezâretine verildiği.

Dosya No: 72 Gömlek No: 29 Tarih: 12.Za.1335 Vesika Adedi: 6

Başkumandanlıkça gerekli görülen Islahiye-Maraş, Maraş-Elbistan, Maraş-Antep, Akçakoyunlu-Antep-Maraş yollarının inşa ve tamirine hemen başlanmasının Halep, Adana Vilâyetleri'yle Maraş Mutasarrıflığından istendiği. Turuk-ı Hususî'den olmayan ve beş yıllık programa da dahil bulunmayan Urfa Sancağı Dahilindeki Aligür, Arap Pınarı, Urfa, Tel-Ebyed yolları ile Islahiye-Maraş yolunun inşa masraflarının devletçe temini gerektiğinin Nafiâ Nezâretine bildirildiği.

Dosya No: 74 Gömlek No: 31 Tarih: 1.Ca.1333 Vesika Adedi: 35

Bolu, Zor, İstanbul, Edirne, Kastamonu, Halep, Hüdavendigâr, Beyrut, Sivas, Medine-i Münevvere, Çatalca, Diyarbakır, Suriye, Konya, Mamuratülaziz, Erzurum, Adana, Basra, Bitlis Vilâyetleri ve sancaklarına ait yapılmış tamir edilmiş ve yeni

yapılacak yollara ait harita ve cetvellerin Nezârete gönderildiği. Erzurum, Adana, Basra, Bitlis Vilâyetleri ve sancaklarına ait yapılmış, tamir edilmiş ve yeni yapılacak yollara ait harita ve cetvellerin Nezârete gönderildiği.

Dosya No: 75 Gömlek No: 35 Tarih: 18.B.1337 Vesika Adedi: 2

Antep hususî bütçesinden maaş alarak çalışan Ziraat Muallimi Ali Rıza'nın, yedi aydır alamadığı maaşının Ticaret ve Ziraat Nezâretinden ödeneceği.

Dosya No: 80 Gömlek No: 54 Tarih: 26.M.1335 Vesika Adedi: 4

Vilâyât ve elviye-i müstakilleye verilen emrâz-ı sariye masârif havâlesini açıklayan defter ve hastane tecvidhâne, muvakkat hastane ve muayene istasyonu yapılan vilâyât, kazâlar ve nâhiye isimleri cetvelinin gönderildiği.

Dosya No: 81 Gömlek No: 14 Tarih: 9.M.1338 Vesika Adedi: 3

Urfa Gureba Hastahanesi'nin askeriye tarafından işgali sırasında kasa mevcuduna el koyan ve harcayan daha sonra Antep Hastanesine gönderilen Tayyib Efendinin kimliğinin araştırılarak paranın istirdâdı isteği

Dosya No: 83 Gömlek No: 10 Tarih: 1340 Vesika Adedi: 1

On dört vilâyeti ile on altı sancağın 1331 senesinde Maliye, Maarif, Ticaret ve Sanayi ve Sıhhiye alanlarında yaptıkları icraatlarının ayrı ayrı dökümanı yapılarak hazırlanan raporun bir cetvel şeklinde takdimi.

Dosya No: 111 Gömlek No: 14 Tarih: 9.Ş.1331 Vesika Adedi: 53

1.Birecik Kazâsı'ndan başka diğer kazâlara gaz deposu transit resmi olmadığı Birecik'te depoya konan gazların her sandığından birinci ay için iki kuruş ikinci aya devri hâlinde beş para vergi alındığı.

2.Urfa'ya gelen ve depoya gelen gazların her sandığından iki kuruş vergi alındığı ve bunlardan diğer mahallere sevkıyât olmayıp sevkı hâlinde her sandık için elli para iâde edilmesi usulünün uygulanmadığının Urfa Mutasarrıflığınca tebliği.

Dosya No: 125 Gömlek No: 26 Tarih: 6.C.1337 Vesika Adedi: 3

Muâmele-i tehciriyeden bil-istifâde karışıklık çıkaran ve gayr-i kanunî harekatta bulunanların mahkemeleri için gerekli yerlerde divân-ı harbler teşkili ve diğer tedbirlerin alınması.

Dosya No: 144 Gömlek No: 73 Tarih: 29.Ra.1335 Vesika Adedi: 1

Halep Vilâyeti'nde Ayıntab ve Maraş'tan başka kazâlarının dâhilinde bulunan köylerin isimleriyle hâne sayılarının bildirildiğinden Maraş Kazâsı'na ait cetvelin de derhâl gönderilmesi.

Dosya No: 161 Gömlek No: 41 Tarih: 23.L.1337 Vesika Adedi: 1

Pahalılık zammından istifâde edemeyen Antep İbtidaî Muallimleri'ne varidât-ı mahalliyyeden karşılık bulunarak çaresizliklerinin önlenmesi gerektiği.

Dosya No: 161 Gömlek No: 45 Tarih: 25.L.1337 Vesika Adedi: 2

Geçen seneden beri maaş alamayan Halep İdâre-i Husûsiye memurları ile muallim ve müstahdemlerinin birikmiş maaşları ile bu seneye âit zam farkları için gerekli hâvalenâmenin gönderilmesi talebi.

Dosya No: 161 Gömlek No: 59 Tarih: 3.Za.1337 Vesika Adedi: 3

Memur ve müstahdemlere verilen pahalılık zammından kendilerinin de faydalanmalarına dâir Antep Muallimleri'nin talebi.

Dosya No: 161 Gömlek No: 74 Tarih: 14.Za.1337 Vesika Adedi: 2

Ayıntab memurîn-i husûsiyesinin pahalılık zammından yararlanabilme taleplerinin mahallî varidâtтан temini çaresine bakılması.

Dosya No: 162 Gömlek No: 79 Tarih: 12.C.1338 Vesika Adedi: 1

Antep'te yeniden ihdâs edilen istatistik dâiresine gerekli defterler ve cetvellerle bunların kullanılmasını ihtivâ eden talimatnâme talebi.

Dosya No: 167 Gömlek No: 26 Tarih: 11.Ra.1341 Vesika Adedi: 11

Ayıntab Nafia Sâbık Mühendisi Vahit Efendinin turuk-ı husûsiye mühendislerinden olup turuk-ı umûmiye mühendisliğine geçtiği, Antep'te mühendis iken memuriyetinin lağbedilmesiyle Dersaadet'e geldiği, eskiden biriken maaşlarının ödenmesi için gereken işlemlerin yapılması.

5. Sicill-i Nüfus İdâre-i Umûmiyesi Belgeleri

Dâhiliye Nezâreti Sicill-i Nüfus İdâre-i Umûmiyesi belgeleri; Tahrirât Kalemi ve Müteferrik başlıkları altında tasnif edilmiştir. Bu belgeler ile il nüfus müdürlükleri ve ilçe nüfus memurluklarıyla yapılan yazışmaları ihtivâ eden nüfus fonu, genel olarak şu çeşitlerden oluşmaktadır: Mahalle imam ve muhtarları tarafından verilen ilmuhaberler, şehremânetinden gelen hastalık, doğum ve ölüm kayıtları, sıhhiye jurnalleri; ihtidâ ve irtidad olaylarında bu kişilerin isimlerini içeren listeler, semenli ve semensiz tezkire-i Osmaniye, bâkir ve seyyib münâkahât ilmuhaberi, tecdid-i münâkahak ilmuhaberi, tevellüdât ve vefayât ilmuhaberi, tebdil-i mekan ilmuhaberi, taahhüdât ilmuhaberi, tabiiyyet ilmuhaberi, mürûr tezkiresi, semenli ve semensiz pasaport ve pasavan.

5.1. Sicill-i Nüfus Tahrirât Kalemi Belgeleri (DH.SN.THR)

Dosya No: 4 Gömlek No: 28 Tarih: 12.R.1328 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Seyyar vukûat katiplerinin tayinine ve ceza-i nakdiler hakkındaki ahkâm-ı nizâmiyenin tehirine dâir.

Dosya No: 6 Gömlek No: 33 Tarih: 16.Ca.1329 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Dersaadet'te Ortaköy'de mukim Çıtalegil Mustafa b. Hassan'ın yapılan tetkikâtta Ayıntab Kazâsı'na tâbi Harbitâ Karyesi'nde ne atik ne de cedîd kaydına rastlanmadığından nüfus-u mektûmeden sayıldığı.

Dosya No: 17 Gömlek No: 69 Tarih: 5.S.1329 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Derkenar

Ayıntab Nüfus Memuru'nun, Mehmet ve rüfekâsını nüfus-u mektûmeden kabul ederek başka aşiretlere uygulanmayan bir muâmelede bulunması.

Dosya No: 25 Gömlek No: 19 Tarih: 6.L.1326 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Tarla-i Atik Mahallesi'nde mukayyed Karamanikyan Bogos oğlu Serkis'in nüfus künyesinin Antep nüfus memurluğundan istendiği.

Dosya No: 26 Gömlek No: 16 Tarih: 7.Za.1329 Vesika Adedi: 21

Vesika Cinsi: Tezkire

Amerika'da bulunan Osmanlı tebaasından bazı kişilerin tashih-i sinni hakkında yazışmaları hâvî.

Dosya No: 26 Gömlek No: 17 Tarih: 7.Za.1329 Vesika Adedi: 21

Vesika Cinsi: Tezkire

Tebaa-yı Osmaniye'den Mamuratülaziz, Diyarbekir, Erzurum, Halep, Suriye ve Yanya Vilâyetleri ahâlisinden Buston Fahri Başşehrenbenderliğine müracaat eden on beş kişinin tashih-i sin muâmelât.

Dosya No: 35 Gömlek No: 85 Tarih: 23.Ş.1330 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Şurâ-yı Devlet kararına göre mühtedilerinde mükellefiyet-i askeriyeye tâbi tutulacağını Halep Vilâyeti'ne bildirildiği.

Dosya No: 41 **Gömlek No:** 94 **Tarih:** 5.Ca.1331 **Vesika Adedi:** 1

Vesika Cinsi: Derkenar

Adana Nüfus Müdürü Sâit Efendiye âit kefâlet yoklama pusulasının gönderildiği.

Dosya No: 49 **Gömlek No:** 102 **Tarih:** 18.R.1332 **Vesika Adedi:** 6

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Vilâyeti'nce istenilen sicill-i esas defterlerinin gönderildiği.

Dosya No: 53 **Gömlek No:** 50 **Tarih:** 4.Ş.1332 **Vesika Adedi:** 7

Vesika Cinsi: Tahrirât

Sicill-i nüfusa kaydedilmemiş nüfusun tesbit edilip kaydın gerçekleşmesi için umûmî nüfus tahririne kadar beklemeyip, devlet dâirelerine müracaat edenlerin nüfusta mukayyed olup olmadıklarını tesbit edilip kayıtları yoksa ancak kaydettirdikten sonra diğer müracaatlarının kabul edilmesi usûlünün ittihâzının zorluklara sebebiyet vereceğinden eskisi gibi muâmele ifâ edilmesinin Halep Vilâyeti'ne bildirilmesi.

Dosya No: 63 **Gömlek No:** 82 **Tarih:** 16.N.1333 **Vesika Adedi:** 12

Vesika Cinsi: Derkenar

Rumkale Kazâsı Nüfus Memuru Ahmet Hamdi Efendinin teslim etmediği nüfus hasılâtını tesviye ve itâ ettiği.

Dosya No: 74 **Gömlek No:** 23 **Tarih:** 21.C.1331 **Vesika Adedi:** 1

Vesika Cinsi: Derkenar

Ayıntab Nüfus İdâresi sicilâtının tamir ve ıslahı için istenen meblağın irsâli.

Dosya No: 74 **Gömlek No:** 50 **Tarih:** 11.B.1335 **Vesika Adedi:** 1

Vesika Cinsi: Derkenar

Nüfus sicilâtının cild masrafı olarak Halep Vilâyeti'nce talep olunan para.

Dosya No: 83 **Gömlek No:** 32 **Tarih:** 22.C.1337 **Vesika Adedi:** 1

Vesika Cinsi: Derkenar

Nüfus sicillerinin tamiri için Antep Mutasarrıflığına havalenâme irsâli için telgrafnâmenin iâde kılındığı.

Dosya No: 84 **Gömlek No:** 49 **Tarih:** 21.L.1337 **Vesika Adedi:** 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Nüfus defterlerinin tamir ve teclidi için gerekli paranın Ayıntab Sancağı Mutasarrıflığına gönderildiğinin mezkûr sancak nüfus müdüriyetine bildirildiği.

Dosya No: 84 **Gömlek No:** 67 **Tarih:** 14.Za.1337 **Vesika Adedi:** 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ümerâ ve zabitan efrâdından vazife ve askerlik sebebiyle nüfus vukûâtında bulunmayanlar ile sağlıkları el vermeyenler ve harp esnâsında hicret ve tehcir edilen ahâlden ceza-yı nakdî alınması; onun dışında kalanlardan cezâ-yı nakdî alınmasının Ayıntab Sancağı Mutasarrıflığına bildirildiği.

Dosya No: 84 Gömlek No: 101 Tarih: 17.Z.1337 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Müstakil livâ olan Ayıntab Sancağı Nüfus Müdüriyeti için mühür hakkedilmesi.

Dosya No: 85 Gömlek No: 5 Tarih: 21.M.1338 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Sancağı Nüfus Müdüriyeti nâmına hakkettirilen mühr-i resmînin yanlışlıkla Diyarbekir Vilâyeti Nüfus Müdüriyetine gönderildiğinden bahisle; resmînin Ayıntab Mutasarrıflığına gönderilmesinin Diyarbekir Vilâyeti Nüfus Müdüriyetine bildirildiği.

Dosya No: 85 Gömlek No: 45 Tarih: 7.Ra.1338 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Antep Sancağı Mutasarrıflığına talep olunan nüfus evrâk-ı matbuası beş denk hâlinde postaya teslimen irsâl kılındığı mezkûr mutasarrıflıkça teslim alındığı.

Dosya No: 86 Gömlek No: 66 Tarih: 15.Ş.1338 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Livâ dâhilinde ikâmet etmek üzere tezkire-i Osmaniye talebinde bulunanların ikâmet ettikleri mahâlden getirecekleri ilmühaberler üzerine kayıtları yapılarak tezkire-i Osmaniyelerinin itâ edilmesi.

Dosya No: 86 Gömlek No: 69 Tarih: 21.Ş.1338 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Müzekkire

Şekib Beye bir ay izin itâsı.

5.2. Sicill-i Nüfus Müteferrik Belgeleri (DH.SN.M)

Dosya No: 20 Gömlek No: 9 Tarih: 22.S.1327 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

1.İskenderpaşa Mahallesi ahâlisinden Meyak veled-i Heci Agop Sarfaryan'a tezkire-i Osmaniye verilmesi amacıyla merkûmun künye pusulasının Trabzon Vilâyeti Nüfus Nezâretinden istendiği.

2.Hayk Müslüman Mahallesi ahâlisinden Karabet Efendi Bayoder Kazâryan'a tezkire-i Osmaniye verilmesi amacıyla merkûmun künye pusulasının Ayıntab Kazâsı Nüfus Memurluğundan istendiği.

Dosya No: 28 Gömlek No: 174 Tarih: 7.Ra.1331 Vesika Adedi: 15

Vesika Cinsi: İstatistik Cetveli

Halep Vilâyeti merkez kazâsı ile İskenderun, Cebel-i Seman, Bab, Kilis, Rakka, Antep, Antakya, Edleb, Harim, Pazarcık, Zeytun, Menbiç, Maarra kazâlarının son genel nüfus tahririnden itibaren 327 (Rumî) yılı nihayetine kadar olan nüfus-u umûmîsini gösterir istatistik cetvelleri.

Dosya No: 37 Gömlek No: 130 Tarih: 14.Ca.1335 Vesika Adedi: 10

Vesika Cinsi: İlmuhaber

Rumî 1332 senesinin Şubatı'nda İstanbul Sultanahmet'ten verilen vefâyât ilmuhâberleri.

6. Mebânî-i Emîriye ve Hapishâneler Müdüriyeti Belgeleri (DH.MB.HPS.M)

Meclis-i Mebusan'da 1327 senesi bütçesi görüşülürken, Dâhiliye Nâzırı Hâilîl Beyin teklifi üzerine yapılan müzâkerede Dâhiliye Nezâretine bağlı olmak üzere "Hapishâneler İdâresi" adıyla bir idâre teşkil edilmiştir. Bir müddet sonra da taşradaki hükümet konaklarının inşaat, tamirât ve icraâtına dâir muhaberât bu idâreye devredilerek Hapishâneler İdâresine "Mebânî-i Emîriye ve Hapishâneler İdâresi" unvanı verilmiştir. Bu kurum bir şube müdürünün idâresinde bir muâvinliği hâvî iki kalemden oluşurdu.

Bu fonda 1909-1922 (H.1327-1342) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 3 Gömlek No: 29 Tarih: 27.Ra.1330 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Müzekkire

Antep Hapishânesine bir gardiyanla bir memurun tayin edildiği.

Dosya No: 3 Gömlek No: 49 Tarih: 25.S.1331 Vesika Adedi: 6

Vesika Cinsi: Tezkire

Harap hâldeki Kırşehir Hapishânesinin tamiri için tahrirât talebi ile Ayıntab Hapishânesinden vâki firarlara ait bilgi.

Dosya No: 8 Gömlek No: 9 Tarih: 11.M.1333 Vesika Adedi: 27

Vesika Cinsi: Tezkire

1.Memleketin içinde bulunduğu durumdan ötürü, umûm vilâyetlerin hapishâne tamirâtı için talep ettikleri havalenâmelerden çok acil olan sıhhî ihtiyaclar dışındakilerin tehir edildiği.

2.Ayıntab ve Kilis hapishâneleri tamirâtı için gerekli havalenâmenin gönderildiği.

Dosya No: 8 Gömlek No: 11 Tarih: 7.M.1331 Vesika Adedi: 25

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Vilâyeti merkez ve mülhakât hapishânelerindeki memur ve müstahdemlerde meydana gelen değişiklikleri içeren cetvellerin gönderildiği.

Dosya No: 8 Gömlek No: 23 Tarih: 1.Ra.1331 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Hapishânesinden firar eden mahbusinin takip ve tenkilleri hakkında malumât.

Dosya No: 9 Gömlek No: 12 Tarih: 5.Z.1331 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Kanun sûreti

Menteşe Sancağı'nın müstakil livâya dönüştürülmesi. Ayıntab Kazâsı'nın üçüncü sınıf bir livâya tahvili. Zor livâsı dâhilindeki Kesre ve Merat köylerinde ikinci sınıftan birer nâhiye teşkili.

Dosya No: 10 Gömlek No: 34 Tarih: 19.Ra.1332 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tezkire

Ayıntab'da yeni bir hapishâne inşasına âit gönderilen projenin numûnesine uygun olmadığından keşifnâmesi ile birlikte iâdesi.

Dosya No: 10 Gömlek No: 40 Tarih: 21.Ra.1332 Vesika Adedi: 22

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep ve mülhakât hapishâneleri için Nezârete verilecek malumâta dâir suâl varakalarının gönderildiği.

Dosya No: 11 Gömlek No: 5 Tarih: 29.C.1334 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Hapishânesinde hastahâne olarak kullanılan koğuşun tamiri için tahsisât talebi.

Dosya No: 13 Gömlek No: 17 Tarih: 30.M.1336 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab'da emvâl-i metrûkeden hapishâneye çevrilen binânın tamiri için tahsisât havâle edilmesi.

Dosya No: 14 Gömlek No: 5 Tarih: 29.Ca.1336 Vesika Adedi: 34

Vesika Cinsi: Tahrirât

Vilâyet ve kazâ hapishânelerinin çeşitli tamirâtları için gerekli olan tahsisâtların gönderildiği.

Dosya No: 15 Gömlek No: 36 Tarih: 14.N.1332 Vesika Adedi: 7

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Vilâyeti ve mülhakât hapishânelerindeki mevcut tutuklu ve mahkumların miktarını bildiren yoklama cetvellerinin gönderildiği.

Dosya No: 16 Gömlek No: 7 Tarih: 4.L.1332 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Merkez Livâsı'yla Rumkale Kazâsı'na ait iki adet hapishâne yoklama cetvelinin takdim edilmesi.

Dosya No: 17 Gömlek No: 34 Tarih: 19.Ca.1338 Vesika Adedi: 18

Vesika Cinsi: Tahrirât

- 1.Ayıntab Hapishânesi kira tahsisâtının ödenmesi.
- 2.Hapishânelerin geri kalan icâr tahsisâtlarının tesviyesi için müsaade isteği.

Dosya No: 17 Gömlek No: 38 Tarih: 26.Z.1332 Vesika Adedi: 25

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep'e bağılı sancak ve kazâlardaki inşaatlarda kullanılan malzeme isimleri, ebad ve miktarlarıyla, amele yevmiyelerini gösteren matbu cetvellerin hazırlanarak takdimi.

Dosya No: 18 Gömlek No: 92 Tarih: 22.S.1333 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Sancağı merkez ile Kilis ve Rumkale hapishâneleri ikinci dört aylık yoklama cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 20 Gömlek No: 50 Tarih: 5.M.1336 Vesika Adedi: 14

Vesika Cinsi: Tezkire

Ayıntab'da hükümet konağına dönüştürülen binânın tamirâtına ait talep edilen havalenâme için keşif varakası ve krokilerin gönderildiğı.

Dosya No: 25 Gömlek No: 30 Tarih: 16.N.1334

Halep Merkez Hapishânesinin tamiratında kullanılan inşaat malzemesi ve tamirâtta çalışan amele ile nakliyât ücretlerine âit cedvellerin gönderildiğı. Antep Hapishânesi bitişiğinde hastahâne hâline getirilen yerin tamir edildiğı.

Dosya No: 27 Gömlek No: 46 Tarih: 23.Ca.1335 Vesika Adedi: 13

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Livâsı dâhilindeki hapishâne ve tevkifhânelerin ahvâl-i umûmiyesini gösteren izahât cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 28 Gömlek No: 65 Tarih: 10.Za.1332 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab hükümet konağı bedel-i icârı olarak ayrılan tahsisâta ilâve edilecek meblağın gönderildiği.

Dosya No: 31 Gömlek No: 47 Tarih: 23.M.1336 Vesika Adedi: 20

Vesika Cinsi: Yoklama Cetveli

Halep Vilâyeti dâhilindeki Antep, Cism-i Şugur, İdlib, Kilis, Bab Hapishâneleri'ne âit yoklama cetvelleri.

Dosya No: 33 Gömlek No: 52 Tarih: 21.B.1336 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Antep, Cism-i Şugur, Samarra, Beylan, Kilis ve İskenderun Hapishânelerine âit yoklama cetvellerinin gönderildiği.

Dosya No: 33 Gömlek No: 54 Tarih: 23.B.1336 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Kanun

Bazı kazâların ayrı livâlara bağlanması, bazı yerlerde müstakil livâlar teşkili hakkında kanun sûretleri.

Dosya No: 35 Gömlek No: 10 Tarih: 9.S.1331 Vesika Adedi: 37

Vesika Cinsi: Telgraf

Livâ hâline gelen Ayıntab'da münâsib bir mahâllin hapishâne ittihâz edilmesi üzerine talep olunan icâr bedelinin icâr tarihi ve senelik icâr tutarının bildirilmesi talebi.

Dosya No: 35 Gömlek No: 59 Tarih: 11.M.1337 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Sene-i hâliyâ bütçesinden Halep Vilâyeti merkez ve mülhakâtına gönderilen umûmî havalenâmeye dâhil hükümet konakları hapishâneler ve tevkifhâneler icarâtıyla hapishâneler maaşât ve masarifâtın dağıtımını gösteren müfredât cetvelinin lef' en gönderildiği.

Dosya No: 35 Gömlek No: 93 Tarih: 13.S.1337 Vesika Adedi: 12

Vesika Cinsi: Tezkire

Muhtelif mahaller hapishânelerinde üçte bir cezalarını ikmal etmiş olanlarla bazı mahkumların affedildikleri.

Dosya No: 36 Gömlek No: 2 Tarih: 4.Ra.1337 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Antep Hapishânesindeki mevkifnin sanatları iştigâli için gerekli aletleri Fransızlar'ın vermek istedikleri ve bu müdâhâleyi önlemek için âcilen levâzım paralarının gönderilmesi isteği.

Dosya No: 36 Gömlek No: 36 Tarih: 1.R.1337 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Hapishânesinin muhtaç olduğu îâşe, tamirât ve kira bedeli için tahsisât talebi.

Dosya No: 37 Gömlek No: 15 Tarih: 3.R.1332 Vesika Adedi: 24

Vesika Cinsi: Telgraf

1- Ayıntab'da yeniden tamir ve inşa edilmek istenen hapishâne için gerekli olan tahsisât harp nedeniyle gönderilemeyeceğinden hapishâne ittihâz olunmak üzere kiralanan hanın bir yıllık miktarı olan meblağı hâvî tanzim olunan havalenâmenin gönderildiği.

2- Mevkûf ve mahbûsînin, kiralanarak hapishâne ittihâz olunan hana naklolundukları.

Dosya No: 37 Gömlek No: 12 Tarih: 4.Ca.1337 Vesika Adedi: 17

Vesika Cinsi: Telgraf

Muhtelif vilâyetlerle mutasarrıflıkların merkez ve mülhakât hapishâneleri için çeşitli tertiplerden havalenâme talebi.

Dosya No: 37 Gömlek No: 49 Tarih: 16.C.1337 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Hapishâneleri tayinâtı için tahsisât talebi.

Dosya No: 38 Gömlek No: 39 Tarih: 25.Ş.1337 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Antep merkez livâsı, Kilis ve Rumkale Hapishâneleri için tayinât, müteferrika ve muâcelât tahsisâtı isteği.

Dosya No: 38 Gömlek No: 49 Tarih: 12.N.1337 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tezkire

Mahkumînden bazılarının bulgur pilavı yemeğe teşvik eden mahkumların cezalandırılması diğerlerinin idârece iknâ edilmelerinin temini için gayret sarf edilmesi.

Dosya No: 41 Gömlek No: 73 Tarih: 25.C.1338 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Mutasarrıflığından talep edilen havalenâme ve kadronun postahâne vasıtasıyla jurnal ile Sivas tarikiyle gönderildiği.

Dosya No: 41 Gömlek No: 74 Tarih: 26.C.1338 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Geçmiş seneler düyûnunun tesviye şeklinin, maliye memurlarına tebliğ edildiği, ona göre muâmele olunması.

Dosya No: 41 Gömlek No: 3 Tarih: 18.Za.1328 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Şifre

Halep Vilâyeti'ndeki mahkumlar için münâsip bir mahallin tedârikiyle, hapishâne olarak kullanılmasının mümkün olup olmadığının bildirilmesi talebi.

Dosya No: 42 Gömlek No: 3 Tarih: 5.B.1338 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Sonradan gönderilen Mart ve Nisan aylarına ait umûmî havalenâmedeki hükümet konakları, hapishâneler kira bedelleriyle hapishâneler maaşât ve masârıfını belirten müfredât cetvelinin gönderildiği.

Dosya No: 42 Gömlek No: 7 Tarih: 7.B.1338 Vesika Adedi: 1 Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Mutasarrıflığından talep edilen havalenâmenin gönderildiği.

Dosya No: 52 Gömlek No: 23 Tarih: 10.Ra.1328 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Maaş cetveli

Ulukışla, Erzincan, Kemah, Ayıntab ve Kilis Hapishanelerindeki personelin eski maaşlarını gösteren cetvel.

Dosya No: 55 Gömlek No: 3 Tarih: 1.Ra.1332 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Merkez Vilâyet Hapishâne ve Tevkifhânesinde meydana gelen değişiklikleri gösteren cetvellerin takdim kılındığı.

Dosya No: 60 Gömlek No: 56 Tarih: 11.Za.1334 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab'da hükümet konağına dönüştürülmesi uygun görülen binâ için talep olunan tahsisâtın, bütçede karşılığı olmadığından gönderilemeyeceği.

Dosya No: 61 Gömlek No: 47 Tarih: 30.Ca.1335 Vesika Adedi: 77

Vesika Cinsi: Telgraf

Umûm vilâyet ve mutasarrıflıklar tarafından hapishâneler tayinât ve muâcelât mücrimîn sevkı ve diğer masrafları için talep olunan havalenâmelerin ilgili yerlere gönderildiği.

Dosya No: 64 Gömlek No: 3 Tarih: 4.Za.1335 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab'daki mahbuslara bir senelik zahire satın alınmak üzere, hapishâneler tayinât tertibinden istenilen havalenâmenin gönderildiği.

Dosya No: 65 Gömlek No: 36 Tarih: 4.N.1336 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tezkire

Ayıntab Hapishânesindeki tutuklulara verilen ekmek miktarının kâfi olmaması sebebiyle talep edilen meblağın, muayyenât ve masârif-i müteferrika tertibinden Halep Vilâyeti'ne gönderildiği.

Dosya No: 66 Gömlek No: 1 Tarih: 25.Ra.1336 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Müzekkire

Vilâyat ve elviye-i müstakille hapishâneleri için merbut cetvel mûcibince bütçeden tahsisât tanzim edilip ödeneceği.

Dosya No: 66 Gömlek No: 72 Tarih: 9.Ca.1337 Vesika Adedi: 41

Vesika Cinsi: Tahrirât

Vilâyât ve elviye-i müstakille hapishânelerinin ihtiyacâtı için tayinât, müteferrika ve muâcelat tertibinden gönderilmesi gereken tahsisâtların verilmemesinden bazı üzücü durumlar meydana geldiği, tahsisâta müsaade buyrulması.

Dosya No: 67 Gömlek No: 25 Tarih: 8.B.1337 Vesika Adedi: 7

Vesika Cinsi: Tahrirât

Vilâyât ve elviye-i müstakille hükümet konakları kirasıyla, hapishâneler kira ve sâire masârifâtının beyân edildiği müfredât cetveli ile umûmî havalenâmelerin gönderildiği.

Dosya No: 68 Gömlek No: 11 Tarih: 28.Za.1337 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Müzekkire

Ayıntab Mutasarrıflığına ikinci altı aylık umûmî havalenâme ile hapishâneler tahsisâtından mücrimîn masârif-ı sevkıyesi için kâfi miktarda havalenâme gönderildiği.

Dosya No: 68 Gömlek No: 73 Tarih: 17.Ca.1338 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Muhtelif vilâyetlerin hapishâne ve tevkifhânelerine tayinât, müteferrika ve muâcelat tertiplerinden tanzim olunan havalenâmelerin gönderildiği.

Dosya No: 68 Gömlek No: 74 Tarih: 18.Ca.1338 Vesika Adedi: 9

Vesika Cinsi: Telgraf

Umûm vilâyât ve elviye-i müstakillece hapishâneler tahsisâtından istenilen havalenâmelerin gönderilmek üzere olduğu.

Dosya No: 68 Gömlek No: 76 Tarih: 19.Ca.1338 Vesika Adedi: 12

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Vilâyeti hapishânelerinin muâcelât, tayinât ve masârıf-ı müteferrika tahsisâtı bitmek üzere olduğundan ilâve tahsisât talep edilmesi.

Dosya No: 69 Gömlek No: 18 Tarih: 25.C.1338 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Mutasarrıflığına, hapishâne memur ve müstahdemînin maaşâtı için havalenâme gönderildiği.

Dosya No: 69 Gömlek No: 19 Tarih: 26.C.1338 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab livâ hapishânesinin geçmiş yıllara ait borçlarının ödenmesi için, Maliye Nezâretince maliye memurlarına tebligât yapıldığı ve ona göre muâmele yapılması.

Dosya No: 69 Gömlek No: 22 Tarih: 7.B.1338 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Vilâyetince daha önce talep edilen meblağın, muâcelât tertibinden gönderildiği.

Dosya No: 72 Gömlek No: 63 Tarih: 28.C.1332 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Hapishânesinde Halep Mülkiye Müfettişliğince yapılan teftişât raporunda belirtilen yolsuzlukların düzeltilmesi ve tekrarına meydan verilmemesi husûsunda mahâlline tebligât yapılması.

Dosya No: 76 Gömlek No: 3 Tarih: 6.Ca.1334 Vesika Adedi: 7

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Valiliği tarafından talep edilen havalenâmenin Hapishâneler Tayinât ve Müteferrika Tertibinden gönderildiği.

Dosya No: 87 Gömlek No: 10 Tarih: 13.N.1330 Vesika Adedi: 9

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab Hapishânesine vilâyetçe tayin olunan altıncı gardiyanın maaşının verilmesinin mümkün olmadığı.

Dosya No: 87 Gömlek No: 67 Tarih: 10.Ca.1331 Vesika Adedi: 14

Vesika Cinsi: Tahrirât

Halep Vilâyeti'ne hapishâneler maaşâtı olarak gönderilen havalenâmenin noksan kısmının tamamlanması ile Ayıntab Kazâsı Hapishânesine gardiyan tayin ve mevcut gardiyanların maaşlarının arttırılması.

Dosya No: 90 Gömlek No: 68 Tarih: 15.N.1332 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Bütçenin maaşât tertibinde karşılıksız tahsisât olmadığından, Ayıntab Hapishânesi gardiyanları maaşlarının arttırılmayacağı.

Dosya No: 91 Gömlek No: 18 Tarih: 16.S.1333 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tezkire

Ayıntab Hapishânesinde livâ teşkilatı kurulmuş olduğundan, talep edilen ilâve kadronun verilmesine gerek olmadığı.

Dosya No: 94 Gömlek No: 61 Tarih: 18.S.1338 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Umûm havalenâmelere sehven idhâl olunmayan Rumkale Hapishânesi gardiyanı için maaş olarak ayrıca havalenâme gönderildiği.

Dosya No: 101 Gömlek No: 16 Tarih: 11.S.1331 Vesika Adedi: 5

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab ve Kilis Hapishânelerinden firâr eden mahkumların yakalandığı.

Dosya No: 105 Gömlek No: 2 Tarih: 10.Ca.1331 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

Maraş ve Ayıntab Hapishânelerinden mahbusların ne şekilde firar ettiği ve suistimali görülenler hakkında ne gibi bir muâmele yapıldığına dâir mahâllinden bilgi istendiği.

Dosya No: 108 Gömlek No: 27 Tarih: 6.M.1336 Vesika Adedi: 8

Vesika Cinsi: Tezkire

Ankara, Hüdavendigâr, Aydın, Canik, Edirne ve sâir merkez ve kazâ hapishânelerinde on sekiz yaşından küçük ve cünha suçu ile iyi hâlleri görülen diğer mahkumlardan affedilenlerle ilgili defterlerin Sadâret'e gönderilmesi.

Dosya No: 108 Gömlek No: 34 Tarih: 27.S.1336

Ayıntab Hapishânesinde tutuklu bulunan Mahmud Şevket ve arkadaşlarının afları için çekmiş oldukları telgrafın ahzıyla gereğinin yapılması talebi.

Dosya No: 113 Gömlek No: 19 Tarih: 3.M.1333 Vesika Adedi: 10

Vesika Cinsi: Müzekkire

Halep Merkez, Maraş, Ayıntab ve Zeytun Hapishânelerinde yapılacak tadilât ve tamirât masraflarını mübeyyin kesif varakalarının kabul edildiği.

Dosya No: 115 Gömlek No: 6 Tarih: 11.Ra.1334 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

1.Ayıntab Hapishânesinde yapılan tamirâta ait gönderilen masraf cetveli ile kesif-i sanî varakasının tutarsız olduğu.

2.Halep Merkez Hapishânesi ile Bab Kazâsı Hapishânesi tamirâtına ait kesf-i sanî varakalarında tashihât yapılarak kabul edildiği.

7. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Belgeleri

Zabtiye Nezâretinin 1326 senesinde lağvedilmesinden sonra Osmanlı Devleti'nde âsâyiş ve güvenlikle ilgili muâmelelerin yürütülmesi için Dâhiliye Nezâretine bağlı olarak 1327 senesinde “Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti” teşkil edilmiştir.

Âsâyiş ve güvenliğe ait konuların çeşitliliğinin yanı sıra polislerle ilgili işlemlerin (özlük hakları, tayin, terfi, ceza, emeklilik vs.) yürütülmesi de görev alanına girdiğinden Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti bünyesinde çeşitli şubeler kurulmuştur.

7.1. Emniyet Kalemi Belgeleri (DH.EUM.EMN)

1329 senesinde tesis edilen Emniyet Kalemi; Osmanlı Devleti dâhilinde emniyet ve âsâyişin temini ile ilgili şubedir. 1332 yılında merkez teşkilatında yapılan değişiklikler sonucu lağvedilmiştir.

Emniyet Kalemi evrâkı, vilâyetlerce her ay tanzim edilen ve merkeze gönderilen cinayet istatistik cetvelleri; meydana gelen siyasî olaylara ait raporlar; katl, yaralama ve gasp olayları ile bunların fâilleri hakkında yapılan muâmeleler; jandarma muamelâtı, eşkıya ile jandarma arasındaki çatışmalar; kır bekçileri ve reji kolcuları; Osmanlı tebaasından olup yurtdışında bulunan (Belçika-Romanya) kişilerin durumları hakkında yapılan muhaberât; Bulgar eşkıyasının saldırıları, gasbettikleri malların geri alınması; yeni karakollar inşa edilmesi, firarîlerin takip ve yakalanmaları ile ilgili konuları ihtivâ eder.

Dosya No: 20 Gömlek No: 3 Tarih: 13.R.1331 Vesika Adedi: 18

Vesika Cinsi: Tahrirât

1328 senesi Haziran ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 25 Gömlek No: 2 Tarih: 1.C.1331 Vesika Adedi: 18

Vesika Cinsi: Cetvel

1328 senesi Şubat ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 25 Gömlek No: 8 Tarih: 6.C.1331 Vesika Adedi: 20

Vesika Cinsi: Cetvel

1328 senesi Ağustos'u zarfında Halep Vilâyeti ve mülhakâtında meydana gelen cinayetleri gösterir cetvel ve raporları.

Dosya No: 25 Gömlek No: 30 Tarih: 13.C.1331 Vesika Adedi: 18

Vesika Cinsi: Cetvel

1328 senesi Kanûn-ı Sâni ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetveli.

Dosya No: 27 Gömlek No: 22 Tarih: 18.B.1331 Vesika Adedi: 20

Vesika Cinsi: Tahrirât

1328 senesi Mayıs ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvelleri.

Dosya No: 28 Gömlek No: 9 Tarih: 15.Ş.1331 Vesika Adedi: 26

Vesika Cinsi: Tahrirât

1328 Mart ayına ait Halep ve mülhakâtında vukû bulan cerâim-i cinâiye cetvelleri ile Harim'den cetvellerin geldiği ve Rakka'da vukûât olmadığı ile Cebel-i Seman Kazâsı'nın merkeze tahvil olduğu beyânı.

Dosya No: 29 Gömlek No: 1 Tarih: 10.N.1331 Vesika Adedi: 20

Vesika Cinsi: Cetvel

1328 senesi Temmuz ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetveller.

Dosya No: 29 Gömlek No: 19 Tarih: 28.N.1331 Vesika Adedi: 23

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesi Nisan ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdimiyle, Pazarcık Kazâsı'nda cinayet hâdisesi olmadığı ve firarda olanları havî pusulanın da gönderildiği.

Dosya No: 34 Gömlek No: 5 Tarih: 6.Z.1331 Vesika Adedi: 3

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab'ta adliyece talep olunan maznun mahkum ve müttehim eşhastan otuz dokuz kişinin derdest edildiği.

Dosya No: 38 Gömlek No: 11 Tarih: 3.M.1332 Vesika Adedi: 21

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesinin Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında Halep Vilâyeti ve mülhakâtında meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdim kılındığı ve yakalanâmayanlar hakkında takibât yapılması gerektiği.

Dosya No: 40 Gömlek No: 8 Tarih: 12.M.1332 Vesika Adedi: 2

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 yılı Teşrin-i Evvel ayında Ayıntab Kazâsı'nda yakalanan erbâb-ı cerâimin isim ve şöhet ve zanlı oldukları suçların türleri ile gönderilen cinayet cetvellerinin hangisine dâhil oldukları.

Dosya No: 43 Gömlek No: 16 Tarih: 1.S.1332 Vesika Adedi: 26

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesi Mart ayında Halep Vilâyeti'nde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 45 Gömlek No: 15 Tarih: 14.S.1332 Vesika Adedi: 22

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesi Nisan ayında Halep Vilâyeti'nde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdim kılındığı.

Dosya No: 48 Gömlek No: 12 Tarih: 22.S.1332

İdama mahkum Ayıntablı Mahmud b. Ali'nin afv-ı umûmî ile serbest bırakıldığından kovuşturmaya gerek olmadığı Harbiye Nezâretine bildirilmesi.

Dosya No: 50 Gömlek No: 12 Tarih: 4.Ra.1332 Vesika Adedi: 24

Vesika Cinsi: Telgraf

1329 senesi Eylül ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 53 Gömlek No: 17 Tarih: 4.Ra.1332 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Cetvel

1329 senesi Kanun-ı Sâni ayında Ayıntab Sancağı ve mülhakâtında yakalanan mahkumîn ve mücrimîn cetveli.

Dosya No: 55 Gömlek No: 19 Tarih: 29.Ra.1332 Vesika Adedi: 23

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesi Temmuz ayı zarfında Halep Vilâyeti ve mülhakâtında vukû bulan cinayet ve sair vukûâtı mübeyyin cetvellerinin takdimi ve mürtekblerin taharriyâtına devam olunduğu.

Dosya No: 56 Gömlek No: 3 Tarih: 2.R.1332 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât

Ayıntab civârında müsellehan dolaşan eşkıyadan bazı şahısların bir vukûâta meydan vermeden yakalandıkları.

Dosya No: 65 Gömlek No: 15 Tarih: 11.Ca.1332 Vesika Adedi: 24

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 yılı Kanûn-u Evvel, Teşrin-i Sâni ve Teşrin-i Evvelinde Halep Vilâyeti ve mülhakâtında meydana gelen cinayetleri mübeyyin cetvel ve raporların takdimi.

Dosya No: 68 Gömlek No: 9 Tarih: 24.Ca.1332 Vesika Adedi: 27

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesi Ağustos ayında Halep Vilâyeti dâhilinde meydana gelen cinayetlere ait istatistik cetvelinin takdimi.

Dosya No: 68 Gömlek No: 15 Tarih: 25.Ca.1332 Vesika Adedi: 23

Vesika Cinsi: Tahrirât

1329 senesi Kanûn-u Sâni ayı zarfında Halep Vilâyeti ve mülhakâtında vukû bulan cinayet ve sair vukûâtı mübeyyin cetvellerinin takdimi ve mürtekbler hakkında yapılan takibâtın teşdidi.

Dosya No: 70 Gömlek No: 18 Tarih: 3.C.1332 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tezkire

Kilis, Ayıntab, Antakya, Harim, Hassa ve Islahiye civârlarında icra-yı şekâvet eden Ali Şarkioğulları ve Çerkes Hızır çetesinden on üç kişilik şer grubun ölü olarak geçirilmesinde hizmetleri geçenlerin ve şehit ailesinin hükümetçe taltif edilmeleri gerektiğinin Umûm Jandarma Kumandanlığından bildirildiği.

Dosya No: 82 Gömlek No: 17 Tarih: 28.B.1332 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Tahrirât Hulasası

Ayıntab'a gitmek üzere Adana'dan yola çıkan Adana Amerikan Hastahânesi Direktörü Chars ve arkadaşlarının maiyyetine verilen Süvâri Neferi Haçinlik Durak'ın sekiz Hıristitândan mürekkeb bir çetece şehit edildiği.

Dosya No: 84 Gömlek No: 34 Tarih: 11.Ş.1332 Vesika Adedi: 11

Vesika Cinsi: Telgraf

Haçin civârında jandarma süvârî efradından Alioğlu Turan'ı şehit eden 14 kişilik eşkıya üzerine müfreze sevk edildiğinin öğrenildiği; eşkıyanın takibine ve yakalanması hususunda takibâta devam edilmesi ve neticenin bildirilmesi.

Dosya No: 87 Gömlek No: 12 Tarih: 26.Ş.1332 Vesika Adedi: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât

Maraş ve Ayıntab'tan Adana'nın Hassa Kazâsı'na gelen Kürt aşiretlerinin kontrol altına alınması ve bölgede âsâyişin sağlanması; mevcut jandarmanın takviye edilemeyeceği.

Dosya No: 90 Gömlek No: 28 Tarih: 16.N.1332 Vesika Adedi: 1

Vesika Cinsi: Telgraf

Ayıntab Hapishânesinden firar eden mahkumlardan bir kısmının yakalandığı diğerlerinin yakalanması için gerekli kuvvetin gönderildiği.

7.2. Polis Mecmuası Kalemî Belgeleri (DH.EUM.PMC)

Polis Mecmuası Müdüriyeti, Emniyet-i Umûmiye merkez teşkilatında 1331 senesinde yapılan değişikliklerden sonra kurulan şubelerdendir. İmparatorluğun sonuna kadar varlığını sürdürmüştür. Görevi; Polis Mecmuası'nın zamanında ve düzenli yayınlanmasını sağlamak, mecmua abone defterlerini muntazaman tutmak ve abonelere ait yazışmaları yürütmektir. Belgeleri; polis mecmuasının yayını, abone

kaydı ve abone ücreti tahsilâtıyla ilgili muameleleri, çeşitli bölgelerden gelen mecmua talepleri ve bu taleplerin karşılanması gibi konuları ihtivâ etmektedir.

Dosya No: 3 Gömlek No: 84 Tarih: 2.Ş.1337 Vesika Adedi: 2

Ayıntab mürettebatından iki komiser ile altı muâvin abone, bedellerinin postayla göndermiş olup geçen altı aylık mecmualar ile çıkacak mecmuaların irsâli.

Dosya No: 4 Gömlek No: 5 Tarih: 8.N.1337 Vesika Adedi: 4

Ayıntab Sancağı Serkomiserliğinde görevli yedi efendiden abone bedelleri alınarak makbuz ilmuhaberleri takdim kılındığından mecmuaların Kilis Komiseri adına irsâli.

Dosya No: 4 Gömlek No: 57 Tarih: 8.Z.1337 Vesika Adedi: 2

1335 senesi polis mecmuası abone bedeli olarak Antep Polis Komiserliğinden zâbıta memurları nâmına alınan meblağı hâvî makbuz ilmuhaberinin geldiği.

Dosya No: 4 Gömlek No: 61 Tarih: 15.Z.1337 Vesika Adedi: 1

Polis mecmuası abone bedeli olan 960 kuruşun Antep Mal Sandığına teslim edildiğini gösteren makbuz.

Dosya No: 4 Gömlek No: 73 Tarih: 6.M.1338 Vesika Adedi: 4

Ayıntab mürettebâtından otuz bir polis ile Kilis komiser muavini Mehmet Rıfat Efendinin 1335 senesi mecmua abone bedeli alınarak mukâbilinde mal sandığından alınan pusulanın gönderildiği.

7.3. Takibât-ı Adliye Kalemi Belgeleri (DH.EUM.ADL)

Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti siyasî kısmında bulunan Takibât-ı Adliye Müdüriyeti 1333 yılında Muhaberât ve Tensikat Müdüriyetinin lağvıyla kurulmuştur. Görevi; siyasî ve adlî istatistiklerle ilgili muameleleri yürütmek, yabancı devletlerden sürülen kişilerin araştırılması, aranılan suçluların yakalanması için gerekli faaliyetlerde bulunmaktır.

Belgeleri; cerâim-i umûmiye ve vukûât-ı âdiye istatistik cetvelleri; durumu şüpheli görülenler, işsiz ve serserilerle dilencilerin memleketlerine veya uygun bölgelere gönderilmeleri; firarîlerin takibi ve yakalanması; dolandırıcılık, yankesicilik, hırsızlık gibi suçlar ve suçlularla ilgili muâmeleler ile hâltkân müsâdere edilen silahlara ait listelerden oluşmaktadır. Belgeler 1914-1919 (H.1333-1338) yılları arasına aittir.

Dosya No: 4 Gömlek No: 25 Tarih: 4.B.1333 Vesika Adedi: 4

1330 Eylül ayında Halep'te kazâen telef ve kazâ-i bahrî olmadığını mübeyyin cetvelin tanzim ve takdim kılındığı.

Dosya No: 8 Gömlek No: 12 Tarih: 8.L.1333 Vesika Adedi: 6

1331 senesi Nisan ayında Halep Vilâyeti'nde meydana gelen yangın, intihar, kazâen telef ve cerâim-i mütenevviâyâ dâir tanzim edilen istatistik cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 10 Gömlek No: 35 Tarih: 5.Z.1333 Vesika Adedi: 5

1331 senesi Mayıs ayı Halep Vilâyeti'nin cerâim-i cinaiyye, harik, kazâen telef cetvelleri ile intihar ve kazâ-i bahrî raporlarının takdimi.

Dosya No: 11 Gömlek No: 19 Tarih: 22.Z.1333 Vesika Adedi: 6

1331 senesi Haziran ayında Halep Vilâyet ve mülhakâtında vukû bulan cerâim-i umûmiye, kazâen telef, kazâ-i bahrî, harik, intihar hakkında istatistik cetvelleri ve raporların takdimi.

Dosya No: 16 Gömlek No: 17 Tarih: 4.Ca.1334 Vesika Adedi: 1

1331 senesi Temmuz ayı zarfında Halep Vilâyeti dâhilindeki cerâimi havî istatistik cetvelleri.

Dosya No: 16 Gömlek No: 18 Tarih: 4.Ca.1334 Vesika Adedi: 2

Halep Vilâyeti dâhilinde 1331 senesi Temmuz ayında yangınları gösterir cetvelin takdim kılındığı.

Dosya No: 16 Gömlek No: 19 Tarih: 4.Ca.1334 Vesika Adedi: 1

1331 senesi Temmuz ayı zarfında Halep Vilâyeti dâhilinde vukû bulan kazâen telefleri gösterir cetvelin tanzim ve takdimi.

Dosya No: 16 Gömlek No: 36 Tarih: 11.Ca.1334 Vesika Adedi: 3

1331 Eylülünde Halep Vilâyeti'nde meydana gelen kazâen telef, intihar ve yangınları gösterir istatistik cetvelleri.

Dosya No: 16 Gömlek No: 37 Tarih: 11.Ca.1334 Vesika Adedi: 1

1331 senesi Eylül ayında Halep Vilâyeti'nde vukû bulan cerâimin cetveli.

Dosya No: 17 Gömlek No: 6 Tarih: 16.Ca.1334 Vesika Adedi: 1

1331 senesi Eylül ayında Halep Vilâyeti'nde vukû bulan cerâim, kazâ-i bahrî, kazâen telef, intihar ve yangın cetvellerinin takdim kılındığı.

Dosya No: 18 Gömlek No: 1 Tarih: 1.C.1334 Vesika Adedi: 1

1331 Teşrin-i Evveli zarfında Halep Vilâyeti'nde vukû bulan cerâim-i umûmiyeye ait olan istatistik cetvelinin tanzim ve takdim kılındığı.

Dosya No: 46 Gömlek No: 17 Tarih: yok Vesika Adedi: 1

Halep Vilâyeti'nde meydana gelen cerâim-i umûmiyeye dâir tanzim kılınan istatistik cetvel.

7.4. Tahrirât Kalemi Belgeleri (DH.EUM.THR)

Tahrirât Kalemi Emniyet-i Umûmiye'nin merkez ve taşra ile olan muhaberâtını yerine getirirdi. 1327'de kurulmuş olup 1331'de lağvedilmiş ve yerine aynı vazifeyi ifâ edecek olan "Muhaberât ve Tensikat Müdüriyeti" kurulmuştur. Bu fonda bulunan belgeler genel olarak şu konuları ihtiva etmektedir: Vilâyetlerden her ay gönderilen hırsızlık, yaralama ve gasp gibi suçlara ait cerâim istatistik cetvelleri; vilâyetlerce tanzim edilip gönderilen intihar, yangın, deniz kazâsı ve kazâen telef gibi olaylara ait vukûât istatistik cetvelleri ile polis okullarıyla alakalı her türlü muamelât.

Bu fonda 1909-1913 (H.1327-1331) yılları arasına ait belgeler mevcuttur.

Dosya No: 42 Gömlek No: 56 Tarih: 12.B.1328 Vesika Adedi: 1

İmtihanla komiser muavinliğine tayinini isteyen Ayıntab'da müstahdem polis memuru Silistreli Mehmet Esad Efendinin tayininin mahâlline ait olduğu.

7.5. Muhaberât ve Tensikât Müdüriyeti Belgeleri (DH.EUM.MTK)

Muhaberât ve Tensikat Müdüriyeti 1331'de Tahrirât Kaleminin lağvedilmesiyle onun yerine kurulmuş olup, 1333 yılına kadar devam etmiştir. Bu fonda bulunan belgeler genel olarak şu konuları ihtiva etmektedir: Cinayet hariç diğer adlî suçlarla ilgili olarak vilâyetlerce tanzim edilip merkeze gönderilen cerâim-i umûmiye istatistik cetvelleri; vukûât-ı zâbıta istatistik cetvelleri; polis nizamnâmesinin hazırlanması ve vilâyetlere gönderilmesi; vilâyet polis kadrolarının azaltılması, arttırılması, polis karakollarının durumları; polis mektepleri ile ilgili işlemler; yayınlanan genelgelerin ilgili birimlere tebliği.

Bu fonda 1912-1917 (H.1331-1336) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 6 Gömlek No: 10 Tarih: 6.L.1331 Vesika Adedi: 5

Halep, Kudüs ve Beyrut Vilâyetleri'nin polis kadrosunun tezyidi ve karakollar sayısının arttırılması talebi ve polis ve jandarmanın vezâifi hakkında bazı mütalaalar.

Dosya No: 8 Gömlek No: 64 Tarih: 27.Za.1331 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Kazâsı Komiser Muavini Mehmet Kani Efendiye Dersaadet'te muhtaç bulunan ailesine yardım etmesi için gerekli ihtarda bulunulması.

Dosya No: 14 Gömlek No: 44 Tarih: 28.Ra.1332 Vesika Adedi: 2

Halep Vilâyeti'ne ilâve polis kadrosu tahsisinin, 1330 senesi bütçesi yetersiz olduğundan mümkün olmadığı.

Dosya No: 26 Gömlek No: 5 Tarih: 2.B.1332 Vesika Adedi: 25

1329 Şubatı'nda Halep Vilâyeti'nde meydana gelen cinayetleri gösterir cetvellerin takdimi ile yakalanamayan firarîlerin takibine devam edilmesi.

Dosya No: 30 Gömlek No: 15 Tarih: 17.B.1332 Vesika Adedi: 2

Halep Vilâyeti'nce talep edilen vukûât-ı zâbıta istatistik talimatnâmesinden bir nüshanın gönderildiği.

Dosya No: 32 Gömlek No: 5 Tarih: 27.B.1332 Vesika Adedi: 21

Halep Vilâyeti'nde 1330 senesi Mart ayında vukû bulan cerâim-i cinaiyeyi gösterir istatistik cetvellerinin takdimi.

Dosya No: 33 Gömlek No: 7 Tarih: 1.Ş.1332 Vesika Adedi: 16

Halep Vilâyeti'nde 1330 senesi Mart ayında vukû bulan cerâim-i cinaiyeyi gösterir istatistik cetvelleriyle bazı kazâlarda cinayet olmadığını gösterir raporların takdimi.

Dosya No: 34 Gömlek No: 5 Tarih: 5.Ş.1332 Vesika Adedi: 2

Halep Vilâyeti'nin bazı kazâlarındaki polis kadrosunun merkeze alınarak merkez kadrosunun ek kadro ilâvesiyle arttırılması.

Dosya No: 35 Gömlek No: 4 Tarih: 7.Ş.1332 Vesika Adedi: 18

1330 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarında Halep Vilâyeti ve mülhakâtında yakalanan firarîlerin isimlerini gösterir cetvellerin takdimi.

Dosya No: 36 Gömlek No: 10 Tarih: 12.Ş.1332 Vesika Adedi: 25

1329 senesinin Teşrin-i Sanî ayına mahsus Halep Vilâyeti ve mülhakâtında vukû bulan cerâim-i cinaiye ve sâir vukûâtı mübeyyin cetvellerin takdim olunduğu.

Dosya No: 36 Gömlek No: 11 Tarih: 12.Ş.1332 Vesika Adedi: 24

1329 senesi Teşrin-i Evvel ayı zarfında Halep Vilâyeti ve mülhakâtında vukû bulan cerâim-i cinaiyeye ait cetveller ile yakalanan ve derdest edilemeyen eşhâsın esâmisinin beyânı.

Dosya No: 41 Gömlek No: 22 Tarih: 4.N.1332 Vesika Adedi: 22

1330 senesi Nisan ayı zarfında Halep Valiliği dâhilinde meydana gelen cinayet olaylarını havî cetvellerin takdimiyle, bazı kazâlarda vukûât olmaması dolayısıyla cetvel tanzim edilmediği.

7.6. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Evrâk Odası Belgeleri (DH.EUM.VRK)

Evrâk Müdüriyeti, Emniyet-i Umûmiye'ye gelen veya gönderilen evrâkın kaydedildiği şubedir. Bu fonda bulunan belgeler genel olarak şu konuları ihtivâ etmektedir: Polis olmak isteyen kimselerin verdikleri arzuhâller; polis memurlarının tayin, nakil, maaş zammı vs. ile ilgili talepleri; adaba aykırı hareketlerde bulunanlarla ilgili belgeler; diğer şubelerin görev alanına girmeyen çeşitli konular. (Kandillerde camilerin ışıklandırılması, yeni hicrî yılın tebrik merasimleri, tiyatro faaliyetleri için izin talebi.

Bu fonda, 1909-1921 (H.1327-1340) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 11 Gömlek No: 46 Tarih: 6.Za.1331 Vesika Adedi: 1

Rüşvet maddesinden yargılanıp daha sonra beraat eden Urfa polis komiserinin memuriyetinin iâdesi veyahut mazuliyet maaşı verilmesine dâir müracaatı.

Dosya No: 11 Gömlek No: 55 Tarih: 17.Za.1331 Vesika Adedi: 3

Halep polis mürettebâtından ikinci komiserlikten mazul Mehmet Kamil Efendinin görevinde suistimalâtta bulunduğunu iddiâ ettiği Urfa Komiser Muâvini Ayıntablı Sabri Efendi hakkında tahkîkât talebi.

Dosya No: 14 Gömlek No: 6 Tarih: 19.M.1333 Vesika Adedi: 1

Mahkemesi sonuçlandırılmayan Ayıntablı mahkumların, af kapsamına dâhil edilmeleri talebi.

7.7. Âsâyiş Kalemi Belgeleri (DH.EUM.AYŞ)

Âsâyiş Müdüriyeti, Emniyet-i Umûmiye'de 1337 yılında yapılan yeni düzenleme neticesinde kurulmuştur.

Bu fonda bulunan belgeler genel olarak şu konuları ihtiva etmektedir: Şekâvet ve çeteler; katil, yaralama, hırsızlık ve tecavüz olayları; cerâim istatistik cetvelleri ve vukûât raporları; cemiyetlerin faaliyetleri ve bunların takibi; işgal kuvvetlerinin kontrolü ve bu işgal kuvvetlerinin hâlka karşı muâmeleleri ile jandarma kuvvetlerine ve resmî görevlilere yönelik kötü muâmelelerin takibi; jandarma kuvvetleri muamelâtı; Kuvâ-yı Milliye faaliyetleri; düşman donanmalarının faaliyetleri; Anadolu'nun çeşitli yerlerinde Rumlar ve Ermeniler'in Müslüman hâlka tecavüzleri.

Bu fonda, 1919-1929 (H.1337-1338)yıllarına ait belgeler mevcuttur.

Dosya No: 9 Gömlek No: 71 Tarih: 24.S.1337 Vesika Adedi: 18

Cezire-i İbn-i Ömer bölgesinde bazı Arap ve Ermeni ileri gelenlerin hapsedildiği, Kürtler'in silahlandırılıp, erzakın müsâdere edildiği yolundaki İngiltere Fevkalade Komiserliğinin iddiâlarının doğru olmadığı.

Dosya No: 13 Gömlek No: 67 Tarih: 26.N.1337

Kır bekçileri hakkındaki kanunun mevcudu tükendiğinden, gönderilemeyeceğinin Antep Mutasarrıflığına bildirilmesi.

Dosya No: 25 Gömlek No: 48 Tarih: 10.S.1338 Vesika Adedi: 5

Antep İâşe Anbarı'ndan zahire ele geçirdiğinden dolayı hakkında tevkif müzekkeresi çıkarılıp tutuklanması istenen İâşe Anbarı Sâbık Memuru Vanlı Faik Efendinin Antep Mahkeme Başkitâbetine tayin olunduğu ve mahall-i memuriyetine hareket ettiği.

Dosya No: 25 Gömlek No: 55 Tarih: 11.S.1338 Vesika Adedi: 1

1.Bazı istihbarâtı mübeyyin olarak 13. Kolordu Kumandanlığından alınan iki şifre sûretinin takdim edildiği.

2.Suriye'deki bütün müesseselerini Antep'e nakletmiş olan Amerikalılar'ın Musul ve Bağdat'ta Amerika müesseseleri tesisi için keşfe çıkmalarının önemli olduğu.

Dosya No: 26 Gömlek No: 28 Tarih: 18.S.1338 Vesika Adedi: 2

Kilis Kaymakamı Kemal Beyin daveti üzerine görüştüğü Fransa Kıtâat-ı Askeriye Kumandanı'nın kendisine tevcih ettiği kazâdaki nüfusun ne kadar olduğu.

Dosya No: 26 Gömlek No: 29 Tarih: 18.S.1338 Vesika Adedi: 1

Ayıntab civârında şekâvetle uğraşan Patlıcan Delisi lakabıyla meşhur şâkinin ölü, arkadaşlarının diri olarak ele geçirilmesinde yararlığı görülen neferâta takdîrnâme verileceği.

Dosya No: 26 Gömlek No: 73 Tarih: 26.S.1338 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Mutasarrıflığının, livâ dahilinde Fransızlar'ın her işe karıştıkları, kanun dışı faaliyetlerde bulunduklarına dâir rapor ile Kilis Kaymakamlığının Fransız Kıtâat-ı Askeriyesi Kumandanı Mösyö Zos'a yazdığı protesto sûreti.

Dosya No: 28 Gömlek No: 60 Tarih: 28.Ra.1338 Vesika Adedi: 43

Kanunsuz işler yapmak, tehcir olayına karışmak ve Katolik Cemiyetinin dinî müesseselerinden Yenicekaledeki Terasente Manastırında bulunan su borularını Maraş'ta inşa ettirdiği çeşme için almak gibi suçlardan hakkında davâ açılan Sivas Eski Valisi İsmail Kemal Beyin, bil-muhâkeme Maraş Bidâyet Ceza Mahkemesince gıyâbında beraatine karar verildiği.

Dosya No: 32 Gömlek No: 16 Tarih: 21.Ca.1338 Vesika Adedi: 20

Ayıntab'daki Fransız kumandanı Kolonel Filisent Mari'nin Livâ Polis ve Jandarma Teşkilatını kendine bağlamaya çalışmasını General Allenby'nin 12

maddelik muhtırasını istinâd ettirmesi Fransızlar'ın bölgede gayr-i kanunî faaliyetleri hakkında rapor ve yazışmalar.

Dosya No: 33 Gömlek No: 13 Tarih: 2.C.1338 Vesika Adedi: 3

Muhtelif memleketlerden gönderilip sansür edilen mektuplarda, Ermenistan Devleti kurulmasına Ermeniler'in plan ve faaliyetlerine dâir bölümlerin tesbit edilerek Elazız Valiliğince bildirilmesi.

Dosya No: 34 Gömlek No: 55 Tarih: 18.C.1338 Vesika Adedi: 8

Fransızların Ayıntab, Haçın ve Kozan civârındaki ahvâl ve harekâtıyla bunlardan güç alan Ermeniler'in İslam ahâliye taarruz ve tecavüzde bulunduklarının Sivas Valiliği yoluyla bildirildiği.

Dosya No: 37 Gömlek No: 30 Tarih: 17.B.1338 Vesika Adedi: 2

1.Antep havâlisinde erbâb-ı şekâvet üzerindeki takibâtın tecil edilmesi hakkındaki Meclis-i Vükelâ kararının, mahallî yöneticiler tarafından suçluların hemen tahliyesi şeklinde tatbik edildiği.

2.Uygulamanın hükümetin kudretini zaafa uğratacağından dolayı mücrimlerin istiramlarının hemen kabul edilmemesi yönünde Adliye Nezâretinin ikazda bulunduğu.

7.8. Memurîn Kalemi Belgeleri (DH.EUM.MEM)

Memurîn Kalemi Müdüriyeti 1329 yılında, lağvedilen Sicil Kaleminin yerine kurulmuştur.

Bu fonda bulunan belgeler genel olarak şu konuları ihtivâ etmektedir: Polislerin sicilleri ile ilgili muâmeleler; tayin, terfi, azil, emeklilik, yer değıştirme gibi konularla ilgili işlemler; polislere âit taltif, tecziye, vukûât cetvelleri ve künye defterleri.

Bu fonda 1911-1924 (H.1329-1342) yıllarına ait belgeler bulunmaktadır.

Dosya No: 91 Gömlek No: 46 Tarih: 12.Za.1335 Vesika Adedi: 2

Halep Polis Müdüriyeti mürettebâtından Ayıntab'da müstahdem ikinci komiser Mehmet Fevzi Efendinin künye ve imtihan evrâkı.

Dosya No: 95 Gömlek No: 53 Tarih: 12.R.1336 Vesika Adedi: 3

Halep Vilâyeti dâhilinde nüfusu üç bin beş yüzden fazla şehir ve kasabaların esâmisi ile buralarda ne miktar polis bulunduğunu hâvî cetvellerin gönderildiği.

Dosya No: 107 Gömlek No: 69 Tarih: 5.Ş.1337

Ayıntab sancağında teşkil edilecek polis kadrosuna Van polis mürettebâtının münhâl kadro tahsisâtından on polis tahsisâtının ilâve olunduğu.

Dosya No: 108 Gömlek No: 83 Tarih: 17.N.1337 Vesika Adedi: 1

Hama ve Halep mürettebâtından açıkta kalan iki polisin Ayıntab kadrosuna kaydedilmelerine müsaade talebi.

Dosya No: 116 Gömlek No: 26 Tarih: 25.Ş.1338 Vesika Adedi: 2

Ayıntab polis mürettebâtının 1336 senesi Kanun-i Sâni taltif ve tecziye cetvelinin takdim kılındığı.

Dosya No: 118 Gömlek No: 74 Tarih: 11.Ra.1339 Vesika Adedi: 1

Ayıntab Serkomiserlerinden Mehmet Fevzi Efendinin vazifesini İstanbul'a nakil talebi.

8. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Muhâsebe Kalemi Belgeleri (DH.EUM.MH)

Dosya No: 63 Gömlek No: 87 Tarih: 13.N.1331 Vesika Adedi: 1

Üçüncü sınıf livâyâya tahvil olunan Ayıntab Kazâsı için bütçeye ilâvesi gerekli tahsisâtın altı aylık müfredat cetvelinin takdimi.

Dosya No: 81 Gömlek No: 48 Tarih: 19.Ca.1332

Ayıntab sancağına ilhâk edilen Rumkale Kazâsı polis memurlarının maaş ve masraflarına âit havâlenâmenin Halep Vilâyeti nâmına tanzimi.

Dosya No: 84 Gömlek No: 13 Tarih: 21.C.1332

Urfa'ya tayin olunan Ayıntab polislerinden bir memuru geçen süre zarfındaki maaş talebine dâir arzuhâlin Halep Polis Müdüriyetine gönderilmesi.

Dosya No: 86 Gömlek No: 107 Tarih: 30.B.1332 Vesika Adedi: 4

Ecnebi devletlere ait balon ve tayyarelerin girmesinin yasak olduğu hava sahası ile ilgili nizamnâmenin leffen gönderildiği.

Dosya No: 92 Gömlek No: 28 Tarih: 24.Z.1332 Vesika Adedi: 1

Halep Vilâyeti dâhilindeki Ayıntab Kazâsı'nın, üçüncü sınıftan livâyâ tahvili husûsundaki geçici kanun sûretinin, Meclis-i Umûmî'nin açılışında kanunlaşması taltif edilmek üzere yürürlüğe konulduğu.

Dosya No: 183 Gömlek No: 87 Tarih: 19.R.1337 Vesika Adedi: 2

İskenderun, Bilan, Antakya ve Kilis Kazâları'yla Ayıntab Sancağı polis kadrosunun aded ve maaşlarının bildirilmesi.

Dosya No: 183 Gömlek No: 90 Tarih: 19.R.1337 Vesika Adedi: 2

Şam polis memurlarından olup Ayıntab'a iltica eden Osman Efendiye avans olarak verilen paraya karşılık talep edilen havalenâmenin gönderilemeyeceği.

Dosya No: 185 Gömlek No: 63 Tarih: 26.Ca.1337 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Livâsı polis memurları için gönderilen tahsisât-ı fevkalâdenin tesviyesi için Maliye Nezâreti Muhâsebe-i Umûmiye Müdüriyetinden livâ muhâsebeciliğine emir verildiği.

Dosya No: 186 Gömlek No: 50 Tarih: 11.C.1337

Ayıntab Sancağı Mutasarrıflığı mürettebâtının altı aylık maaş ve tahsisât-ı fevkalâdelerini hâvî bir kıta havalenâmenin tanzim ve irsâl kılındığı.

Dosya No: 187 Gömlek No: 19 Tarih: 17.C.1337

Ayıntab Polis Serkomiserliğinden gönderilen resmî düyûnâtı hâvî defterin vürûdu ile muâmelesinin bu defter üzerinden yapılacağı.

Dosya No: 193 Gömlek No: 55 Tarih: 17.L.1337

Ayıntab ikinci komiserlerinden Mehmet Fevzi Efendinin serkomiserliğe tayini.

Dosya No: 193 Gömlek No: 73 Tarih: 21.L.1337 Vesika Adedi: 1

Emniyet-i Umûmiye memurlarının ekmek bedelini hâvî havalenâmenin gönderileceği.

Dosya No: 195 Gömlek No: 106 Tarih: 26.Za.1337 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Sancağı'nda tesis edilen telefonların bedelleri için talep olunan tahsisât havalenâmesinin gönderildiği.

Dosya No: 197 Gömlek No: 33 Tarih: 8.M.1338 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Sancağı'ndan talep edilen 2. altı aylık maaş, masraf ve pahâlîlik zammı havalenâmesinin gönderildiği.

Dosya No: 198 Gömlek No: 60 Tarih: 1.S.1338 Vesika Adedi: 4

Halep mürettebâtından iken muvakkaten Ayıntab'da istihdâm edilen İbrahim Hakkı'nın talep ettiği maaşı gönderilmiş olup münhâl bir memuriyete tayin edilmesinin Emniyet-i Umûmiye Memurin Müdüriyetine işârı.

Dosya No: 199 Gömlek No: 91 Tarih: 29.S.1338

Ayıntab'da bulunan Fransız kumandanının isteği üzerine polis ihtiyacâtını muhtevî Serkomiserlikçe düzenlenen defterlerdeki ihtiyacâtın temini talebi.

Dosya No: 200 Gömlek No: 60 Tarih: 15.Ra.1338 Vesika Adedi: 2

Ayıntab polis kadrosuna ilave edilen üç polis memurluğunun maaş ve zamlı ekmek bedelinin gönderildiği.

Dosya No: 200 Gömlek No: 61 Tarih: 16.Ra.1338 Vesika Adedi: 2

Ayıntab polis mürettebâtı tahsisâtı olarak fazla gönderilen meblağın tenkis edilerek tenkis ilmuhaberinin irsâli talebi.

Dosya No: 201 Gömlek No: 45 Tarih: 14.R.1338 Vesika Adedi: 1

Ayıntab polis mürettebâtının tahsisât-ı fevkalâdeleri için havalenâme gönderilmesi talebi.

Dosya No: 202 Gömlek No: 87 Tarih: 13.Ca.1338 Vesika Adedi: 1

Ayıntab polis memurlarının tahsisât-ı fevkalâdeleri için havalenâme irsâli talebi.

Dosya No: 204 Gömlek No: 42 Tarih: 9.C.1338 Vesika Adedi: 2

Ayıntab Polis İdâresinin 1338 senesi icâr bedeli için iki bin kuruşluk havalenâmenin tanzim olunarak gönderildiği.

Dosya No: 205 Gömlek No: 71 Tarih: 29.C.1338 Vesika Adedi: 18

Muhtelif vilâyetlerden Urfa, Ayıntab ve Maraş'a tayin edilen polislere verilecek harcırah tahsisâtı yetersiz olduğundan, bu polislerin harcırahlarının tayin edildikleri vilâyetlerdeki boş kadrolara kaydedilerek karşılanması.

Dosya No: 206 Gömlek No: 67 Tarih: 22.B.1338 Vesika Adedi: 4

Mahallerine sevki mümkün olmayan muhassesât havalenâmelerinin toptan sevki icap ettiğinden Urfa ve Ayıntab'a gönderilip postahânedен iâde olunan havalenâmelerin Muhâsebe-i Umûmî Vezne Kalemine takdim edildiği.

Dosya No: 207 Gömlek No: 19 Tarih: 9.Ş.1338 Vesika Adedi: 5

Halep polis memurlarından olup Ayıntab'a ilticâ eden Ali Galip Beyin maaş ve tahsisât-ı fevkalâde havalenâmesinin gönderildiği.

Dosya No: 209 Gömlek No: 3 Tarih: 2.L.1338 Vesika Adedi: 1

Mahallerine gönderilemeyen yirmi sekiz kıta havalenâmenin bilâhare mahallerine gönderilmek üzere Maliye Nezâreti Muvâzene Kaleminde hıfzına müsaade talebi.

Dosya No: 210 Gömlek No: 72 Tarih: 23.Z.1338 Vesika Adedi: 7

Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti'nin 1336 senesi ikinci altı aylık muvakkat bütçesinin tasdikli nüshasının Divân-ı Muhasebât'a takdimi.

Dosya No: 253 Gömlek No: 6 Tarih: 5.Ş.1332 Vesika Adedi: 2

1328 yılında Antep'ten Urfa'ya tayin edilen Polis Komiseri Yorgaki'nin halefi gelene kadar beklemiş olduğu süre için verilmesi gereken vekâlet maaşına ait havalenâmenin tanzim edilmesi.

9.Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Kalem-i Husûsi Belgeleleri (DH.EUM.KLH)

Dosya No: 1 Sıra No: 56 Tarih: 6.L.1333

Ayıntab Protestan Mektebi muallimlerinden olup, İstanbul Protestan Vekâletine tayin edilen Nenob Bezciyan Efendinin, seyahatine müsaade olunması.

Dosya No: 2 Sıra No: 9 Tarih: 1.M.1334

İskenderiye'de yayınlanan Arav isimli Ermenice gazetede kurulduğu bildirilen, "Ayıntablı Vatandaşlar İttihadı" isimli Ermeni Cemiyetinin kurucusu Doktor Hardunyan Nezresyan ve bu cemiyetin üyeleri hakkında tahkîkât yapılması.

Dosya No: 5 Sıra No: 48 Tarih: 12.Z.1333

Antep'de Ermeni Aşcıoğlu Bedros ile Kıracıyan Serkis'in, tefecilikle bir köyü ele geçirdikleri, Ali Habaşi adlı şahsın da bunlara yardımcı olduğu ve sürgünden kaçan Ermeniler'i sakladığı.

10. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Levazım Kalemî Belgeleri(DH.EUM.LVZ)

Dosya No: 48 Sıra No: 55 Tarih: 1.Za.1337

Ayıntab Sancağı Polis Komiserliğine talep edilen defter, elbise ve silahların gönderilemeyeceğinin bildirilmesi.

Dosya No: 49 Sıra No: 115 Tarih: 12.Ra.1338

Antep Sancağı kadrosuna polis memurluğu tahsisâtı ilâvesi.

11. Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Düvel-i Ecnebiye Belgeleri (DH.EUM.ECB)

Dosya No: 3 Sıra No: 40 Tarih: 16.R.1334

Amerika tebaasından olup Ayıntab'ta mukim Mois Hekimyan'dan alınan beyannâme sûretinin tashih için iâde edildiği.

Dosya No: 14 Sıra No: 64 Tarih: 21.Ra.1336

Düşman devletler tebaasından olup harbten, mütâreke tarihine kadar, Ayıntab Sancağında Osmanlı tabiiyetine kaydedilen Ecnebi olmadığı. Rus tebaası olup Osmanlı tabiiyetine giren Rusların isimlerini gösterir cetvel.

Dosya No: 24 Sıra No: 22 Tarih: 9.Ş.1337

Harb-i Umûmî esnâsında harp bölgelerinden Ayıntab Mutasarrıflığına sevk edilen İngiliz askeri olmadığının bildirildiği.

Dosya No: 35 Sıra No: 18 Tarih: 17.S.1338

Ayıntab polis kadrosu bir komiser, 4 komiser muavini ve 21 polis memurundan ibâret olup bunun hâricinde istihdâm olunmuş ve olunacak memurlara verilecek maaşların mutasarrıflıkça tazmini lâzım geleceği yalnız mevâki-i harbiye memurlara yarım maaş verilebileceği, 27.600 kuruşluk tenkis ilmuhaberinin irsâli.

12. Şifre Kalemi Belgeleri (DH.ŞFR)

Dâhiliye Nezâretine bağlı kalemler arasında yer alan Şifre Kaleminin müstakil bir kalem olarak teşkilât içerisinde yer alması 1914 (H.1332) yıllarına rastlar. Devlet teşkilatında bürokrasinin değişme şartlarına ve devlet ihtiyaçlarına göre şekillenmesi sırasında değişik safhâlardan geçmiş olan Şifre Odası, devlet teşkilatı içinde, Dâhiliye Nezâreti'nin alt birimleri arasında, değişik büro ve müdürlükler içinde yer almıştır. Bilhassa Osmanlı Devleti yönetiminin taşra birimleri ile âcil yaptığı muhâberâtta, telgraf ile haberleşmenin ve bu usûlün devlet muhâberatına girmesiyle “Şifre Kalemi”nin önemi de artmıştır.

Şifre Kalemi genellikle Dâhiliye Nezâretinin ve ona bağlı alt birimlerin diğer vilâyetler ve mutasarrıflıklar ile yaptığı muhâberatta aracı olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak bu çalışmaların yanında bazen diğer nezâret ve devlet dâirelerinin acele ve gizli muhaberâtının şifrelendiği bir aracı büro durumunda da bulunmaktadır.

Bu fonda araştırmaya sunulan belgeler 1914-1922 (H.1332-1340) yıllarına aittir.

Dosya No: 44 Belge No: 130 Tarih: 8.L.1332 Aded: 1

Ayıntab'daki idâre-i örfiyenin şiddetle tatbiki hakkında tahkikat icrâsına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 47 Belge No: 409 Tarih: 22.M.1333 Aded: 1

Antep Amerikan Koleji'ndeki iki Kanadalı İngiliz misyonerle bir Fransız muallim ve bir de İngiliz inas eytamhânesi müdiresinin mahallerinde kalmalarına müsaade olunması hakkında Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 51 Belge No: 4 Tarih: 27.R.1333 Aded: 1

“Halep, Ayıntab, İskenderun'da bulunan Trasanta'ya ait ve Fransiskenler idâresindeki manastır ve kolejlerin seddleri ve ancak mezbûr mebanînin hükümetçe mekteb ve sâir ittihâz için işgâline teşebbüs olunmaması” şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 54/A Belge No: 113 Tarih: 14.N.1333 Aded: 1

Antep Ermenileri'nin münâsîp ölçülerde nakilleri için Bağdat'taki Ahmet Beyin mutasarrıf tayin edilmesi ve kendisine husûsî talimat verilmesi sebebiyle vurûduna kadar beklenilmesi gerektiğine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Dördüncü Ordu Kumandanlığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 55 Belge No: 31 Tarih: 5.L.1333 Aded: 1

Ayıntab ile Behisni Aralık Postası'na Karadağ'da Bunâmlı Aşireti tarafından yapılan taarruzun tahkîk edilerek gerekli tedbirlerin alınmasına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Mamûrattü'l-Aziz Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 55 Belge No: 50 Tarih: 6.L.1333 Aded: 1

Ayıntab Protestan Mektebi muallimlerinden olup İstanbul Protestan Vekâletine tayin edilen Zenub Bezciyan'ın azimetine müsaade olunması şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 55-A Belge No: 26 Tarih: 22.L.1333 Aded: 1

Urfa'dan Ayıntab'a gittikleri anlaşılan Hâlîl Bey ile refiki Sirosu Çerkes Ahmet'in Ayıntab'dan çıkarılarak İstanbul'a gönderilmelerine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 55-A Belge No: 174 Tarih: 29.L.1333 Aded: 1

Ayıntab Ermeniler'i ile Katolik ve Protestanlar'dan münzır olanların sevkine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 56 Belge No: 69 Tarih: 9.Za.1333 Aded: 1

Ermeniler'in sevklerine ait tedbirlerin istikmâli ve gerekli ihtiyâcâtın tahkik ve temini için görevlendirilen Muhacirîn Müdürü Şükrü Beyin lüzûm göstereceği tedbirlerin temini hakkında Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Musul ve Suriye Vilâyetleri'yle Urfa, Zor ve Ayıntab Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 56 Belge No: 162 Tarih: 16.Za.1333 Aded: 1

Halep Mebusu Artin Gezenyan'ın yakınlarının Halep'te ibkâları hakkında Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 56 Belge No: 273 Tarih: 25.Za.1333 Aded: 1

Nakledilen Ermeniler'e âit emvâl-i gayri-menkûlelerden kaydiye alınmaksızın ihraç ve itâsına dâir Ankara Defter-i Hakânî Müdürü'yle Canik, Sinop, Ayıntab, Karahisar-ı Şarkî, Kayseri Defter-i Hakânî memurlarına Tahrirât Dâiresinden çekilen telgraf.

Dosya No: 56 Belge No: 282 Tarih: 25.Za.1333 Aded: 1

Halep Mebusu Artin Gezenyan Efendinin dayısı ile birâderinin Halep'te ibkâlarına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 56 Belge No: 384 Tarih: 4.Z.1333 Aded: 1

Ayıntab'dan Halep'e gönderilen Osep Porporesyan'ın Halep'te ikâmetine müsaade edilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 58 Belge No: 231 Tarih: 30.M.1334 Aded: 1

Vilâyetin doğusundaki müdevver arazi ile Maarra İdlib, Bab, Cebel-i Sem'an, Menbic, Rakka, Harim, Kilis, Ayıntab, Pazarcık, Cısr-i Şugur ve Antakya Kazâları'ndaki yazılmayan köylerin nüfusunun yazılıp askerî mükellefiyet usûlünün tatbiki ve tahrirât için gereken tahsisâtın bildirilmesine dâir Şifre Kaleminden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 59 Belge No: 63 Tarih: 14.S.1334 Aded: 1

Ayıntab'da bulunan Kendirciyan Osep Efendi ile mahdûmlarının nerede olduklarının inbâsı şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 59 Belge No: 92 Tarih: 17.S.1334 Aded: 1

Ayıntablı Oseb Porboresyan'ın su-i hâli hakkındaki delillerin bildirilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 59 Belge No: 203 Tarih: 27.S.1334 Aded: 1

Artin Boşgezenyan Efendinin birâderi olup Ayıntab'da mukim Terzi Dikran ile validesinin sevk edilmeyip Ayıntab'da bırakılmalarına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 59 Belge No: 229 Tarih: 29.S.1334 Aded: 1

Ayıntablı Osep Porporesyan hakkında yazılan telgrafnâme cevabının gönderilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 60 Belge No: 38 Tarih: 10.Ra.1334 Aded: 1

Halep Mebusu Artin Efendinin birâderi Terzi Dikran Boşgezenyan'ın Ayıntab'da bırakılması ve şayet sevk olunmuş ise Ayıntab'a iâde olunması ve inbâsı şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 60 Belge No: 228 Tarih: 28.Ra.1334 Aded: 1

Basru'l-harir'e sevk olunup orada vefat eden Muradoğlu Ferhat, Malûl Mehan ve Yusuf ile bunların ailelerinin ve sâir şahısların Halep'e iâdeleriyle Azra'da bulunan Ayıntablı Topçuoğlu Moses ve mahdumları Manuel ve Yusuf'un Şam'a celblerine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Suriye Vilâyeti'ne çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 60 Belge No: 229 Tarih: 28.Ra.1334 Aded: 1

Halep'te bulunan Ayıntablı Basmacıyan Haropton ve ailesinin ve Mehran Basmacıyan ve birâderlerinin Halep'te bırakılmalarına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 60 Belge No: 268 Tarih: 3.R.1334 Aded: 1

Ayıntablı Oseb Porporesyan'ın ihtidâ edip etmediğinin bildirilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 61 Belge No: 20 Tarih: 21.R.1334 Aded: 1

Harp bölgelerinden gelen mülteciler, Urfa, Maraş ve Antep'e gönderileceğinden iskân ve iâşelerinin teminine dâir İskân-ı Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyetinden Bitlis Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 62 Belge No: 4 Tarih: 9.Ca.1334 Aded: 1

Maraş Mebusu Harlakyan Efendinin kayınbirâderi olup, Ayıntab'dan Halep'e gönderilen Kendirci Manyas Efendinin Mersin'e iâde olunmasına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 62 Belge No: 9 Tarih: 9.Ca.1334 Aded: 1

Maraş Mebusu Harlakyan Efendinin kayınbirâderi olup, Ayıntab'dan Deyr-i Zor'a gönderilen Kendirci Osip Efendi ile kızı ve oğlunun Halep'e iâdelerine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyeti Kaleminden Zor Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 62 Belge No: 239 Tarih: 6.C.1334 Aded: 1

Menâtık-ı harbiyeden vurûd eden mültecilerin Ayıntab'da iskân edilmemesi husûsunda Nezâretçe tebliğ edilmiş bir karar olmadığından vurûd edecek mültecilerin bir kısmının Ayıntab'da iskânına dâir Aşayir ve Muhacirîn Müdüriyet-i Umûmiyesinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 62 Belge No: 284 Tarih: 6.C.1334 Aded: 1

Ayıntab'da bulunan mültecilerin cenûba gitmemeleri için gerekli esbâbın istikmâline dâir İskân-ı Aşayir ve Muhacirîn Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 63 Belge No: 144 Tarih: 26.C.1334 Aded: 1

Antep Sancağı'nın da iskân mıntıkalarına dâhil olduğuna dâir İskân-ı Aşayir ve Muhacirîn Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 63 Belge No: 158 Tarih: 28.C.1334 Aded: 1

Maraş Mebusu Harlakyan Efendinin Halep'ten Antep'e gönderilen birâderi Avadis ile kerimesinin ve diğer akrabasının Halep'e iâdeleri ve inbâsı şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 63 Belge No: 229 Tarih: 4.B.1334 Aded: 1

Maraş Mebusu Harlakyan'ın Antep'ten Birecik'e sevk edip birâderi Avadis Harlakyan ile aile efradı ve akrabalarının Halep'e iâdelerine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Urfa Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 66 Belge No: 127 Tarih: 3.L.1334 Aded: 1

Halep Vilâyeti iskân mıntkası haricinde olduğundan Türkler'in Ayıntab'a Kürtler'in de İçel'e sevkine dâir Aşayir ve Muhacirîn Müdüriyet-i Umûmiyesinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 66 Belge No: 203 Tarih: 10.L.1334 Aded: 1

Antep Mutasarrıfı Haydar Beyin Urfa'ya nakline dâir Memurîn Kaleminden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 66 Belge No: 232 Tarih: 12.L.1334 Aded: 1

Antep Livâsı'nın/ Livânın maa vesâit-i nakliye zehair ve kâffeten menâbi-i iâşesi Dördüncü Ordu'dan fevk olunup İkinci Ordu'ya tahsis kılındığı ve keyfiyetin her iki ordu kumandanlıklarına bugün yazıldığı Harbiye Nezâretinin işâriyle tebliğ olunur" şeklinde İdâre-i Umûmiye Dâhiliye Müdüriyetinden Maraş Mutasarrıflığıyla Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 67 Belge No: 2 Tarih: 14.L.1334 Aded: 1

Ayıntab'a Burdur Mutasarrıfı Celal Beyin nakli evvelce istizân edilmiştir” şeklinde Memurın Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 67 Belge No: 35 Tarih: 17.L.1334 Aded: 1

Maraş ve Ayıntab livâlarının Dördüncü Ordu'ya âit olan iâşe kaynaklarının İkinci Ordu'ya tahsisine dâir İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetinden Mamuratü'l-Aziz Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 67 Belge No: 137 Tarih: 29.L.1334 Aded: 1

Ayıntab Sancağı menâbi-i iâşesinin sûrat-ı tayini lüzûmu te'kiden Harbiye Nezâretinden sorulmuştur” şeklinde İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 67 Belge No: 170 Tarih: 5.Za.1334 Aded: 1

Ayıntab Livâsı aşarının, livâ ihtiyacı ayrıldıktan sonra İkinci Ordu'ya sevkı ve diğer satın alınabilecek zahirenin mezkûr ordudan başka bir yere verilmemesine dâir İdâre-i Umûr-u Dâhiliye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 68 Belge No: 46 Tarih: 20.Za.1334 Aded: 1

Ayıntab Mutasarrıflığının tahrirâtıyla Kastamonu Vilâyeti'ne uzaklaştırılan tüccardan Mehmet Reşid ve birâderi Hacı İbrahim ve Hafız Şükrü'nün sürülüş sebepleriyle dönmelerinde mahzur olup olmadığının bildirilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 71 Belge No: 27 Tarih: 22.S.1335 Aded: 1

Mebus Artin Efendinin birâderi Ayıntablı Dikran Boşgezenyan ile amcası Ayıntablı Ohannes Boşgezenyan ve mahdumu Agopcan'ın ma'a-aile Ayıntab'da bırakılmaları ve inbâsı şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 71 Belge No: 46 Tarih: 24.S.1335 Aded: 1

Ayıntab İttihat ve Terakki Ana Mektebi muallimelerinden olup el-yevm Nizip'te bulunan Aznîf'in ma'a-aile Ayıntab'a iâde olunması ve inbâsı şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 71 Belge No: 146 Tarih: 8.Ra.1335 Aded: 1

Nefs-i Halep ile Ayıntab'daki muhtacine Amerikalılar nâmına para tevzî edileceği haber alındığından, bu bâbda konsolos ile görüşülerek teshilât-ı lâzıme irâ'esi şeklinde İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 73 Belge No: 34 Tarih: 26.R.1335 Aded: 1

Mebus Artin Efendinin Ayıntab'da bulunan birâderi Terzi Dikran ile amcası Ohannes ve mahdumu Agobcan ve aileleri hakkında 5 Kanun-ı Evvel 332 tarihli telgrafnâme mucebince muâmele ifâ olunması ve inbâsı şeklinde Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 74 Belge No: 92 Tarih: 16.Ca.1335 Aded: 1

Mebus Artin Efendinin aile ve akrabasının Ayıntab'da bırakılmaları bildirildiği hâlde sevk edilmelerinin sebebinin işârına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 74 Belge No: 294 Tarih: 5.Ç.1335 Aded: 1

Harp bölgesinde izdihâmı önlemek için Diyarbakır ve Urfa'daki mültecilerin Islahiye, Maraş ve Antep'e sevkolunmalarına dâir Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyet-i Umûmiyesi Sevkiyât Şubesi'nden Urfa Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 76 Belge No: 243-37 Tarih: 5.Ş.1335 Aded: 1

Ayıntab'da ve Amerika Koleji'nde icrâ-yı tedrisât eden İngiliz ve Fransız tebaasından iki muallimin işlerinden çıkarılarak Maraş'a nakillerine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 76 Belge No: 243-41 Tarih: 5.Ş.1335 Aded: 1

Ayıntab Amerikan Kolejinde muallimlik etmekte olan İngiliz ve Fransız tebaasından iki muallimin Maraş'a nakillerine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Maraş Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 77 Belge No: 60 Tarih: 16.Ş.1335 Aded: 1

Ayıntab Sancağı'nı ihtivâ eden yirmi dördüncü fırka Ahz-ı Asker Kalemi Dâiresinin muvakkaten on birinci kolordu ahz-ı asker riyâsetine rabt edildiği ve ikinci ordu emrine verildiğine dâir İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetinden Halep ve Diyarbekir Vilâyetleri'yle Urfa ve Maraş Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 77 Belge No: 106 Tarih: 23.Ş.1335 Aded: 1

Ayıntab Amerika Koleji talibâtından Sara Alfiyoya'nın Mamuratü'l-Aziz'e azimetinin câiz olmadığına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti Vekâletine çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 77 Belge No: 142 Tarih: 27.Ş.1335 Aded: 1

Ayıntab'dan Dersaadet'e gelen Amerikalı üç kadının hüviyet ve durumlarının araştırılması ve memleketlerine gitmelerinde bir mahzur olup olmadığının bildirilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 78 Belge No: 130 Tarih: 25.N.1335 Aded: 1

Fırat menziline iâşe mıntakası olarak tayin edilen Urfa, Antep ve Maraş livâlarıyla Malatya Sancağı'nın Toros Dağları'nın güneyindeki arazisinden ne şekilde yararlanılacağına dâir Osmanlı Ordu-yu Hümayûnu Baş Kumandanlığı Vekâletinden Urfa, Antep, Maraş ve Malatya Mutasarrıflıklarına çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 79 Belge No: 69 Tarih: 18.L.1335 Aded: 1

Livâ Tahrîrât Müdüriyeti'ne Cebel-i Lübnan Tahrirât Müdürü Kemal Beyin tayini hakkında Eskişehir Mutasarrıflıklarına; Livâ Tahrirât Müdüriyeti'ne Ayıntab Tahrirât Müdürü Abdülkadir Beyin intihâbı hakkında da Cebel-i Lübnan Mutasarrıflıkları'na Memurîn ve Sicill-i Ahvâl Müdüriyetinden çekilen cevabî telgraflar.

Dosya No: 79 Belge No: 177 Tarih: 2.Za.1335 Aded: 1

Livâ Tahrirât Müdürü Fuad Beyin Urfa veya Ayıntab Tahrirât Müdüriyetlerinden hangisini kabul edeceğinin bildirilmesine dâir Memurîn Kalemî Müdüriyetinden Zor Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 79 Belge No: 233 Tarih: 9.Za.1335 Aded: 1

Fuad Beyin Urfa, Ayıntab Tahrirât Müdüriyetlerinden hangisini kabul edeceği hakkındaki şifre cevabının bildirilmesine dâir Memurîn ve Sicil-i Ahvâl Müdüriyetinden Zor Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 80 Belge No: 29 Tarih: 17.Z.1335 Aded: 1

Rumkale çekirge mücâdele zâbiti olup cinayet ve memuriyeti suistimal suçuyla mahkemeye verilen Mülazım Hüseyin Avni Efendinin Ayıntab'a sevkine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Konya Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 81 Belge No: 213 Tarih: 7.S.1336 Aded: 1

Halep Mebusu Artin Efendinin kayınpederine ait Antep'teki emlâkın kimlerce idâre olunduğunun araştırılmasına dâir Aşayir ve Muhacirin Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 83 Belge No: 107 Tarih: 3.R.1336 Aded: 1

Mebus Artin ve Agop Efendilerin emvâli hakkındaki şifre üzerine ne muâmele yapıldığının inbâsına dâir Aşayir ve Muhacirin Müdüriyet-i Umûmiyesinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 84 Belge No: 118 Tarih: 10.Ca.1336 Aded: 1

Ayıntab dâhilinde Tellü'l-Hâlil mevkiinde gizlenen Ermeni esnâfının tehcirine teşebbüs edildiği öğrenildiğinden, gerçek durumun bildirilmesi ve tehcirden vazgeçilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 85 Belge No: 33 Tarih: 23.Ca.1336 Aded: 1

Mebus Ali Cenânî Beyin Halep'teki çiftliğinde müstahdem Ermeniler'in yerlerinde bırakılmalarına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 85 Belge No: 95 Tarih: 29.Ca.1336 Aded: 1

Artin ve Agop Efendilerin emvâli hakkındaki şifrelerin cevabının itâsına dâir Aşayir ve Muhacirin Müdüriyet-i Umûmiyesinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 86 Belge No: 134 Tarih: 4.B.1336 Aded: 1

Artin Efendi ile kayınpederine âit emval hasılâtının, kendilerine veya taallukâtlarına teslim edilmesine dâir Aşayir ve Muhacirin Müdüriyet-i Umûmiyesinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 87 Belge No: 173 Tarih: 5.Ş.1336 Aded: 1

Ayıntab'daki Amerikan Mektebinin onuncu depo alayı efradına tahsisi hakkında mütalaada bulunulmasına dâir İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetinden Halep Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 90 Belge No: 46 Tarih: 27.L.1336 Aded: 1

Zor Ester-süvar Jandarma Bölüğü Kumandanı Yüzbaşı Ali Saib Efendinin Ayıntab Jandarma Bölüğü Kumandanlığında istihdâmına dâir Umûm Jandarma Kumandanlığından Halep Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 93 Belge No: 112 Tarih: 6.S.1337 Aded: 1

Ayıntab'daki Katolik Kilisesinin küşadına müsaade olunmasına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 93 Belge No: 283 Tarih: 22.S.1337 Aded: 1

Kilis Kaymakamı İbrahim Beyin suistimali ve âsâyîşi temin husûssundaki başarısızlığı sebebiyle işten el çektirilerek yerine münâsip birinin tayinine dâir Heyet-i Teftîşîye Müdüriyet-i Umûmiyesinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 94 Belge No: 226 Tarih: 19.Ra.1337 Aded: 1

Antep ahâlisinin livâ merkezine ve Ermeni muhacirlerinin ve Halep'te içtimâ eden Araplar'ın livâyâ baskın yapacaklarından dolayı bu konuda gerekli tedbirlerin alınmasına dâir Umum Jandarma Kumandanlığından Antep Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 94 Belge No: 248 Tarih: 22.Ra.1337 Aded: 1

Kilis Kaymakamı hakkında Tahrîrât Müdüriyetine gönderilen telgrafnâmenin vurûdu için kayıt bulunamadığından, sebebinin tahkîkine dâir Memurîn ve Sicil-i Ahval Müdüriyetinden Antep Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 95 Belge No: 120 Tarih: 11.R.1337 Aded: 1

Sansürün idâmesi veya ref'i hakkındaki mütalaanın iş'ârına dâir İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyeti'nde Maraş Mutasarrıflığı vasıtasıyla Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 95 Belge No: 275 Tarih: 27.R.1337 Aded: 1

İngiliz Kumandanlığı tarafından memurlar ve ahâlden bazılarına isnâd olunan ahvâlde, kendilerinin ne derece zî-medhâl olduklarının tahkîk ve inbâsına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 96 Belge No: 70 Tarih: 4.Ca.1337 Aded: 1

Kilis Kaymakamı hakkında şikâyet vâkî olduğundan, ahvâlinin tetkiki için yazılan telgrafnâme cevabının tesriine dâir Heyet-i Teftişîye Müdüriyet-i Umûmiyesinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 96 Belge No: 240 Tarih: 18.Ca.1337 Aded: 1

Antep'te Hancı Ali Efendi nezdinde bulunan Macar oğlu Artin kerimesi Mari'nin velisine teslim edilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 96 Belge No: 286 Tarih: 22.Ca.1337 Aded: 1

Ayıntab Mutasarrıfı Nureddin Beyin, Burdur Mutasarrıflığı'nda geçen ahvâl ve harekâtı hakkındaki kanaatin inbâsına dâir Memurin ve Sicil-i Ahval Müdüriyetinden Konya Vilâyeti'ne çekilen telgraf.

Dosya No: 97 Belge No: 225 Tarih: 20.C.1337 Aded: 1

Cezire-i İbni Ömer'de bazı Ermeni ve Arap eşrâfının tutuklandığı, Dicle'den sevk edilen erzaka el konulduğu ve Kürt ahâlinin silahlandırıldığı İngiltere Fevkalade

Komiserliğinden şikayet edilmekte olduğundan gerekli tahkîkâtın yapılarak mütâreke hükümlerine uymayan hareketlere izin verilmemesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Van, Bitlis ve Diyarbekir Vilâyetleri'yle Urfa ve Ayıntab Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 97 Belge No: 246 Tarih: 21.C.1337 Aded: 1

Antep Hapishanesinin sağlıksız ve pis olduğuna dâir Belediye Tabibi raporunun dikkate alınarak hapishânenin ıslah edilmesine dâir Sıhhiye Nezâreti Sıhhiye Müdüriyetinden Antep Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 104 Belge No: 91 Tarih: 2.S.1338 Aded: 1

Antep'in İngilizler tarafından tahliyesi hâlinde intizamsızlığa meydan verilmemesi gayri-müslim unsurların dikkatle muhâfazası ve şehrin Osmanlı kuvvetlerince işgâli husûsunda Diyarbekir'deki On üçüncü Kolordu Kumandanlığı ile irtibat kurulmasına dâir Harbiye Nezâreti Erkan-ı Harbiye-i Umûmiyesinden Ayıntab Belediye Riyâsetine çekilen telgraf.

Dosya No: 105 Belge No: 5 Tarih: 8.Ra.1338 Aded: 1

Kilis Kasabası'nın kimin taht-ı işgalinde bulunduğunun ve icra edilen tahdid-i hudûd üzerine ne tarafta kaldığının inbâsına dâir İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 105 Belge No: 26 Tarih: 9.Ra.1338 Aded: 1

Müdafaa-i Hukûk-u Milliye Cemiyeti nâmına Avanos Belediye Reisi ile arkadaşları tarafından çekilen telgrafnâmenin Bâb-ı Âli'ye havâle edildiği ve Maraş, Urfa ve Antep'in Fransızlar tarafından işgalinin, muvakkat mahiyette olduğuna dâir Kalem-i Mahsus'tan Ankara Vali Vekâletine çekilen telgraf.

Dosya No: 105 Belge No: 45 Tarih: 11.Ra.1338 Aded: 1

Hama Mutasarrıfı İsmail Beyin Genç ve Muş Mutasarrıflıklarından hangisini kabul ettiğinin inbâsına dâir Memurin ve Sicill-i Ahvâl Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 105 Belge No: 80 Tarih: 16.Ra.1338 Aded: 1

Antep, Urfa ve Maraş'a Fransız askeri sevkinin karakol değişiminden ibâret ve muvakkat mahiyette olduğuna dâir Kalem-i Mahsus'tan Sivas Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 105 Belge No: 140 Tarih: 27.Ra.1338 Aded: 1

Antep, Maraş ve Urfa Sancakları'nın Fransızlar'la Osmanlılar'ın ortaklaşa idâreleri altında kalacağı, jandarmanın Fransız kumandası altında bulunacağı ve maliye işlerini kontrol için bir zâbit tayin olunacağı hakkında General Könem tarafından Kilis Kaymakamı'na yazılanların asılsız ve yalan olduğuna dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Urfa, Maraş ve Ayıntab Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 106 Belge No: 55 Tarih: 22.R.1338 Aded: 1

Ayıntab Livâsı'nda idâre-i örfîyenin kaldırıldığına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 106 Belge No: 86 Tarih: 27.R.1338 Aded: 1

Ayıntab hükümet dâiresine gelen Fransız kumandanın hükümet işlerine müdâhâle eden ifâdeler sarf ettiğinden bahisle, mütarekenâme ahkâmı hilâfına vukû bulan müdâhâlelere seyirci kalınmamasına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 106 Belge No: 87 Tarih: 27.R.1338 Aded: 1

Ayıntab hükümet dâiresine gelen Fransız kumandanın hükümet işlerine müdâhâle eden ifadeler sarf ettiğinden bahisle, mütarekenâme ahkâmı hilâfına vukû bulan müdâhâlelere seyirci kalınmamasına dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Maraş ve Urfa Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 106 Belge No: 117 Tarih: 3.Ca.1338 Aded: 1

Maraş, Antep ve Urfa havâlisinde Fransız kuvvetlerinin mütarekenâme hükümlerine uymayarak yaptığı hareketler hakkında hükümetçe gerekli siyasî teşebbüste bulunulduğu, durumun ahâliye uygun bir dille anlatılması ve sükûnetin devamının teminine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Sivas Vilâyeti'ne çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 40 Tarih: 18.Ca.1338 Aded: 1

Ayıntab'ın kuzeyinde Türkler tarafından saldırıya uğrayan Amerikan tebaasından iki kişiyi aramak üzere çıkan Amerikan ve Fransız askerlerinden mürekkebi müfrezenin müteaddit hücumu maruz kalarak geri döndüğü haberinin tahkikiyle Amerikalılar'ın akıbeti ve kimler tarafından saldırıya uğradıkları hakkında bilgi verilmesine dâir Kalem-i Mahsus'tan Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 59 Tarih: 21.Ca.1338 Aded: 1

Fransız işgal kuvvetlerinin kaldırılması hususunda siyasî teşebbüslerde bulunulduğuna dâir Kalem-i Mahsus'tan Antep Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 68 Tarih: 24.Ca.1338 Aded: 1

Livâ mebusları hakkında telgrafla istenilen malumât henüz gelmedi. Sebebinin iş'ârı şeklinde Kalem-i Mahsus'tan Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 71 Tarih: 24.Ca.1338 Aded: 1

Amerikalılar'ın kâtileri hakkındaki takibât neticesinin bildirilmesi, alınan tedbirlerin teyidi ve takviyesiyle, sükûn ve âsâyişin muhafazasına dâir Kalem-i Mahsus'tan Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 81 Tarih: 26.Ca.1338 Aded: 1

Livâ dâhilindeki Amerikalılar'dan haber alınâmayış sebepleri hakkında bilgi verilmesi ve Amerika tebaasından olanlara tecâvüzde bulunulmasına meydan verilmemesine dâir Kalem-i Mahsus'tan Maraş, Ayıntab ve Urfa Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 86 Tarih: 26.Ca.1338 Aded: 1

İki Amerikalı'nın kâtillerinin derdest edilip edilmediğinin bildirilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen zeyl telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 108 Tarih: 29.Ca.1338 Aded: 1

Ayıntab/Urfa'da bulunan Amerika Devleti tebaasının her türlü taarruzdan korunması ve Amerikan yardım heyetine gerekli kolaylığın gösterilmesine dâir Emniyet-i Umûmiye Müdüriyetinden Ayıntab ve Urfa Mutasarrıflıklarına çekilen telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 129 Tarih: 5.C.1338 Aded: 1

Livâdaki vekayiin izâlesi için siyasî teşebbüsâtta bulunulduğuna dâir Kalem-i Mahsus'tan Ayıntab Mutasarrıflığına çekilen telgraf.

Dosya No: 107 Belge No: 143 Tarih: 8.C.1338 Aded: 1

Ayıntab ahvâli hakkında bilgi verilmesine dâir Kalem-i Mahsus'tan Maraş Mutasarrıflığı Vekâletine çekilen telgraf.

Dosya No: 108 Belge No: 33 Tarih: 16.C.1338 Aded: 1

Hükümetin millet ve memleket menfaatine uygun olarak dahilî ve haricî meselelerin halline çalışmakta olduğu; huzur ve sükûnun temini ile hiçbir taraftan Hristiyan unsurlara ve tebaa-ı Ecnebiye'ye karşı tecâvüz vukû'una meydan verilmemesine dâir Kalem-i Mahsus'tan Ayıntab Fırka 24 Kalem Reîşi ve Maraş Mutasarrıf Vekili İrfan Beye çekilen cevabî telgraf.

Dosya No: 108 Belge No: 74 Tarih: 24.C.1338 Aded: 1

Ayıntab ahvâli hakkında malumât itâsına dâir Kalem-i Mahsus'tan Maraş Mutasarrıflığı Vekâletine çekilen telgraf.

13. Hukuk Müşavirliği Belgeleri (DH.HMŞ)

1327'de idarî teşkilatın yeniden düzenlenmesiyle, Dâhiliye Nezâretine âit kanun, nizam, talimat layihâları ve evâmîr-i umûmiyye mecmualarını tanzim etmek, kanunî meseleler ve idarî nizamlar hakkında fikir beyan etmek ve nezârete ait davâları ikâme ve takip etmek üzere "Hukuk Müşavirliği Kalemî" ihdâs edilmiştir. Bu kalemin gördüğü vazifeler daha önce "Nezâret Davâ Vekili" tarafından ifâ ediliyordu.

Bu fonda 1887-1924 (H.1305-1342) yılları arasına ait belgeler mevcuttur.

Dosya No: 3-1 Sıra No: 8-2 Tarih: 9.M.1335 Aded: 1

Ayıntab Sancağı Darüleytam muallimlerinden Receb Efendi hakkında ittihâz edilen tevkif kararının muvâfık görüldüğüne dâir.

Dosya No: 6-2 **Sıra No:** 12-8 **Tarih:** 19.8.1334 **Aded:** 1

Antep tasfiye komisyonu muhasebe memuriyetine tayin olunan Mustafa Münir Efendinin, memuriyet yerine gitmediğinden zimmetinde kalan harcırahın geri alınmasına dâir.

Dosya No: 30 **Sıra No:** 61 **Tarih:** 10.2.1332 **Aded:** 1

Kilis ve Rumkale Kazâları'nın Antep Sancağı'na ilhâkı hakkında.

Dosya No: 31 **Sıra No:** 15 **Tarih:** 6.9.1335 **Aded:** 4

Ayıntab tasfiye komisyonu muhasebe memuriyetine tayin olunup, mahall-i memuriyetine gitmeyen Asir Sancağı sâbık muhasebecisi Mustafa Münir Efendinin almış olduğu harcırahın geri alınması için açılan davâ.

II.Hâriciye Nezâreti Belgeleri

Hâriciye Nezâret Arşivi, Tanzimat'la birlikte teşkilatlanan Hâriciye Nezâretine paralel olarak oluşan “merkez arşivi” ile sefâret ve konsolosluklarda teşekkül eden “taşra arşivi” olmak üzere iki grupta toplanmaktadır.

Çok az miktarda Tanzimat öncesi döneme ait evrâk bulunmakla birlikte gerek merkez, gerekse taşra arşivlerindeki evrâk, Tanzimat sonrası seksen yıllık bir dönemi kapsamaktadır.

Merkez Arşivi evrâkının bir kısmı, günümüze kadar genel olarak düzenli bir şekilde korunmuş, taşra arşivlerine ait evrâkların ise tahribâttan kurtarılması için 1950'li yıllarda Türkiye'ye nakli düşünülmüştür. Bu düşünce doğrultusunda Atina, Belgrad ve Viyana elçiliklerindeki Osmanlı dönemi belgeleri ile Cakarta'dan bir miktar işlem görmemiş evrâk getirilmiştir.

1985 yılına kadar Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Hâriciye Nezâreti Arşivi, bu tarihten itibaren Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Dâire Başkanlığına devredilmiştir.

1885 (H.1303) tarihli, "Sefâret-i Seniyyelerdeki Evrâkın Hıfzı ve Kaydı" hakkındaki talimatnâme ile, Osmanlı döneminden belli bir tasnif düzeni içerisinde günümüze intikâl eden bu belgeler çeşitli fonlar altında sınıflandırılmıştır.

Hâriciye Nezâreti fonunda, siyasî, hukukî, idarî konulardaki çok önemli meselelerin yanı sıra, ticaret anlaşmaları; sefâret ve şebbenderliklerle yapılan yazışmalar; köle ticaretinin men'i; Sırbistan'daki Müslüman hâlkın dinî meseleleri; yabancı devlet başkanlarına gönderilen ve onlardan gelen, daha çok doğum, vefât, cülûs, evlilik konularındaki nâmeler; rütbe, nişan ve madalya tevcihleri; sınırların dışında kalan topraklara ait tapu tahkikleri yer alır.

1. Mektûbî Kalemi Belgeleri (HR.MKT)

1835 (H.1251) yılında Reisülküttâblık'ın yerine kurulan Hâriciye Nezâreti 1295 yılına kadar Bâb-ı Âli'nin içinde yer almış ve Sadâret'le iç içe vazife icrâ etmiştir. Bu yıldan sonra bütün kurum ve kuruluşlarıyla müstakil bir hâl almıştır.

Nâzırın Özel Kalem Müdürlüğünü yürüten Mektubî Kalemi, özel kalem müdürü durumundaki mektubî efendinin maiyyetinde çalışan müsevvid, mübeyyiz, mümeyyiz, serhâlîfe ve mühimme müdüründen oluşmaktadır. Evrâkın hıfzıyla görevli olan Mektubî Hariciye Evrâk Odası da mektubî efendiye bağlı olarak çalışmaktadır.

Mektubî Kalemi nezâretin gerek İstanbul'daki diğer nezâret ve dâirelerle gerekse taşradaki kurum ve kuruluşlarla olan yazışmalarını sağlayan önemli bir kalemdir. Bu fonda bulunan belgeler genel olarak şu konuları ihtivâ etmektedir:

Gerek Osmanlı tebaasından olan yabancıların, gerekse başka tebaahların birbirinden ve Osmanlı tebaalı Müslümanlar'dan olan alacaklarının tahsili ve maaş anlaşmazlıklarının giderilmesi, Osmanlı topraklarında yaşayan yabancıların haklarının korunması, kilise yapım ve tamiri, zararlı yayınların gümrükten geçiş ve intişarına fırsat verilmemesi; üserâ-yı zenciye ticaretinin men'i; sultanların cülûsu münâsebetiyle yayınlanan hatt-ı hümayûnların hâlka duyurulması; bayram ve yılbaşı dolayısıyla gönderilen tebriklere teşekkür yazıları; diğer devletlerin Osmanlı Devleti hakkında takındıkları tavır ve politikaları, sınır anlaşmazlıklarının giderilmesi; memleketin çeşitli yerlerinde yapılan inceleme ve teftiş raporları; sefâret-i seniyye, şehbenderlik ve konsolosluk görevlilerinin tayini ve özlük haklarının temini, terfi ve gerekenler için nişan imalinin sağlanması; sefarethâne ve konsoloslukların kira, mefruşat, personel giderleri ve düzenlenen balo ve parti masraflarının karşılanması; Topkapı Saray-ı Hümayûn'u, selatîn camileri ve müzeleri gezmek isteyen yabancılarla ruhsat temini; telgraf hatlarının inşasında çalışan görevlilerin özlük haklarının sağlanması; ihraç edilen mühimmât ve makinelerle ilgili sefâret

takrirlerinin ilgili kurumlara irsâli ile ilgili yazılar; iş takibinde bulunan bazı zevâta tavassut.

Bu fonda, 1838-1854 (H.1254-1271) yılları arasına ait belge vardır.

Dosya No: 37 Sıra No: 11 Tarih : 3.Z.1266 Aded: 1 Vesika Cinsi: Şukka

Hacdan kara ve deniz yoluyla dönenlerin Adana, Antep ve Birecik karantinalarında, eşyâ ve mektupların ise İzmir ve Bahr-i Sefid'de karantinaya alınmaları gerektiği.

Dosya No: 57 Sıra No: 88 Tarih : 1.C.1269

Antep Kaymakamı Ferhad Beyin memuriyet mahâlline gönderilmesi ve sıkıntılarının giderilmesine dâir Halep Valisi'ne tahrirât verildiği.

Dosya No: 62 Sıra No: 21 Tarih : 4.Za.1269 Aded: 3 Vesika Cinsi: Şukka

Antep ile Kilis arasında İranlı iki hacıyı öldürüp mallarını gasb edenlerin yakalanarak malların ortaya çıkarılması.

Dosya No: 62 Sıra No: 34 Tarih : 8.Za.1269 Aded: 1 Vesika Cinsi: Tezkire

Antep'te bulunan Ermeni milletini tahrîk ve ifsatta bulunan Ermeni keşişlerinden Markos'un Maraş'a sürüldüğü.

Dosya No: 65 Sıra No: 88 Tarih : 28.M.1270 Aded:1

Vesika Cinsi: Tamilât Tercümesi

Şam'da bulunan Cezayirli bin Selam, Fransa aleyhinde hâlkı tahrîk ettiği için Maraş veya Antep'te ikâme ettirmek üzere Şam'dan çıkarılması talebi. Pasaportlu olarak Şam'a girecek Cezayirliiler hakkında ise Fransa konsolosluk memuriyetinin icrâ edilmesine bir engel çıkartılmamasına dâir Şam Valisi'ne emirnâme gönderilmesi istenmesinin bildirildiği.

Dosya No: 72 Sıra No: 74 Tarih : 19.C.1270

Ayıntab Kazâsında mütemekkin nakkaş Karabet'in menziline yapılan müdâhalenin engellenmesi

Dosya No: 82 Sıra No: 91 Tarih : 19.Za.1270

Antep'te mukim Amerikalı Eşbandrobarata'nın Maraş'a giderken çalınan eşyâsının açığa çıkartılarak suçluların cezalandırılması.

Dosya No: 84 Sıra No: 11 Tarih : 28.Za.1270 Aded: 1

Vesika Cinsi: Tezkire-i Sâmiye

Amerikalı Valker ve ailesine kötü muamele dolayısıyla görüş bildirilmesi.

Dosya No: 88 Sıra No: 8 Tarih : 10.M.1271 Aded: 4

Vesika Cinsi: Tahrirât-ı Sâmiye

Amerika tebaasından Mösyö Valker ve ailesi Diyarbakır'dan Antep'e giderken bir takım Kürtler tarafından yolları kesilip paralarının çalındığı ve bu

hâdisenin olduğu mahallin kaymakamı, bölükbaşı ve diğer yetkililerinin ihmâli görüldüğünden ötürü gereken cezalarının verileceği.

Dosya No: 90 Sıra No: 42 Tarih : 24.M.1271

Antep Sâbık Kadısı Seyyid Mahmud Efendinin bazı isteklerine dâir müzekkiresinin gönderildiği.

Dosya No: 91 Sıra No: 80 Tarih : 1.S.1271 Aded: 2 Vesika Cinsi: Şukka

Halep, Antep ve Antakya'daki Ermeniler'in cizye-i şer'îye ve senelik vergilerinin ödenmesi husûsunda teşvik etmekle görevli Papas Kiyork'a gerekli yardım ve kolaylığın gösterilmesi.

2. Hukuk Müşavirliği İstişâre Odası Belgeleri (HR.HMŞ.İŞO)

XIX. yüzyılın son çeyreğinden sonra, devletlerarası ilişkilerde milletlerarası hukukun ön plana çıkması ve batılı devletlerin Osmanlı Devleti üzerindeki baskılarının artmaya başlaması üzerine bu hukukun bilinmesi, Osmanlı bürokrasisinin daha iyi işlemesi için ihtiyaç hâline gelmiştir. Çünkü her müessesenin gelişiminde ve problemlerinin çözümünde milletlerarası hukukun bilinmesi ve bu sahada uzman kadroların yetiştirilmesi gerekli görülmekte idi. Bu devirden sonra Hâriciye Nezâretinde yeni şubeler kurulmaya başladı.

Hâriciye Nezâretine bağlı kalem olarak kurulan "İstişâre Odası" 1883 (H.1301) tarihinde kurulmuştur. Hukuk müşavirleri, istişâre odası müdürü, muâvinler, evrâk memurları ve katiplerden oluşan personele sahip olan İstişâre

Odası'nda, Hukuk Müşavirliği bir üst kurul olup, istişârî organ niteliğindedir. İstişare Odası'na havâle edilen herhangi bir hukukî mevzu hukuk müşavirleri tetkik ederek o mevzu hakkında rey ve görüşlerini belirtip muâvinlere havâle ederler. Muâvinler de müşavirlerin izahâtı doğrultusunda ilgili mercilere görüşlerini Türkçe veya Fransızca olarak bildirirlerdi.

İstişare Odası'na ait belgelerin başlangıç tarihi 1883 (H.1299)'tür. Bitiş tarihi 1921 (H.1340) olmasına rağmen az da olsa bu tarihten sonraki yıllara ait belgelere rastlanmaktadır. Fakat bu belgeler daha çok kitâp, gazete, dergi vs. malzemedir.

Bu fonda, Boğazlar meselesi, Fas meselesi, kapitülasyonların lağvı, Lahey Konferansı, Beynelmilel Paris Sıhhiye Konferansı, Umûmi harp neticesinde yapılan muâhedeler, Brezilya ile yapılan sulh ve dostluk mukavelesi, Osmanlı Devleti'nde ecnebi müesseselere ait ve benzeri konulardaki belgeler yer almaktadır.

Dosya No: 72 Gömlek No: 2-3 Tarih : 14.M.1331 Aded: 5 Varak: 9

Ayıntab'daki Amerikan Kolejinin genişletilmesi.

Dosya No: 113 Gömlek No: 14 Tarih : 12.M.1338 Aded: 5 Varak: 7

Kilis, Antep ve Halep Kazâları'nın hudutlarını tayin için teşkil edilen komisyon.

Dosya No: 127 Gömlek No: 6 Tarih : 1.Z.1332 Aded: 24 Varak: 47

Halep'te Fransisken rahiplerine (Fransız) ait müesseseleri.

Dosya No: 138 Gömlek No: 10 Tarih : 19.L.1331 Aded: 34 Varak: 76

Fransız dinî müesseseleri listesi.

3. Siyasî Kısım Belgeleri (HR.SYS)

Dosya No: 30 Gömlek No: 26 Tarih : 4.3.1895 Aded: 1

1.Sason maktullerinin ailelerine yardımda bulunmayı kabul ettikleri gerekçesiyle tutuklanan Ermeniler'den bir kısmının serbest bırakıldığı.

2.Maraş'taki Amerikan misyonerlerinin hâlk arasında fanatizmi doğurtacak silah ithâline yardım etmiş olabilecekleri.

3.Halep Valisi'nin Ayıntab Kaymakamı'nı azletmesi.

Dosya No: 36 Gömlek No: 30 Tarih : 5.1.1896 Aded: 1

Ayıntab yakınında Birecik'te yapılan kıtâlda Ermeniler'in öldürüldüğüne dâir haber.

Dosya No: 54 Gömlek No: 4 Tarih : 13.8.1896 Aded: 8

Amerikalı misyonerlerin Urfa, Antakya, Maraş ve Ayıntab dâhilindeki bölgelerde bulunan Hıristiyan ahâliyi Katolik ve Protestan etme çabaları.

Dosya No: 73 Gömlek No: 15 Tarih : 17.1.1895 Aded: 1

Merzifon, Amasya ve Ayıntab'da bulunan Amerikan tebaasının himâye edilmeleri.

Dosya No: 73 Gömlek No: 44 Tarih : 5.12.1895 Aded: 1

Harpüt, Merzifon ve Ayıntab'da meydana gelen karışıklıklar sırasında Amerikalı misyonerlerin hayatlarının korunması hususunda hizmeti görülen Osmanlı memurlarının isimlerinin Amerika hükümetine bildirildiği.

Dosya No: 73 Gömlek No: 46 Tarih : 12.12.1895 Aded: 1

Ayıntab'da meydana gelen karışıklıkta Amerikan tebaasının korunmasında yararlıkları görülen askerlere teşekkürde bulunulduğu.

Dosya No: 73 Gömlek No: 49 Tarih : 29.12.1895 Aded: 2

Anadolu'daki kargaşalıklar sırasında Amerikan misyonerlerinin muhâfaza edildikleri.

Dosya No: 78 Gömlek No: 6 Tarih : 12.7.1883 Aded: 113

Zeytun Ermeni olayları (1878-1883)

Dosya No: 81 Gömlek No: 3 Tarih : 17.2.1855 Aded: 2

Kilis ahâlisinden Kel Mustafa'nın yaptığı eşkıyalık ve yolsuzlukların tahkîki ve neticenin bildirilmesi.

Dosya No: 81 Gömlek No: 14 Tarih : 19.8.1855 Aded: 3

Maraş ve havâlisinde bazı kötülükler yapması muhtemel şakilerin faaliyetlerinin önlenmesi ve âsâyışın temini için yeteri kadar süvâri askerinin gönderilmesi veyahut kir serdarlığının maiyyetine ilâve yapılması isteği.

Dosya No: 82 Gömlek No: 36 Tarih : 24.12.1879 Aded: 13

Musul Eyâleti ve havâlisinin durumuyla kurulan ıslahat komisyonunun icraatının sonuçları ve tesbit edilen ihtiyaçların teminine dâir İngiltere Sefâreti tarafından verilen taktır.

Dosya No: 84 Gömlek No: 32 Tarih : 9.12.1912 Aded: 1

Konsoloslarca; Antep'te hâdiseler olduğu ve Ermeniler'in eşyâlarını kiliseye taşıdıklarına dâir çıkarılan haberlerin asılsız olduğu, panik neticesi birkaç Ermeni'nin kiliseye eşyâlarını taşıdığı ve bunun hâricinde herhangi bir hâdisе zuhûr etmediği.

Dosya No: 189 Gömlek No: 4 Tarih : 6.3.1895 Aded: 3

Maraş'taki Amerikalı misyonerlerin Ermeniler'e silah tedârik ettikleri iddiâsı ile Ermeniler'e karşı tavrı nedeniyle Halep Valisi tarafından Antep Kaymakamı'nın azledildiğine dâir "Daily News" gazetesinin yayını.

Dosya No: 2790 Gömlek No: 13 Tarih : 6.10.1894 Aded: 3 Varak: 5

Maraş ve Ayıntab Kolejlerinin öğretmenlerinden bazılarının ihtilalci komite kurmaktan tevkif edildiği, evlerinde muzır evrâk bulunduğu, bunlar hakkındaki

soruşturmanın genişletileceği, Amerikan vatandaşı olanlara ne yolda muâmele edileceği vs. husûslarında malumât verilmesi.

Dosya No: 2790 Gömlek No: 48 Tarih : 26.11.1895 Aded: 4 Varak: 7

Ayıntab'da Ermeni taşkınları tarafından yaralama vakâları meydana geldiğinden bu şehirde az bir kargaşanın devam ettiği, Çorum ve Sungurlu'da âsâyiş olmadığı şayiâlarının tamamen asılsız olduğu; Tokat'ta ahâslının evlerine dönmeleri ve çalınan mallarının iâdesi için gerekli tedbirlerin alındığı; Maraş'ta ehemmiyetsiz bazı vakâlar olduğu; diğer bütün eyâletlerde, Asya ve Avrupa'da, Adalar'da âsâyişin fevkalâde olduğuna dâir bilgilerin basında neşr olunduğu.

Dosya No: 2791 Gömlek No: 13 Tarih : 29.12.1895 Aded: 5 Varak: 7

Ayıntab'da karışıklık çıkarmak için iki Ermeni'nin silah atması, Zeytun dışındaki bütün vilâyet, sancak ve kazâlarda emniyet ve âsâyişin berkemal olduğu.

Dosya No: 2791 Gömlek No: 29 Tarih : 24.2.1896 Aded: 1 Varak: 2

Ayıntab hâdisesinde tevkif edilerek Halep'e götürülen ve haps olunan bir çok Ermeniler'in bade'l-muhâkeme tahliye-i sebilleri lüzûmu.

Dosya No: 2791 Gömlek No: 35 Tarih : 9.3.1896 Aded: 2 Varak: 3

Ayıntab'daki Amerikan Koleji Müdürü Kaler ve doktoru Şiret ile arkadaşlarının Ermeni müfsidlerinden ele geçirilen mektuplardan ve bazı sanıkların ifadelerinden fesada iştirak ettiklerinin anlaşılmasından dolayı konsoloslukları

vasıtasıyla mahkemeye celpleri hususunda Amerikan Konsolosluğuna verilen şifahî nota.

Dosya No: 2792 Gömlek No: 33 Tarih : 1.11.1896 Aded: 7 Varak: 11

Antep'te meydana gelen olaylar üzerine tedbir alındığı ve durumu Maraş'ın Fransız Viskonsolosu'nun yerinde gördüğü hususu ile Kayseri Ermeni murahhaslığının durumlarından memnun olup teşekkürü havî beyanları.

Dosya No: 2792 Gömlek No: 40 Tarih : 1.3.1897 Aded: 4 Varak: 7

Halep, Üsküp, Zeytun, Antep ve diğer yerlerde çıkması muhtemel olaylara mebnî Müslümanlar'ın Hıristiyanlar'a karşı silahlandığı ve Hıristiyan ve Hıristiyan hâlkın can güvenliğinin temini hususunda Avusturya ve Fransa Elçiliklerinin iddiâ ve talepleri üzerine adı geçen Sefâretlere verilen cevabî malumat.

III.Zabtiye Nezâreti Belgeleri (ZB)

Zabtiye Nezâretine ait mevcut arşiv malzemesinin çoğunluğunu, nezârete diğer nezâret, devâir ve vilâyetlerden gelip gerekli muameleleri yapılan yazışmalar ile esas itibariyle bu yazılara verilen cevapları havî mektubî ve muhasebe kalemleri müsveddeleri ve Muhasebe kaleminin muamelâtına ait makbuz, teslim ve tesellüm senetleri gibi evrâkın oluşturduğu görülmektedir.

Zabtiye Nezâretinin sözü edilen birimlerle yaptığı yazışmalara dâir gelen evrâkın, her nezâret ve dâire ile vilâyetlerin adlarına göre açılmış “Gelen Evrâk

Hülâsa Kayıt Defteri”ne kaydedilip numara verildikten sonra gerekli muameleleri tamamlanarak muhâfaza edildiği anlaşılmaktadır.

Dosya no: 18 Gömlek No: 20 Tarih : 12.10.1311 Aded: 2

Ayıntab’daki olayları tahkîk ve âsâyişin temini için oraya muvakkaten bir komiserle dört polisin gönderilmesi.

Dosya No: 157 Gömlek No: 143 Tarih : 29.1.1325 Aded: 1

Halep ve bağlı yerlerdeki polislerde revolver olmadığından, 101 adet revolvère ihtiyaç duyulduğu.

Dosya No: 306 Gömlek No: 10 Tarih : 2.3.1318 Aded: 2

Antakya ve Ayıntab Kazâları’nın 1318 Nisan ayına ait vukûat jurnalleri.

Dosya No: 306 Gömlek No: 60 Tarih : 11.8.1318 Aded: 23

Ayıntab, Urfa, Suruç, Antakya, Cisir-i Şugur, Beylan, Hadım, Elbistan, Pazarcık, İdlîb, İskenderun, Halep, Maarra, Kilis, Maraş, Zeytun ve Birecik vs. yerlere ait 1318 senesi Eylül ayı vukûat jurnalleri.

Dosya No: 424 Gömlek No: 22 Tarih : 8.11.1321 Aded: 1

Yenişehirli Mustafa Remzi adıyla Şumnu’da serseri dolaşmakta olan ve tezkiresinde Antepli Karacabıyıklı Nacibeyzâde Mustafa Remzi yazılı olan şahsın tezkiresi sahte olduğundan hakkında tahkîkât icrâsı gerektiği.

Dosya No: 426 Gömlek No: 12 Tarih : 16.10.1320 Aded: 1

Yunanistan'dan Zeytun'a silah celb edildiğine dâir Halep Ermeni Mezarlığı'nda toplananlara varaka okunduğu ve teferruâtı.

Dosya No: 426 Gömlek No: 34 Tarih : 19.2.1321 Aded: 1

Antep Kolej Hastahanesinde görevli Doktor Osep'in tevsi-i malumat için Amerika'ya gitme isteğinin reddi.

Dosya No: 426 Gömlek No: 117 Tarih : 11.2.1323 Aded: 1

Antep'te Ermeni fesâdesine dâir evrâk, fotoğraf ve eşhas derdest edildiği Halep'te bulunan ve Ermeniler'in Marsilya ve Amerika'ya firarlarına yardımcı olanların tesbiti.

Dosya No: 632 Gömlek No: 22 Tarih : 19.5.1318 Aded: 1

Halep Vilâyeti İkinci Komiserliğine Ayıntab Komiseri Hacı Mustafa Efendiye tercihen tayin edilen Aydın Vilâyeti Üçüncü Komiseri Sabri Efendinin terfian İzmir'de ibkasının münasib olduğu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ
MUALLİM CEVDET VE HATT-I HÜMAYÜN TASNİFLERİNDE BULUNAN
GAZİANTEP İLE İLGİLİ BELGELER
(1205-1271 / 1790-1854)

I. Muallim Cevdet Tasnifi Belgeleri

1931 yılında maliye deposundaki bir kısım belgelerin ihmal ve gaflet sonucu Bulgaristan'a satılması üzerine 8 Ekim 1932 tarihli İcra Vekilleri Heyeti kararıyla Muallim Cevdet'in başkanlığında yeni bir tasnif heyeti oluşturulmuştur. Kilisli Muallim Rıfat, emekli bazı devlet memurları ve tarih meraklısı kimseler bu heyette yer almıştır. Muallim Cevdet, 1935'te istifa ederek ayrıldığı hâlde tasnif 1937 yılına kadar sürmüştür. "Cevdet Tasnifi" adı verilen bu çalışmada belgeler konularına göre tasnif edilmiş, fakat kronolojik olarak kataloglarına geçirilmemiştir.

Bu tasnif 17 ana bölüm altında 1553-1904 (H.960-1322) tarihleri arasındaki kayıtları ihtiva eden 216.572 adet belgeden oluşmaktadır.

1. Adliye

Sıra No: 26

Tarih: 16.Ş.1236

Bâ-irâde Ayıntab'a menfi Halep Müftüsü Hasan Efendi-zâde Abdurrahman Efendinin afvı hakkında zayi emrin müceddeden ısdârına dâir.

Sıra No: 532

Tarih: M. 1217

Ayıntab voyvodası olup ahâlî hakkında icrâ eylediği mezâlim ve tadiyahattan dolayı orduca derdest ve hapsolunan Hüseyin kardeşi oğlu Ahmet Beyin de altı yüz nefer süvâri izâm ile elde edilerek her ikisinin emvâl ve eşyâ ve nukut ve esliha ve her neleri varsa zabt ve müsâdere ve tesbit-i defter edilmesi Yılanlı Mustafa Paşaya hitâben.

Sıra No: 705 **Tarih: 8.Ra.1215**

Ayıntab mubayaacısı iken vefat eden Süleyman Paşa-zâde Mehmet Sait Beyin taraf-ı mirîden zabt ve tahrir edilen muhâllefâtının veresesine iâdesine dâir Kaymakam paşanın tahrîrâtına atfen.

Sıra No: 1201 **Tarih: Ra.1208**

Belgrad Kadısı Şeyh-zâde Mehmet Sait'in Ayıntab'da bulunduğu esnâda küçük milli oğlunun gâilesini def için Ayıntab'a gelen Maraş Valisi'nin ve sâirlerinin masrafları için şehir kethüdası Zekeriya ve sâirenin temessükleriyle dört bin kuruş ödünç vermiş ve Maktul Battal oğlu Mehmet Paşa Ayıntab'a duhulunda temessük sahiplerinin kimisini katl ve kimisini firara icbâr eylemiş olduğundan bu defa Zekeriya avdet ettiğinden matlubunun tahsili hakkında vukû bulan istidâyâ dâir.

Sıra No: 1322 **Tarih: 27.Ca.1233**

Ayıntab Kazâsı mevleviyetinin Edirne'de Ankaralı Şeyh Nizameddin Medresesi Müderrisi Yanya Müftüsü Zeynelabidin Efendi'ye tevcihi.

Sıra No: 1426 **Tarih:** 27.Ca.1260

Maraş ve Ayıntab kadılıklarına bir müderris tayini ve Ali Meşrep Efendi-zade Ali Raik Efendiye Mekke-i Mükerrreme payesi.

Sıra No: 1493 **Tarih:** 7.Za.1226

Ayıntab'a sürülen Kilis Müftüsü Abdurrahman Efendinin afvıyla Ayıntab'da ailesi yanında oturmasına müsaade verilmesi.

Sıra No: 2168 **Tarih:** M.1217 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab Müftüsü Seyid Arif'in maktul voyvoda Hüseyin avanesinden olmasına binâen Halep'e nefyedilmesi.

Sıra No: 2468 **Tarih:** 17.R.1217 **Nev'i:** Arzuhâl

Sâbık Ayıntab Voyvodası Maktul Hüseyin avanesinden olduğu isnâdıyla Halep'e nefyolunduğundan ve mağduriyetinden bahisle affı istidâsına dâir Ayıntab Müftüsü Mehmet Arif imzasıyla.

Sıra No: 2517 **Tarih:** 8.C.1271 **Nev'i:** Mahzar ve Tahrîrât

Ayıntab'da Protestan taifesi için bir kilise yapılmasına müsaade ve ikmal olunmasından dolayı teşekkürü hâvî verdikleri mahzarın gönderildiğine dâir İzmir Valisi'nden.

Sıra No: 2685 **Tarih:** R.1240 **Nev'i:** Telhis

Ayıntab Kadılığının Sâbık Maraş Kadısı Yunus Efendiye tevcihine ve sâir adliye tevcihâtına dâir. (Yukarısında hatt-ı hümayun vardır.)

Sıra No: 2980 **Tarih:** Tarihsiz **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab ahâlîsinden el-Hac Mustafa'dan memhur senet mûcibince alacağı olan beş yüz kuruşu Mustafa vermediğinden hükmen tahsili için el-Hac Veli imzasıyla.

Sıra No: 4064 **Tarih:** 1219 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab ahâlîsinden olup kazâ nekabetini bir sûretle elde etmiş ve ahâlî hakkında vâki olan tecavüzâtın dolayı azl ile yerine başkası tayin edilmiş olan Battal Ağa hafidi Deli Mustafa nâm kimesnenin bir daha Ayıntab'a ayak basmaması hakkında mahalli kadı ve vücûhuna hitâben.

Sıra No: 4788 **Tarih:** 3.L.1266 **Nev'i:** Arz

Ayıntab Kadılığının Bursa Mûderrisi İzmitli Abdullah Efendiye tevcih edildiğine dâir Şeyhülislam Mehmet Arif Efendi tarafından.

2.Askeriye

Sıra No: 16785 **Tarih:** 20.Ra.1215 **Nev'i:** Hüccet

Maraş Kalesi Veznedârı Ahmed Ağaya veznedarlık ve neferâtın bir senelik mecmu istihkakı olan dört yüz elli altı buçuk kuruşu Dimos Ayıntab mukataası malından aldığı tasdikine dâir.

Sıra No: 25710 **Tarih:** 10.Ca.1225 **Nev'i:** Hüküm

Maraş Sancağı'ndaki kazâlardan müretteb dört yüz deveden Ayıntab Kazâsı hissesine isâbet eden seksen deve bedeliyesinin tahsili ile bir adet çerke yapılmak üzere Halep Muhassılı Esbak Mir-zade el-Hac İbrahim Beye verilmesi (çürümüştür).

Sıra No: 29346 **Tarih:** 15.N.1214 **Aded:** 2 **Nev'i:** Hülâsa

Kilis ve Ayıntab mübayaacısı Süleyman Paşa-zâde kapıcıbaşı Mehmet Sâit Beyin vefatına mebnî hesabının rü'yeti hakkında (çürümüştür).

Sıra No: 30760 **Tarih:** Tarihsiz **Nev'i:** Defter

Halep ve Ayıntab'da bir vezir için yeniden yaptırılan çadır ve (erdme ve çelte ve bir dane) ve sâir çadır levâzımının isim ve miktarlarını mübeyyin.

Sıra No: 34709 **Tarih:** 25.Z.1213 **Aded:** 10 **Nev'i:** Hülâsa

Kilis ve Ayıntab ve Maraş'tan Şam'a gönderilen mirîli asker hakkında.

Sıra No: 39639 **Tarih:** 7.R.1215 **Nev'i:** Humsa

Ordu ihtiyacâtı için Maraş, Ayıntab, Elbistan, Kars ve Samanti Kazâları'ndan mürettep un ve arpa hakkında.

Sıra No: 45069 **Tarih:** Z.1213 **Nev'i:** Hüküm

Akka Kalesi'ne hücum eden Fransızlar'ın Bonapart ordusu ile muvaffakiyetle savaşıyan Şam Valisi ve Mısır Seraskeri Vezir Hacı Ahmet Paşaya takdirât olduğu, emrine 100.000 kuruş ile yedi sekiz bin askerle Ayıntab Voyvodası gönderildiği gibi Sadrazam kumandasındaki ordu Haydarpaşa'dan hareket ettiği ve Arnavutluk tarafından da asker denizden gönderilmekte olduğu.

3. Belediye

Sıra No: 4330 **Tarih:** 1244 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'da vâki Boyacıoğlu Camii nezdinde Kara Yusuf Çeşmesi Vakfı nezâret ciheti hakkında.

4. Dâhiliye

Sıra No: 18 **Tarih:** 1239

Maraş Beylerbeyisi Fevzi Paşa Ayıntab ahâlî ve ocaklısı arasında mütehaddis münazaranın izâlesi.

Sıra No: 137 **Tarih:** 27.Z.1206

Ayıntab'da isyan eden Battal Paşanın idâmı ve müteakip fitnelerin tafsili zımmında.

Sıra No: 201 **Tarih:** S.1218

Ayıntab ahâlîsinin Rakka Valisi Timur ve Halep Valisi İbrahim Paşalardan şikâyetini ve Maraş Valisi Kalender Paşa'dan memnûniyetini mutazammın Ayıntab Kadılığından.

Sıra No: 3322 **Tarih:** 8.R.1208

Ayıntab'da evvelce zuhûr eden ihtilalden müteessir olan halkın refahına ve mukataat-ı mirîyenin tahsiline çalışan Ayıntab Voyvodası Rumkaleli Sadık Beyin ibkâsı.

Sıra No: 5226 **Tarih:** 10.L.1268 **Nev'i:** İlmühaber

Ayıntab Kaymakamlığına 3200 kuruş maaşla Şerif Osman Ağanın tayin edildiği.

Sıra No: 5507 **Tarih:** 10.Z.1206 **Nev'i:** Hücet

Ayıntab eşrâf ve sadatı ile yeniçeriler beyninde devam edegelen nizâ ve ihtilaf Adana ve Maraş Valisi Hacı İbrahim Paşanın delâlet ve müdahâlesiyle te'lif ve izâle edilerek herhangi taraftan hilâfına hareket vukûunda elli bin kuruş nezir akçesine bağlandığı hakkında.

Sıra No: 5761 **Tarih:** 22.Ra.1227 **Aded:** 4 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab Voyvodası İbrahim'in gazez ve nefsâniyetinden emniyet münselip olmakla uhdesinde olan Feyzi Bey-zade Mehmet Bey'e ait voyvodalık hissesinin merkum İbrahim'den alınarak Hacı Ebubekir'e verildiği.

Sıra No: 6009 **Tarih:** R.1238 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab'da vukû bulan hareket-i arz sebebiyle ahâlî ve memleketin hâl ve vâziyeti ile hasarat derecesini tetkik ve vefat edenlere ait muhalledfâtın defterini tahrir ile zaptı lazım gelenlerin tayini ve verese ve eytam hukukunun siyâneti için memur olan ketebe ile beraber hareket edilmesine dâir Ayıntab mütesellimine.

Sıra No: 6669 **Tarih:** 8.L.1234 **Nev'i:** Tahrîrât

Ayıntab Sancağı alaybeyliğine Mustafa oğlu Mehmet'in ipkâen tayini.

Sıra No: 11469 **Tarih:** 25.C.1264 **Nev'i:** Tahrîrât

Ayıntab Kazâsı'nda kolera hastalığı zuhûru üzerine karantina usûlüne tevfikân ittihâz olunan sıhhi tedbirlere dâir Maraş Valisi'nden.

Sıra No: 12294 **Tarih:** Tarihsiz **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'da mütesellim Bodak oğlunun günden güne artan zulmünden şikâyet edilerek merkum orada kaldıkça fesad dâiresi büyüyeceğinden def'i hakkında Müftü-zâde Osman imzasıyla.

Sıra No: 12645 **Tarih:** 24.B.1211 **Nev'i:** Hülâsa

Ayıntab makamâtından matlûbu olan mebâliğin tahsiline ve Ayıntab ahâlisinin eşrâf ve yeniçeri olmak üzere ikiye ayrılarak daima vukû bulan münâzâta

ve Ayıntab yeniçerilerinin lüzûmu takliline dâir Erzurum ve Çıldır Valisi Vezir Yusuf Ziya Paşa tahrîrâtından.

Sıra No: 13464

Tarih: 10.M.1206

Nev'i: Hûlâsa

Ayıntab'dan deve iştirâsına memur Çukadar kaymakamı Ali Beyin Maraş'tan gelir iken yolda Baland oğulları âvâneler ile Karaheyip oğulları Hâlil Beyle âvâeleri tarafından emvâl ve eşyâsını yağma eylediğinden Kilis mutasarrıfı Mirimiran Mahmut Paşanın merkumları yakalaması ve eşyâyı istirdâ eylemesi hakkında.

Sıra No: 14347

Tarih: 21.Za.1270

Aded: 3

Nev'i: Hûlâsa

Antep Kaymakamı terakkisi ve sâire hakkında.

Sıra No: 14785

Tarih: R.1219

Aded: 2

Nev'i: Tahrir ve Hüküm

Ayıntab'da fitne ve fesat ile meşgul olan isimleri muharrer şahısların nefyedilmeleri hakkında Maraş Beylerbeyisine ve sâireye. Tahrirde Şeyhülislam'ın işareti de var.

5. Darbhâne

Sıra No: 1233

Tarih: 29.B.1232

Nev'i: Tahrir

Darbhânenen mazbut Ayıntab Voyvodalığı ve Mebniç Revendan ve Dimos Ayıntab ve Elbistan ve Kars mukataalarının Maraş mutasarrıfı Kalender Paşaya ihâlesi. (Hatt-ı Hümayun kesiktir.)

Sıra No: 1824**Tarih:** 22.Ra.1220**Nev'i:** Hülâsa ve Arz

Keban maden taraflarında İstanbul'da kesilmiş sikkelerin azlığı cihetle muamelâta güçlük çekildiğinden Şam ve Halep ve Ayıntab ve Malatya taraflarında olduğu gibi maaden kazâlarında dahi Mısır'da kesilmiş sikkelerin revacına müsaade olunması Maadin Eminî Abdi Bey tarafından yaptırılmış ise de bu sûret câiz olmadığına ve diğer mahallerde de men'i lüzûmuna dâir.

6. Evkaf**Sıra No:** 1224**Tarih:** 19.M.1237

Ayıntab'ta kâin Mağracık Mescidi'nin münhâl imâmeti hakkında mahallî kadılığından.

Sıra No: 2048**Tarih:** 5.S.1234

Ayıntab'ta kâin Mağracık Mescidi vakfı tevliyet ve imâmet cihetlerinin iâdeten tevcihi hakkında.

Sıra No: 3579**Tarih:** 1219

Ayıntab'ta Kızılca Mahalle'de Ehl-i Cefâ Mescidi Vakfı tevliyet ve imâmet cihetlerinin tevcihi.

Sıra No: 4749**Tarih:** 21.L.1207

Ayıntab'ta kâin Alaybeyi Cami Vakfı imâmet, hitâbet ve tevliyet cihetlerinin tevcihi.

Sıra No: 5371 **Tarih:** 13.M.1219

Ayıntab Kazâsı'nda Tezip Kasabası'nda kâin Seyyid Hasanü'l-Medeni Cami Vakfı tevliyet cihetinin ferağ ve tevcihi.

Sıra No: 5934 **Tarih:** 17.S.1235

Ayıntab'ta Şhreküstü Mahallesi'nde kâin Şeyh Fethullah Cami Vakfı hitâbet cihetinin tevcihi.

Sıra No: 5960 **Tarih:** 7.M.1236

Ayıntab'ta Kızılca Mescit Mahallesi'nde kâin Ehl-i Cefâ Mescidi Vakfı imâmet ve tevliyet cihetleri.

Sıra No: 6077 **Tarih:** 14.Ca.1207

Ayıntab'ta Cevizlice Mahallesi'nde Zaim Ahmet Mescidi Vakfı imâmetine dâir.

Sıra No: 8298 **Tarih:** 21.Za.1255 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Kayser Mahallesi'ndeki Kabakçı oğlu Mescidi Vakıflarına müteveli tayini.

Sıra No: 10922 **Tarih:** 10.M.1207 **Nev'i:** Berat

Antep'te Ağa Cami denilen Şhreküstü Cami vakıflarına müteveli tayini.

Sıra No: 12373 **Tarih:** 3.M.1234 **Aded:** 2 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'a tâbi Akyol Mahallesi'nde Ferhadiye Cami hitâbetinin tevcihi.
(Hatt-ı hümayun vardır.)

Sıra No: 12783 **Tarih:** 13.L.1239 **Nev'i:** Berat

Ayıntab'ta vâki Bostancı Mahallesi'nde Mescidi Vakfının muayyen vazife ile nısıf hisse tevliyetinin tevcihi.

Sıra No: 13029 **Tarih:** 17.Ra.1217 **Nev'i:** İlâm

Meşihât kethüdası Mustafa Ağanın külliyyetli süvâri ile Ayıntab'a gelerek surre-i hümayunun ve hüccacın Adana cânibinden geçmesini teshil ederek avdet eylediği Ayıntab niyâbetinden.

Sıra No: 13147 **Tarih:** S.1236 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Zülkadriye Mescit ve Medresesi Vakfı tevliyetinin tevcihi.

Sıra No: 13163 **Tarih:** 7.Ş.1236 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Mağaracık Vakfı tevliyet ve imâmetinin Mehmet Zeki'ye tevcihi.

Sıra No: 13909 **Tarih:** 13.Ş.1210 **Aded:** 2 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Kınıkçı oğlu Mescidi Vakfı tevliyeti ve mescit imamlığı mahlûl nısıf hissesinin tevcihi.

Sıra No: 14142 **Tarih:** 10.S.1236 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Eyüp Cami'nde mahlûl imâmet cihetinin tevcihi.

Sıra No: 14199 **Tarih:** 1210 **Aded:** 2 **Nev'i:** Telhis

Ayıntab'ta vâki Eyuboğlu Cami mahlûl hitâbetinin Osman Hâlife'ye tevcihi.

(Hatt-ı hümayunlu)

Sıra No: 16353 **Tarih:** 15.Ra.1207 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Şhreküstü Mahallesi'ndeki Şeyh Ramazan Efendi Cami vakıflarına mütevellî tayini.

Sıra No: 16387 **Tarih:** Z.1220 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Kale Cami evkâfı tevliyet, nezâret ve cibâyât cihetleri hakkında.

(Şeyhülislam Ahmet Esat Efendinin işaret ve imzası vardır.)

Sıra No: 16445 **Tarih:** L.1240 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Ehl-i Cefâ Mescidi Vakfında meşrût vazifelerle imâmet ve tevliyet cihetleri altıda bir hisselerinin tevcihi.

Sıra No: 18110 **Tarih:** 20.B.1205 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Boyacıoğlu Kadı Kemalettin Cami imamlığına ait zâyî edilen berâtın yeniden verilmesi hakkında.

Sıra No: 18737 **Tarih:** 1244 **Nev'i:** Arzuhâl

Antep'te vâki Boyacioğlu Cami nezdinde Karayusuf Çeşmesi Vakfı nezâret ciheti.

Sıra No: 19618 **Tarih:** 1215 **Nev'i:** İlâm

Antep'te vâki Ali Kadı Mescidi'nde bu vakıftan meşrût vazife ile imâmet cihetinin tevcihi.

Sıra No: 23857 **Tarih:** 3.Z.1218 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Sinek oğlu Cami evkâfı tevliyetinin babası mahlûlünden oğluna tevcihi.

Sıra No: 30279 **Tarih:** Z.1264 **Nev'i:** İlâm

Antep'te (İne Eyüp) Cami vakıflarına müteveli tayini.

Sıra No: 32906 **Tarih:** Tarihsiz **Nev'i:** Telhis

Ayıntab'ta vâki Tahtalı Cami sülûs hisse hitâbet ciheti tevcihine dâir. (Hatt-ı hümayun vardır.)

Sıra No: 33319 **Tarih:** 11.S.1211 **Nev'i:** Arzuhâl

Antep'te Eyup Cami vakfindan imâmet cihetinin tevcihi.

7. Hariciye

Sıra No: 1792 **Tarih:** Tarihsiz

Asfahat üzerine memur asâkir için Rakka, Halep, Maraş, Hama, Malatya ve Ayıntab'dan mübayaa olunacak peksimetlerin Birecik'ten gemiler ile gönderilmesi.

8. Maarif

Sıra No: 1239 **Tarih:** 28.Ca.1205

Ayıntab'ta es-Seyyid Hacı Mustafa bin Osman'ın Medresesi Vakfı müderris ve tevliyet cihetlerinin tevcihi.

Sıra No: 1569 **Tarih:** 21.Z.1224

Ayıntab'ta Kozanlı Mahallesi'nde kâin cami avlusundaki el-Hac Mustafa Medresesi'nin yerinde sahnın itibari temennisini hâvi.

Sıra No: 1848 **Tarih:** 16.Z.1223

Ayıntab'ta Mihâliye Medresesi Vakfı müezzîn cihetinin tevcihi.

Sıra No: 2040 **Tarih:** 11.M.1208

Ayıntab'ta Ali Buhar Cami'nde müderrislik ciheti.

Sıra No: 2420 **Tarih:** 3.Za.1214

Ayıntab'ta Kapucubaşı Nur Ali oğlu Hüseyin Ağanın Müezzîn Mehmet Paşa Cami ittisâlinde binâ eylediği medreseye imtihanla müderris tayini.

Sıra No: 2552 **Tarih:** 19.R.1227

Ayıntab'ta Eski Tarla Mahallesi'nde Nuri Mehmet Paşa Cami ittisâlinde Nur Ali Ağa oğlu Hüseyin Ağanın müceddeden binâ eylediği medrese.

Sıra No: 3078 **Tarih:** 9.C.1217 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Eski Tarla Mahallesi'nde Nuri Mehmet Paşa Cami yanında Seyyid Hüseyin Ağa Medresesi müderrisliğinin, birisinin ref'inden diğerine tevcihi.

Sıra No: 3220 **Tarih:** 16.Ş.1232 **Nev'i:** Berat

Ayıntab'ta Sunguriye Medresesi müderrisliğinin huzûr-u şer'ide ahare ferağının tesbiti üzerine ahare tevcih olduğu.

Sıra No: 3377 **Tarih:** M.1230 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Akyol Mahallesi'nde Ferhâdiye Camii'nde müderrislik cihetinin tevcihi.

Sıra No: 3849 **Tarih:** 24.B.1214 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Hüseyin Paşa Medresesi Müderrisi Misafir-zâde Ahmet Efendi vefât ettiğinden birinin ve vazifesinin başkasına verildiği.

Sıra No: 4329 **Tarih:** Z.1238 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Sunguriye Medresesi ve Mescidi evkâfı tevliyetinin tevcihi.

Sıra No: 4453 **Tarih:** L.1246 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Bey Cami Medresesi Müderrisi olduğu gibi senelerden beri Kılıç Ali Cami'nde topçu askerlerini okuttuğundan ve Beyoğlu Kışlası meşihâtının da beratla kendisine verilmiş olduğundan bahisle ol-bâbdaki kanûn-ı sultanî mûcibince örf ve tekâlif-i belleden muâfiyeti hakkında Şeyh Ahmet imzasıyla.

Sıra No: 5735 **Tarih:** S.1230 **Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Kundaklı Mahallesi Cami bahçesindeki Hacı Mustafa Medresesi müderrisinin Suhan itibar edilen ilmi pâyesinin hareketül-temşeli derecesine terfi.

Sıra No: 5923 **Tarih:** 17.Ra.1240 **Nev'i:** İlâm

Ayıntab'ta Tarla-yı Atık Mahallesi'ndeki Nuri Mehmet Paşa Cami ittisâli Hasan Ağanın binâ eylediği Nuriye Medresesi'ne müderris tayini.

Sıra No: 6270 **Tarih:** L.1247 **Nev'i:** İlâm

Antep'te vâki Seydi Ahmet Medresesinde İbrahim Ağanın dokuz adet hücre ve bir adet dersihâne ve bir kütüphânesi vakfindan meşrûr vazife ile nısıf hisse tedris cihetinin tevcihi.

Sıra No: 6508 **Tarih:** 4.Ra.1217 **Nev'i:** İstida

Antep'te Eski Tarla Mahallesi'ndeki Nur Ali Ağa oğlu Hüseyin Ağanın binâ eylediği medrese vakıflarından bir cihetin tevcihi.

Sıra No: 7646 **Tarih:** Ş.1264 **Nev'i:** Arz

Antep Kadısı İmam-zâde Mustafa Vehbi ve İstanbul'da Valide Sultan Medresesi Müderrisi Abdullah Ağazade Ahmet İzzet Efendilere İzmir pâyesi tevcihine dâir.

9. Maliye

Sıra No: 1002 **Tarih:** 8.B.1206

Ayıntablı Maktul Battal oğlu Mehmet Paşanın miriye zabtolunan muhâllefâtı gayet cüz'i olup halbuki merkum servetle marut olduğundan tekrar taharriyât.

Sıra No: 1078 **Tarih:** 18.Za.1207

Halep ve Ayıntab ve Antakya mukaataları envâlinin tahsilâtı hakkında vâki olan tebligât mahallerinden gelen evrâk üzerine Antakya mukaatası malının ne sûretle tahsili lazım geleceği.

Sıra No: 1648 **Tarih:** 24.C.1230

Ayıntab Voyvodası olup Maraş Valisi Kalender Paşa marifetiyle idâm olunan Hacı Bekir Dedenin miriye zaptedilen muhallefâtında müşarün-ileyh Kalender Paşa ile mübâşir-i mahsus tarafından vukûa getirilen suistimâle dâir Halep Valisi Celaleddin Paşa tarafından vâki olan iş'ardan bahis.

Sıra No: 2549 **Tarih:** 25.M.1219

Halep Muhassılı Mehmet Beyin Ayıntab Voyvodalığı zamanından Halep ahâlîsinden temessük ile alacağı olan meblağ ile Halep'te ikâmet eden orduya verdiği saliyane bakıyyesinden olan matlubatının marifet-i şer ile icab edenlerden tahsiline dâir Ayıntab Voyvodası Kalender Paşaya hitâben.

Sıra No: 3404 **Tarih:** 25.L.1247

Maraş, Ayıntab, Diyarbekir, Trabzon gibi isimleri yazılı on iki kalem enfiye mukataasının bin iki yüz kırk altı senesine mahbûsen zabt ve idâresi için mahallerine ayrı ayrı emir tahriri hakkında Duhân gümrük emini Mustafa mühürüyle.

Sıra No: 3813 **Tarih:** 29.Ca.1225

Dimos Ayıntab'tan çukadarın tahsil ettiği paraların bir kısmı Mısır kuruşu olduğundan (545) kuruşu hâriç ve kalp olmasına mebnî poliçelerin kabul etmemesi üzerine tebdil olunmak için Ayıntab Voyvodası'na gönderilmiş ise de henüz vürût etmediğinden meblağ-ı mezkûrun voyvodadan tahsili için emir ısdârı.

Sıra No: 4133 **Tarih:** 24.C.1212

Ayıntab ve Mebniç mukataalarına malikane veçhile mutasarrıf olan Mehmet Emin Beyin mirîye olan borcunun tahsili.

Sıra No: 6027 **Tarih:** 13.N.1218 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab Voyvodası Hüseyin ve âvânesinin muhallefatından oğlu ve Halep muhassılı Mehmet Bey zimmetine geçen ve bedeli raptolunan 65.000 kuruştan

30.000 kuruşunu Mekke Şerifi Galibe ve 25.000 kuruşunu da Cidde Valisi Şerif Mehmet Paşaya göndermesi için Halep Valisi İbrahim Paşaya.

Sıra No: 8098 **Tarih:** 9.Ş.1215 **Nev'i:** Hüküm

Dimos Ayıntab mukataası malı ve kalemiyesinin tahsil ve irsâli.

Sıra No: 8504 **Tarih:** 3.B.1232 **Nev'i:** Takrir

Ayıntab dâhilinde iki mukataanın bir seneliğini iltizâm eden voyvoda Mustafa Ağa kazâen vefat etmiş olduğundan senenin nihâyetine kadar kethüdası ve büyük kardeşi Mehmet Ağanın voyvoda nasb ve tayini.

Sıra No: 9109 **Tarih:** 8.S.1225 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab Sancağı'nda Mervana Kızılhisar mukataasının yarı hissesi mutasarrıfı iken vefat eden Hasan'ın on iki senelik hesabından zuhûr eden zimmet-i mirîyesine ve buna müteferri muâmeleye dâir.

Sıra No: 9719 **Tarih:** 25.Za.1222 **Nev'i:** Takrir

Ayıntab Voyvodalığı ahvâline ve ittihâzı lazım gelen tedâbire dâir.

Sıra No: 9773 **Tarih:** 11.C.1232 **Nev'i:** İstida

Ayıntab voyvodası silahşorlarından Hacı Mustafa cirit oyunu esnâsında attan düşerek vefat eylediğinden uhdesinde bulunan Ayıntab mukataalarının birâderi Hacı Mehmet'e ihâlesi ricâsına dâir.

Sıra No: 10485**Tarih:** L.1246**Nev'i:** Arzuhâl

Ayıntab'ta Bey Cami Medresesi müderrisi olduğu gibi senelerden beri Kılıç Ali Cami'nde topçu askerlerini okutuşundan ve Beyoğlu Kışlası Cami meşihâtının da berâtla kendisine verilmiş olduğundan bahisle ol-bâbdaki kanûn-u sultanî mûcibince örf ve tekâlif-i beldeden muâfiyeti hakkında Şeyh Ahmet imzasıyla.

Sıra No: 16876**Tarih:** Z.1220**Nev'i:** Muhasebe

Ayıntab avarız malından mahrem mevâcibine mürettep mebâliğin tahsili emrini hâvi.

Sıra No: 18081**Tarih:** B.1233

Ayıntab civârındaki İlipklü Türkmenleri şu sırada ziraatlarına zaafтары olmasından dolayı mukataalarını mutasarrıflarına muntazaman vermeye kudretleri olmadığından bundan böyle harmanları mahsulünden edâ etmeleri.

Sıra No: 18427**Tarih:** Za.1215**Nev'i:** Berat sûreti

Ayıntab Dimos mülhakâtından Taşlıca ve Süleymanlı mukataalarının mutasarrıfı tarafından nısıf hisselerinin rızâ ile ferağından başkasına tevcihi hakkında.

Sıra No: 20135**Tarih:** Ca.1230**Aded:** 3**Nev'i:** İlâm

Ayıntab Sancağı avârızı ve nüzûl bedeli malının üç senelik biriken miktarı hazineye teslim edilmek üzere Maraş Eyaleti ve Ayıntab Sancağı mutasarrıfı Kalender Paşa tarafına gönderildiğine.

Sıra No: 20849

Tarih: 1242

Nev'i: Berat

Adana, Ayıntab ve sâir mahallerdeki mirî mukataatın ekserî bir sene müddetle ricâl-i devlet ve ayan uhdelerine verilip bu hâl ahâlî ve reayanın mağduriyetini mûcib olduğundan bunların bedeli, Mısır karyeleri gibi ahare verilmemesine ve mutasarrıflarına dahi imar şartıyla keyfiyet bildirilerek Şeyhülislam'ın nezâreti altında bulundurulmasına dâir.

Sıra No: 23260

Tarih: M.1204

Nev'i: Takrir

Sâbık Ayıntab Voyvodası Battal-zâde Mehmet Nuri Paşanın ve kardeşi maktul Sadık'ın miriden zaptolunan muhallefâtı arasında Bursa'dan ticaret tarikiyle ve ipek kârbanı ile Halep'e giderken Ayıntab yolunda mezkur voyvodanın adamları tarafından gasbedilen eşyâları olduğu iddiâ edildiğinden isbât eyledikleri sûrette kendilerine red ve teslimi.

Sıra No: 26236

Tarih: Z.1205

Nev'i: Takrir

Ayıntab'da bulunan Ermeniler'den fazla cizye ve vergi alındığı hakkında Patrikhane'den verilen takrirden bahisle olunacak muâmeleye dâir.

Sıra No: 26763

Tarih: Ca.1221

Nev'i: Hüküm

Antep Kirpas damgası resmî mukataası varidâtının tahsil ve irsâline dâir.

Sıra No: 27129 **Tarih:** C.1217 **Aded:** 3 **Nev'i:** Hüküm

Ayıntab Voyvodası maktul Hüseyin Azaz ve Kilis iltizâmından borcunun maktul malından tahsili ve maden emini alacağının da memuruna teslimine dâir.

Sıra No: 27355 **Tarih:** 21.Ş.1232 **Aded:** 2 **Nev'i:** Arzihâl

Antepli Vaiz Ahmed Efendinin uhdesindeki Rakka hazinesine tâbi Çaykuyu nâhiyesinde karye-i Çaykuyu maktuuna vâki müdahâle hakkında.

Sıra No: 30784 **Tarih:** M.1265 **Nev'i:** Takrir

Ailesi zarûretten kurtarılmak için Anadolu Ordusu Müşiri Osman Paşanın terekesinin tesviyesine Halep ve Ayıntab'daki çiftlikleri ve İstanbul'daki konak ve yalıları muaccelelerine ve sâiresinin muhasebesine dâir.

Sıra No: 30992 **Tarih:** Z.1210 **Nev'i:** Arzihâl

Antep'te su müşeyyidliği mukataasının Halep muhassıllığından ifrâz edilerek hazineye rabtına ve malının hazineye gönderilmesine dâir.

Sıra No: 31612 **Tarih:** 21.C.1231 **Aded:** 3 **Nev'i:** Takrir

Ayıntab Voyvodası Sâbık İbrahim Ağanın ber-vech-i malikâne mutasarrıf olduğu cemaat ilbeğli ve tevabii mukataasını fuzûlî zabteden Halep muhassılı esbak

müteveffâ Emir-zâde Hacı İbrahim Ağa vereselerinden borçlarının tediyesine ve sâireye dâir.

10. Nafia

Sıra No: 422

Tarih: Ra.1214

Nev'i: Hüküm

Ayıntab Behisni havâlisinden geçen kervan ve yolcuların emniyet ve selâmetle geçmelerine ihtimâm eyledikleri haber alınan mezkûr kasaba civârında Karadağ nâm mahalde Kızık Köyü ihtiyarlarından Haydar ve Mehmet'in bu ihtimâma devamları.

11. Sıhhiye

Sıra No: 1048

Tarih: 16.B.1264

Nev'i: Arz tezkeresi

Ayıntab Kazâsı'nda kolera zuhûr ederek karantina yapıldığına dâir.

Sıra No: 1128

Tarih: Ra.1264

Nev'i: Tahrîrât

Sıhhiye nizâmına ve usûlüne mugayir hareketlerine binâen Ayıntab, Birecik ve Halep hastahâneleri müdür ve tabiblerinin azledildiklerine ve yerlerine mütehassıslar tayinine ve maaşlarının arttırılmasına dâir.

12. Tımar

Sıra No: 880

Tarih: 14.C.1218

Nev'i: Hulâsa

Ayıntab Sancağı'nda tevcih kabul eden bir adet levant çiftliği zâbitân ve mütekâitine tahsis edilen yer ve mutasarrıfları bulunmayıp mülazimete arzolunan on

adet ve ale'd-devam zaptedilen üç adet ki cem'an on beş zeâmet ve tımar hakkında olunacak muâmelât.

Sıra No: 1941 **Tarih:** 2.A.1238 **Aded:** 2 **Nev'i:** Mazbata ve arizâ

Ayıntab Sancağı alaybeyi Seyyid Ahmet oğlu Seyyid Ebubekir'in iktidarsızlığından ve sancaklısı ile imtizaçsızlığından bahisle azli ve yerine esbak Miralay el-Hac Mustafa oğlu Mehmet'in tayini hakkında Rakka ve Maraş Valisi Ahmet imza ve mührüyle. (Arkasında: Ahmedullahi alâ enâme, mısralı bir mühür vardır.)

Sıra No: 4639 **Tarih:** 25.Ba.1219 **Aded:** 5 **Nev'i:** Defter

Ayıntab Güzeyr Halep dâhilinde sahipleri mevcut olmayan zeâmet ve tımarlar.

Sıra No: 5675 **Tarih:** 11.Ra.1216 **Aded:** 6 **Nev'i:** İlâmlar ve defterler

Ayıntab'ta mutasarrıfları bulunmayıp irâd-ı cedid hazinesince zaptolunan zeâmet ve tımarların hasılâtı hakkında mahallî niyâbetinden.

Sıra No: 6268 **Tarih:** 26.Da.1236 **Aded:** 2 **Nev'i:** Ferman ve pusula

Maraş, Ayıntab, Hısnıkeyf ve Kars Sancakları'nın 111 neferci ve mütekâitlerinin cebel-ü bedeliyelerinin süratla tahsili hakkında Maraş Valisi Mehmet Celaleddin Paşaya hitâben.

Sıra No: 6648 **Tarih:** B.1210 **Nev'i:** Ferman

Ayıntab Sancağı'nda irâd-i cedid hazinesine Zülkadirzâde müteveffa Ömer Paşa uhdesine ihâle olunan üç tımar hasılâtının terekesinden tahsili hakkında Maraş Beylerbeyisi Derviş Hasan Paşaya.

Sıra No: 8658 **Tarih:** 4.Ş.1208 **Nev'i:** Takrir

Ayıntab ve Maraş ve sâir mahallerin münhâl olan zeâmet ve tımarların tevcihâtı ve hasılâtlarının cem ve tahsili ile irad-i cedid hazinesine gönderilmesine ve sâireye dâir.

13. Zabtiye

Sıra No: 1369 **Tarih:** 27.R.1228 **Nev'i:** Arzuhâl

Gavurdağı'nda zuhûr eden eşkıyadan ve Ayıntab ahvâlinden şikâyet.

Sıra No: 2576 **Tarih:** 15.H.1241 **Nev'i:** Arizâ

Ayıntab'ta hükümet işlerini tatile sebep olan eski mütesellim ve Bektaşilerden Taysuzzâde Mehmet Ağa ile diğer üç refikinin ayrı ayrı mahallere sürgün edilmesi.

II. Hatt-ı Hümayun Tasnifi

Hatt-ı Hümayun, padişahın kendi hattı ile yazdığı emirler için kullanılan bir tabirdir. Ancak zaman zaman mabeyn baş kâtibi yahut sarayda bir vazifelinin hattıyla kaleme alınmış olanları da vardır. devlet işleriyle ilgili önemli meselelerde yazılan hatt-ı hümayunların müsveddeleri ise reisülküttab, kaptan paşa gibi önemli mevkileri işgal edenlerce hazırlanırdı. Ancak başka elden çıkanlar da zaman zaman padişahın kontrolünden geçerdı.⁴⁷

Bu fon, Amedi Kalemi'nin evrâkı olan hatt-ı hümayûnların toplanmasından meydana gelmiştir. Bu tasnif; I.Mahmud'dan II.Mahmud devri sonuna kadar olan 112 senelik dönemi ihtiva etmekle beraber, belgelerin çoğu, III.Selim ve II.Mahmud devirlerine aittir. İstisnaî olarak, I.Mahmud'dan önceye ve II.Mahmud devrinden sonraya ait belgelere de rastlanmaktadır.

H.H. Numarası: 3276

Tarihi: 1216

Maraş Valisi Hüseyin Paşadan Maraş'a giremeyip Antep'te kaldığına ve kendisine verilen Trabzon eyâletinin mazbut bulunduğuna ve kapı halkının çokluğundan ve iâşe masrafı tesviyesine kudretli bulunmadığından hâline münasip bir devlet görevi verilmesi hakkında tahrîrât.

H.H. Numarası: 3433

Tarihi: 1218

⁴⁷ KÜTÜKOĞLU, *a.g.e.*, s.180-181.

Antep voyvodası Maktul Hüseyin avânesinden şaki Çavuşlu Muslu ile beş şakinin Maraş Mutasarrıfı Kalender Paşa tarafından kestirilen başlarının gönderildiğine dâir.

H.H. Numarası: 3433.A

Tarihi: 1217

Şaki Çavuşlu Muslu'nun Maraş Antep Mutasarrıfı Kalender Paşa tarafından katlettiirildiğine dâir.

H.H. Numarası: 3433.B

Tarihi: 1210

Eşkiyadan Çavuşlu Muslu'nun Maraş ve Antep Mutasarrıfı Kalender Paşa tarafından katlettiirilmesi ahâlinin istirahatını mûcib olduğuna dâir.

H.H. Numarası: 8678

Tarihi: 1206

Halep Valisi Mustafa Paşa tahrîrâtında ahz ve istisâline memur olduğu Ayıntabî Battaloğlu Mehmet Paşa ve avanesiyle muhârebe ve Antep Kalesi'ne tahassünleri üzerine cümlesi perişan ve ruus-ı maktuanın takdim edildiği ve Bağdad ve Diyarbekir'e firar edenlerin derdesti için oralara emir yazılmasını ve hakkında olacak şikâyetin nazar-ı itibâre alınmamasını ricâ ettiğine ve tahrîrâtın arz-ı atebe kılındığına dâir.

H.H. Numarası: 8840

Tarihi: 1211

Ruha ahâlîsine galebe edip burunlarını kırdığını, ahâlîden Antep Kalesi'ne kapadıklarını tahliye edip etraf kazâlardan para almadığını, Anadolu ve Rakka Valisi Seyyid Ali Paşanın yazdığına dâir.

H.H. Numarası: 9837

Tarihi: 1206

Antep'e sığınan Battal oğlu Nuri Paşa ile iki defa harbeden Halep Valisi Mustafa Paşadan maktullerden on dört kişinin kesik başları geldiğine, Nuri Paşayı kalelerde tazyik ettiğine ve tedib işini tamamen bitirmek için Halep'te ibkâsına, Hovran'dan asker tertibine ve Maraş Beylerbeyisi Ömer Paşanın mâiyetine verilmesine dâir.

H.H. Numarası: 10080

Tarihi: 1205

Ayıntabî Nuri Paşanın sefere gitmesi tehir olunup cezasını tertip için bir adamın Kapıcıbaşılık payesiyle gönderilmesine dâir.

H.H. Numarası: 12164

Tarihi: 1213

Sâbık Delilbaşı Karslı Ali Ağa'dan mahlûl Ayıntab sancağında ve nâhiyesinde Istarva köyündeki zeametın, Rumeli Valisi Mustafa Paşanın kapıçukadır Mustafa b. Mehmet'e tevcihi hakkında.

H.H. Numarası: 14547

Tarihi: 1207

Edirne ve Maraş Valisi Hacı İbrahim Paşa ile Rakka Valisi Mustafa Paşa arasına nefsâniyet girip Ayıntab harap olmak derecesine gelmekle, erbâb-ı şûra ile söyleşilip kararın bildirilmesi hakkında irâde.

H.H. Numarası: 15963

Tarihi: 1205

Ayıntab'lı Nuri Mehmet Paşanın defî gâilesine akrabasından Sâbık Halep Mütesellimi Hasan Ağa deruhte ettiğinden silahşörlük ve kapıcıbaşılık verilmesi arz olundukta irâde sâdır olduğu.

H.H. Numarası: 16031

Tarihi: 1205

Ayıntablı Nuri Mehmet Paşa Ayıntab'a girerek fesada başladığı ve katli için ferman talebini havi Rakka Valisi Mustafa Paşadan ve Nuri Mehmet Paşadan gelen tahrîrâtın huzuruna arzına ve ber takrib iğfal ederek idâmına akrabasından ve hesemasından birinin memur edileceğine dâir.

H.H. Numarası: 17042

Tarihi: 1223

Ayıntab sancağında vâki bazı köyler ahâlîsi, Halep'e akan su yollarının tathiri mukabelesinde hane-i avarız ve sâir tekâlif-i örfiye ve şakkadan muâfiyetlerini havî emrin tecdidini istidâ ettikleri arz olunması üzerine doksan sekizden beri tecdit olunmayan bir emir, yine tecdit olunamayacağı hakkında irâde.

H.H. Numarası: 17056

Tarihi: 1228

Ayıntab mukatâsının Kalender Paşaya ihâlesi arz olunması üzerine, Padişah'ın hoşuna gittiğine dâir.

H.H. Numarası: 17298.B **Tarih:** 1251

Mehmet Kâmil mühriyle gelen arizâda Mısır Seraskeri İbrahim Paşanın Ayıntab ve Halep'de asker toplamakta olduğu hakkında.

H.H. Numarası: 17298.F **Tarih:** 1252

Ayıntab ve havâlîsi havâdisine dâir gelen tahrîrâtın leffen takdim kılındığına dâir.

H.H. Numarası: 17402 **Tarih:** 1242

Ayıntab'da yeniçeri eşkıyasından olup, Hısn-ı Mansur kasabasında Behisnili Mürteza Beyin himâye ettiği eşhâsın izâle-i vücûdları lüzûmunun Maadin Emîni Salih Paşaya yazıldığına dâir Maraş Valisi Celalettin Mehmet Paşadan.

H.H. Numarası: 17402.A **Tarih:** 1242

Halep'ten mahbûs olarak celb olunan firarî yeniçeri eşkıyasından Çini Hasan oğlu Hacı Abdullah ve Kızılca mahalleden Kara Mızrak oğlu Mehmet ve debbağhânedan Yapıcı Karaoğlu oğlu Mehmet ve bazı eşhasın idâm ve izâleleri lâzım geldiği hakkında Ayıntab Kadısı Seyyid Abdülkadir Efendinin ilâmı.

H.H. Numarası: 17402.M **Tarih:** 1242

Mülga Yeniçeri firarîlerinden Uğurlu oğlu İbrahim ve Kara Caferoğlu Eski Serdar Kara Ahmet ve Hacı Bico ve Hacı Ahmet oğlu Karaoğlu ve Hacı Mahmud ve Mendollu oğlu Hasan ve Kara Mehmet ve avenelerinin idâmları lüzûmuna dâir Ayıntab kadısının ilâmı.

H.H. Numarası: 17432

Tarihi: 1242

Maraş Valisi Celalettin Paşanın Ayıntab'da mülgâ ocak hainlerinin üzerine varmasıyla kaçtıklarına ve sâireye dâir.

H.H. Numarası: 17452

Tarih: 1243

Eşküyadan öldürülenlerin başları gönderildiğine, Hasan Mansur kazâsında Behisnili Mürteza Bey'e sığınan mülgâ ocaklıların istisâlleri için Maadin Emîni Salih Paşaya emir yazılmasına ve Ayıntab'da da dört kişinin idâm edildiklerine Rakka ve Diyarbekir Valisi Mehmet Paşanın eşkıya aşiret ve Kürtler'i inzibât altına almaya uğraştığına ve Maraş'tan asker tertibine dâir.

H.H. Numarası: 19070

Tarih: 1251

Reş karyesi ekrâdının mirileri için emirleri vechile celp edilmişler ise de, Ayıntab'dan digir olduklarından aşiretin yedi karyesi Rumkale'ye tabilerini beyanla edadan imtina ettiklerine ve mütevatları hakkında Halep Mirlivâ ve Müdürü İsmail Beyin tahrîrâtının da takdim edildiğine dâir. Rumkale voyvodası Mehmet Masum'un Sivas Valisi'ne arizâsı.

H.H. Numarası: 19070.B**Tarih:** 1250

Öteden beri Ayıntab kazâsına tâbi iken, Ayıntab Mütesellimi Hacı Arif Ağanın itaatından çıktıkları ve Rumkale voyvodasının sözlerine uyarak ona tabi oldukları haber alındığından ve bu işe haklarında mûcib-i mücarât ve cümlesinin akkâye neyflerini mûcib bulunduğundan hareketten feragatle Ayıntab Mütesellimi'ne itaatları lüzûmuna dâir.

H.H. Numarası: 19070.C**Tarih:** 1251

Muş Mütesellimi Emin Paşanın Redif tahriri hakkındaki layihasıyla Sivas Valisi Reşid Paşadan gelen tahrîrât ve Rumkale'ye Reş ekradının hilâf-ı kâide iltihâklarıyla, Ayıntab Mütesellimi'ne âdem-i itaat ve tekâlifi adem-i edâlarına ve bu bâbdaki muhaberâta ve para irsâline ve sâireye ait gönderilen evrâkla, bu bâbda mütalaalarının görülerek reylerinin beyanı zımmında Sadâret'in tezkiresi.

H.H. Numarası: 19070.D**Tarih:** 1251

Rakka eyaletinde Rumkale muzâfâtından Reşid Kürtlerinin bulunduğu yedi karyenin Maraş valisi Mehmet Bey zamanında Ayıntab'a iltiması ve Rakka eyaleti ve Maden-i Hümâyun'un Salih Paşaya tevcihinde inhâsı üzerine tekrar Rumkale'ye ilhâkı ve bu kere Ayıntab Mütesellimi ve Halep Mir-livâsının buyruldu ve Rakka voyvodasına iş'arları üzerine cereyan eden muhaberât ve ilâmın takdim edildiğine ve hangi taraftan zabt ve idâresi lazım geleceğinin iş'arına dâir. Sivas Valisi Mehmet Reşid Paşanın.

H.H. Numarası: 19070.E

Tarih: 1251

Rakka Eyaleti dâhilinde Rumkale muzâfâtından Reşi karyeleri Kürtleri Ayıntab civârında olmakla, ricaları üzerine, karyeler Ayıntab'a ilhâk ve mukâatalarını vere gelmekte iken ve şimdi vermeyenlerden ve Rumkale'ye neyflerini beyandan ber mûcib-i emir, bu bâbdaki kuyûdun çıkarılarak arz edildiğine ve neticede karyelerin Ayıntab'a tâbi bulunduğuna binâen bu bâbda emr-i şerif ısdârına dâir.

H.H. Numarası: 19070.F

Tarih: 1251

Rakka dâhilinde Rumkale muzâfâtından Reşi Kürtleri'nin sâkin oldukları yedi karyenin Cebbar-zâde Mehmet Beyin Maraş Valiliği'nde inhâsı üzerine, Ayıntab'a ilhâk olunmuş iken sonradan Rakka Eyaleti ve Maden-i Hümayûn Salih Paşaya tevcihinde iltimâsı üzerine, mezkûr karyeler mezkûr kaleye ilhâk ve voyvodaları tarafından idâre olunmuş ise de, şimdi Ayıntab tarafından müdahâle edilmekle kayıtlarının icrâsı hakkında, Sivas Valisi Reşid Paşa tarafından vârid ve manzur-ı şahâne olan tahrirât, beraat üzerine Darphâne Defterdârı'nın kayıtlarından çıkardığı hüküm ve kayıt sûreti.

H.H. Numarası: 19070.G

Tarih: 1251

Reşi Kürtleri an asıl Rumkale Kazâsı'na tâbi olup imdâd-ı cizye ve hâne-i avarız tekliflerini Rumkale'ye verdikleri hâlde ve diğer taraftan müdahâle edilmiş iken Ayıntab'dan müdahâle teklifât talep edildiğine ve Rumkale'ye merbûtiyetlerine evvelce emr-i âlî mevcut olduğu hakkında Rumkale Kadısı Mehmet Arif Efendiden.

H.H. Numarası: 19070.H**Tarih:** 1251

Ayıntab Kazâsı'na tâbi Reşi ekrâdı mukâtaası dâhilinde yedi köy Rumkale'ye tâbiyiz dedikleri ve Ayıntab müteselliminin iş'ârına ehemmiyet vermediklerine ve halbuki bâ-ferman karyelere tabi bulunduklarına defâtirde mukayyet bulunduğuna ve Rakka Eyaleti'ne tâbiyetlerine dâir resmen kayıt mevcût olduğuna binâen bu gibi hareketlerde, mugayyir rızâ-yı padişahî olduğuna dâir.

H.H. Numarası: 19432**Tarih:** 1242

Maraş Valisi Celâleddin Paşanın Ayıntab'da mülgâ ocak hâinlerinin üzerine varmasıyla kaçtıklarına ve sâireye dâir.

H.H. Numarası: 19704**Tarihi:** 1247

Bâb-1 Fetvâ'ya yazıldığı vechile, Halep Müftüsü Abdurrahman'ın azliyle yerine Müfti-yi sâbık Cabirzâde Ahmet Efendinin ve Antep Müftüsü Mehmet Faik Efendinin azliyle yerine Osman Efendinin tayinleri yapılmış olmakla, menşurlarının irsâli hakkında Mehmet Paşanın Sadâret'e arizâsı.

H.H. Numarası: 19748.C**Tarih:** 1248

Hasbe'l-hâl Anadolu ve Rumeli'nin Arnavutları'nda asker tertibine ve sâir iskelelerde, Tarsus iskelesine ve Halep yoluna sevkine ve İbrahim Paşanın Maraş, Ayıntab ve Bilan taraflarına tecâvüz fikrini anlatmakla top ve mühimmâtla o cihetlerin takviyesine ve asâkir yoklama defterinin gönderildiğine ve deve mübâyası

ve aylıklı nefâret mahiyyeleri için akçe irsâli lüzûmuna ve emir-i Mekke'nin izârı olamayacağız ve sâireye dâir.

H.H. Numarası: 19807.A

Tarih: 1247

Kendi ve Şam ve Arabistan üzerine harekete geçtiğinden Ayıntab'dan Mustafa Paşayı celb ile kendi yerine kaymakam yaptığı ve Ayıntab'da da Şakir Ağanın mütesellim tayin edildiği ve acemilikleri zuhûrunda yardım edilmesi ve ihtiyaç ve taleplerinin kabul edilmesi hakkında.

H.H. Numarası: 19807.B

Tarih: 1247

Ayıntab mütesellimi Mustafa Paşanın Halep Eyâleti kaymakamlığına tayin olduğuna dâir iki kıt'a Halep'te umûma ilân edildiğine dâir.

H.H. Numarası: 19861

Tarihi: 1247

Muktezâ-yı memuriyeti Halep'ten hareket edeceğinden yerine Kaylakalıkla yeni Ayıntab Mütesellimi Mustafa Beyi bıraktığından mumâ-ileyhe Rütbe-i Mirmiranî ihsanıyla Kaymakamlığa nasbı ve emrinin ihsânı hakkındaki inhâ Babıâli'ye takdim edilmek üzere gönderildiğine ve isaâfını niyaz eylediğine dâir Mısır maddesine memur Halep Valisi ve Arabistan Serâskerî Mehmet Paşanın Sadâret'e arizâsı.

H.H. Numarası: 19879.A

Tarih: 1247

Halep'ten yedi yüz ve Ayıntab'dan iki yüz elli çuval Hacc-ı Şerif mühimmâtına müretteb ve tedârikiyle Şam'a irsâli emredilmiş ise de, müstâ'celen tedâriki mümkün olmadığından, ordu mühimmâtından mevcut çuvallardan ol-miktar çuvalın mübâşire teslimen Şam'a gönderildiğine dâir Arabistan Seraskeri Mehmet Paşanın arizâsı.

H.H. Numarası: 19879.F

Tarih: 1247

Mürettebât-ı Hicâziyye için Halep ve Ayıntab'dan müretteb çuvalların hemen tedâriki mümkün olamayacağından, evvel ordu için yapıp mevcut olan toplardan yedi yüz adet Halep hissesi, iki yüz elli adet hissesi olarak mübâşire teslimen Şam'a gönderildiğine dâir Ayıntab Seraskeri Mehmet Paşanın Rikâb-ı Hümayûn Kaymakamı'na tahrirâtı.

H.H. Numarası: 19881.E

Tarihi: 1248

Maraş Beylerbeyisi Süleyman Paşa ve Kozanoğlundan maâda Maadin-i Hümayûn Emin'i İshak Paşa külliyetli asker ile Maden-i Hümayûn üzerinden başkaca Maraş ve Antep tarafına memur edilse takvîyet ve metâneti mûcib olacağı hakkında Trabzon ve Sivas Valisi Osman Paşanın şukkası.

H.H. Numarası: 19956

Tarih: 1248

Ayıntab tarafında bulunduğunu yazan askeri için para ve mühimmât isteyen Mehmet Paşanın Sivas taraflarında olduğu alınmış ve Trabzon Valisi askeriyle

temâsı iyi olamayacağı Şûra meclisinde düşünölmüş olmakla yeri ve vaziyeti belli oluncaya kadar bir şey gönderilmesine tahrirât yazılmasına karar verildiği.

H.H. Numarası: 19978.C

Tarih: 1248

Maraş Muhassalı Süleyman Paşadan Sivas sâbık Muhassalı Seyyid Ağaya gelen mektup, İbrahim Paşa Ordusundan bir kısmını Ayıntab tarafına gönderdiği hadisâta ait, Trabzon Valisi Osman Paşadan tahrirât.

H.H. Numarası: 20060.F

Tarih: 1250

Akka Kalesi Habishanesi'nden kaçtıklarına ve Halep, Kilise, Ayıntab, Hama ve Humus'da bulunan kuvvetlere dâir malumâtı hâvi Halep eşrâfindan olup Maraş'ta bulunan Nasır Ağadan Haşim Ağaya yazılan mektubun tercümesi.

H.H. Numarası: 20099

Tarih: 1250

Mülhakatıyla Sivas Valisi ve Maden Emîni Sadr-ı Sâbık Reşit Paşa tarafından Tatarın şifahi ifadesini havidir. İbrahim Paşanın Gerek ve civârını zabt ve zorla itâat ettirip silahları toplattırdığına Kudüs, Şam, Sayda ve Trablus Eyâletlerini tamamen tasarrufuna geçirdiğini Mezireb, Şam, Hama, Halep ve Ayıntab taraflarındaki kuvvetlerine dâir.

H.H. Numarası: 20127

Tarihi: 1247

Arabistan Ordusu Bilan'da bozulması üzerine Mısırlılar'ın Ayıntab'a geldikleri, Maraş'a doğru geldiklerinde bil-ittifak karşı gelineceği, fakat zâhire ve paraya muhtaç olduğu arz olundukta Süleyman Beye Maraş Eyâletinin tevcihi.

H.H. Numarası: 20139

Tarihi: 1248

Zahiresizlikten Ayıntab'dan hareketle Urban Ovası'nda gezerken Mısır Serdârı İbrahim, Küçük İbrahim'i Halep'te bırakıp kendisi Kilis'e gelip Rumkale firarîlerinden Bekir Beyin oğlunun kendisine celp ile yanına bir miktar asker vererek Rumkale'ye gönderdikleri ve kendisi mevcut maiyetiyle Bilan'daki Serasker üzerine geldiği ve Rumkale üzerine kendisi maiyetine gidilip Mısır askeri dağıtıldığı ve Mısır askeri Kilis ile Ayıntab arasında kaldığı fakat Serdâr-ı Ekrem Ordusu bozulup Bilan'dan ordunun döndüğü ve ordudaki başıbozuk askerin Sivas tarafına savuştukları kendisinin de Malatya'ya gideceği arz olundukta bu kadar hazırlıktan sonra birbirlerinden haberdâr olmayarak ordu perişân olmuş iken gene para istemeleri abes olduğu hakkında.

H.H. Numarası: 20139.A **Tarihi:** 1248

Zahiresizlikten Ayıntab'dan hareketle Urban Ovası'nda gezerken Mısır Serdârı İbrahim, Küçük İbrahim'i Halep'te bırakıp kendisi Kilis'e gelip Rumkale firarîlerinden Bekir Beyin oğlunun kendisine celp ile yanına bir miktar asker vererek Rumkale'ye gönderdikleri ve kendisi mevcut maiyetiyle Bilan'daki Serasker üzerine geldiği ve Rumkale üzerine kendisi mâiyetine gidilip Mısır askeri dağıtıldığı ve Mısır askeri Kilis ile Ayıntab arasında kaldığı fakat Serdâr-ı Ekrem Ordusu bozulup

Bilan'dan ordunun döndüğü ve ordudaki başıbozuk askerin Sivas tarafına savuştukları kendisinin de Malatya'ya gideceği.

H.H. Numarası: 20148 **Tarihi:** 1248

Humus hâdisesinden sonra Halep'e gelip tedbir almış ise de Halep ahâlisi zahire vermediklerinden ordu İskenderun'a avdet ve kendisi de Ayıntab tarafına gittiği ve başıbozuk askerlerinden iki bin kadarı maaşlarını alıp kaçtıkları ve maiyetinden ancak üç bin kadar asker kaldığı, Mısırlı İbrahim Halep, Kilis zabt ettiği ve Rumkale'yi almak istediye de mağlup edildiği ve Serdâr Bilan'da İbrahim ile muhârebe edip bozularak Adana'ya döndüğü ve kendisinin Arabistan'da yalnız kaldığı ve îâneye muhtaç bulunduğu arz olundukta Sadrazam'ın gelmesi için tahrîrât yazılması.

H.H. Numarası: 20148.A **Tarihi:** 1248

Humus'ta mağlubiyetten sonra Şenur kasabasına ve oradan Halep'e gelindiği ve Halepliler muharebe istemediklerini beyan etmekle Serdâr Ordusu Karamut ve Antakya ve Bilan'a çekildiği ve kendisi de asker ile Kilis ve Ayıntab tarafına çekildiği ve İbrahim'in gelip Halep'e girdiği, İbrahim askeri Antakya ve Bilan ve İskenderun taraflarında olduğu ve mâiyetine on bin Asâkir-i Mansure ve yahut Arnavut askeri verilirse düşmanın Serdâr Ordusu ile kendi ordusu arasına alınacağı ve mâiyetinde üç bin kişi olup topça zaiyata uğratıldığından barut ve top ve cephâne gönderilmesi.

H.H. Numarası: 20148.E**Tarihi:** 1248

Ayıntab'tan Araban Ordusuna gidildiği ve Behisni ovalarında gezildiği ve ahvâlini tatar vasıtasıyla Sadaret Kaymakamına ve Serasker'e bildirildiği ve Divân Kâtibi olmadığından ifâdede kusurun af olunması ve muzayakasının def'ine çalışması hakkında.

H.H. Numarası: 20260**Tarihi:** 1248

Trabzon ve Sivas Valisi Osman Paşa kıtaâtı için altı yüz sandık fişenk elli varil barut ve sâir harç mühimmâtı Kayseri ve Sivas'a naklolunmak üzere Bozok'a gönderilmesine ve Maden Emîni İshak Paşanın Maraş ve Ayıntab'a ve Osman Paşanın Kayseri'ye memuriyetleri, orduda bulunan Sadrazam tarafından kararlaştırılmasına dâir.

H.H. Numarası: 20172**Tarihi:** 1248

Bakaya emvâli af ettirmek maksadıyla Mısır valisinin Mısır'a memur Edhem Efendi ile yaptığı mülâkattan bir netice alınamayınca mumâileyhe futur ariz olduğundan İstanbul'a avdetine müsaade istediğine ve Mısır valisine emvâlin bir kısmını göndermesi ve bir kısmı da tehir olunacağı hakkında tahrîrât yazılmasına ve Rusya elçisi de bu fikirde olduğundan ve Ayıntab maddesinden hiç bahsedilmemesine dâir.

H.H. Numarası: 20284**Tarihi:** 1248

Ayıntab hanedanından Sadık Bey ile Halep vucûhundan Hatibzâde Mehmet Ağa Basra Valisi tahrîrâtıyla İstanbul'a gelmiş, istintak edilmiş ve sadrazam nezdine gitmeleri tekrarrur etmiş olmakla yol harçlığı ihsân olunmasına dâir.

H.H. Numarası: 20315

Tarihi: 1248

Maraş Beylerbeyisi Süleyman Paşaya yüz bin kuruş atıye götürdüğü ve Küçük İbrahim habisinin Paşaya bir mektup gönderip tâbi olmadıkları halde binlerce askerle Maraş'ı tahrip edeceğini yazdığı ve Süleyman Paşa iki bin süvâri ve bir kıt'a top ile Ayıntab üzerine gittiği ve Mısırlılar da Ayıntab'dan çıkıp Halep'e doğru gittikleri ve arkalarında takip olunarak birkaç yüz aldıkları ve büyük ağanın oğlunu Ayıntab'a mütesellim yapıp orada beş yüz süvâri bıraktıkları ve esirlerle Maraş'a döndükleri hakkında.

H.H. Numarası: 20393.A **Tarihi:** 1247

Ethem Efendinin esas memuriyeti Mısır'a ilhâken tevcih buyurulan livâları hasılat ve masraflarını gösterir defterleri göstererek bunların muntazam sûrette tahsil ve sarfı ve iktizâ eden tetkikatın yapılması Emir-i Mekke Şerif Abdülmuttalib İstanbul'da kalacağından Haremeyindeki emvâl ve emlâki hasılâtının tahsil ile gönderilmesi ve Mısır askeri eline geçen topların bedelinden sarf-ı nazar olunduğu Ayıntab'ın hasılâtına dokunulmaması, Adana eyâletinin emvâli kadime-i mirîyesine beş yüz kese zam olunmakta, sene besene gönderilmesi, Sayda Valisi Abdullah Paşanın emlâk ve aşarı hakkında Mehmet Ali Paşanın ne diyeceğine dâir.

H.H. Numarası: 20420

Tarihi: 1254

Mühimmât-ı Harbiye Nâzırı Emin Efendi ile İbrahim Paşaya yazılacak cevapların müsveddelerinin takdim olunduğu ve Ayıntab'ın kime ihâle edilmesi lâzım geleceğinin şifre ile Emin Efendiye sorulacağı arz olundukta müsveddelerin iyi olduğu ve münâsibi veçhile hareketi hakkında irâde.

H.H. Numarası: 20431.F

Tarihi: 1254

Halep'de on altı bin ve Ayıntab'da üç bin ve altı bin Kilis'te ve Şam civârında on iki bin Mısır askeri olduğu ve Mısır'dan da biraz asker gelmekte olduğu ve bu kadar asker toplaması Rusya askerine karşı olduğunu ilân ettiği ve Halepliler'in Devlet-i Âliye askerini bekledikleri hakkında.

H.H. Numarası: 20435.İ

Tarihi: 1255

Kış münâsebetiyle Gülek Boğazı'ndan gidilip Maraş üzerinden gelindiği, Gülek Boğazı'nın iki alay piyâde ve bir alay topçu olduğu, Halep'te mevcut askeri ahâlîden asker yazmaya kalkmakla ahâlînin dağlara çıktıkları ve angarya yüzünden saraçhanenin kapandığı ve Halep'e zahire cem edildiği ve Mısır askerleri silah atmakla meşgul oldukları ve Halep'e asker girip çıkmakta olduğu, Ayıntablılar'ın Mısırlılar'ı sürmek için emir bekledikleri, Adana'dan maadâ her yerde silahların toplandığı.

H.H. Numarası: 20466.E

Tarihi: 1255

Mısır Serdârı İbrahim, Ayıntab'a gelip Ayıntab'da alayını değiştirdiği hakkında.

H.H. Numarası: 20886.C **Tarihi:** 1254

Ayıntab'da şimdilik bir vukûat olmadığı ve Mısır askeri erzakını arkadan celbederek altı ay Kasım'da kaldıkları ve Mısır askeri kumandanı civârdan zahire istemiş ise de elde edemedikleri ve Hurşid Paşa Ribaz'dan Deylem'e gelip Faysal bin Türkissuidi ile büyük muharebeler ettiği ve sonra Urbani celb için bezl-i emvâl eylediği hakkında.

H.H. Numarası: 22258.J **Tarihi:** 29.R.1245

Ayıntab âyanı Sadık Beyin bir takım ahvâl ve efkâr yaymasından bahis.

H.H. Numarası: 22268 **Tarihi:** 27.R.1242

Hacı Sadık Bey Ayıntab'a Reisü'l-ayan nasbolunduğundan, mûmâ-ileyhin Silahşoran-ı Hassa zûmresine idhâline dâir, Maraş Valisi Celaleddin Paşadan Sadâret'e.

H.H. Numarası: 22282.E **Tarihi:** 17.Ra.1229

Ayıntab'ın idâresine muktedir bir âmirin tayini hakkında mahallinden vâki ve tahriri mûracaatları, memuriyetinden hâriç olması dolayısıyla is'ada teşebbüs etmediğine dâir.

H.H. Numarası: 22282.G **Tarihi:** 17.Ra.1229

Darbhâne ve Mirî hesabına Abdurrahman Paşa borçlarına mahsûben Şîr ve diğer iki kazâdaki bakayadan tahsilata teşebbüs olunduğuna ve kendi Meşta ordusu için Ayıntab ve Maraş Sancaklarından zahire mübayaasına dâir.

H.H. Numarası: 22354.C **Tarihi:** 3.Ş.1250

Halep ve Ayıntab ahâlîsinin İbrahim Paşa ve askerinin zulüm ve teaddisinden bî-zar olduklarına, Büyük İbrahim Paşanın nerede olduğunu bilmediğine, Dürzinin bir semti ve Nusayrilerinin cümlesi bir olduklarına ve sâireye dâir. İmzasız.

H.H. Numarası: 22635.A **Tarihi:** 1246

Ayıntab'da seyyitlik iddiâsında olanlar fenâ hareketlerde bulunmakta olduklarından ve nakiblik mesâlihi itibariyeden bulunduğundan, Ayıntab'dan nakibliğin ref'i ve fesadda medhâli olan sâbık Nakip Mehmet Efendinin Halep'e nefyi hakkında emrin ahkâmı icrâ edildiğine dâir.

H.H. Numarası: 22635.E **Tarihi:** 1246

Görülen zararlardan bahs ile Ayıntab'da nikâbetin ref'i hakkındaki fermanın ahâlî müvâcehesinde okunduğuna dâir.

H.H. Numarası: 22635.G **Tarihi:** 1246

Memleketin nizâmını bozmaya cüret eden Ayıntab nakibi Hekimoğlu Mehmet Efendinin müebbeden Halep'e nefyi hakkında sâdır olan emir mûcibince

mûmâ-ileyhin Halep'e celbedildiğine ve bir yere gitmesine ruhsat verilmeyeceğine dâir.

H.H. Numarası: 22648

Tarihi: 1247

Ayıntab civârına vâsıl olup, oradan Halep'e gideceğine ve leffen gönderdiği tahrîrât meâline nazaran Bağdat gâilesinin bertaraf olması memul olduğuna ve sâireye dâir.

H.H. Numarası: 22807.A **Tarihi:** 1255

Edirne müderrislerinden İlmizade Kuduslü Yusuf Efendinin ahvâline ve mûmâ-ileyhe Maraş ve yahut Ayıntab kadılıklarından birinin tevcihi münasip olacağına dâir.

H.H. Numarası: 22839

Tarihi: 1249

Adana Valisi İbrahim Paşanın Ayıntab'a gelerek Kapıcıbaşı Sadık Beyi mesmunen idâm ve oradan Rumkale'ye vürûdunda Dürzidağı'nda güya ihtilal zuhûr ettiği haberi üzerine Şam'a azimet tedbiri alarak Halep cihetine gittiğine dâir.

H.H. Numarası: 23326

Tarihi: 1239

Sâbık Maraş Beylerbeyisi Müteveffâ Fevzi Paşanın zaman-ı memuriyetinde Ayıntab'da zuhûr eden ihtilâlin esbâbıyla netâyicine ve Maraş eyâletinin Rakka eyâleti ile beraber Hafız Ali Paşaya tevcihine ve Fevzi Paşanın muhallefâtına dâir.

H.H. Numarası: 24579

Tarihi: 1246

Sivas'a sürgün edilmiş olan Ayıntablı Hamid Paşazade Şerif Beyin afvı iltimâsına dâir Halep valisinin arizâsı geldiğine dâir.

H.H. Numarası: 24913.C **Tarihi:** 1246

Halep'ten Sivas'a nefyolunup ba'dehu Ayıntab'a nakledilen Mehmet Şerif Beyden ahâlî-i Halep hoşnut olup kendisi de ihtiyar ve zaif olduğundan Halep'ten hânesine oturmak üzere afvı ricâsına.

H.H. Numarası: 24913.F

Tarihi: 1246

Ayıntab nakibliği ilga olunarak Halep nakibliğinin ilgası ile vakt-i münâsibe talik olunmuş ve Ayıntab'dan idâm olunacak üç şahsın davet olunan Ayıntab vücûhu gelip gittikten sonra icrâ olunması muvâfık olacağı hakkında.

H.H. Numarası: 24913.G **Tarihi:** 1246

Gönderilen top taneleri Ayıntab maddesinde sarfedildiğinden talep ettiği diğer mühimmât ile beraber bir miktar top tanesi irsâl olunması ricâsına.

H.H. Numarası: 24957.B **Tarihi:** 1235

Maraş'ta zahirenin nedretinden bahsile mevsim-i şitâda Ayıntab'da ikâmete müsaade talebini hâvi.

H.H. Numarası: 25138.H **Tarihi:** 15.L.1238

Halkı aleyhine teşvik eden nakibüleşrâf kaymakamı Cabiri oğlu Mehmet Esad Efendinin Ayıntab'a kaçtığına ve yerine bir başkası ahâlî tarafından seçilip nasbolunduğuna dâir.

H.H. Numarası: 25321

Tarihi: 1228

Ayıntab'daki âsilerin tedibi için Sivas Valisi Pehlivân İbrahim Paşa tarafından Kalender Paşaya asker gönderildiğine ve öldürülenlerin muhâllefatlarına dâir.

H.H. Numarası: 26132

Tarihi: 1251

Girit ceziresiyle Ayıntab kazâsının cizyeleri hakkında yapılacak muâmelâta dâir. II.Mahmud'un irâde-i seniyesi vardır.

H.H. Numarası: 26132.B Tarihi: 1251

Mısır Valisi'yle oğluna ihâle edilmiş olan Girit ve Ayıntab cizye ve emvâl-i mürettebesi hakkında yapılan muâmeleye dâir. Mansure Hazinesi defterdârından Sadâret'e.

H.H. Numarası: 26132.C Tarihi: 1251

Girit ceziresiyle Ayıntab ve Birecik ve Rumkale emvâline dâir Kapıkethüdâsı Nazif Efendi'ye verilmek üzere tanzim edilen defterden Rumkale ve Birecik ismiyle muharrer üç kalem iltizamâtın çıkarılması lazım geldiğinden mezkûr defterin tebdili hakkında Mansure Defterdârı'na.

H.H. Numarası: 26132.D **Tarihi:** 1251

Ayıntab iltizamâtına dâir tanzim edilen defterden çıkarılan Rumkale Birecik ismiyle muharrer üç kalem iltizamâtın Rakka dâhilinde olmasına mebni Reşid Paşaya ihâlesi lazım geldiğinden bunların bir varakaya ihraç ve irsâli hakkında Mansure Defterdârı'na.

H.H. Numarası: 26132.F **Tarihi:** 1251

Ayıntab, Birecik ve Rakka mukataaları bedellerini ve bunlar haklarında yapılacak muâmelât-ı mübeyyin.

H.H. Numarası: 26254.F **Tarihi:** 1251

Mısırlı İbrahim Paşa Ayıntab ve Kilis'e öğle zamanı çarşayı basarak genç ihtiyar kimi buldu ise toplayıp asker ettiğİ ve dükkanlar iki üç gün açık ve sahipsiz kaldığı ve kurtulanlar Birecik ve Rumkale'ye firar ettikleri ve Küçük İbrahim Paşadan Hicaz'da bulunduğu havâdisi intişâr ettiğİ hakkında.

H.H. Numarası: 26269 **Tarihi:** 1234

Ayıntab mukataasının tekrar uhdesine ihâlesine dâir.

H.H. Numarası: 26269.A **Tarihi:** 1234

Ayıntab mukataasının tekrar uhdesine ihâlesi ricasına dâir. Arz-ı mahzar ve ilâmı gönderdiğİ hakkında.

H.H. Numarası: 26269.B **Tarihi:** 1234

Ayıntab mukataasının Halep Valisi Hurşid Ahmet uhdesine tekrar verilmesine dâir mahallinden mürettep.

H.H. Numarası: 26269.C **Tarihi:** 1234

Ayıntab mukataasının gene Halep Valisi Hurşid Ahmet Paşaya verilmesi ricâsını hâvi.

H.H. Numarası: 26269.D **Tarihi:** 1234

Elbistan zımânına ve diğer mukataaların Maraş Valisi Hüseyin Paşaya ve Ayıntab mukataasının uhdesine ihâlesine dâir.

H.H. Numarası: 26269.E **Tarihi:** 1234

Ayıntab mukataasının gene Halep Valisi Hurşid Paşaya verilmesi hakkında ricâ-yı hâvi.

H.H. Numarası: 26269.F **Tarihi:** 1234

Ayıntab mukataasının gene Halep Valisi Hurşid Ahmet Paşaya verilmesi ricâsını hâvi.

H.H. Numarası: 26272

Tarihi: 1238

Ayıntab'da vukû bulan büyük zelzeleden bütün binâlar harap olup ahâlî çadırlarda kaldığından buradan Şam'a mürettep zehair ve ağnâmın affi hakkında. kale zâbitânıyla ahâlînin muharrerâtından.

H.H. Numarası: 26272.A Tarihi: 1237

Ayıntab'da vâki olan büyük zelzeleden dolayı buradan Şam'a mürettep zehair ve ağnâmın affi hakkında.

H.H. Numarası: 26272.B Tarihi: 1237

Ayıntab'da vukû bulan büyük zelzeleden ahâlînin mutazarrır olmasına mebni buradan Şam'a mürettep zehair ve ağnâmın affi hakkında.

H.H. Numarası: 26272.C Tarihi: 1237

Ayıntab'da vukû bulan büyük zelzeleden kalenin ve içindeki hânelerin tamamıyla harap olduğuna dâir.

H.H. Numarası: 26272.D Tarihi: 1237

Ayıntab'da vukû bulan büyük zelzeleden dolayı buradan Şam'a mürettep zehair ve ağnâmın affını ahâlînin istirhâm etmekte olduğuna dâir.

H.H. Numarası: 26663

Tarihi: 1230

Ayıntab mukataalarını mutasarrıflarından, kefil vermeden iltizâm eden Maraş mutasarrıfı Kalender Paşa bedelini vermediğinden, matlûbun alınmasına ve mukataaların Halep Valisi Celal Paşa tarafından iltizâm edilmesine dâir.

H.H. Numarası: 29040

Tarihi: 1246

Halep'te inşa edilecek asker kışlasının Ayıntab âyânı Sadık Bey marifetiyle inşâsı ve masarafâtının sûret-i tesviyesi hakkında Halep Valisi Ali Paşadan Sadâret'e.

H.H. Numarası: 29040.A **Tarihi:** 1246

Müteveffâ Ahmet Beyzâde Arif Beyin menfası olan Ayıntab'a gönderilmiş olduğuna dâir Halep Valisi Ali Rıza Paşa'dan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 29040.B **Tarihi:** 1246

Halep vücûhundan olup idâm edilmiş olan Katar Ağasızâde Ahmet Beyin oğlu Mehmet Arif Bey ve müteallakatının tayin edilen ikâmet mahalleri hakkında Ayıntab Nâibi Mustafa Reşit imzalı.

H.H. Numarası: 29040.C **Tarihi:** 1246

Ayıntab Âyânı Sadık Beyin Halep'te inşasına memur kışlayı metin ve muhkem olarak inşa edeceğini taahhüt eylediğine dâir. Halep Kadısı Mustafa Şerif imzalı.

H.H. Numarası: 29040

Tarihi: 1246

Halep'te inşâsına memur olduğu kışlanın inşâsına mübâşeret edeceğine dâir
Ayıntab Âyânı Sadık Beyden Sadâret'e.

H.H. Numarası: 29237 **Tarihi:** 1245

Antep Âyânı Sadık Bey müfsid ve hilekâr bir adam olup daima fesad
üzerinde olduğu hakkında Halep Valisi Ali Paşa mührüyle Sadâret'e.

H.H. Numarası: 29254 **Tarihi:** 1245

Antep Âyânı Sadık Bey müfsit bir adam olduğundan daima el altında
bulunması için Halep'te inşa olunacak kışlaya binâ emini tayin olunması muvâfık
olacağı hakkında Halep Valisi Ali Paşadan Sadâret'e.

H.H. Numarası: 29254.A **Tarihi:** 1245

Antep Âyânı Sadık Bey her ne kadar gönderilmiş ise de Halep'te bir işle
alikonulması muvâfık olduğundan yapılacak kışlaya binâ emini tayin olunması
hakkında Halep Valisi Ali Paşadan kapı kethüdasına Ali mührüyle.

H.H. Numarası: 29238.D **Tarihi:** 1245

Antep Sancağı'nın Ali Paşaya ilhâkan verilmesi ve iktidarlı bir mütesellim ile
irâdesi fâideli olacağı ve Maraş'ın âsâyişini de temin edeceği hakkında.

H.H. Numarası: 29328.G **Tarihi:** 1245

Antep Âyânı Sadık Beyin kürt eşkıyalarıyla münâsebeti olduğuna ve eski Kilis âyânının da mukataa ve bedellerin tahsili işini bozduğuna Halep ve Kilis'in âsâyışını ihlâl ettiğine dâir Halep Valisi Ali Paşa mührüyledir.

H.H. Numarası: 29342

Tarihi: 1254

Halep'te asâkir-i mansureye yapılacak kışlanın binâ eminliği Antep Âyânı Sadık Beye tevcih olunarak peşinen bir miktar da para verilmesini Halep Valisi Ali Paşa inhâ etmekte olduğundan fikirlerinin bildirilmesi için Sadâret'ten Serasker Paşaya.

H.H. Numarası: 30792

Tarihi: 1236

Antep kalesi dizdarlığına, Eğin kazâsı hâlkına satılmak üzere Sivas ve Harput'ta zahire gönderilmesine ve sâireye dâir hususî talepleri hâvî arzihâllerin hûlasâları ve neticeleri.

H.H. Numarası: 31479

Tarihi: 1231

Halep'te Mahmut nâmında bir şahıs yeni bir tarik ihdas ederek nisvan ve sübyanı başına toplayıp fesad alâmeti gösterdiğinden verilen fetva mûcibince cebren tevkif ve Ayıntab'a nefyolunduğu hakkında Halep Valisi Celal Paşa mührüyle Sadâret'e.

H.H. Numarası: 32243

Tarihi: 1246

Ayıntab Âyânı Sadık Beye ne kadar iltifat edildi ise de mefsedetten hâli olmadığı ve İstanbul'a şikâyet için arz-ı mahzar gönderdiklerini haber aldığından itibâr olunmaması hakkında Halep Valisi Ali Paşa mührile kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 32368

Tarihi: 1232

Ayıntab kazâsının muharrer-ül esamî karyeleri ahâlîsinin su mecralarının tathiri hususunda vâkî hizmetleri mukâbili tekâlif-i vârieden muâfiyetlerini mübeyyin yedlerinde bulunan emir tecdid edilmiş olduğundan balâsına hatt keşidesi için takdim kılındığına dâir.

H.H. Numarası: 33921

Tarihi: 1242

Antep'ten kaçan yeniçerilerin bir daha memlekete avdet etmemeleri ve bunları valilerin tesahüb etmemeleri hususlarının kavi şerâite rabtı hakkında Maraş Valisi Mehmet Celaleddin Paşadan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 33921.A

Tarihi: 1242

Antep'i nizam altına aldığına ve tutulan yeniçerilerden şehrin hakim ve müftüsüyle ulema ve sülahası taraflarından cinâyet erbâbı olduklarında şehâdet edilenlerin idâm ve hüsn-i hâli söylenenlerin terhis olduklarına ve bu yoldaki hareketine devam eyleyeceğine dâir Maraş Valisi Celaleddin Paşadan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 33921.B

Tarihi: 1242

Dâire-i itâata aldığı Antep ahâlîsinin altı yüz Mansure Asâkiri çıkarmayı taahhüt ettiklerine ve bunların günde iki defa talimleriyle istifâl olunduğuna dâir Maraş Valisi Celaleddin Paşadan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 33921.C

Tarihi: 1242

Antep'te icrâ-yı şakavet eden yeniçeri eşkıyası Maraş Valisi Celaleddin Paşanın vürudundan sonra kısmen firar ve bir kısmı da idâm edilerek ahâlînin müsterih olduğuna ve altı yüz mansure asâkiri vermeği taahhüt ettiklerine ve yeniçerilerle müttefik olan Burak aşireti eşkıyasının dahi tenkilleri için emir ısdârına dâir Antep kadılığına.

H.H. Numarası: 33921.D

Tarihi: 1242

Maraş Valisi Celaledin Paşa geldikten sonra kaçan yeniçeri eşkıyasının bulundukları mahallerde idâmları ve tutulamayanların beldelerine girmemesi hakkında icâb edenlere evâmir yazılması hakkında Antep ahâlîsi taraflarından.

H.H. Numarası: 33921.E

Tarihi: 1242

Antep'ten kaçan yeniçeri eşkıyasının bulundukları mahallerde idâmları ve bulunamayanların beldelerine girmemesi için valilere evâmir irsâlini ahâlînin ricâ ettiklerine dâir Antep kadısı tarafından.

H.H. Numarası: 33921.F

Tarihi: 1242

Yeniçeri eşkıyasıyla beraber icrâ-yı şakavet eden Burak aşireti şakilerinin tenkili için emir irsâli hakkında Antep ahâlîsi taraflarından.

H.H. Numarası: 33921.G

Tarihi: 1242

Eşkîyanın tenkiline ve ahâlînin terfihine memur olmasına mebni Antep civârında mukabele hazırlanan yeniçeri şakileri firar ettiğinden sekiz on nefer reislerinin idâm edildiğine ve bu sûretle gâileleri bertaraf olan ahâlînin memnun olarak müretteb asâkiri mansureyi vermekte olduklarına dâir Maraş Valisi Celaleddin Paşadan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 33921.H

Tarihi: 1242

Yeniçeri eşkıyasıyla beraber hareket eden Antep Nakibü'l-eşrâf Kaymakamı Osman Efendi azledilerek yerine Mehmet Efendi tayin kılınmış olduğundan Nakibü'l-eşrâf Efendiden kaymakamlık mektubunun alınıp gönderilmesi hakkında Maraş Valisi Celal Paşadan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 33921.İ

Tarihi: 1242

Antep'e takarrübünde mukâbeleyle cesâret edemeyerek kaçan yeniçeri eşkıyasından tutulan reislerin idâm edilerek ahâlînin memnûn edildiğine ve müretteb asâkir-i mansûreyi vermeğe başladıklarına dâir Maraş Valisi Celaleddin Paşadan.

H.H. Numarası: 34630

Tarihi: 7.Za.1244

Nev'i:Arz tezkeresi

Antep Voyvodalığı ile Birecik Kazâsı'nın kimlere verilmesi hakkında mukataat nâzırından gelen tezkere ve defter huzura takdim olunduğuna dâir.

H.H. Numarası: 34668 **Tarihi:** 7.Za.1226 **Nev'i:** Tahrirât

Ayıntab hâdisesinin bastırıldığına dâir tafsîlâtı hâvi, Maraş Valisi Mehmet Celaleddin Paşanın mührüyledir (II.Mahmud hatt-ı hümayunu).

H.H. Numarası: 34756.O **Tarihi:** Za.1231 **Nev'i:** İlâm

Antep Kadısı Cennet-zade Ataullah Efendiden zorla alınan ilâmlara ehemmiyet verilmemesine dâir Kilis Kadılığından.

H.H. Numarası: 35222 **Tarihi:** 5.R.1238 **Nev'i:** Hülâsa

Maraş ve Antep'ten gelen evrâkın hülâsâsı olup Elbistanlı Asaf ve Seyfi nâm şakilerin ika ettikleri katl ve nehb-i garete aittir. (II.Mahmud hatt-ı hümayunu)

H.H. Numarası: 35222.A **Tarihi:** 15.M.1238 **Nev'i:** İlâm

Elbistan halkından Asaf ve Seyfi ve Nakib oğulları denilen kimseler Elbistan halkından bir çok kimseleri katl ve eşyâlarını yağma ettikleri ve her ne kadar nasihat edilmiş ise de dinlemedikleri hakkında Antep Nâibi Hasan Şevki imzasıyla.

H.H. Numarası: 35222.B **Tarihi:** 1238 **Nev'i:** Mahzar

Bilaklı Asaf ve Seyfi ve Elbistanlı Nakib oğulları başlarına topladıkları erazil ile Elbistan'ı basarak bir çok kimseleri katl ve eşyalarını yağma ettiklerine dâir Antep halkından bir çok mühürlerle.

H.H. Numarası: 37098 **Tarihi:** 27.Za.1237 **Nev'i:** Tahrîrât

Halep'te bu tarihte gece ve gündüz iki zelzele olup pek çok binâ yıkıldığı ve pek çok nüfus telef olup Nemçe balyozu dahi bütün tevabii ile binâ altında kalarak telef olduğu ve şehrin hırsızlardan vikâyesine gayret edilmekte olduğu hakkında. (II.Mahmut'un hatt-ı hümayunu vardır) (Halep muhâfazasına memur Behram Paşa mühürüyle Sadâret'e).

H.H. Numarası: 37098.A **Tarihi:** 27.Za.1237 **Nev'i:** Tahrîrât

Halep Valisi Mustafa Paşa Şam tarafına giderken evvelce Halep'ten tar edilen bir takım erâzilin Halep'e girmesine müsaade edip bunların icâbına bakmak için vücûh-u belde ile müşâverede iken gece Halep'te dehşetli bir zelzele olup bütün evler yıkıldığı ve belki yirmi bin nüfus helâk olduğu fakat kendi askerinden birine bir hata olmadığı hakkında.

H.H. Numarası: 37098.B **Tarihi:** 27.Za.1237 **Nev'i:** İlam

İki buçuk aydan beri Halep'in muhâfazası ile meşgul olan Behram Paşanın gayretinden bütün halk memnun olup lakin bu tarihte Halep'te şiddetli bir zelzele vukû bularak pek çok binâ yıkıldığı ve pek çok insan telef olduğu hakkında. Halep Kadısı Mahmud Arif imzasıyla).

H.H. Numarası: 37098.C **Tarihi:** 27.Za.1237 **Nev'i:** Arizâ

Anadolu Valisi Hasan Paşa Halep muhâfazasına tayin olunup Halep'te muhâfazada olan Behram Paşayı Halep'ten kaldırmak vazifesiyle Halep'e gelerek Hasan Paşanın vürûduna intizârda iken Halep'te bir azim zelzele vukû bularak şehir hemen kâmilten harap olup ve on beş binâ yekun nüfus telef olduğu ve Behram Paşanın askerine hiçbir zarar olmadığı hakkında. Behram Paşayı kaldırmaya memur Mehmet Beyden Sadâret'e.

H.H. Numarası: 37194.A **Tarihi:** 19.S.1229 **Nev'i:** Mektup

Ayıntab'da ehl-i fesad ile başa çıkamayarak kendisine şikâyet eden mutasarrıf Kalender Paşa ve Müftü Arif Efendilerin sözleri doğru olduğu tahkîk olunarak bir müfreze askerle bir buyruldu gönderip asileri katl ve tenkil ettiği ve muhallefâtları zabt olunmak emir olunursa kendisi orada iken verilmesi mirîye menfaatli olacağı hakkında. Sivas Valisi Pehlivân Paşa mührüyle kapı kethüdasının.

H.H. Numarası: 37194.E **Tarihi:** 17.S.1229 **Nev'i:** İlam

Antep civârında Rumkale üzerine gelen Sivas Valisi İbrahim Paşa kimseye zulmetmeyip askerine de ettirmeyip her vechile harekâtından hoşnut olduklarına dâir Antep Nâibi Hasan Şevki imzası ile.

H.H. Numarası: 37194.F **Tarihi:** 1229 **Nev'i:** Mahzar

Antep'te fitne ve fesad ıkandan fariğ olmayan eşkıya makûlesini Sivas Valisi İbrahim Paşa tenkil ederek beldeyi temizlediği hakkında. Mûteaddid mühürler.

H.H. Numarası: 39741 **Tarihi:** 17.Ş.1248 **Nev'i:** Mektup

Mısırlı İbrahim Paşa ile edilen Humus muhârebesinin tafsili Babıali'ye gönderildiği Serdar-ı Ekrem Ağa Hüseyin Paşanın Antakya, Karamut, Bilan civârını muhâfaza ettiklerine, kendisinin de Kilis, Ayıntab, Birecik ve Rumkale, Reha'yı muhâfaza edip istihkâmlar yaptırdığı ve beş bin kadar askeri olup maaş ve ulufeleri terâkim ettiği tayinât istedikleri cihetle nüzul emini kasapbaşı ve külliyetli meblağ irsâli ve Divân Katibi Hacı Refet'in kaçtığı hakkında. Halep Valisi Mehmet Paşadan kapı kethüdasına.

H.H. Numarası: 39767 **Tarihi:** 17.S.1248 **Nev'i:** Kaime

Mâiyetinde bulunan beş bin kadar başı bozuk askeri asla işe yaramadıkları halde maaş verip beslenmekte ve üç aylık ulûfeleri birikmekte olduğu ve el-yevm Ayıntab'da bulunduklarına dâir. Halep Valisi Mehmet Paşadan.

H.H. Numarası: 43740 **Tarihi:** 1.Ca.1245 **Nev'i:** Şukka

Maktul Ahmet Beyin oğlu Arif Bey emirleri mûcibince Ayıntab'dan celb ve adamına terfikan İstanbul'a gönderilmiş ve maktulun rabıtalı defteri olmadığından ve bunlardan bir şey anlaşılmamakla beraber gönderilmiş olduğuna ve azlinden evvel nukûd ve eşyâ-yı nefisesini birer tarafa gizlemiş olduğuna ve sâireye dâir Halep Valisi Ali Paşadan Sadâret'e.

H.H. Numarası: 57382 **Tarihi:** 1206 **Nev'i:** Telhis

Battal oğlu Nuri Paşanın izmihlâlinin yakın olduğu esnâ-yı muhârebede maktul düşen sekiz nefer sergerdenin kesik başlarının gönderildiği ve Timur'un def'i gâilesi hakkında Bağdat Valisi'ne müekkit emr-i şerif tasdiri hakkında Halep Valisi Mustafa Paşadan alınan tahrîrât hülasasının takdimine dâir. (III. Selim'in hatt-ı hümayûnu var).

H.H. Numarası: 57569 **Tarihi:** 1206

Ayıntablı Nuri Paşanın katl, gazab gibi mezalimine dâir verilen arzuhâl ve ilâmlar münderecâtından ekserisinin sahih olup izale-i vücûdu tekarrur ettiğine ve bunun için yapılan tedâhire dâir. (III.Selim'in hatt-ı hümayunu vardır).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİNDE BULUNAN
GAZİANTEP İLE İLGİLİ BELGELER
(1912-1928)

I. Toprak İskân Genel Müdürlüğü Belgeleri

Kaybedilen Osmanlı toprakları ve Kafkasya, İran, Kırım ve diğer yerlerden gelen mülteci, muhâcir, mübadil ve gayri mübâdillerin, ülkemiz topraklarına yerleştirilmesi, iskân yerleri değiştirilenlerin iâşe, iskân, tedavi ve nakil masraflarının karşılanması ile yurtdışındaki, özellikle Yemen’de kalan memur ve ailelerin Türkiye’ye getirilmesi, sürgün edilen ya da askere alınanların ailelerine yardım edilmesi vb. ile ilgili arşiv belgeleri bu fonda yer almaktadır.

Tarih: 09.09.1912 **Sayfa Sayısı:** 4 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 14.51.15

Gaziantep’teki evlerine dönen gayri müslim ahâlinin emvâl-i gayr-i menkûle hakkındaki şikâyetlerinin doğru olmadığı.

Tarih: 28.01.1915 **Sayfa Sayısı:** 1 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 7.5.8

Antep Tasfiye Komisyonuna âit zarfın iâdeten gönderildiği.

Tarih: 05.05.1916 **Sayfa Sayısı:** 2 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 8.7.2

İran'ın Gaziantep Şehrenberi iken ölen Nazartiyan Karabet'in emvâl-i metrûkesine müdâhalede bulunulmaması.

Tarih: 21.09.1916 **Sayfa Sayısı:** 2 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 8.11.24

Gaziantep'ten Ankara'ya gönderilen Hacı Feyzullah ve arkadaşlarının iâşe ve iskân masraflarının ne sûretle yapılacağının bildirilmesi.

Tarih: 28.4.1918 **Fon Kodu:** 272.0.0.74 **Yer No:** 66.25.7

Ayıntab (Gaziantep)'da bulunan Erzurum muhâcirlerine iâşe verilmediği hakkında Fazıl ve arkadaşları tarafından yapılan şikâyetin araştırılması.

Tarih: 5.5.1918 **Fon Kodu:** 272.0.0.14 **Yer No:** 74.15.17

Maraş, Antep, Halep ve Hısn-ı Mansur (Adıyaman) ve Urfa havâlisindeki mültecilerin yerlerine dönebilmeleri için gerekli kolaylığın sağlanması.

Tarih: 15.1.1919 **Fon Kodu:** 272.0.0.74 **Yer No:** 68.37.5

Memleketlerine iâdeleri kararlaştırılan Arap, Rum ve Ermeniler'in ailelerinin masrafları için Gaziantep'e havalenâme gönderilmesi.

Tarih: 8.5.1919 **Fon Kodu:** 272.0.0.74 **Yer No:** 68.40.14

Antep'e iâşe tahsisâtından 500.000 kuruş gönderildiği.

Tarih: 21.07.1919 **Sayfa Sayısı:** 2 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 14.50.4

Ermeni tehciri esnâsında Gaziantep Tasfiye Komisyonunca el konulan kiliseye âit emvâl-i metrûkenin, ruhbanlara iâdesi.

Tarih: 26.7.1919 **Sayfa Sayısı:** 3 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 14.50.7

Ayıntab Ermeni milleti Protestan Kilisesinin genişletilerek tamir edilmesi.

Tarih: 3.12.1919 **Fon Kodu:** 272.0.0.74 **Yer No:** 68.45.3

Gaziantep'te önceden askeriye verilen Katolik Kilisesinin tamir masrafının ödenmesi.

Tarih: 17.01.1920 **Sayfa Sayısı:** 2 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 15.54.3

Gaziantep'te terkedilmiş binâların tamirine imkân olmadığından, bu gibi , emvâl-i gayr-i menkûle için sahiplerine tazminât verilmesi.

Tarih: 26.10.1920 **Fon Kodu:** 272.0.0.71 **Yer No:** 31.29.7

Ayıntab (Gaziantep) Muhâcirin Memurluğuna Hulusi Efendinin tayin edildiği.

Tarih: 25.2.1921 **Fon Kodu:** 272.0.0.74 **Yer No:** 69.52.20

Gaziantep göçmenlerinin iâşesi için havalenâme talebi.

Tarih: 7.6.1921 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 38.31.11

Gaziantep Muhâcirin Memurluğuna tayin edilen Halil Hulusi'nin muhasebeci de kaydının yapılması.

Tarih: 31.12.1922 **Fon Kodu:** 272.0.0.14 **Yer No:** 76.27.1

Amerikalı Mister Nortinik'in Gaziantep'ten Hille'ye gitmesinde bir mahzûr olmadığı.

Tarih: 14.12.1923 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 40.42.13

Gaziantep'teki Trablusgarb muhâcirlerinden İbrahim'den geri alınan eve karşılık envâl-i metrûkeden ev verilmesi.

Tarih: 20.12.1923 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 40.43.9

Gaziantep'ten Silifke'ye gelen Ömer Pınar ve Hacı Hüseyin oğlu Mustafa'nın iskân edilmeleri.

Tarih: 31.1.1924 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 41.44.26

Gaziantep'teki Reyhanlılı Hamit'in iskân hakkı varsa iskân edilmesi, ayrıca bunlara kanunî haddinden fazla arazi verilmişse geri alınması.

Tarih: 21.2.1924 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 41.45.9

Gaziantep'teki Antakyalı Ahmet Hamdi'nin iskân hakkındaki dilekçesinin tahkiki.

Tarih: 21.2.1924 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 41.45.12

Gaziantep'te göçmenlere arazi dağıtım talimatnâmesinde belirtilen miktardan fazla arazi verilmemesi.

Tarih: 31.05.1924 **Sayfa Sayısı:** 6 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 18.84.21

Gaziantep İskân Komisyonunun teşekkülünden itibaren yapmış oldukları işlerin geniş bir açıklamasının gönderilmesi.

Tarih: 17.08.1924 **Sayfa Sayısı:** 10 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 19.91.17

Maraş ve Antep'e gelen muhâcirlerin ne sûretle iskân edildikleri ve kendilerine neler verildiğinin bildirilmesi.

Tarih: 4.9.1924 **Fon Kodu:** 272.0.0.79 **Yer No:** 72.3.7

Gaziantep'teki muhâcirler için bir tabibin atanması isteği.

Tarih: 19.11.1924 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 42.56.12

Gaziantep'te mübâdeleye tâbi olmayan muhâcir ve mültecilere emlak ve arazi verilmeyip, normal olarak iskân edilmeleri gerektiği.

Tarih: 30.12.1924 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 43.59.32

Halep eski Mebusu Antakyalı Türkmenzâde Ahmet Ağaya bağ ve bahçe verilerek Antep civârında iskân edilmesine dâir kararname sûretinin gönderildiği.

Tarih: 1.1.1925 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 43.60.4

Manastır muhâcirlerinden olup, iâşe ve iskânlarını isteyen Nebi oğlu Veli ile İsmail oğlu Cemal'in Gaziantep'e nereden ve nasıl geldiklerinin araştırılması.

Tarih: 4.2.1925 **Fon Kodu:** 272.0.0.80 **Yer No:** 3.9.1

Kahramanmaraş, Adana ve Gaziantep vilâyetlerinde yapılan inşaat ve tamirâta âit evrak ve mukavelenâmeler ile plan ve cetvellerinin gönderildiği.

Tarih: 30.5.1925 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 44.71.14

Kandiye muhâcirlerinden Melek Hanıma Gaziantep'te emvâl-i metrûkeden bir hâne verilerek iskân ettirilmesi

Tarih: 21.6.1925 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 45.73.15

Arazi Tevzi Komisyonu âzâları için istenen havalenâmenin Gaziantep'e gönderildiği.

Tarih: 14.11.1925 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 46.82.8

Kars muhâcirlerinden Mehmet oğlu Hasan'ın Gaziantep'te Ermeni metrûkatından münasip bir yerde iskânının uygun görüldüğü.

Tarih: 18.11.1925 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 46.82.20

Suriye'den Gaziantep'e gelerek Kilis Posta ve Telgraf Müdüriyetine tayin edilen ve daha sonra açığa alınan Bahaettin Efendinin iskân edilmemesi.

Tarih: 5.1.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 47.87.9

Mersin'deki Yuvanaki Çiftliği'nden Gaziantep'e gönderilen yirmi altı hâne muhâcirînin boş meskenlerde iskânlarının temini.

Tarih: 6.2.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 47.88.2

Halep mültecilerinden Yemenli Mahmut Efendi oğlu Mehmet Ali'nin Gaziantep'te Ermeni emvâli metrûkesinde iskânının uygun olacağı.

Tarih: 20.2.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.14 **Yer No:** 78.42.19

Tikveş'ten Mersin'e gelen göçmenlerin Kahramanmaraş ve Gaziantep'e sevkleri.

Tarih: 27.4.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.14 **Yer No:** 78.43.27

Tikveşli Abdiş oğlu Yusuf ile 50 hane Tikveşlinin Torbalı'da iskân olunmayıp yurda geldikleri takdirde Maraş ve Gaziantep'te iskân edilecekleri.

Tarih: 24.7.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 49.97.32

Suriye'nin Bab kazâsı ahâlisinden Şakir oğlu Mehmet Ali ile Abdulhamitoğlu Salih'in Gaziantep'te Türk tâbiyetine geçirilerek, iskânlarının temini.

Tarih: 20.11.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 50.105.18

Gaziantep'teki şark illeri mültecilerinden isteyenlerin memleketlerine kendi masraflarıyla dönebilecekleri.

Tarih: 23.11.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 50.106.28

Gaziantep'teki Hanıkanlı Aşireti'nden Hanife Hanım ile torunu Kasım'ın yardıma muhtaç olduğundan iskân edilmeleri gerektiği.

Tarih: 23.12.1926 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 50.109.11

Gaziantep'teki Van mültecilerinden Tahir oğlu Celil'in geçimini nasıl temin ettiğinin bildirilmesi.

Tarih: 8.3.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 52.117.27

Gaziantep'teki Adilcevaz mültecilerinden Hacı Reşit oğlu Abdullah'ın bir Ermeni emlak metrûkesinde iskânının uygun olduğu.

Tarih: 17.3.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 52.120.4

Dörtyol'da mukim aslen Gaziantep nüfusuna kayıtlı Hacı Mehmet oğlu Mehmet'in mülteci sıfatıyla iskân edilemeyeceği.

Tarih: 5.6.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 53.125.6

Gaziantep'te meskûn Girit mübâdil muhâcirlerinden Abdullah oğlu Mustafa'nın hastalığı sebebiyle 6 aylık süre için İzmir'e gitmesinin uygun olduğu.

Tarih: 7.6.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 53.126.12

Gaziantep'te iskân talebinde bulunan Adilcevaz mültecilerinden İsa oğlu Ali'nin başka tarafta iskân edilip, edilmediğinin araştırılması.

Tarih: 21.9.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 54.135.7

Karateke Aşiretinden 240 hanenin memleketimiz dâhilinde Cebeli Bereket (Osmaniye), Urfa, Antep, Adana, Mersin ve Maraş gibi yerlerde iskânlarının temini.

Tarih: 8.10.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 55.136.13

Diyarbakır, Hakkari, Gaziantep, Adana, Van ve diğer vilâyetlerde iskân edilen ailelerle bunlara dağıtılan emvâl-i gayr-i menkûlenin miktarını gösterir cetvel.

Tarih: 9.11.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 23.118.26

Çorum'da ikâmete mecbur Adıyamanlı Mehmet Ali Beyin Gaziantep veya Maraş'a nakil isteği.

Tarih: 15.11.1927 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 23.119.7

Çorum'da iskân edilen Mehmet Ali'nin Gaziantep'e nakli husûsunda Kars mebusunun çektiği telgrafın takdimi.

Tarih: 26.1.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.11 **Yer No:** 23.122.12

Gaziantep'te gayr-i mübâdil mülteci ve harikzedelerden kaç hâneye ne kadar nüfus iskân edildiğinin acilen bildirilmesi.

Tarih: 15.3.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 58.152.A.3

Gaziantep'teki Kesriye muhâcirlerine bağ ve bahçe verilerek iskânlarının temin edildiği.

Tarih: 19.3.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 58.153.11

Gaziantep'te meskûn Girit ve Kesriye mübadillerine verilen gayri menkûllerin tapu kayıtları tamamlanmadan vergi tahakkuk ettirilmemesi hakkında dilekçe ile verilen cevabın sûretinin Malîyeye gönderilmesi.

Tarih: 28.6.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 59.162.3

Suriye mültecilerinden olup Gaziantep'ten Niğde'ye gönderilecek olan Kürt Mehmet oğlu Ahmet ile Hasan oğlu Mehmet ve Ahmet oğlu Mehmet'in yol masrafları için kaç paraya ihtiyaç olduğunun bildirilmesi.

Tarih: 18.7.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 60.167.1

Niğde'ye mürettep olduğu halde Gaziantep'te iskân talebinde bulunan Muhittin oğlu Mecit'in Niğde'ye gitmek veya gitmemek hususunda serbest bırakılması.

Tarih: 20.12.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 61.177.4

Gaziantep'teki Suriye mültecilerinden müteveffâ Polis Rüştü'nün hanımına verilen hânenin geri alınması.

Tarih: 25.12.1928 **Fon Kodu:** 272.0.0.12 **Yer No:** 61.177.11

Bitlis mültecilerinden Osman kızı Suna'nın oğlunun Konya'dan Gaziantep'e iskân naklinin uygun olmadığı.

II. Bakanlar Kurulu Kararları

Bakanlar Kurulunca görüşülerek karara bağlanmış belgeleri içeren bu fon konu yönünden oldukça zengindir. Hükümetin en üst mercinde alınan kararları tanıtması bakımından da son derece önemli bir kaynaktır. Bakanlar Kurulu kararları içerisinde yer alan konulardan bir kısmı şunlardır:

Kanun teklifi, tüzük kabulü, yönetmelikler, vatandaşlığa alma, vatandaşlıktan çıkarma, vali, elçi ve orgenerallerin tayinleri, fahri konsolosluk ihdası, kadro ihdası, yabancı eleman çalıştırılması, il bütçelerinin tasdiki, bütçelerdeki ödeneklerde aktarma yapılması, Türk parasının kıymetinin korunması, döviz işleri, gümrük muafiyetleri, vergi oranlarının tasdiki, belediyelere terk edilecek arazi ve arsalar, vakıf mallarının satılması veya başka bir kuruma tahsisi, afetzedelere yardım ve borçların ertelenmesi, orman köylülerine kerestelik ağaç verilmesi, derneklerin kamu yararına sayılması, maden imtiyazları, madenlerin veya hisselerinin devri, göçmen işleri, iskân, yurt dışına gönderilecek öğrencilere verilecek ödenekler, milletlerarası

emlak, dostluk, kültür, ticaret vb. anlaşmalar, sıkıyönetim ilanı, uzatılması ve kaldırılması, seferberlik tedbirleri, askerlik süreleri, erken terhis ve teciller, hudut olayları, cezaların affı gibi konularla ilgili arşiv belgeleri bu fon içerisinde yer almaktadır.

Tarih: 14.6.1920 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 130

Kararname Sayısı: 29 **Yer No:** 1.2.11 **Sayfa Sayısı:** 1

Ayıntab'daki Osmanlı Bankasında memur kalmadığından kasabalarda mevcut her türlü tahvil ve diğer emânetlerin Maliye Vekâletine verilmesi ve diğer mevcutların mal sandığında korunması.

Tarih: 8.8.1920 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 223-2

Kararname Sayısı: 152 **Yer No:** 1.8.14

Vakıf Dâiresinin taşra teşkilâtının Ayıntab Mebusu Abdurrahman Lami Efendi tarafından belli bir ücretle teftişi.

Tarih: 14.11.1920 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 116-2

Kararname Sayısı: 347 **Yer No:** 1.19.4 **Sayfa Sayısı:** 1

Antep şehrinin özel durumu dolayısıyla orada görevli mülkî memurlara bir misli zamlı maaş verilmesi hakkında kanun tasarısı.

Tarih: 17.1.1921 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 73-24

Kararname Sayısı: 528 Yer No: 2.28.14

Antep'in durumu açıklığa kavuşuncaya kadar Rumkale ilçesinin Urfa sancağına bağlanması.

Tarih: 02.02.1921 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 73-26

Kararname Sayısı: 626 Yer No: 2.33.12 Sayfa Sayısı: 1

Antep Sancağı merkezi adının Gaziantep olarak değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı.

Tarih: 20.3.1921 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 96.10

Kararname Sayısı: 746 Yer No: 2.39.13

Siverek'teki Bejiki aşireti reisi Ersu oğlu Bekir Ağanın Urfa ve Antep cephesinde bir çok yararlıkları görüldüğünden hakkındaki kanunî kovuşturmanın ertelenmesi.

Tarih: 24.3.1921 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 73.36

Kararname Sayısı: 778 Yer No: 3.16.5

Urfa sancağına bağlanmış olan Rumkale ilçesinin tekrar Antep sancağına bağlanması.

Tarih: 28.06.1921 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 118-17

Kararname Sayısı: 974 Yer No: 3.26.5 Sayfa Sayısı: 1

Fransızlar'a esir düşüp şehit edilen telgraf çavuşu Süleyman'ın ailesine maaş bağlanması.

Tarih: 7.10.1921 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 71-44

Kararname Sayısı: 1112 **Yer No:** 3.33.3

Gaziantep Mutasarrıflığına Ahmet Beyin tayini.

Tarih: 27.10.1921 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 71-46

Kararname Sayısı: 1138 **Yer No:** 3.34.9

Gaziantep Mutasarrıfı Ahmet ile Urfa Mutasarrıfı Münir'in karşılıklı yer değiştirmeleri.

Tarih: 07.12.1921 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** K174

Kararname Sayısı: 1248 **Yer No:** 4.40.8 **Sayfa Sayısı:** 1

Adana ve Gaziantep'te açılacak Yatılı Sultanî ve Ticaret İdadîsinin 3 aylık ödeneklerinin bütçeye eklenmesi.

Tarih: 11.12.1921 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 137-15

Kararname Sayısı: 1262 **Yer No:** 4.41.2 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep'e yardımla ilgili 8.11.1337 tarihli kanunun uygulanma şekline âit yönetmeliğin yürürlüğe girmesi.

Tarih: 20.07.1922 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 106-14

Kararname Sayısı: 1684 **Yer No:** 5.20.21 **Sayfa Sayısı:** 1

Adana ili ile Urfa, Gaziantep ve Mardin Sancakları'nda görevli jandarmaların maaşlarının arttırılması.

Tarih: 13.8.1922 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 71-80

Kararname Sayısı: 1750 **Yer No:** 5.24.6

Muş, Karahisar-ı şarkî ve Gaziantep Mutasarrıflıklarına yapılan tayinler.

Tarih: 07.01.1923 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 3615

Kararname Sayısı: 2136 **Yer No:** 6.43.16 **Sayfa Sayısı:** 1

Orduda hizmet etmekte olan Irak Şeyhülmesayihî Acemi Paşa ile ailesine iâşe masrafı olarak aylık ödeme yapılması.

Tarih: 19.06.1923 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 31-20

Kararname Sayısı: 2530 **Yer No:** 7.21.11 **Sayfa Sayısı:** 1

Yalancı şahitlik suçundan 2 yıl küreğe mahkum olup Gaziantep Hapishânesinde bulunan Behzad oğlu Vakkas'ın malûliyeti sebebiyle kalan cezasının affı için konunun Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı.

Tarih: 16.9.1923 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Kararname Sayısı:** 2769

Yer No: 7..33.11

İntilli-Sancagözü-Gaziantep yolunun genel yollar kapsamına alınmasına dâir kanun.

Tarih: 19.9.1923 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 71-153

Kararname Sayısı: 2783 **Yer No:** 7.34.6

Gaziantep Mutasarrıfı Asaf Talat Beyin, Menteşe Mutasarrıflığına tayini.

Tarih: 07.10.1923 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 71-157

Kararname Sayısı: 2809 **Yer No:** 7.35.12 **Sayfa Sayısı:** 1

Bayburt Kaymakamı Hüsnü'nün Gaziantep Mutasarrıflığına tayini.

Tarih: 14.05.1924 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 97-71

Kararname Sayısı: 518 **Yer No:** 9.25.15 **Sayfa Sayısı:** 1

Antakya eşrafından olup, memleketimize ilticâ eden Halep eski mebusu Türkmenzâde Ahmed Efendiye bağ ve bahçe verilerek Gaziantep'te iskânı.

Tarih: 12.11.1924 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 145-10

Kararname Sayısı: 1121 **Yer No:** 11.55.14 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep'te eski postane binâsının okul olarak kullanılmak üzere Maarif Vekâletine devri.

Tarih: 5.4.1925 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 249-124

Kararname Sayısı: 1776 Yer No: 13.22.8

İstanbul'da yayımlanan Papağan, İkdam, Vatan, Resimli Gazete, Akşam, Fransızca Akşam, Tanin, Vakit ve Gaziantep'te yayımlanan Halk Dili gazetelerinin getireceği basım malzemesinden gümrük vergisi alınmaması.

Tarih: 29.04.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 180-62

Kararname Sayısı: 1833 Yer No: 13.25.7 Sayfa Sayısı: 1

Gaziantep Konserve ve Mamûlat-ı Ziraiyye Türk Anonim Şirketinin kurulması ve iç tüzüğünün onayı.

Tarih: 10.5.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 2166

Kararname Sayısı: 1871 Yer No: 13.27.5 Sayfa Sayısı: 1

Gaziantep İktisat Müdürlüğü ile Ticaret Odasının ikâmeti için Sahakyan Han'ın kiralanması.

Tarih: 14.06.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 184.35

Kararname Sayısı: 2102 Yer No: 14.38.14 Sayfa Sayısı: 1

Gaziantep Mensûcat Türk Anonim Şirketi iç tüzüğünün tasdiki.

Tarih: 14.06.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 180-65

Kararname Sayısı: 2113 Yer No: 14.39.5 Sayfa Sayısı: 1

Gaziantep Debagât Anonim Şirketinin kurulmasına izin verilmesi.

Tarih: 24.06.1925 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 133-56

Kararname Sayısı: 2166 **Yer No:** 14.41.18 **Sayfa Sayısı:** 1

Emvâl-i metrûkeye âit Sahakyan Hamı binâsının Gaziantep İktisat
Müdürlüğüne tahsisi.

Tarih: 24.06.1925 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 71-261

Kararname Sayısı: 2152 **Yer No:** 14.41.4 **Sayfa Sayısı:** 1

Gelibolu ve Gaziantep Valiliklerine Arif Hikmet ve Talat Beylerin vekâleten
tayini.

Tarih: 09.08.1925 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 145-16

Kararname Sayısı: 2327 **Yer No:** 15.49.19 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep'te emlak-ı milliyeye âit iki otel binâsının Gaziantep mektebine
tahsisi.

Tarih: 26.08.1925 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 93-60

Kararname Sayısı: 2387 **Yer No:** 15-52-20 **Sayfa Sayısı:** 1

Polise küfreden Gaziantep Âzâ Mülâzımı Halil Ali Beyin İstiklal
Mahkemesine verilmesi.

Tarih: 26.08.1925 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 91-104

Kararname Sayısı: 2405 M Yer No: 15.53.19

Gaziantep'te bazı köyleri ve karakolları basarak cinayet işleyen Cezzar İbrahim Çetesi mensupları ve bunlara yataklık edenler ile Tilkiler Aşireti'nden yakalananların İstiklal Mahkemesine sevkı.

Tarih: 27.09.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 71-272

Kararname Sayısı: 2571 Yer No: 15.62.7 Sayfa Sayısı: 1

Gaziantep Vali Vekili Talat'ın asâletinin onayı.

Tarih: 14.10.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 93-66

Kararname Sayısı: 2641 Yer No: 16.65.16 Sayfa Sayısı: 1

Gaziantep gençlerini küçük düşürücü harekette bulunan Çakıldaklı Halil oğlu Ahmet ve arkadaşlarının Ankara İstiklal Mahkemesine verilmesi.

Tarih: 15.11.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 96-37

Kararname Sayısı: 2783 Yer No: 16.72.18

Yıllardan beri huzur ve sükûnu bozması ile dikkati çeken Gaziantep'in Na's Köyünden Güranlı Aşireti mensubu Ali Ağanın Ankara İstiklal Mahkemesine verilmesi.

Tarih: 20.12.1925 Fon Kodu: 030..18.1.1 Dosya Nosu veya İlgisi: 93-82

Kararname Sayısı: 2902 Yer No: 16.78.17

Huzur ve sükûnu bozan suçlar işleyen Antepli Tüccar Ahmet oğlu Arif ve Şerif ile Berber Hüseyin'in Ankara İstiklal Mahkemesine verilmesi.

Tarih: 25.05.1926 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 162-16

Kararname Sayısı: 3636 **Yer No:** 19.34.16 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep Belediyesi adına istikraz akdine dâir kanun tasarısı.

Tarih: 13.06.1926 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 31-129

Kararname Sayısı: 3736 **Yer No:** 19.39.17 **Sayfa Sayısı:** 1

Yalancı şahitlikten Gaziantep Hapishanesinde Şeyho oğlu Osman'ın malûliyetinden dolayı geri kalan cezasının affı.

Tarih: 1.8.1926 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 5-50

Kararname Sayısı: 3993 **Yer No:** 20.52.14 **Sayfa Sayısı:** 1

Besni'deki emlak ve arazisine karşılık, Gaziantep'te emlak ve arsa isteyen Malatya Milletvekili Reşit'in isteğinin kabul edildiği.

Tarih: 03.11.1926 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 83-19

Kararname Sayısı: 4286 **Yer No:** 21.67.10 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep'in Çukur Mahallesi'nde terk edilmiş olan ev arsasının fırın yapılmak üzere mahallî belediyeye satılması.

Tarih: 21.11.1926 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 156-26

Kararname Sayısı: 4377 **Yer No:** 21.71.20 **Sayfa Sayısı:** 1

Silifke, Gaziantep, Mut amele taburlarında çalıştırılan doktorlarla, bekçi ve devamlı tamirat amelesi için düzenlenen kadronun yürürlüğe konulması.

Tarih: 21.11.1926 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 31-149

Kararname Sayısı: 4358 **Yer No:** 21.71.1

Adam öldürme suçundan mahkum Arife yataklık etmekten Bolu Hapishanesinde mahkum Gaziantep'li Köçke köyünden İbrahim oğlu Derviş'in malûliyetinden dolayı geri kalan cezasının affı.

Tarih: 30.08.1927 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 135-115

Kararname Sayısı: 5569 **Yer No:** 25.49.18 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep'in Kabkayacık Mahallesi Özdemir Caddesi'nde Kendirciyan Ustar terkedilmiş evin takdir olunacak bedelle Kızılaya satılması.

Tarih: 15.12.1927 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 159-63

Kararname Sayısı: 4481 **Yer No:** 22.77.6

Gaziantep-Keller Devlet Yolunun devamı olan Gaziantep-Birecik kısmı inşaatının bitirilmesi için işçilerin buraya aktarılması ile Silifke-Mut yolu inşaatının tatil edilerek gelecek yıl programına aktarılması

Tarih: 18.01.1928 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 140-39

Kararname Sayısı: 6082 **Yer No:** 27.75.12 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep ili maarif gelirinin yetersizliği sebebiyle arazi, musakkafat, kazânç ve sayım vergilerinin arttırılması.

Tarih: 28.05.1928 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 143-58

Kararname Sayısı: 6658 **Yer No:** 29.33.13 **Sayfa Sayısı:** 1

Gaziantep Bölgesi Maarif Eminliğinin kaldırılarak Cebelibereket, Maraş ve Gaziantep illerinin Adana Bölgesine ilâvesi.

Tarih: 24.06.1928 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 143-58

Kararname Sayısı: 6809 **Yer No:** 29.41.4 **Sayfa Sayısı:** 1

Bazı illerdeki ticaret kurslarıyla kimir sepetçilik, şapkacılık ve çiçekçilik ile Ankara daktilografi kursları yönetim kurulu ve müstahdemlerine âit kadroların tasdiki.

Tarih: 23.9.1928 **Fon Kodu:** 030..18.1.1 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 247-36

Kararname Sayısı: 7160 **Yer No:** 30.58.14

Ödenmesi mahkeme kararı ile hükme bağlanmış bulunan Gaziantep eski Muhâbere Memuru Bahaeddin Efendinin yolluğunun ödeme şeklinin tespiti.

III. Başbakanlık Muâmelat Genel Müdürlüğü Belgeleri

Tarih:: 12.08.1920 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 497

Kararname Sayısı: 49 **Yer No:** 54.354.7 **Sayfa Sayısı:** 2

Gaziantep'in mühim noktalarının Fransızlar tarafından işgal edildiği ve Fransız kumandanından gelen ihtarnâme.

Tarih:: 09.11.1920 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 13

Kararname Sayısı: 49 **Yer No:** 54.354.13 **Sayfa Sayısı:** 2

Gaziantep halkının vatan müdafaasında göstermiş oldukları kahramanlıkları anlatan Matbuat ve İstihbarât Müdüriyetinin yazısı.

Tarih:: 26.03.1921 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 4

Kararname Sayısı: 117 **Yer No:** 132.950.4 **Sayfa Sayısı:** 2

Mutasarrıflıktan emekli Gaziantep'ten Arifi Paşa'ya mazuliyet maaşı verilmesi.

Tarih:: 25.4.1921 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 841 **Yer No:** 82.536.1

Gaziantep Belediye Reisi Vekili Lütfi ve Mühendis Galip Beyler'in ödenmemiş maaşlarının bakanlıklar bütçesinden ödenmesi.

Tarih:: 14.5.1921 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 4921 **Yer No:** 54.354.21

Gaziantep'in Burç nahiyesinden alınan rapora göre düşman kuvvetlerinin Antep ve havâlisinden 10 güne kadar çekileceği.

Tarih:: 13.03.1922 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 5

Kararname Sayısı: 167 **Yer No:** 159.115.5 **Sayfa Sayısı:** 3

Adana, Mersin ve Antep'teki Fransız telsiz istasyonlarının devr alınması için bir komisyon kurulması.

Tarih:: 11.6.1922 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 1993 **Yer No:** 178.226.3

Suriye hududuna yakın yerlerdeki Türklerin sağlığı için Gaziantep'in Kilis ilçesinde hastane yapılması teklifi.

Tarih:: 23.08.1922 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 12

Kararname Sayısı: 90 A **Yer No:** 104.676.12 **Sayfa Sayısı:** 2

Maraş, Ayıntab, Malatya ve Cebelibereket'te isyanların artması üzerine bunların bastırılması için bu illerdeki jandarma kuvvetlerinden meydana getirilecek birliğin Ayıntab Jandarma Komutanlığının emrine verilmesi.

Tarih: 6.9.1922 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 632 **Yer No:** 5.28.35

Tekâlif-i Harbiye bakayasının tahsil edilmesine dâir Yozgat Milletvekili Feyyaz Ali ile Gaziantep Milletvekili Yasin'in önergesi.

Tarih: 16.9.1922 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 634 **Yer No:** 5.28.37

Düşmandan geri alınan yerlerde Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunların neşri hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Cenani'nin önergesi.

Tarih: 29.03.1923 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 2

Kararname Sayısı: 207 **Yer No:** 180.242.2 **Sayfa Sayısı:** 7

Gaziantep'te ölmüş bir Fransız subayının gümrükte muâyene için tabutunun açıldığı hakkındaki elçilik şikâyetinin altın kaçakçılığı yüzünden yapıldığı.

Tarih: 29.03.1923 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 698

Yer No: 5.30.16

Osmanlı tahvil ve hisse senetleri hakkında İstanbul'da bazı borsa simsarlarının yalan haber yaydıklarına dâir Gaziantep Milletvekili Ali Cenani Beyin soru önergesi.

Tarih: 16.8.1923 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 1598 **Yer No:** 154.89.8

Gaziantep İntilli-Kozludere yolunun yapım masraflarının Antep, Maraş ve Adana Özel İdare bütçelerinden karşılanması.

Tarih: 20.9.1923 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 6130

Yer No: 6.31.8

Mevcut Darül-eytam kuruluşu ve idâresi hakkında bir kanun hazırlanmasına dâir Gaziantep Mebusu Ali Cenani Beyin soru önergesi ile bu konuda mevcut kanun bulunduğuna dâir.

Tarih: 07.10.1923 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 5

Kararname Sayısı: 145 **Yer No:** 143.27.5 **Sayfa Sayısı:** 8

Gaziantep'te bir Kur'an okuluna askeriye tarafından el konulmasında kanuna aykırı davranılmadığı, Ankara'da bulunan sanayi mektebinin de tahliye edileceği.

Tarih: 29.11.1923 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya No:** 6205 **Yer No:** 6.33.4

Darülfünûn'da tahsil yapan yedek subaylara okullarının bulunduğu yerde görev verilip devamlarının sağlanması hususunda Dersim Milletvekili Feridun Fikri ile Gaziantep Milletvekili Ahmet Remzi'nin önergesi.

Tarih: 01.01.1924 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 14

Kararname Sayısı: 438 **Yer No:** 262.764.15 **Sayfa Sayısı:** 7

Türk-Irak sınırının genel durumu, emniyeti, sivil ve askerî teşkilâtın hizmetlerinin derecesi hakkında Gaziantep Valisinin raporu.

Tarih: 20.2.1924 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya No:** 6343 **Yer No:** 6.36.40

Kurtarılan bölge çiftliklerine üç senede ödenmek üzere verilen kredilerin ilk ödeme tarihinin 1924 olmasına dâir Saruhan Mebusu Reşat ve Gaziantep Mebusu Ali Cenani Beylerin önergesi.

Tarih: 19.4.1924 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 15211 **Yer No:** 151.69.11

Keller-Gaziantep-Akçakoyunlu arasında dekovil hattı inşası hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Cenani'nin teklifi.

Tarih: 12.7.1924 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 8116 **Yer No:** 80.529.16

Eski Halep milletvekili Türkmenzade Ahmet Efendiye daha fazla yardım yapılması için Gaziantep milletvekilleri Ali Cenani ve Kılıç Ali Beylerin verdikleri önerge.

Tarih: 18.1.1925 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 25122 **Yer No:** 208.416.22

Karamürselzade İnayet Beyin Milli Mücadele'de geçen hizmetleri ile ilgili olarak Gaziantep Milletvekili Ali Cenani ve Kılınç Ali Beylerin görüşleri.

Tarih: 2.3.1925 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 23292 **Yer No:** 194.329.13

Eski Gaziantep Milletvekili Yasin'in yeşil kurdeleli istiklal madalyasının kırmızı-yeşil kurdeleli istiklal madalyası ile değiştirilmesi.

Tarih: 05.04.1925 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 98

Kararname Sayısı: 232 Yer No: 194.329.20 Sayfa Sayısı: 2

Gaziantep ve Maraş'ın manevî şahsiyetlerine kırmızı kurdeleli istiklal madalyası verilmesi.

Tarih: 19.09.1925 Fon Kodu: 30.10.0.0 Dosya Nosu veya İlgisi: 17

Kararname Sayısı: 159 Yer No: 154.89.17 Sayfa Sayısı: 1

Cüllef-Gaziantep yolu yapımı için malîyeden il defterdarlığına para gönderildiği.

Tarih: 8.10.1925 Fon Kodu: 30.10.0.0 Dosya Nosu: 3044 Yer No: 31.175.44

Hacı Mehmet Efendi ve karısını öldürmekten sanık Maraşlı Karcıoğlu Mehmet ve arkadaşları ile ilgili davanın Gaziantep Sorgu Hakimliğine nakli.

Tarih: 5.4.1926 Fon Kodu: 30.10.0.0 Dosya Nosu:232207 Yer No: 195.335.12

Gaziantep milletvekili Ragıp Beye âit istiklal madalyasının kendisine gönderilmesi.

Tarih: 12.5.1926 Fon Kodu: 30.10.0.0 Dosya No: 6671 Yer No: 8.45.2

Bursa'da devletçe yapılan ihâlede yolsuzluk yapıldığına dâir Gaziantep Mebusu Remzi'nin önergesi.

Tarih: 2.6.1926 Fon Kodu: 30.10.0.0 Dosya Nosu: 3114 Yer No: 45.285.14

Devamlı hastalığı sebebiyle, Gaziantep Hapishanesinde mahpus Şeyho oğlu Osman'ın kalan cezasının affı isteği.

Tarih: 29.08.1926 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 571

Kararname Sayısı: 5 **Yer No:** 4.24.23 **Sayfa Sayısı:** 3

Malatya Mebusu Reşit Beyin memleketindeki emlak ve arazisine karşı Gaziantep'te emlak ve arazi verilmek sûretiyle iskân edilmesi talebinin Bakanlar Kurulunca kabul edildiği.

Tarih: 22.11.1926 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 20

Kararname Sayısı: 145 **Yer No:** 143.27.21 **Sayfa Sayısı:** 5

Gaziantep'te Malatya milletvekili Reşit Bey için ayrılan binâlardan bir tanesinin okul olarak kullanıldığı.

Tarih: 07.12.1926 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 26

Kararname Sayısı: 87 **Yer No:** 88.579.26 **Sayfa Sayısı:** 2

Siverek'in de Urfa'ya katılmasıyla Gaziantep ve Urfa'nın önemli bir kısmının âsâyişinden mesul fırka kumandanının mütalaası.

Tarih: 29.01.1927 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 47

Kararname Sayısı: 91 **Yer No:** 105.683.8 **Sayfa Sayısı:** 1

Ayıntab'da Miço oğlu Mustafa'nın gasp ve adam öldürdükten sonra kaçarken yaralı olarak yakalandığı.

Tarih: 16.04.1927 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 27

Kararname Sayısı: 116 **Yer No:** 132.948.4 **Sayfa Sayısı:** 5

Mahallî memurlara verilecek zammın Gaziantep ilini kapsamadığı.

Tarih: 29.8.1927 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu:** 582 **Yer No:** 4.24.34

Antep Belediye Reisi Mehmet Ali'nin, Kılıç Ali Beyin Halk Partisi adına Antep'ten mebus adayı olarak gösterilmesini isteyen telgrafi.

Tarih: 09.10.1927 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 77

Kararname Sayısı: 78 **Yer No:** 74.486.5 **Sayfa Sayısı:** 11

Büyük Millet Meclisinin 3. seçim devresinde bazı illerden seçilen milletvekillerinin isimlerini gösteren liste.

Tarih: 05.11.1927 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 30452

Kararname Sayısı: 30 **Yer No:** 34.196.6 **Sayfa Sayısı:** 5

Hükümete hakaret eden Gaziantep'ten Mehmet oğlu Abakir hakkında takibat yapılması.

Tarih: 10.11.1927 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 2230 **Yer No:** 22.150.9

Nasuhizade Hoca Asım, Hoca Ahmet ve Gaziantep'li Abbas Lütfi Efendilerin kanuna aykırı olarak dersiamlık maaşı aldıklarına dâir.

Tarih: 19.11.1927 **Fon Kodu:** 030.10 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 55

Kararname Sayısı: 91 **Yer No:** 105.683.16 **Sayfa Sayısı:** 2

Gaziantep sınırından Türkiye'ye girmeye çalışan kaçakçı Malatyalı Nusret ve Abdülgafur'un adamlarıyla sınır görevlileri arasında çatışma çıktı.

Tarih: 15.2.1928 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 245312 **Yer No:** 205.402.12

Antalya Sâbık Ticaret Müdürü ile Gaziantep memurlarının kanun gereği işe alınamayacakları.

Tarih: 22.5.1928 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu:** 30568

Yer No: 35.202.7

Görevini kötüye kullanan Ticaret Vekili eski Gaziantep Milletvekili Ali Cenani hakkındaki muhâkeme neticesinin sunulduğu.

Tarih: 26.06.1928 **Fon Kodu:** 30.10.0.0 **Dosya Nosu veya İlgisi:** 18

Kararname Sayısı: 207 **Yer No:** 180.242.19 **Sayfa Sayısı:** 2

Gaziantep'in merkezinde dükkanlarda kaçak tütün satışının engellenmesi.

IV. Bakanlar arası Tayin Dâire Başkanlığı (Üçlü Kararnameler)

Müşterek kararnamelerde yönetici tayinleri, sınır tespitleri, yer adlarında yapılacak değişiklikler, belediye kurulması, subaylığa nasp, cezaların kaldırılması, uyuşmazlık, bütçelerde yapılacak değişiklikler, İstiklal Madalyası verilmesi vb. konularla ilgili arşiv malzemesi bulunur.

Bu fona âit belgeler, yönetici biyografileri ve kurumların tarihçelerinin hazırlanması, yer adlarında yapılan değişikliklerin tespiti, ilçelerin idarî bağılıklarının ve bütçe değişikliklerinin incelenmesi gibi konularda yapılacak araştırmalarda büyük kolaylık sağlayacaktır.

Tarih: 11.11.1923 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/132 **Yer No:** 1.2.11

Gaziantep Sağlık Müdürü Dr. Reşid Galib'in istifası.

Tarih: 19.11.1923 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/408 **Yer No:** 1.5.4

Gaziantep'in Dölek Köyü mahsulünün zarar görmesi nedeniyle alınacak aşardan indirim yapılması.

Tarih: 4.12.1923 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/483 **Yer No:** 1.5.19

Gaziantep Jandarma Kumandanlığına Yarbay Bekir Sıtkı'nın tayini.

Tarih: 10.3.1924 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1060 **Yer No:** 3.7.17

İstanbul, Burdur, Adana, Gaziantep, Kastamonu, Hüdavendigar il bütçelerine ek ödenek konulması; Bolu il bütçesine aktarma yapılması ile bazı subayların ordudan ihrâcı, terfii, emekliye sevki ve tayini.

Tarih: 13.3.1924 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1138 **Yer No:** 4.8.9

Hüdavendigar (Bursa), Zonguldak, Saruhan (Aydın) ve Giresun il bütçelerinde değişiklik yapılması; Bayezid, Gaziantep, İçel ve Maraş il bütçelerinin tasdiki ve Jandarma Üsteğmen Mustafa Necib'in istifası.

Tarih: 14.4.1924 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1643 **Yer No:** 4.11.16

Savaş esnâsında ürünü zarar gören Gaziantep'in Evlek Köyü'nün mülteziminden alınacak parada indirim yapılması.

Tarih: 1.6.1924 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/2203 **Yer No:** 5.15.18

Gaziantep Emniyet Müdürlüğüne Mustafa Nuri'nin ve Antalya Emniyet Müdürlüğüne de Hasan Fehmi'nin tayini; Jandarma Katibi Ahmet'in emekliye sevki ve Aydın il bütçesinde değişiklik yapılması.

Tarih: 7.1.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/76 **Yer No:** 10.1.11

Yüzbaşı Hasan, Üsteğmen Mehmet Bedii, Ramazan, Hasan Fehmi ve İbrahim Zühdü'nün Gaziantep'in kurtuluşu ve iç isyanlarda gösterdikleri yararlılıklar sebebiyle terfileri.

Tarih: 5.2.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/588 **Yer No:** 10.5.4

Bazı askerî personelin emekliye sevkı, istifası ve Gaziantep savunmasında yaralanan Emekli Teğmen Harputlu Yakub'a İstiklal Harbî malûlû işlemi yapılması.

Tarih: 24.2.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/894 **Yer No:** 11.7.9

Gaziantep Maarif Müdürlüğüne Haşim Nazmi'nin tayini.

Tarih: 12.4.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1779 **Yer No:** 12.14.10

Gaziantep ve Maraş'ın 1925 yılı il bütçelerinin tasdiki.

Tarih: 10.5.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/2322 **Yer No:** 13.19.18

Burhaniye, Nif, Gaziantep, Ankara, Garbi Karaağaç, Diyarbakır ve Kangal adliyelerine Ata, Yusuf Ziya, Sakıb, Ali, Ahmet Refik, İbrahim Tevfik ve Şefik'in; Lice Divan-ı Harb Savcılığına da Lütfü'nün tayinleri.

Tarih: 12.5.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/2373 **Yer No:** 13.20.13

Yüzbaşılar Sivaslı Ahmet Turan, Erzurumlu İsmail Hakkı ve Sinoplu Halil ile teğmenler Geyveli Halil Hulusi ve Gaziantep'li Mustafa'nın emekliye sevkleri.

Tarih: 20.7.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3469 **Yer No:** 16.32.19

Tekirdağ, Gaziantep, Zonguldak, Kırklareli, Çankırı, Bozok, Burdur ve
Giresun muhasebecileri Selahaddin, Halil, Rüştü, Tahir, Muhiddin, Fuad,
Zeynelabidin'e defterdar unvanı verilmesi.

Tarih: 6.8.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3714 **Yer No:** 16.35.20

Gaziantep ve Mersin Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri Şahab ve Hamdi
Kasım'ın becâyışleri.

Tarih: 10.8.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3764 **Yer No:** 16.36.10

Gaziantep Tapu Müdürlüğüne Abdülkadir'in tayini.

Tarih: 10.8.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3798 **Yer No:** 16.36.19

Bozok, Ödemiş, Tosya, Antep ve Cide hakimliklerine Receb, Abdullah
Rahmi, Yusuf Ziya, Ali Rıza ve Aziz'in; Zir Savcılığına İsmail Hakkı'nın tayinleri.

Tarih: 15.8.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3855 **Yer No:** 17.37.14

Eskişehir, Gaziantep, Malatya ve Siverek 1925 yılı bütçelerinde değişiklik
yapılması.

Tarih: 15.9.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/4385 **Yer No:** 18.43.9

Gaziantep ili 1925 yılı bütçesinde aktarma yapılması; Bursa, Malatya, Saruhan (Aydın) ve Tokat illeri 1925 yılı bütçelerine ek ödenek konulması.

Tarih: 11.11.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/5332 **Yer No:** 19.51.15

Gaziantep Vakıflar Müdürlüğü'ne Sadık'ın tayini.

Tarih: 18.11.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/5440 **Yer No:** 20.52.6

Üsteğmen Dursun'un emekliye sevkı ve Emekli Hesap Memuru Balıkesirli Hasan ile Antepli Mustafa Remzi'nin ordudan ihracı.

Tarih: 24.11.1925 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/5522 **Yer No:** 20.53.1

Malatya, Kayseri, İzmir, Konya, Antalya ve Gaziantep illeri 1925 malî yılı bütçelerinde aktarma yapılması; İstanbul, Niğde, Kastamonu ve Çanakkale illeri 1925 malî yılı bütçelerine ek ödenek konulması.

Tarih: 16.1.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/106 **Yer No:** 21.2.9

Gaziantep ve Çanakkale illeri 1925 yılı bütçelerinde değişiklik yapılması.

Tarih: 14.2.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/518 **Yer No:** 22.6.15

Aksaray, Balıkesir ve Gaziantep illeri 1925 malî yılı bütçelerinde aktarma yapılması ile Balıkesir ve İstanbul illeri 1925 malî yılı bütçelerine ek ödenek verilmesi.

Tarih: 5.4.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1324 **Yer No:** 23.14.11

Jandarma Üsteğmen Elbistanlı Abdülkerim'in ordudan ihracı; Beyoğlu ve Gaziantep Jandarma Komutanları Binbaşı İstanbullu Ziya ile Kaymakam Erzurumlu Adil'in görev yerlerinin değiştirilmesi.

Tarih: 29.4.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1805 **Yer No:** 24.17.11

Antep ve Mersin Gümrük Başmüdürlüklerine Hilmi ve Enver Beylerin tayinleri.

Tarih: 30.4.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/1270 **Yer No:** 23.14.3

Gaziantep Vakıflar Müdürü Sadık'ın azli ile yerine Maraş Vakıflar Müdürü Ahmet Hamdi'nin, ondan boşalan göreve de Mustafa Akif'in tayinleri

Tarih: 20.7.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/2854 **Yer No:** 25.25.18

Polis yüzbaşılar Filibeli Hulusi, Edirneli İzzet Melih, Üsteğmen Ali'nin istifası; Polis yüzbaşılar Sivashlı Mehmet Rıza, Kamil, Polis binbaşı Gaziantepi Mehmet Arif ile Trabzonlu Muhiddin'in emeklilikleri.

Tarih: 3.9.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3467 **Yer No:** 26.30.20

Ankara ve Konya Maarif Müdürlükleri ile Ankara, Elazığ, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Konya, Trabzon ve Van Maarif Bölge Müdürlüklerine yapılan tayinler.

Tarih: 23.9.1926 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/3727 **Yer No:** 27.34.7

Trabzon, Sivas, Edirne, Balıkesir, Gaziantep, İstanbul, Çanakkale, Manisa (Saruhan) ve Aydın Milli Eğitim Müdürlüklerine yapılan tayinler.

Tarih: 26.2.1927 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/793 **Yer No:** 30.5.1

Gaziantep'in bazı köylerine âit 1920 yılı aşar vergilerini harp sebebiyle toplayamayan mültezimlerin iltizam bedellerinde indirim yapılması.

Tarih: 24.5.1927 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 6/2014 **Yer No:** 31.10.3

Burdur, Muğla ve Çankırı illeri 1927 yılı bütçelerinin onayı ile Çanakkale, Konya, Tokat, Gaziantep ve Bursa illeri 1926 yılı bütçelerinde değişiklik yapılması.

Tarih: 20.8.1927 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 280 **Yer No:** 33.20.20

Artvin, Gaziantep, Şebinkarahisar ve Yozgat Maarif Müdürlüklerine Vehbi, Münib, Murtaza ve Şevki'nin tayinleri.

Tarih: 15.10.1927 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 488 **Yer No:** 34.26.8

Bolu, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Gaziantep, Giresun, Manisa, Mardin ve Mersin illerinin 1927 yılı bütçelerinde değişiklik yapılması.

Tarih: 31.12.1927 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 1072 **Yer No:** 36.36.15

Müstaî Polis binbaşı Sultantepli Cemal'in emekliye sevkı.

Tarih: 3.3.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 1402 **Yer No:** 38.7.15

Ankara, Antalya, Gaziantep, Giresun, Kastamonu, Konya ve Tokat illeri 1927 yılı bütçelerinde değişiklik yapılması.

Tarih: 19.3.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 1469 **Yer No:** 38.9.15

Gaziantep'in Nevagır, Senirken, Bostancık, Yeniyapan maa suyaîuni, Kinise-i Tahtanî, Akçakoyunlu, Tilhalit ve Beledëyn köyleri 1920 yılı iltizam bedelinde indirim yapılması.

Tarih: 18.4.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 1560 **Yer No:** 39.12.5

Siirt, Urfa, İstanbul, Antalya, Diyarbakır, Gaziantep ve Kastamonu illeri 1927 yılı bütçelerine ek ödenek konulması ile değişiklik ve aktarma yapılması.

Tarih: 21.8.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 2058 **Yer No:** 42.26.3

Gaziantep'in Kantara ve Kayacık köyleri 1920 yılı aşar mültezimi Nuri'nin borcunun tenzili.

Tarih: 21.8.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 2067 **Yer No:** 42.26.9

Çarkçı kıdemli yüzbaşı Gaziantep'li Hüseyin'in emekliye sevkı.

Tarih: 12.9.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 2138 **Yer No:** 42.28.8

Gaziantep ili 1928 yılı bütçesinin onayı.

Tarih: 19.11.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 2436 **Yer No:** 44.37.5

Gaziantep Tahrirat Müdürlüğü'ne Avni'nin tayini.

Tarih: 31.12.1928 **Fon Kodu:** 30..11.1.0 **Sayı:** 2575 **Yer No:** 45.41.5

Mersin, Denizli, Cebelibereket ve Gaziantep Maarif Müdürlüklerine Ali, Lütfullah, Münip ve Salih'in tayinleri.

V. Nafiâ Vekâleti

Osmanlı Devleti'nin son dönemleri ile Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren illerin şehirleşme çalışmaları, şehir içi ulaşım, demiryolu, denizyolu ve hava ulaşımı, şehirlerin su ve elektrik şebekelerine âit projeler, aydınlatma, tarımın geliştirilmesi, taşımacılık hizmetleri gibi ayrıntılı arşiv belgeleri bu fonda yer almaktadır.

Fon Kodu: 230..0.0.0

Tarih: 6.5.1928

Fon Kodu: 230..0.0.0

Dosya: M72

Yer No: 149.55.1

Ankara, İstanbul caddesinde Gaziantep pazarı sahibi Ahmet Dai'nin Milli Savunma Bakanlığı ile imzaladığı sözleşme hükümlerini ihlal edip suistimâlde bulunduğu.

BEŞİNCİ BÖLÜM
GAZİANTEP İLE İLGİLİ YAYINLAR
(1847-1928)

I.Salnâmeler

1.Osmanlı Dönemine Âit Salnâmeler

Salnâme, bir yıllık olayları topluca göstermek üzere hazırlanmış eserlere verilen addır. Sene, yıl demek olan “sâl” ile mektup, kitap anlamına gelen “nâme” kelimelerinin birleşiminden oluşup bu sözcüğün Türkçe’deki tam karşılığı yıllıktır.⁴⁸ Osmanlı Devleti’nde salnâme geleneği Tanzimat’la beraber başlamış olup 1847-1922 tarihleri arasında yayınlanmış salnâmeler çok ünlüdür.⁴⁹

Sâlnâmeler, ülke ve devlet tarihinin önemli bir kaynağı olmasının yanında; içindeki bilgiler ve bu bilgilerin güvenilirliği sebebiyle, yayınlandıkları dönem olan 19.ve 20. yüzyıl için şehir tarihçiliğinin de ilk danışma kaynaklarından biridir

1.1. Devlet Salnâmeleri (Salnâme-i Devlet-i Aliye-i Osmaniyye)

Salnâmelerin en eskisi, en düzenlisi ve aynı zamanda en uzun ömürlüsüdürler. Bu salnâmeler, devletin resmî teşkilatından, coğrafyasından başka,

⁴⁸ Mehmet Zeki Pakalın, “Salnâme”, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1993, s.105.

⁴⁹ Hasan Duman, *Osmanlı Salnâmeleri ve Nevsâlleri Bibliyografyası ve Toplu Kataloğu*, I.Cilt, Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara 2000, s.1.

memurların isimleri, tayin tarihleri, rütbeleri, nişanlarına kadar pek çok bilgiyi içinde barındırmaktadır. İlk devlet salnâmesi, Sadrazam Reşit Paşa'nın isteği ile, Hekimbaşı Abdülhak Efendi-zâde Hayrullah Efendi ile Ahmed Cevdet Paşa'nın yardımları ile Ahmed Vefik Paşa tarafından hazırlanmış ve 1847 (H. 1263) yılında "Salnâme-i Devlet-i Aliye-i Osmaniye" adıyla neşredilmiştir. Bu salnâmeler, 1912'ye (R.1328) kadar muntazam bir şekilde yayınlanmıştır. En son cilt, def'a 68'dir ve 1918 (R.1334) tarihini taşır. Başlangıçta küçük hacimde, yüz sayfa civarında olan salnâmeler, gittikçe gerek sayfa ve gerek boy bakımından gelişerek, ince puntolarla bin sayfayı aşmışlardır.⁵⁰

1847-1880 (H.1263-1297) arasındaki 35 nüshası taş basması (litografya) olup, diğerleri matbaa harfleriyle basılmışlardır.⁵¹

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1263, Def'a 1, İstanbul 1263 (1847), (Taş Basma 16x11 13,5x8), 175 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1264, Def'a 2, İstanbul 1264 (1848), (Taş Basma 14x9 11,5x6,5), 242 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1265, Def'a 3, İstanbul Tabihane-i Âmire, İstanbul 1265 (1849), (Taş Basma 15x10 13,5x8), 128 s.

⁵⁰ Duman, *a.g.e.*, s.3-4.

⁵¹ T.H., "Sâl-nâme", *İA*, Cilt X, Cüz 101, MEB, 2.Baskı, İstanbul 1973, s.134.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1266, Def'a 4, İstanbul 1266 (1850), (Taş Basma 16x10 13,5x8), 95 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1267, Def'a 5, İstanbul 1267 (1851), (Taş Basma 16x10 14x8), 98 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1268, Def'a 6, İstanbul 1267 (1851), (Taş Basma 16x10 14x8), 98 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1269, Def'a 7, İstanbul 1269 (1853), (Taş Basma 15x10 18,5x8), 105+1+5 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1270, Def'a 8, İstanbul 1270 (1854), (Taş Basma 15x10 19x8), 113+1+8 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1271, Def'a 9, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1271 (1855), (Taş Basma 15x10 13x8), 117 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1272, Def'a 10, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1272 (1856), (Taş Basma 15x10 13x8), 129 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1273, Def'a 11, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1273 (1857), (Taş Basma 15x10 13x8), 135 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1274, Def'a 12, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1274 (1858), (Taş Basma 15x10 13x8), 162 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1275, Def'a 13, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1275 (1859), (Taş Basma 16x11 12,5x7,5), 155 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1276, Def'a 14, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1276 (1860), (Taş Basma 16x11 13x8), 155 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1277, Def'a 15, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1277 (1861), (Taş Basma 16x11 13x8), 160 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1278, Def'a 16, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1278 (1861), (Taş Basma 16x11 13x8), 160 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1279, Def'a 17, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1279 (1862), (Taş Basma 16x11 13x7,5), 168 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1280, Def'a 18, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1280 (1863), (Taş Basma 16x11 13x7,5), 193 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1281, Def'a 19, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1281 (1864), (Taş Basma 16x11 13x7,5), 196 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1282, Def'a 20, Matbba-i Âmire, İstanbul 1282 (1865), (Taş Basma 16x11 13x7,5), 184+2 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1283, Def'a 21, Matbba-i Âmire, İstanbul 1283 (1866), (Taş Basma 16x11 13x8), 176+1 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1284, Def'a 22, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1284 (1867), (Taş Basma 16x11 13x8), 187 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1285, Def'a 23, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1285 (1868), (Taş Basma 16x11 13x8), 129+1 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1286, Def'a 24, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1286 (1869), (Taş Basma 16x11 13x8), 3+207 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1287, Def'a 25, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1287 (1870), (Taş Basma 16x11 13x8), 227 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1288, Def'a 26, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1288 (1871), (Taş Basma 16x11 13x8), 2+255 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1289, Def'a 27, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1289 (1872), (Taş Basma 16x11 13x8), 2+255+1 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1290, Def'a 28, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1290 (1873), (Taş Basma 16x11 13,5x8), 2+257 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1291, Def'a 29, Hacı Hüseyin Efendinin Matbaası, İstanbul 1291 (1874), (Taş Basma 16x11 13,5x8,5), 271 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1292, Def'a 30, İstanbul 1292 (1875), (Taş Basma 16x11 14x8,5), 2+255 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1293, Def'a 31, İstanbul 1293 (1876), (Taş Basma 16x11 14x8,5), 255 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1294, Def'a 32, (Tertip Eden:Halet), Halil Efendi Matbaası, İstanbul 1294 (1877), (Taş Basma 16x11 14x8,5), 677 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1295, Def'a 33, (Tertip Eden:Halet), Rıza Efendi Matbaası, İstanbul 1295 (1878), (Taş Basma 16x11 13,5x8,5), 5+494+1 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1296, Def'a 34, Hacı Hüseyin Efendinin Matbaası, İstanbul 1296 (1879), (Taş Basma 18x12 14x8,5), 270 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1297, Def'a 35, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1297 (1880), (Taş Basma 19x13 14x8,5), 523 s.

~~*Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1298*, Def'a 36, Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1298 (1881), (18x13 14x8,5), 522 s.~~

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1299, Def'a 37, Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1299 (1882), (18x13 14x8,5), 428 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1300 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 38, (Tertip Eden: Maarif Nezâreti), Matbaa-i Ebüzziya, İstanbul 1300 (1883), (19x13 15,5x9), 420 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1301 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 39, (Tertip Eden: Maarif Nezâreti), Matbaa-i Osmaniye, İstanbul 1301 (1884), (19x13 14,5x8,5), 624 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1302 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 40, (Tertip Eden: Maarif Nezâreti), Matbaa-i Osmaniye, İstanbul 1302 (1885), (19x13 14x9), 6+626 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1303 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 41, (Tertip Eden:Maarif Nezâreti), Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1303 (1886), (20x14 15x9), 7 Levha 522 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1304 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 42, (Tertip Eden:Maarif Nezâreti), Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1304 (1887), (19x13 15x9), 2+469 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1305 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 43, (Tertip Eden:Maarif Nezâreti), Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1305 (1888), (19x13 15x9), 387 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1306 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 44, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Komisyon-ı Umûmîsi), Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1306 (1889), (17x11 14x8), 4+795 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1307 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 45, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Komisyon-ı Umûmîsi), İstanbul 1307 (1889), (18x12 14x8,5), 4+900 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1308 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 46, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Komisyon-ı Umûmîsi), Matbaa-i Âmire, İstanbul 1308 (1890), (16x11 13,5x9), 5+892 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1309 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 47, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Komisyon-ı Umûmîsi), Matbaa-i Âmire, İstanbul 1309 (1891), (16x11 13,5x8), 5+922 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1310 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 48, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Daire-i Umûmiyesi), Matbaa-i Âmire, İstanbul 1310 (1892), (16x11 13,5x8), 6+944 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1311 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 49, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Daire-i Umûmiyesi), Matbaa-i Âmire, İstanbul 1311 (1893), (16x11 13,5x9,5), 6+968 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1312 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 50, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Daire-i Umûmiyesi), Matbaa-i Âmire, İstanbul 1312 (1894), (18x12 13,5x8), 6+991 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1313 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 51, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Daire-i Umûmiyesi), Matbaa-i Âmire, İstanbul 1313 (1895), (17x11 13,5x10), 5+1044 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1314 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 52, (Tertip Eden:Sicil-i Ahval Daire-i Umûmiyesi), Matbaa-i Osmaniye, İstanbul 1314 (1896), (18x12 13,5x8,5), 5+1042 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1315 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 53, Âlem Matbaası Ahmet İhsan ve Şürekâsı, İstanbul 1315 (1897), (20x14 18x11), 2+658 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1316 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 54, Âlem Matbaası Ahmet İhsan ve Şürekâsı-Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1316 (1898), (20x14 18x11), 2+787+1 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1317 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 55, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1317 (1899), (20x14 18x11), 2+771 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1318 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 56, Mahmut Bey Matbaası-Serviçen Matbaası, İstanbul 1318 (1900), (20x14 18x11), 2+800 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1319 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 57, Malumat-Tahir Bey Matbaası, İstanbul 1319 (1901), (20x14 17,5x11,5), 2+872+2 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1320 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 58, Darü't-tıbaatü'l-Âmire, İstanbul 1320 (1902), (20x14 17x11), 3+884+1 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1321 Sene-i Hicriyesine Mahsus, Def'a 59, Âlem Matbaası Ahmet İhsan ve Şürekâsı, İstanbul 1321 (1903), (20x14 17x11), 6+956 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1322 Sene-i Hicriyesine Mahsus, 60.Sene, Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı, İstanbul 1322 (1904), (20x14 17x11), 967 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1323 Sene-i Hicriyesine Mahsus, 61.Sene, Matbaa-i Ahmed İhsan, İstanbul 1323 (1905), (20x14 17x11), 1041 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1324 Sene-i Hicriyesine Mahsus, 62.Sene, Matbaa-i Ahmed İhsan, İstanbul 1324 (1906), (20x14 16,5x11), 1108 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1325 Sene-i Hicriyesine Mahsus, 63.Sene, Matbaa-i Ahmed İhsan, İstanbul 1325 (1907), (20x14 16,5x11), 1104 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1326 Sene-i Hicriyesine Mahsus, 64.Sene, Matbaa-i Ahmed İhsan, İstanbul 1326 (1908), (20x14 16,5x11), 1103 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1326 Sene-i Mâliyesi, 65.Sene, Selanik Matbaası, İstanbul 1326 (1910), (20x14 17,5x11), 6+888 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1327 Sene-i Mâliyesi, 66.Sene, Selanik Matbaası, İstanbul 1327 (1911), (20x14 17,5x11,5), 7+944 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1328 Sene-i Mâliyesi, 67.Sene, Selanik Matbaası, İstanbul 1328 (1912), (20x14 17,5x11), 7+987 s.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye 1333-1334 Sene-i Mâliyesi, 68.Sene, Hilal Matbaası, İstanbul 1334 (1918), (20x14 17,5x11,5), 6+900+2 s.

1.2.Vilâyet Salnâmeleri

Osmanlı Devleti'nde 1864 yılında ilk vilâyet nizamnâmesinin çıkarılmasından sonra yeniden örgütlenen vilâyetler, merkezlerinde kurdukları matbaalarda yayınladıkları salnâmelerle yöreye ilişkin hemen her türlü bilgiyi kamuoyuna sunmuşlar, 19. yüzyıl Osmanlı taşrasına ilişkin çok zengin bir malzeme sağlamışlardır.⁵²

İlk Osmanlı vilayet salnâmesi 1866 (1283) yılında yayınlanan Bosna Vilayet salnâmesidir. Daha sonra, diğer vilayetlerde de salnâme tertibi yaygınlaşır. Böylece

⁵² Nuri Akbayer, "Osmanlı Salnameleri", *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, Cilt:5, İletişim Yayınları, İstanbul 1985, s.1247-1248.

1918 yılındaki son salnâmeye kadar toplam 40 vilâyette 527 adet salnâme yayımlanır.⁵³

Vilayet salnâmeleri, mektupçunun denetiminde hazırlanmakta, hükümetçe gönderilen örnek göz önünde tutularak bilgiler verilmekte idi. Bazı vilayet idarelerinin gösterdikleri özel çaba sonunda hazırlanan yıllıklar birinci elden kaynak olma niteliğine kavuşmuşlardır.⁵⁴

Antep'in bağlı bulunduğu Halep Vilâyeti'nde 1867 yılından itibaren vilâyet

salnâmesi yayınlanmaya başlamıştır. Antep'in idarî yapısı, coğrafya ve iklim özellikleri, tarihi ve eski eserleri, imar faaliyetleri, sanayi, ticaret, ulaşımı, nüfus ve nüfusun dinî dağılımı, okulları ve kütüphâneleri, memurları ve yöneticilerinin rütbe, makam ve isimleri vs. gibi bilgileri Halep Vilâyeti salnâmelerinden öğrenebilmekteyiz.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1284, Def'a 1, Haleb Vilâyeti Litoğrafya Matbaası, Haleb 1284 (1867), (Taş Basma 18x12 14x9), 204 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1285, Def'a 2, Haleb Vilâyeti Litoğrafya Matbaası, Haleb 1285 (1868), (Taş Basma 19x13 14,5x9), 306 s.

⁵³ Danacıoğlu, *a.g.e.*, s.58.

⁵⁴ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK, 2.Baskı, Ankara 1997, s.293.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1286, Def'a 3, Haleb Vilâyeti Litoğrafya Destgahi, Haleb 1286 (1869), (Taş Basma 20x18,5 16x11), 3 Levha 331 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1287, Def'a 4, Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1287 (1870), (Taş Basma 18x12 14x8,5), 4 Levha 181 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1288, Def'a 5, Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1288 (1871), (Taş Basma 16x11 13x7,5), 4 Levha 192 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1289, Def'a 6, Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1289 (1872), (Taş Basma 16x11 13x8), 4 Levha 162 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1290, Def'a 7, Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1290 (1873), (Taş Basma 17x12), 1 Levha 165 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1293, Def'a 9, Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1293 (1876), (16,5x11,5 13,5x8), 158 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1295, Def'a 10, Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1295 (1878), (16x11 13x7,5), 127 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1299, Def'a 12, (Tertib Eden: Vilâyet Serkâtibi Arifi Bey), Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1299 (1882), (Taş Basma 18x12 14x9,5), 94 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1300, Def'a 13, (Tertib Eden: Vilâyet Serkâtibi Arifi Bey), Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1300 (1883), (20x14 17x9,5), 117 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1302, Def'a 14, (Tertib Eden: Vilâyet Serkâtibi Arifi Bey), Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1302 (1885), (20x14 17x9,5), 1 Plan 2 Levha 210+2 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1303, Def'a 15, (Tertib Eden: Vilâyet Serkâtibi Arifi Bey), Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1303 (1886), (19x13 15,5x9), 1 Plan 226+3 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1305, Def'a 16, (Tertib Eden:Perteve), Haleb Vilâyeti Matbaası, Haleb 1305 (1888), (19x13 16x9), 216+2 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1306, Def'a 17, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1306 (1889), (18x12 15,5x8,5), 214+2 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1307, Def'a 18, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1307 (1890), (20x14 16,4x11,5), 1 Levha 188+2 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1308, Def'a 19, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1308 (1891), (20x14 17x11,5), 1 Levha 2+257 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1309, Def'a 20, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1309
(1892), (24x16 18x13,5), 1+18+20 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1310, Def'a 21, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1310
(1893), (23x15 17,5x11,5), 1+264 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1312, Def'a 22, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1312
(1894), (23x15 17,5x11,5), 2+320 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1313, Def'a 23, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1313
(1895), (20x14 16,5x10), 4+304 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1314, Def'a 24, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1314
(1896), (20x14 16,5x10), 324 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1315, Def'a 25, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1315
(1897), (20x14 16,5x10), 3+327 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1316, Def'a 26, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1316
(1898), (20x14 16,5x10), 3+332 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1317, Def'a 27, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1317
(1899), (20x14 16,5x10), 3+357 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1318, Def'a 28, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1318
(1900), (20x14 16,5x10,5), 3+375 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1319, Def'a 29, Haleb Vilâyet Matbaası, Haleb 1319
(1901), (20x14 17x10,5), 3+409 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1320, Def'a 30, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1320
(1902), (20x14 17x10,5), 4+424 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1321, Def'a 31, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1321
(1903), (20x14 17x10,5), 5+499 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1322, Def'a 32, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1322
(1904), (20x14 17x10,5), 517+4 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1323, Def'a 33, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1323
(1905), (20x14 17x10,5), 542 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1324, Def'a 34, Haleb Vilâyet Matbaası, Haleb 1322/1324
(1906), (20x14 17x10,5), 539 s.

Salnâme-i Vilâyet-i Haleb 1326, Def'a 35, Haleb Matbaa-i Vilâyet, Haleb 1326 (1908), (20x14 17x10,5), 530 s.

1.3. Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye

Bazı gayretli nâzırlar, kendilerine bağlı kuruluşların kanunî statülerini belirtmek, daireleri yöneten görevlilerin isimlerini tespit etmek için nezâret salnâmeleri tertip etmişlerdir. İşte Maarif Nezâreti de bu amaçla salnâme tertibine girişmiştir. Bu salnâmeler Osmanlı Devleti'nin eğitim ve kültür hayatını incelemek isteyenler için zengin bir hazinedir. Tarihçe, maarif nâzırları, memurlar, öğretmenler, okullar ve kütüphaneler gibi çeşitli konularda bilgiler verirler. 1898-1903 (H.1316-1321) tarihleri arasında 6 defa salnâme neşredildiği kayıtlara geçmişse de 1902 (H.1320) yılına ait salnâmeye bugüne kadar rastlanamamıştır.⁵⁵

Bu belgeler, ülkenin eğitim durumunu rakamsal olarak ve topluca gösterdikleri için, eğitim sorunlarının daha iyi anlaşılıp değerlendirilmesine yardımcı olmuştur.

Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye 1316 Sene-i Hicriyesine Mahsusdur, 1.Sene, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1316 (1898), (18x13 15x9,5), 6+1257 s.

Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye 1317 Sene-i Hicriyesine Mahsusdur, 2.Sene, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1317 (1899), (18x13 15x9,5), 6+1496 s.

⁵⁵ Duman, *a.g.e.*, s.7-8; T.H., *a.g.m.*, s.135.

Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye 1318 Sene-i Hicriyesine Mahsusdur, 3.Sene, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1318 (1900), (18x13 15x9,5), 7+1677 s.

Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye 1319 Sene-i Hicriyesine Mahsusdur, 4. Sene, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1319 (1901), (20x14 17,5x11,5), 1 Plan 3 Levha 4+13+985 s.

Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umûmiye 1321 Sene-i Hicriyesine Mahsusdur, 6.Sene, Asır Matbaası, İstanbul 1321 (1903), (20x14 17,5x11), 2 Levha 740 s.

2. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmeleri

Osmanlı Devleti'nin salnâme geleneği, Cumhuriyet döneminde de devam ettirilmek istenmiş,1925-1928 yılları arasında üç defa devlet salnâmesi neşredilmiştir. 1928'de Latin harflerinin kabulünden sona da birkaç defa devlet yillığı yayınlanmış ancak bu düzenli bir şekilde devam ettirilememiştir.⁵⁶

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi 1925-1926, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1926, (25x17 20x11,5), 76 Levha 23 Plan 3+884 s.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi 1926-1927, Tertip ve Neşreden:Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi, İstanbul 1927,(25x17 20x11,5),11 Levha 96 Plan 2+1167 s.

⁵⁶ Duman, a.g.e., s.5.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi 1927-1928, Tertip ve Neşreden: Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi, Ahmed İhsan ve Şürekâsı Matbaası, İstanbul 1928, (25x17 20x11,5), 58 Levha 108 Plan 3+1300 s.

II. Diğer Eserler

ABADİE,M., *Türk Verdün'ü Gazi Ayıntab*, (Çeviren:Necmeddin), Matbaa-i Askeriye, İstanbul Rumî 1339, Miladî 1923.

ANONİM, *Türkiye'nin Sıhhî İçtimaî Coğrafyası. Gazi Ayıntab Vilayeti*, Hilal Matbaası, Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekâleti Neşriyatı, İstanbul 1926.

LOHANİZÂDE *Hubb-i İstiklâlin Abidesi. Gazi Ayıntab Müdafaası*,
MUSTAFA (Çeviren:Necmeddin), Matbaa-i Millî, İstanbul Rumi 1342,
NUREDDİN, Miladî 1926.

SONUÇ

Bu çalışmada, 1790-1928 yılları arasına ait, Gaziantep ile ilgili yazılı malzemenin bir bölümü bibliyografik bir tarzda sunulmuştur.

Konu edilen dönem Gaziantep için oldukça hareketli geçmiştir. 1516'da Osmanlı egemenliğine giren Antep, 18. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu kötü siyasî, ekonomik ve toplumsal koşullar diğer Anadolu şehirleri gibi Antep'i de etkilemeye başladı. Antep çeşitli isyanlar, eşkıyalık hareketleriyle ve doğal afetlerle mücadele etti. Nüfuzlu kişilerin ve ayanların etkisi altına girdi. Osmanlı Devleti'nin 1918'de I.Dünya Savaşı'nı kaybetmesiyle önce İngilizler'in daha sonra da Fransızlar'ın işgaline uğradı. Verdiği üstün mücadele ve Mustafa Kemal'in diplomatik alandaki bir başarısı olan Ankara Antlaşması sonucu Fransızlar'ın şehri boşaltmasıyla 25 Aralık 1921'de özgürlüğüne kavuştu. 1923'te Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Cumhuriyet'i ilanı ile da Türkiye Cumhuriyeti illeri arasındaki yerini aldı.

Çalışmada, arşiv belgeleri ile çeşitli yayınlara yer verildi. Bibliyografya, 1928 Harf İnkılabı'na kadar olduğu için kaynakların hepsi Osmanlıca'dır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi belgelerine bakıldığında; belgelerin Cevdet Tasnifi ile Hatt-ı Hümayunlar istisna olmak üzere, genellikle 1850 ile 1920 yılları arasında yoğunlaştığı görülür. Birer hazine niteliğindeki bu belgeler, Antep'in Osmanlı Devleti'nin son dönemindeki durumu hakkında bilgi sunar. Antep'in siyasî, idarî, iktisadî ve toplumsal durumunu bir ayna vazifesi görerek yansıtır. Çeşitli görevlilerin tayin ve azilleri, bunların maaşlarının miktarı, Antep'teki Gayri

Müslimler'in durumu, doğal afet ve salgın hastalıklar, eşkıyalık hareketleri, iskân faaliyetleri, asayiş olayları, yolsuzluklar, gümrük ve vergi durumu, dilekler, şikayetler gibi her türlü konu bu belgelerde kayıtlıdır.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nde ise, Antep hakkındaki belgelerin en eskisi 1912 yılına aittir. Gerek I. Dünya Savaşı sırasında gerekse Milli Mücadele yılları sırasında gerçekleşen iskânlar, işgal yıllarında yaşananlar, Cumhuriyet'in ilanı ile beraber yeni kurulan ticarî ve iktisadî işletmeler, il bütçe tasarıları, asayişsizlikler gibi konularda bu arşivde belge mevcuttur.

Son bölümün konusu olan Gaziantep hakkındaki yayınların çoğu salnâmelerden oluşmaktadır. Tanzimat'la beraber başlayan salnâme geleneği sayesinde, 19. yüzyıl Osmanlı taşrası, dolayısıyla da Antep hakkında bugün bilgi sahibi olunabilmektedir. Arşivlerde kimi zaman rastlanılamayacak konular salnâmelerde mevcut olabilmektedir. Osmanlı döneminde Antep hakkında devlet salnâmeleri, Halep Vilayeti Salnâmeleri ve Maarif-i Umûmiye Salnâmeleri, Cumhuriyet'in ilk beş yılıyla ilgili olarak da Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmeleri aydınlatıcı bilgi verebilir. Salnâmeler dışında ulaşılan kaynak sayısı araştırılan dönemle ilgili olarak az olduğu görülmüştür.

Gaziantep, yazılı kültür açısından zengin bir şehirdir. Ancak bunlar günümüze kadar yeteri kadar değerlendirilip ortaya konulmamıştır. Halbuki pek çok konu çalışılmayı beklemektedir. Gaziantep Belediyesi tarihi, Antep'te yaşanan doğal afetler, şahıslar

Umulur ki bu çalışma ile sahip olunan zengin mirasın farkına varılır ve akademik seviyede daha fazla çalışma yapılır.

BİBLİYOGRAFYA

KİTAPLAR

ÇADIRCI, Musa. *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK, 2.Baskı, Ankara, 1997, s.293.

DANACIOĞLU, Esra. *Geçmişin İzleri, Yanıbaşımızdaki Tarih İçin Bir Klavuz*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2001, s.1-2.

DUMAN, Hasan. *Osmanlı Salnâmeleri ve Nevsâlleri Bibliyografyası ve Toplu Kataloğu*, I.Cilt, Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara, 2000.

IGGERS, Georg G. *Yirminci Yüzyılda Tarih Yazımı*, (Çeviri:Gül Çağalı Güven), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2000.

KOMİSYON, *Belgelerle Arşivcilik Tarihimiz (Osmanlı Dönemi) I*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara, 2000.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S. *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı, İkinci Baskı, İstanbul, 1998.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 3.Baskı, Ankara, 1988.

MAKALELER

AKBAYAR, Nuri. “Osmanlı Salnâmeleri”, *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi*, Cilt:5, İletişim Yayınları, İstanbul, 1985, s.1247-1248.

AKTAŞ, Necati; HALAÇOĞLU, Yusuf. “Başbakanlık Osmanlı Arşivi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 5, İstanbul, 1992, s.122-126.

AKTAŞ, Necati. “Osmanlı Dönemi Arşivciliğimiz”, *Osmanlı 6*, (Editör: Güler Eren), Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, s.307-308.

ASLAN, Erdal. “Yerel Tarihin Tanımı, Gelişimi ve Değeri” *Tarih Yazımında Yeni Yaklaşımlar Küreselleşme ve Yerelleşme, Üçüncü Uluslar arası Tarih Kongresi*, (Ed: Zeynel Abidin Kızılyaprak), Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 2000, s.195.

BİNARK, İsmet. “Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 5, İstanbul, 1992, s.120-122.

ERİŞTİ, Rahim. “Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı’nın Kuruluşu ve Çalışmaları”, *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.401-418

GÜLTEPE, Necati. “Arşivde İdarî Yönetim, Personel, Problemler ve Çözümleri”, *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.37-48.

KAHRAMAN, Seyit Ali. “Osmanlı Arşivi’nde Tasnif Çalışmaları ve Problemleri”, *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.419-434.

KOMİSYON, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara, 2000.

ÖZDEĞER, Hüseyin. “Gaziantep”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 13, İstanbul, 1996, s.466-469.

ÖZKUL, İsa. *Türk Arşivleri Bugünü ve Geleceği*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 2000.

PAKALIN, Mehmet Zeki. “Salnâme”, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1993, s.105-106.

PEKDOĞAN, Celal. “Yalnız Bırakılmayan Şehir: Antep”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ocak 2001, s.219-250.

ŞAHİN, Hacı Haldun. “Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile Dış Ülke Arşivleri Arasında Yapılan İşbirliği Protokolleri”, *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.321-335.

TAHRİR HEYETİ, “Sâl-nâme”, *İslâm Ansiklopedisi*, Cilt X, Cüz 101, MEB, 2.Baskı, İstanbul, 1973, s.134-136.

YILMAZÇELİK, İbrahim. “Şer’iyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Mülâhazalar”, *TC. I.Millî Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998 Ankara)*, TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 1998, s.159-173.

ÖZGEÇMİŞ

S.Zehra SEVEROĞLU, 1979 yılında Gaziantep'te doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Orgeneral Kenan Evren İlköğretim Okulu'nda tamamladı. Liseyi Gaziantep Lisesi'nin Süper Lise kısmında okudu ve 1997 yılında buradan mezun oldu. Aynı yıl kazandığı Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nü 2001 yılında bitirdi. Ardından Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yakınçağ Tarihi alanında yüksek lisansa başladı. 2003 yılı Ocak ayında ise aynı üniversitede Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak işe başladı. Halen bu görevi yürütmektedir.